د نیشاپور شاهین

Ketabton.com

لیکوال:

قریب الرحمن سعید

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیشاپور شاهین

لیکوال :

قریب الرحمن سعید

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: د نیشاپور شاهین

لیکوال: قریب الرحمن سعید

کمپوز: خپله لیکوال

د پښتنې طرحه او انلاین چاري: مختار احمد احسان - د لراوبر ډاټ کام برېښنايي کتابتون

www.Larawbar.com

LARAWBAR

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

بسم الله الرحمن الرحیم

دنیشاپور د شاهین دلیکلو نه مخته مې د تاریخ دهغو پاڼو داړولو اراده کړې وه چې په کې په شلمه پیړۍ کې یو چنګیزخان داسلامي فرهنګ مرکزي هیوادونه لکه سمرقند ، بخارا ، صفایان ، ترمز ، تاشقند ، او نور ښارونه په خپله ولکه کې راوستلي و. خو د څو علتونو له مخې مې چې په کې په دې اړه دموادو د لاسته راوړو ستونزې هم شاملې وې ، په دې موضوع د لیکنې جرئت و نه شو کولی. خو بیا هم په ګجرات کې د الحدید د اونیزې خپرونې دمدیر ښاغلي مسعودالرحمن نه ممنون یم چې هغه زه په دې موضوع باندې د لیکلو له پاره په پرلپسې توګه هڅولم. په هرصورت ما دهغه سره ژمنه کړې چې یوه ورځ به هرو مرو امو او سیهون ددریابونو په دغه کانال شکله لیکې باندیې دقلم د راپورته کولو جرئت کوم.

دصلیب او حرم په اړه د لیکلو نه وروسته مې دکومې نوې موضوع دپیدا کیدو له پاره په تذبذب کې شپې او ورځې سبا کولې. کله کله به مې د پوره ته موضوع په اړه زړه غوښتل خو همت مې نه شو کولی. اخر مې خپله موضوع بدله کړه او دهغو حالاتو په څیړلو مې پیل وکړ چې د محمدغزنوي نه وروسته دیوې خلا په څیر په هندوستان کې راپیدا شوي وو . هر څومره مې چې په دې موضوع فکر کاوه همغومره مې یې په اړه دلچسپي زیاتیده . ډیر وخت به مې په خوب کې د سرسوتي ددریاب په غاړه د تراوړي په میدان کې د تیروشوو جنګونو منظر کوت.خو کله به مې چې سترګې پرانیستې نو همغه کوټه به وه چې د څو خپرو ورو تاریخي کتابونو څخه په کې اخوا نور څه نه تر سترګو کیدل.

دا هغه وخت چې په هندوستان کې د محمود غزنوي د پرلپسې حملو له مخې د هند مسلمانانو د شودرانو یا (دهندوانو د هغه قوم څخه چې هلته ډیر ذلیل اوپست ګڼل کیږي) څخه هم خراب ژوند درلود . دهغوی حال د اوښانو دهغو ګلو په څیر و چې څرونکې یې نه وي ،هغوی دهغو وزو د ګلې په څیر دهړې لورې څخه تر ګوا ښې لاندې و چې چوپان او شپون یې نه وي ، په داسې حال کې چې د نهروالا څخه تر نګرکوټ او د بتهنډا څخه تر بنارس پورې دهندوستان راجه ګانو پتهورا او کهانډې راې ، ددوو وینه زبیښونکو لیوانو په څیر هرې لورې ته ځغاستل.... دهیڅ مسلمان عزت

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

تري خوندي نه وو ....هیچا مذهبي ازادي نه درلوده .... په همدې حالاتو کې په داسې وخت کې چې د کرشن مراري پر بُت د هند د خوشحالۍ په خاطر د انسانیت قرباني ورکول کیده ، د شعوره ډک قدرت او ځواک په حرکت راغې او د غزني هغه کلي یو ځل بیا په لړزیدا شو او تري داسې یو ستر او ویاړلي شخصیت او بُت ماتوونکي را ووت چې د کابل نه تر سومنات او د سیستان نه تر کشمیره پورې یې لړزه او خپله قهرماني خپره کړه.

دا ځل د هندوستان د حالت د ښه کولو له پاره چې قدرت د کوم شخصیت انتخاب کړې و ، هغه شهاب الدین غوری و ، او دا هغه لمړنی مسلمان حکمران و چې په برخه یې په هندوستان کې د یوه مضبوط او مستحکم حکومت قیام لیکل شوې و.

نن یو ځل بیا اسلامي امت د همغسې حالاتو سره مخ دي ، که له یوه اړخه مونږ د رنګ ، نسل ،ژبې او وطن په ترکیبي برخو باندی ویشل شوي او تنګ لمني شوی یو ، خو د بله اړخه زمونږ د همدې کمزورتیا څخه د ګټې اخستلو سره سم یو شمیر غرني لیوان دافغانستان د خلکو وینې زبیښې ، هلته د سرو لمبو نڅا روانه ده. د تباهۍ اور او د ناهیلیو تیارې هرې لورې ته خپرې شوې دي او دښمن زمونږ د سترګو تر مخه زمونږ د قسمت ډیرې بدې کرښې لیکي.

اخر د افغانستان د ازادۍ د غورځنګ ننګیالي به تر څه وخته پورې په غارونو او تیارو سمڅو کې پټ او د بې نومه مجاهدینو په څیر به د خپلې ازادۍ او ځان ځارۍ تاریخ لیکي... تر څو به د چنګیز خان د روح پیروان د خپل لیونتوب له مخې د جهان سوزولو او تباهیو لوبه لوبوي..... ترڅو به د اسلام په سرکښه څپو سکوت حاکم وی.... تر څو به د یوه ستر قوم ملا کږه شوې وي او تر څو به یو خالي خول د خپلې ملغلرې په لټه کې تیند کونه خوري.....دا داسې یوه پوښتنه ده چې د فنا د غږ او تریخ دود په څیر هرې لورې ته خپرېږي... خو د اسلامي امت سره یې هیڅ ځواب نه شته ؟!!

درنو لوستونکو !مونږ خو د لمر د ډوبیدو منظر کتلي شو خو عبرت تري نه شو اخستلې. مونږ (د وجد او سماع) د ذکر په یوه ډیر بې مفهومه دور کې ور پریوتي یو ، مونږ په یخو ښایسته خوبونو کې خپل ځانونه ډوب کړي دي خو د هغه ژوند بخښونکې رنګین خوبونه به مونږ تر ډیره وخته پورې و نه شي ساتلي ، راتلونکې ځوان نسلونه به یوه ورځ هرو مرو زمونږ څخه پوښتنه کوي چې مونږ ولې د شاهینانو تر منځ د توتکیو او کارغانو په څیر ژوند تیراوه. ولې مو د لیوانو په ډله کې د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتهیدونکي اوبې وسه هوسې په خیر کړچار تر سره کړې.... اخر به مونږ په کومه هیله ، د کوم طلایي سهار په امید خپل ځوان نسل ته ددې ویلو څخه تیښته کوو چې دښمن ولې زمونږ د کوپړیو څخه دخپل ځان له پاره ګلدانونه جوړوي!

ځرګنده نه ده چې هغه به څوک وی ، چیرې به وی چې د اسلامي امت دغه ډوبیدونکې کشتۍ ساحل ته را وکاږي ، خو زه ایمان لرم چې هغه وخت به هرو مرو راځي چې زمونږ د مقدر یو ساتونکې به را پورته کیږي ، په هغه ورځ به ملي ریښې یو د بل سره ټینګښت مومي. خو ماته ډاګیزه نه ده چې دملت هغه مهمه دفاعي کلا به څوک وي. خو بیا هم د ژوندانه د لوټ کړل شوو کاروانونو د لارښوونو له پاره به قدرت هرو مرو وی څوک ټاکي ، هغه ورځ به انسانیت د نوي ژوند خاوند شي. او وینه زبیښونکي لیوان به بیرته خپلو تیارو غارونو ته په تیښته شي.

په اخرکې زه دمیرپور دښارګوټي د کالګرې د سیمي دخپل هغه مربي ډیر زیات ممنون یم چې په خپلې مادي او اخلاقي مرستې یې زما له پاره داسې چاپیریال تیار کړ چې زه په کې د نیشاپور دشاهین کتاب دخپل ټاکل شوي وخت نه مخته په پوره بریالیتوب سره پاي ته ورسوم ، زما دا محسن او مربي محمد رفیق العصري نومیږي.

اسلم راهي – ایم ، اې.
۴۲ /حیدربلډنګ ،موهني روډ ، لاهور ، پاکستان

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی برخه

د سختې يخنۍ اوږدې شپې د تيارو د يخو ديوالونو د ټټر سره په ټکر کې خپل ټول اعضاء او غړي له لاسه ورکړي و. په هره شپه به د نيشاپور په لور تلونکې ، په غرونو کې کنل شوې شاهراه د وخت په وخت د خپرې شوې زمانې په چپُو او د اسرارو نه د ډکو لمحو په ژورو نالو کې ډوبېده. هرې لورې ته خاموشي خپره وه. سکوت و. د دې غرنۍ شاهراه دواړو خواو ته ښکلې بوټي ولاړ وو چې په ځينو ځينو ځايو کې به د اوښانو کتارې او اغزن بوټي هم تر سترګو کيدل. يو ناڅاپه د کوهستان د غه ورانه ويجاړه لمن د آسونو د تيزو قدمونو د خرپار نه ډکه شوه. لږه شيبه وروسته په دې لاره درې کسان را څرګند شول چې خپل آسونه يې په وهلو وهلو د هرات نه د نيشاپور په لور په ځغاسته کړي وو.

د زړه وړونکې د غه بيابان هره زره چې د خاموشۍ تر څادر لاندې يې ځان را نغاړلې و د دې آسونو د قدمونو د خرپار سره سم را پورته شوه. ټوله وادي د تيږو د يخو اهونو څخه ډکه شوه. د شپې هيبت نور له منځه تلونکې او خپل اخر ته رسيدونکې و. درې واړو سپرو يو ځاې خپل آسونه د کوهستان د يوې ويالې تر څنګ تم کړل. بيا د هغوی څخه يوه يې د شرق لورې ته وکتل او خپلو دواړو ملګرو ته يې وويل:

»ملګرو ! د سهار د لمانځه وخت شوې دې ، راځئ چې لمړی خپل لمونځ ادأ کړو او بيا خپل سفر ته دوام ورکړو.» درې واړه سپاره د آسونو څخه را ښکته شول ، خپل آسونه يې د تيږو سره وتړل او بيا د ويالې تر څنګ کيناستل او د لمانځه له پاره يې اودسونه کول پيل کړل.

د شرق له لورې د يلدا د شپې د سهار په څير تباشيرشکله رڼا را ښکاره شوې وه. د البرز د کوهستان په لور د شمال غرب څخه را الوتونکې توپاني سيليو د ليونتوب بڼه خپله کړې وه. په همدې خاطر دهوا يخوالې زيات شوې و. درې واړو سپرو د اودسونو کولو وروسته خپل آسونه پرانستل او د يوه غره سر ته وختل. هلته يې د خپلو آسونو څخه قيضې وويستلې او هغوې يې د خوراک او څرلو له پاره ازاد پريښوول. بيا د دوې د ډلې څخه همغه چې خپلو نورو ملګرو ته يې د سهار د لمانځه له پاره ويلي وو په يوه تيږه و دريد او اذان يې وکړ ، لهجه يې خالصه عربي وه او د دې څخه دا ډاګيزيده چې اذان ورکوونکې کوم عرب دې. د اذان د اواز د اوريدو سره سم د ځنګل مرغان هم را پورته شول او په فضا کې يې د نوې سهار د پيليدو الهام ورکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دري واړو يو ځاي د سهار لمونځ ادأ کړ ، بيا يې خپلو آسونو ته قيضې واچولې ، د شرق څخه د تيارو د له منځه تلو سره سم د سهار بادبان هم را څرګند شوې و .بيا لمر را وخوت ، چې شعلو يې يو په بل پسې پر ځمکه د راپريوتو سره سم د ويلي شوو سرو زرو د نخاکونکو شعاعو ستر قرمزي جال خپور کړې و . اوس نو په دې نوي سهار کې توتکيو هم خپلې ځالې پريښې او دهوا په څپو کې يې الوت کاوه . د اوږدې شپې وږو مرغانو د درود او سلام نغمې په ډيرو ښکلو او زړه وړونکو اوازو سره زمزمه کولې او دخپلې روزۍ په لټه کې د نا معلومو زمکو په لور په الوت کې ډوبې وې.
خپلو آسونو ته د قيضې د ور اچولو په وخت کې دغو دريواړو تکان وخوړ او په ډيره حيرانتيا او تعجب سره لاندې د وياڵي په لور په ځير شول ، هغوې کتل چې څو کسه آسپ سواره دهغوې په لور په ډيره بيړه ور روان دي. د وياڵي په دا بله خوا کې د شمال غرب له لورې د البرز د کوهستان تر ټولو ستر ، د واورو ډک ، غرونه را څرګند شوي و. هغه شاهراه چې لږه شيبه مخکې يې پرې خپل آسونه را ځغلول، اوس بلکل په څرګنده توګه تر سترګو کيده ، دهغې دواړو خواو ته د صنوبر ډيري پخوانۍ ونې داسې ولاړې وې لکه پهره داران چې تر لرې لرې پورې خپاره شوي او ددې ګونګې لارې د ورانو ويجاړو د واټن څارنه کوي .
ورځې ته د سهار د رڼا وړانګې ور رسيدلې وې. د رڼا شعاګانې تر ډيره لرې پورې خپرې شوې وې ، ونې د تيزو هواګانو په واسطه د زانګو په ځير زنګيدې ،اوپاڼو يې شرارې کولې ، هغوې دريواړه دغره په څوکه و دريدل او ددې راتلونکو آس سپورو د را رسيدو انتظار يې پيل کړ. د کومې ناڅاپي پيښې سره دمقابلې له پاره دريواړو خپلې تورې له تيکو را ويستلې وې، لږه شيبه وروسته دغه آسپ سپاره د ځنګلي ګلونو او بوټو دهغې ورانو ويجاړو څخه را بيرون شول کومې چې د وياڵي له لورې دې غرنيزې څوکې ته را تلې. دهغوې شميره دولس کسان و ، او په ډيرو ښو جنګي وسايلو سنبال شوي و ، هغوې د را رسيدو سره سم ددې دريواړو تر مخ د خپلو آسونو څخه پياده شول ، بيا دهغوې د ډلې څخه يوه يې ، چې دهغوې سرخيل او لارښود معلوميده ، دې دريواړو ته مخ کړ او ورته يې وويل:
»تاسې څوک ياست او کومې لورې ته ځئ ؟«
هغه عرب چې ددې غره په سر يې په يوه تيږه د سهار اذان ويلي و ، څو قدمه ورمختنه شو او ورته يې وويل: « مسافر يو او دنيشاپور په لور روان يو .» هغه ترې يو ځل بيا وپوښتل چې: « دکومه ځآيه راغلي ياست ؟«
هغه عرب په داسې حال کې چې قدم په قدم بدليدونکي حالات او خپل احساسات يې تر کنترول لاندې نيولي ود خپلې مضبوطې او مستحکمې لهجې له مخې وويل: « مونږ د نيشاپور د يوې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

تجارتي قافلي سره يو ځاي دهغوي د ساتونکو په خير دهند په لور تللي وو. هغه تجارتي کاروان دخپلي ګټي او راکړي ورکړي وروسته بيرته راستون وې دې. اوس هغه تجاران ټول هلته د هرات په ښار کي اوسيږي. هغوي به هلته يو ځو ورځ تم کيږي ، ځرنګه چي هغوي مونږ ته خپل مزدوري راکړي ،په دې خاطر مونږ اوس په نيشاپور کي دخپلو کورو په لور روان يو «.

د راغليو وسلوالو کسانو مشر تري يو ځل بيا وپوښتل:« ايا تاسو د نيشاپور اوسيدونکي ياست ؟

» عرب ورته د ا ځل په ډيره ستومانه او بيزاره لهجي وويل: « د نيشاپور ځخه ځلور فرلانګه جنوب کي يو کلي دي چي د سمراباد (دا د نيشاپور يوه ښايسته غرني کلي دې چي اوس هم همغسي په خپل ځاي پاته او اباد دې) نوميږي ، مونږ دريواړه د همغه کلي اوسيدونکي يو «.

د ځو لمحو د خاموشۍ نه وروسته د راغلی ډلي مشر يو ځل بيا وويل: « تاسو دريواړه زمونږ سره يو ځآي د ناصرالدين ځاي ته ولاړشئ ، هغه تاسو دريواړه بللي ياست » (ناصرالدين د سلطان شهاب الدين غوری خورين او د هرات والي و)

دا ځل عرب لږ ځه ناخوالي شو او ورته يی وويل: « ناصرالدين ځوک دي او زمونږ سره ځه کار لري ، مونږ يی ولي ور بللي يو ؟«

هغه مقابل لوري ورته په ډيره مينه وويل:« ناصرالدين د شهاب الدين غوري دخور زوي او د هرات والي دي ، په دي ورځو کي هغه هلته د لک (د هرات سره نژدي يو ډير ښايسته ښار ګوټي و ، دشهاب الدين غوري د مړيني وروسته ، کله چي پري جنګيز خان يرغل راوستنو دا ښاری په کنډوالو بدل کړ ، اوس ددي ښار نښي نښاني هم نه تر سترګو کيږي)په ښار کي اوسيږي. دا ښار ددي ځايه دوه مايله لري واټن کي پروت دي ، د کومه ځآيه چي تاسو همدا اوس راغلي ياست. هغه د يوه داسي ځوان په لټه کي دي چي بهادر، جرئتمنده ، ميړني او د ستري حوصلي خاوند وي ، هغه غواړي دغه ځوان ته د سلطان له اړخه په هندوستان کي داسي يو کار وسپاري چي د اسلامي امت خير او ښيګڼه په کي را نغښتي وي«.

دا ځل ورته هغه عرب په ماته لهجه او نښتي اواز سره وويل: « ايا دا کار د اسلام د خپرولو او ترويج سره هم اړيکي لري ؟«

د هغه ډلي مشر ورته پرته له ځنډه وويل: « هو ! ستاسي خبره او اټکل سهي دی«

د عرب لهجه نوره هم خوږه او خوشحالوونکي شوه « که چيري همداسي وي نو د لک ښار خو پريږده چي مونږ د دنيا هغي سر ته هم دتللو لپاره تيار يو . ددي خبري سره سم په خپل آس سپور شو ، دهغه ملګرو هم دهغه په پيروی سره په خپلو آسونو پښي را واړولي ، بيا دغه دريواړه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسافر دهغو دولسو کسانو سره یو ځای دهرات دښار په لور بیرته ستانه او په لویه راغلي لاریې خپل آسونه ځغلول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

د تولک د ښاره بیرون په کوهستاني لړۍ کې دننه په یوه پخوانی شکل د جوړه شوي حویلۍ تر مخې دغه ټول آسپ سپاره و دریدل. بیا ددوې څخه یو یې د خپله اسه را ښکته شو او په منډه دغه حویلۍ ته ور ننوت. لږه شیبه وروسته د ساتونکو تر منځ یو کس په ډیره بېړه د حویلۍ څخه را بیرون شو ، دا د هرات والي ناصرالدین و. دغه په کتلو سره ټول آسپ سپاره د خپلو آسونو څخه را ښکته شول او نیغ ودریدل ، هغه عرب هم د خپلو دوو ملګرو سره یو ځاې پیاده شوي و او ولاړ و.
ناصر الدین نیغ په نیغه د هغه عرب په لور ورغي او د هغه سره یې روغبړ وکړ او ورته یې وویل: «زه د هرات والي ناصر الدین یم. که چیرې ستا د جسم او قواري څخه مې غلط اټکل نه وي کړې نو ته همغه ځوان یې چې زه یې په لټه کې یم. کیدې شی چې همته زما شرط پوره کړاې شې. نوم دې څه دي ؟»
دي عرب ترې د روغبړ لاس راښکود او ورته یې وویل: «حسن نومیږم ، حسن بن خلدون ، ایا راته ویلې شي چې څه شرط لرې ؟ او څه ډول کار راته سپارل غواړې ؟»
ناصرالدین د هغه ښیي لورې ته ور نژدې شو او ورته یې وویل: زما سره را ځه ، زه به هر څه درته ووایم.
هغوې ټولو د آسونو واګې و نیولې او د هغه پسې روان شول. ناصرالدین هم په ویلو پیل وکړ. «واوره ! زه د یوه داسې بهادر او میړني ځوان په لټه کې یم چې هندوستان ته ولاړ شي او هلته د سلطان شهاب الدین له پاره جاسوسی وکړاې شي. سلطان غواړی ډیر ژر په هندوستان باندی حمله وکړي خو د حملې نه مخته هغه غواړي د خپلو جاسوسانو په واسطه د هند د مختلفو راجاګانو د عسکرو او ځواک د څرنګوالي په اړه معلومات تر لاسه کړي. په دې وخت کې هلته په هند کې زمونږ یو شمیر جاسوسان په کار کولو بوخت دي ، څو میاشتې مخته مو د دې ځایه یو ځوان د هند د ټولو جاسوسانو د امیر په څیر ور استولې و چې په میړانه او بهادرۍ کې یې نمونه نه وه. هغه ایلک خان نومیده او د کوهستان د البرز دیوه کلي او سیدونکې ترک نژاده و. تر شپږو میاشتو یې په ډیره ښه توګه خپله دنده تر سره کړه او ډیر مهم اطلاعات یې برابر او دلته را ولیږل خو بیا یو ناڅاپه غایب شو او زمونږ سره یې اړیکې و شلیدل. داسې څرګندیږي چې هغه به نیول شوي وي. اوس مونږ ته د همغسې یو ځوان پیدا کول اړین دي چې هندوستان ته ولاړ شی او هلته د مسلمانو جاسوسانو امارت په غاړه واخلي او تر څنګ یې د ایلک خان د ځاې ځیرۍ د پیدا کیدو

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لټون هم وکړي ، همدا راز د هند د راجاګانو د ځواک او عسکرو په اړه هم ښه معلومات برابر او را ولېږي ترڅو سلطان د همغې اطلاعات له مخې په هندوستان باندې د حملې کولو له پاره ځان تيار کړي«.
ناصرالدين په تلو تلو کې په غرونو کې د را چاپير کوچني ميدان تر منځ و دريد . په دې ميدان کې د هغه تر مخه د صنوبر يوه ستره او اوږده ونه ولاړه وه . ددې ونې په ډډ باندې د سنډو يوه مضبوطه رسۍ تړل شوې وه . ناصرالدين ددغې ونې په ډډ باندې د را چاپيره تړل شوې رسۍ په لور اشاره وکړه او ويې ويل:
»د هندوستان د جاسوسانو د امير د ټاکلو له پاره د ايلک خان انتخاب هم ما پخپله کړې و . د هغه له پاره هم همدا سې يوه رسۍ د ونې څخه را تاوه کړل شوې وه ، هغه د زمري په څير ترک نژاده ځوان دا رسۍ را ښکوده او دوه ځايه يې کړه . اوس هم زه د همدا سې يوه ځوان په لټه کې يم چې د ايلک خان په څير دا رسۍ را کاږي او ويې شلوي. حسن بن خلدونه ، واوره ! ستا دا دوه نور ملګري کمزوري او نري وچ کلک دي ، خو ته ځواکمن ، غښتلې او زړه ور ښکارې ، مخته ورشه او خپل قسمت و ازمايه«.
حسن بن خلدون تر لږې شيبې پورې د ناصرالدين په لور په حيرانتيا سره وکتل ، بيا يې خپلو ملګرو ته هم په سرسري توګه وکتل او د لږ څه فکر کولو نه وروسته د صنوبر د هغې تنومندې ونې د ډډ په لور ور روان شو چې د سنډو يو مضبوطه رسۍ ترې را تاوه شوې وه . د رسۍ يو سر په تيږلوړه زمکه پروت و خو بل سر يې د ونې د ډډ سره تړل شوې و.
حسن مخته ورغي او دغه درنده رسۍ يې را واخسته ، څو ثانيې يې هغې ته وکتل ، بيا يې خپل لستوڼي را پورته کړ او زور يې پيل کړ. حسن تر ډيره پورې زور واهه خو د رسۍ په شلولو کې ناکامه شو ، رسۍ يې پريښوده او خپل ځاى ته راستون شو او سرښکته و دريد ، د ناصرالدين حالت هم د ناهيليو ګواهې ويله. هغه په ژور فکر کې ډوب و ، کله چې حسن بيرته راغې او د هغه تر څنګ و دريد نو هغه ورته په غمژنه لهجه وويل:
»زه افسوس کوم چې ما ستا د قوت او ځواک په اړه غلطه انګيرنه کړې وه، اې ځوانه ! تا زه په ستونزو کې لتاړ کړم ،زړه مې وايې چې اجازه درکړم چې ولاړ شې ، تر څو ستا څخه د ښل کوم ښه ځوان په لټه کې شم ، خو د بله اړخه مې زړه وايې چې نه ، تا بايد همدلته له ځانه سره وساتم ، شونې ده چې ستا په څير بل داسې ځوان به راته تر لاسه نه شي چې دا رسۍ و شلوي. په هغه وخت کې به ته ماته ډير مناسب شخصيت اوسې. په دې خاطر چې«.....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حسن یو عرب ملګري ناصر الدین ته مخ کړ او ورته یې وویل: «دا ځوان پریږده چې ولاړ شي او که نه دده مشر ورور که خبر شي نو توپان به جوړ کړي او په زوره به خپل ورور ددې ځایه بوځي ، هغه داسې یو ځوان دې چې په خپل ژوند کې یې د هیڅچا نه ماتې نه ده خوړلې».
ناصرالدین د هغه عرب په لور متوجه شو او سمدلاسه یې په حیرانوونکې لهجې سره وویل: «ایا دده مشر ورور په ځواک کې دده نه پورته او ارفع دې ؟ »
هغه عرب ورته سینه تانده کړه او ویې ویل: «هغه له ده څخه لس هومره ځواکمن او قوي دې ، هغه د تیرې او فولادو په څیر دروند ، د بلوط د ونې په څیر دقد خاوند ، او زړه ورتیا او میړانه یې بې انتها او استقامت یې لا محدود دې. هغه دتقدیر جوړ کړل شوې موحد انسان دې ، هغه د اسمان د هسکوالي او دزمکې د ښکته والي په څیر مضبوط او د نه تسخیریدو وړ شخصیت لري» .
ناصرالدین په خپل مخ باندې د راخپریدونکې خوشحالۍ دکنټرولو وروسته وویل: «ایا راته د ولس ددغه زمري انسان نوم ښوولې شې ، چې تا یې دومره ستاینه وکړه ؟»
دغه عرب یو ځل بیا دپخوا په څیر په همغه لهجه وویل: «دهغه نوم حماد بن خلدون دې ، او هغه داسې یو ځوان دې چې د سراب نا تالاب جوړوي او سمندر په څاڅکو کې ډوبوي».
د ناصرالدین حالات بدلیدل ، حسن ته را وړاندې شو او په ډیره حیرانوونکې توګه یې ورته وویل: «ایا هغه څه دې چې ملګري ووېل هغه سهي دې ؟ او یا داچې ما به سهي نه وي اوریدلې ؟»
حسن ورته په خندا وویل: «هو ! هغه څه چې زما ملګري ووېل هغه سهي دې. زما ورور همداسې او سینه ماتوونکې دې ، په ځواک او قوت کې یې هیڅوک د مقابلې نه شته. هغه زمونږ غر او زمونږ ځواکمن برج دې. دهغه پیژندونکې هغه ته د نیشاپور شاهین وایي ، کله چې هغه په خپل دښمن باندې حمله کوي نو دهغه په زړه او ذهن باندې را پریوځي او د ګلال د لوښو په څیر یې ټوټې ټوټې کوي، تر اوسه چې چا ورسره ټکر کړې نو دهغه ښایست او عزت یې د هغه دماتې غاړې غاړه کې ګرځولې».
حسن څو لمحې تم شو او یو ځل بیا یې په خپل دروند اواز سره وویل: «ناصرالدینه ، واوره چې ! لکه څنګه چې د جهاز لاره په سمندر کې ، د مار لاره په غرونو کې ، او دشاهین لاره په فضا کې نه شي موندل کیدې ، په همدې توګه زما دمشر ورور مقابل هم څوک نه شي پیدا کیدې ، هغه دخپلو دوستانو او خپلوانو له پاره د چراغ او امصا په څیر دې خو ددښمنانو له پاره دبرق ، او هلاکت نه هم زیات تیز دې»... .
ناصرالدین دحسن دواړو ملګرو ته وکتل او بیا یې په خپل غټ غږ په تحکمانه بڼې سره وویل: « ورشئ ، تاسو دواړه نیشاپور ته ولاړ شئ او ددې ورور حماد بن خلدون ته وواياست چې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدين يې ورور نيولې ، نو كه همت لري نو د توري په زور دې يې له ما څخه خلاص كړي ، هغه ته دا هم ووايا ست چې په دې وخت كې ناصر الدين د هراته لرې د لک په بنار كوټي كې مقيم دې«.

د حسن دغو دواړو ملګرو په ډيره قهرجنه توګه د ناصرالدين په لور وكتل ، د حسرت نه په ډكو سترګو يې تر نظره تير كړ،بيا په خپلو آسونو سپاره شول او لږه شيبه وروسته د هرات څخه د نيشاپور په لور په لويه لاره يې خپل آسونه په ځغاسته كړي وو.

ناصر الدين دحسن په لور وكتل او ورته يې وويل: « لما سره راځه ،«....

حسن خپل څټ را تاو كړ او د آس په لور يې لاس ور اوږود كړ او دهغې واګې يې و نيولې ، دهغه په آس يوې لورې ته يو لوې تبر او بلې لورې ته قران پاک را ځوړند و. هغه كرار كرار د ناصرالدين اودهغه د ساتونكو سره يو ځاې د هغه پخوانۍ حويلۍ لورې ته روان وو.

لږه شيبه وروسته هغوې ټول حويلۍ ته ور ننوتل ، ساتونكو د ناصرالدين او حسن آسونه د آسونو د اصطبل په لور بوړل ، ناصرالدين حسن له ځانه سره يوې خونې ته يوړ او په يوه ناستځاې كې يې خپل ځان ته مخامخ كيناوه . او ورته يې وويل:

»كه ماته دخپل ورور حماد بن خلدون په اړه لږ څه ووايې. زه غواړم په پوره تفصيل سره دهغه په اړه معلومات تر لاسه كړم. ايا هغه د هند دزمكو سره بلدتيا او اشنايې لري ؟«

حسن ورته لږ څه په انديښنې سره وويل: « لمړۍ خو ماته زما د يوې پوښتنې ځواب راكړه »

ناصرالدين ورته په خندا وويل: « ووايه څه پوښتنه لرې ؟«...

حسن ورته وويل: « ايا زه ريښتيا هم له تا سره بندي يم ؟ او زما ورور به راځي او ما به د توري په زور له تا خلاصوي ؟«

ناصرالدين ورته په خندانه ژبه وويل: « ته بندي نه يې ، زما ميلمه يې ، او كله چې هم وغواړې هيڅوک ستا مخه نه شي نيولې ، كه چيرې ما ستا ملګرو ته داسې نه وو ويلي ، نو كيدې شي چې ورور دې دلته نه وو راغلې ، اوس چې ستا دبندې كيدو په اړه خبر واوري نو هرو مرو به دلته را ځي. نو كه چيرې هغه زما د شرايطو په مطابق وخوت نو دهغه څخه به د مذهب او ملت له پاره هغه كار واخلم چې دهغې په واسطه به يوائې دهغه دنيوي ژوند نه بلكه عاقبت هم ښايسته شي ، اوس نو چې ما دهغه په اړه له تا څخه څه پوښتلې ، ماته يې ځواب راكړه »

اوس نو حسن په ډاډه زړه سره خبرې پيل كړې « مونږ درې ورونه يو ، زه يې تر ټولو كشر يم ، دوه نور زما نه ستر دي ، تر ټولو مشر حماد او دويم يې حارث نوميږي ، زما پلار خلدون نوميږي او د مور نوم مې زبيب دي. مور مې شله شوې ده . له آسپه لويدلې وه او س يې يو پښه بيكاره شوې ده خو دا مصا په مرسته تللې شي. حماد او حارث د نيشاپور دښاره بيرون د چونې په تنورونو كې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ مزدوري کوي ، پخوا هغه دواړه ورونه هم زما په خیر ، هند ته د تجارتي کاروانو د ساتونکو په خیر تلل. هغوې دواړه د هند د زمکې په اړه پوره معلومات لري.

زما مور تر ټولو زیاته مینه د خپل مشر زوې حماد سره کوي ، لمړی خو هغه د هغې مشر زوې دې او دویم دا چې هغه زمونږ څخه زیات د خپلې مور خدمت کوي ، هره ورځ مور سره د اوداسه په کولو کې مرسته کوي، د هغې پښې پریمنځي. څرنګه چې زمونږ کور د یوې غونډۍ په سر پروت دې او د دې غونډۍ لاندې یوه چینه بهیږي ، نو حماد ورور هره ورځ مور را په شا کوي او د غونډۍ نه لاندې یې تر چینې پورې راوړي. هغه د دې چینې تر څنګ یو کوچنۍ شانته د ځان پریمنځلو ځاې او یو بې دیوالو جومات هم اباد کړې دې، مور مو د اوداسه کولو وروسته د حماد سره یو ځاې همدلته لمونځ ادا کوي. د حماد ورور سره د مور دعا ګانې هم شاملې دي ،په دې خاطر هر کار ته چې هغه لاس ور وړی هغې کې ورته بریا په برخه کیږي.

یو ځل مې پلار ، په داسې حال کې چې ځوان و د یوې تجارتي قافلې سره هندوستان ته تللې و ، هغه وخت زه او حارث کوچنیان و خو حماد ورور مو د پوره پوهې خاوند و . بد قسمتۍ سره مو مور ډیره سخته ناروغه شوه ، ما او حارث به د مور د ناروغتیا حالت کوت او ژړل به مو . خو ورور مو مونږ ته د تسلې راکولو تر څنګ د مور خدمت هم کاوه . او د نیشاپور څخه به یې طبیب راغوښت او د هغې علاج به یې کاوه.

په همغو ورځو کې چې مور مې سخته ناروغه وه یوه ورځ د نیمې شپې په وخت کې ، په داسې حال کې چې زه او حارث په خواړه خوب ویده شوي و ،او ورور مو د مور د کټ تر څنګ ویښ ناست و ، مور مو د خوبه را بیداره شوه او اوبه یې وغوښتې ، زما ورور چې کله منډه کړه تر څو اوبه راوړي نو ویې کتل چې صراخي خالي ده ، صراخي یې را واخسته او د غره لاندې چینې ته یې منډه کړه ، صراخي یې را ډکه او سمدلاسه بیرته را ستون شو ، کله یې چې اوبه په پیاله کې واچولې او مور ته یې ورنږدې کړې نو ویې کتل چې مور بیرته ویده شوې ده.

هغه و نه غوښتل چې مور بیرته د خوبه را بیداره کړي ، په دې فکر کې و چې هسې نه چې د مور خوب مې خراب نه شي. بیا یې د اوبو هغه پیاله په لاس کې ونیوله او همدلته د مور د کټ تر څنګ و درید . مور تر سهاره پورې په خواږه خوب ویده وه او ورور مو د اوبو ډکه پیاله په لاس تر سهاره پورې د هغه د کټ څنګ ته ولاړ و . سهار چې د مور سترګې پرانستل شوې نو ویې کتل چې ورور مې ورته د اوبو نه ډکه پیاله په لاس ولاړ دې او سترګې یې د خوبه ډکې وې ، مور مې د ورور د دې د خدمت نه ډیره اغیزمنه شوه ، او د خپل رب په دربار کې یې په ډیره عاجزۍ سره د ورور حماد په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق کې دعا وکړه. زه داسې ګڼم چې دا به د مور د دعاو پایلې وي چې ورور مو په هر میدان کې بریالي او کامران دې«.
حسن د لږ څه دمې وروسته یو ځل بیا وویل: «ورور مې د ټاټ لباس اغوندي«
ناصرالدین یې خبرې ور پرې کړې او ترې ویې پوښتل: «ولې د ټاټ لباس اغوندي ؟«
حسن ورته په خندا کې وویل: «په پیل کې مې د مور او پلار اولاد نه پیدا کیده ، حماد ورور مې ورته الله تعالې ډېرو دعاګانو وروسته ورکړې دې ، مور مې ورته په کوچنیوالي کې په دې خاطر د ټاټ کالي اغوستل چې د خلکو د بد نظر نه خوندي پاته وي. خو د ټاټ دغو کالیو د هغه ذهن دومره مانوس کړ او په هغه کې یې دومره عاجزي او نکسار را پیدا کړ چې اوس د ځوانۍ په وخت کې هم د ټاټ د کالیو پرته نور څه نه اغوندي. مور مې ورته په خپلو لاسو ډېر ښه او ښایسته کالي جوړوي خو هغه په یوې نه یوې بهانې سره د مور خبره شاته غورځوي او د رخت د کالیو د اغوستن څخه ډډه کوي. کله چې د کوره د کوم کار د انجامولو په خاطر بیرون ځي نو زمونږ پلار ، په دې خاطر چې زوې یې د خلکو د بدو سترګو نه خوندي پاته وي د هغه خوله چوف کوي.
حسن خاموشه شو ، ناصرالدین تر څو لمحو پورې په ژور فکر کې ډوب ناست و ،بیا د خپله ځایه را پورته شو او ویې ویل: «زه درته ډوډۍ را لیږم ، د هغې نه وروسته ته ارام وکړه ، ستا د ورور حماد بن خلدون تر راتلو پورې ته زما د ډېر معزز او دروند میلمه په څیر همدلته اوسه«
ناصرالدین پورته شو او بیرون ولاړ ، او حسن په نا لیدلي سوچونو کې ډوب پاته شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

درېيمه برخه

دنيشاپور دښاره نژدې دوه فرلانګه لرې په يوه کوهستاني سيمه کې دننه تر لرې لرې پورې پراته د چوني تنورونو سرونه را پورته کړي و. په دوي کې د يو څو څخه دود خوت خو څو نور خاموشه وو ،خو په دوي کې هم تيرېږي ايښوول کيدي ، د يوې ډېرې پخوانۍ زماني د تنور تر څنګ يو زوړ سړې په تيره ناست و او په ډير غور او دقت سره يې دې تنور ته کتل. دا د حسن پلار خلدون و. دهغه ږيره او د سر ويښتان سپين شوي وو. دهغه ښې لورې ته دغره په لمن کې دوو ځوانانو کدالونه را خيستي و او د چوني له پاره يې ستري ستري ګټې را پورته کولې او دغره نه به يې لاندې را رغړولې ، لاندې ولاړو دوه نورو ځوانانو به دا تيږې را اخستې او بټۍ ته به يې راوړې ، کله به هم چې دغو دواړو ځوانانو کومه تيره دپورته نه ښکته لورې ته را ورغړوله نو په لوړ اواز به يې د خبردار غږ کاوه ، دهغوې دغږ سره سم به د تيږو پورته کونکي دواړه ځوانان متوجه کيدل او ځانونه به يې خوندي کول.

دغره نه د تيږو را رغړوونکو دواړو ځوانانو يو ځل د تيږې د را رغړولو په وخت کې په پوره زور سره دخبردار غږ وکړ ، ځکه چې دا ځل هغوي يو ډير ستر ګټ را رغړاوه ، په تيره ناست خلدون دخپله ځايه پورته شو ، کله چې دغه دروند ګټ لاندې را ورغښت او تم شو نو يو ځوان يې د پورته کولو له پاره ور نژدې شو ، دا د حسن مشر وررور او د خلدون تکړه ځواکمن زوې حارث و. حارث د ډير ښه قد و خال خاوند او ځواکمن انسان و ، ورښکته شو او غوښتل يې تيره را پورته کړي ، خو ناهيلې شو ، ځکه ګټ يې له ځايه پورته نه شو کړاې. ګټ ډير ستر او دروند و .خلدون د حارث په لور وکتل او ورته يې په ډيره شفقت سره وويل:

»زويه ! په پلک يې دوه ځآيه کړه ، بيا به يې په اسانۍ سره يو وړاې شې«

حارث د پلک د را خستو او ددې ګټ ددوه ځآيه کولو په ځاې په خپل څنګ کې ولاړ د بل ځوان په لور وکتل ، کيدې شي چې هغه به اشاره کوله چې را ځه چې دغه درنده تيره دواړه يو ځاې پورته کړو. هغه بل ځوان چې دحارث څخه لږ څه لوړ او د قوي غړو خاوند و ، دحارث په لور وکتل او په خندا شو ، هغه د ټاټ زوړ او رژيدلي لباس اغوستي و اوهغه حماد بن خلدون و. دحسن تر ټولو مشر وررور او د خلدون ستر زوې. دهغه سترګې د اور د سکروټو په څير تيزې او د لمبو ډکې وې ، ويښتان يې تور او سترګې يې غټې او شريانونه يې د ويني څخه ډک و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

متې یې د ونو د مضبوطو تنو په څېر وې او خپره او تانده سینه یې د تېرلوړې غره په څېر پراخه وه. څهره یې د راختونکې لمر په څېر ښایسته او سره ښننه وه. لاسونه یې د ځیرونکو ځناورو په څېر مضبوط او ګوتې یې د ونو د کلکو جرړو په څېر سختې وې. په لاسو کې یې د اوسپنې یوه ستره او درنده امصا وه چې کیدې شي د تیږو دماتولو له پاره به یې ترې کار اخست.

کله چې حارث دغه دروند کاڼې پورته نه کړای شو ، او د ډېرې بې وسۍ په حال کې یې دحماد په لور وکتل نو د حماد په مخ بې شمیره جذبې او احساسات خپاره شول ، مخ یې لکه د وینې په څېر را روښانه شو ، په لاس کې نیولې اوسپنیزه درنده امصا یې و غورځوله ، په دې وخت کې یې په جسم کې د برق په څېر تیز والې راپیدا شو ، د خوله اچونکې شغلې په څېر مخته ورغې ، وربنکته شو او هغه درنده تیږه یې په خپلو دواړو لاسو کې و نیوله ، بیا پښې کلکې کړې او د تیږې د پورته کولو هڅه یې پیل کړه ، په دې وخت کې یې په خپل پوره ځواک سره غږ کړ چې: «الله». د غږ سره سم یې دخپل یوه ټکان سره هغه تیږه را پورته کړه او اوږې ته یې ورسوله ، د زوړ خلدون په مخ د خوشحالۍ څپې تلې راتلې ، په منډه ورغې او د حماد په خوله یې چوف وکړ ، تر څو د نظره نه شي. حماد دا تیږه را پورته کړه او د تنور په لور یې یوړه ، خلدون او حارث دواړو هغه په ستایونکو سترګو کوت.

حماد او حارث دواړو ورونو تیږې پورته کولې او د چونې تنورونو ته ور رسولې ، خو پلار یې په یوې تیږه ناست او دخپلو دواړو زامنو دغه درونډ کار ته یې په شفقت او محبت سره کتل. تر غرمې پورې هغوې دواړه هغه تنورونه ډک کړل او خپل کار یې پای ته ورساوه ، دواړه ورونه دخپل پلار خواته راغلل ، دپلار کالې یې هم شلیدلې او رژیدلې و. زوړ خلدون راپورته شو او د خپلې اوږې دستمال یې را واخست او دخپلو دواړو زامنو دکالیو څخه یې د ګرد په څنډولو یې پیل وکړ. بیا دوې هر یو هلته پراته خپل خپل پوستینونه را واخستل او وایې غوستل. دحارث پوستین د اوښ د پوستکې څخه جوړ شوې و ، خو د حماد پوستین هم د ټاټ څخه جوړ و. هغه د ټاټ په دواړو اړخونو کې وړې ایښودې وې او ورته یې د پوستین بڼه ورکړې وه. حماد خپله د اوسپنې امصا راواخسته او دواړه دخپل پلار سره یو ځآې دکور په لور روان شول. د هغوې سره یو ځآې هغه دواړه ځوانان چې د غره څخه یې دکدالونو په مرسته تیږې را ویستلې او لاندې یې را رغړولې هم خپلو کورنو ته ولاړل.

درې واړه پلار او زامن خپل کلې سمر اباد ته راغلل. دا کلې د نیشاپور څخه جنوب لورې ته څلور فرلانګه لرې په یوې ښایسته کوهستانې سیمه کې پروت و. ددې د اوسیدونکو کورونه د غره په تیږو کې اویا هم د غره په لمن کې خواره واره پراته و. هغوې درې واړه دغره په لوړه یو کوچنې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته کور ته ورننوتل ، هلته یوې ښځې ډوډۍ پخوله. دا د خلدون ښځه او د حماد او حارث مور زبیب وه. ددوې کورته د ورننوتلو سره سم زبیب د یوه لرګي په مرسته د خپله ځایه راپورته شوه مخته ورغله او د حماد او حارث مخونه یې ښکل کړل. د هغه یوه پښه بیکاره وه ، ګوډه ګوډه تله ، درې واړه یې په خپله کوټه کې کینول او بیا یې ورته غذا ورووړه.
د خوراک څښاک وروسته دوې تولو د لرې شیبې لپاره ارام وکړ. بیا راپورته شول ، د ماسپښین د لمانځه وخت شوې و ، حارث او پلار یې خلدون دواړو هملته په کور کې د لمانځه له پاره ځانونه تیار کړل او هملته یې لمونځونه اداٴ کړل ، حماد د خپلې مور خواته راغې ، مور یې همله په انګړ کې منتظره ناسته وه. هغه د خپلې مور زبیب خواته راغې او هملته ورسره په زمکه کیناست. زبیب خپل لاسونه د هغه په څټ کې را واچول او د هغه په ملا باندی سپره شوه ، حماد د هغه امصا هم له ځانه سره واخسته ، بیا د کوره ووتل او د غره لاندې برخې ته روان شول او د غره په لمن کې د بیېدونکي چینې خواته ورغلل.
دواړه مور او زوې لاندې راغلل ، دواړو او دسونه وکړل، بیا حماد یوه تیږه راپورته کړه ، او د خپلې مور پښې یې پرې و منبودې او پاکې یې کړې ، بیا دواړه مور او زوې راپورته شول او د چینې تر څنګ په یې دیوالو او دروازو جومات کې یې د ماسپښین لمونځونه ادا کړل.
خلدون او حارث هم خپل لمونځونه اداٴ کړل او بیرون را ووتل او د خپل کور چار چاپیر شنو غنمو او اوربشو کې د ګوډاې کار پیل کړ. د هغوې د کور څلورو خواو کې ان د غره تر لمنې پورې په تدریجي نشیب او ناستې سره نژدې لس ستر کرنځایونه وه چې د همدوې خپل ملکیت و. په دې کرنځایو کې غنم ، جیوار ، اوربشې ، وریجې او .... کرل کیدل. ددې کرنځایو په غاړو میوه لرونکي بوټي ، د ګلاب ګلونه ، او نور ډول ډول بوټي او ونې ولاړ وو ، د نرې باد په لګیدو سره به ددوې څخه ډیر خوږ غږ را پورته کیده. دا ونې او بوټي هم ددوې خپل ملکیت و. په میوه لرونکو ونو کې یې ګڼې د منو ، انځرو ، بادامو ، الوچو ، زیتون او لوکاټو شاملې وې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه برخه

دواړه پلار او زوی د اسونو د قدمونو په غړرا پورته شول ، دوی دواړو هلته په خپله زمکه کې کار کاوه. هغوی وکتل چې دوه آسپ سپاره په دغه نرۍ غاړه باندې خپل آسونه را څغلوي ، دا لاره د هرات ښخه د نیشاپور په لور د تللي لارې څخه را جدا شوې او د دوی د کور په لور را غلې وه.

د هغوی تر سترګو لاندې دغه دواړه آس سپاره په غره را پورته شول او د هغوی زمکو ته را ورسیدل او هملته د خپلو آسونو څخه را کیوتل. خلدون او حارث دواړه ورمخته شو او د هغوی سره یې ډیر ښه روغبړ وکړ. داسې څرګندیده چې د غو پلار او زوی دا دواړه اس سپاره د پخوا څخه پیژندل. دا همغه اس سپاره وو چې د حسن د نیولو خبر یې له ځانه سره راوړې و. پخوا له دې چې دا دواړه خپله خبره وکړي ، خلدون پرې را مخته شو او ورڅخه یې وپوښتل:

»زوی مې حسن چیرې دی ؟... ولې له تاسو سره یو ځاې نه دی را غلی ؟«

د هغوی دواړو څخه یوه یې په ډیر ادب سره وویل : « حماد چیرې دی ؟«

خلدون یو ځل بیا په خپل نیولي اواز سره وویل : « هغه خپله مور لاندې چینې ته وړې ده ، هغوی دواړه هملته هره ورځ لمونځونه کوي ، اوس به بیرته راستانه شوي وي«

سپور ورته په زړه نیونکي اواز سره وویل :« مونږ تاسو ته یو خراب خبر له ځانه سره راوړی دی. د هرات حاکم ناصرالدین حسن له ځانه سره بندي کړی دی.» خلدون یې خبره پرې کړه او ورڅخه یې وپوښتل:

»ولې یې زما زوی نیولی او بندي کړی ؟«

سپور په ناهیلۍ سره ځواب ورکړ او ورته یې وویل : « مونږ ته یې علت نه دی ویلی ، داسې څرګندیږي چې هغه یوه زړه ور ، میړنی او ځواکمن ځوان ته اړتیا لري. او غواړي هغه ته کوم ډیر مهم کار وسپاري ، حسن یې د همدې مقصد له پاره له ځانه سره بندي کړی دی ، مونږ ته یې ویلي دي چې: د هغه مشر ورور حماد بن خلدون ته ووایاست چې که چیرې همت لری نو دلته دې راشي او خپل ورور دې له ما خلاص کړي«

دا ځل تري خلدون په ډیر مدهم اواز سره وپوښتل : « ناصرالدین اوس چیرې قیام کړی ، او زما زوی یې په کوم ځاې کې محبوس کړی دی«

هغه سپور ورته یو ځل بیا وویل : « هغه په دې ورځو کې د تولک د ښاره بیرون د شمال په لور په غرنۍ حویلۍ کې مقیم دی او حسن یې هم هملته له ځانه سره بندي کړی دی».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل خلدون ورته په ډیره مینه وویل: «راځئ، دلته کینئ، زه به ستاسو د خوراک ځنباک غم وکړم. خو حماد ته دا خبره مه کوئ چې حسن بندي کړل شوې دي. که نه هغه به د اور لمبه شي او د ناصرالدین څخه به د بدلي په لور منډه کړي. اودا به زمونږ له پاره ډیره بده ثابته شي«.
دغه سپور په خپل اس د سپریدو په وخت کې وویل: «مونږ ستاسو مننه کوو، مونږ به هرو مرو دلته تم شوې واې، خو مونږ غواړو سمدلاسه خپلو کورونو ته ستانه شو. په دې خاطر دلته نه شو تم کیدې«
دواړو سپرو د خپلو آسونو مخونه را وڅرخول او غوښتل یې چې د هغه ځایه یې په ځغاسته کړي چې په همدې وخت کې حماد را څرګند شو. دهغه مور د هغه په شا باندی سپره وه، داسې معلومیده چې هغه دديوال تر څنګ ولاړ و او ټولې خبرې یې اوریدلې وي. او کله چې هغه دواړه سپاره بیرته روان شول نو هغه دديوال د اړخ څخه را ښکاره شو او په خپل دروند اواز یې وویل:
»تم شئ ،زما د یوې پوښتنې ځواب راکړئ بیا درځئ» ، دواړه سپاره و دریدل ، حماد ترې وپوښتل:
»ناصر الدین په کومه سیمه کې زما ورور بندي کړې دې ؟«
هغه سپور ورته یو ځل بیا ځواب ورکړ: «مونږ دریواړه دخپلو کورو په لور را روان وو چې د تولک د ښار نه بیرون په څو میله واټن کې مو د غره د پاسه د سهار لمونځ اداکړ او بیا مو غوښتل بیرته دخپلو کورونو په لور ولاړ شو چې د ناصرالدین دولس کسان سپاره په منډه منډه راغلل او مونږ دریواړه یې و نیولو او د تولک ښار ته یې بوتلو . هلته یې هغه حویلۍ ته یوړو چیرې چې ناصرالدین اوسیږي ، د حویلۍ نه بیرون د صنوبر د یوې تنومندی ونې د ډډ څخه یوه رسۍ تړلې وه ، ناصرالدین حسن ته وویل چې که چیرې دا رسۍ دې را کش کړه او و دې شکوله نو زه به درته داسې یو کار وسپارم چې دمذهب او ملت دواړو له پاره به ګټور وي، خو حسن هغه رسۍ و نه شوه شکولې ، په دې خاطر ناصرالدین هغه له ځانه سره تم کړ او مونږ ته یې هغه پیغام را کړ چې تاسو ته مې ووایه« .
ددې خبرې دکولو څخه وروسته هغه دواړه سپاره روان شول ، دغره څخه کیوتل او په هغه لاره یې خپل آسونه په ځغاسته کړل چې دنیشاپور او هرات د لوی لارې په منځ کې د ستړې شاهراه سره یو ځای کیږې.
حماد ډیر اندیښمن شوې و ، هغه داسې حال ته راغلي و لکه دیو ډیر شنیع اوبد کار پیلونکي چې وي. دهغه د مخ څخه داسې ډاګیزیده لکه چا یې چې په زړه کې د اور لمبې بلې کړې وي ، هغه خپله مور پورته کړه او په پټه خوله کور ته ننوت. خلدون او حارث هم خپل کارونه پریښول اود

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد تر شا کور ته ننوتل. حماد خپله مور د کور په انګړ کې کیوسته. کله چې هغه د خپلې امصا په مرسته و دریده نو حماد ورته په ډیر ادب سره وویل:

»اې زما مورجانې ! اجازه راکړه چې د خپل ورور د خلاصون پسې ولاړ شم. هغه به د بندیتوب په حال کې ما غواړي ، که زه ورنه شم نو څوک به د هغه مرسته وکړي ، هغه زما ورور او زما د وجود یوه برخه ده.« زبیب خپله امصا په زمکه وهله او مخته ورغله ، او په ډیره مینه یې د حماد په ملا لاس کش کړ او ورته یې وویل:

»هرو مرو ولاړ شه ، زویه. خو حسن د سولې او امن له مخې خلاص کړه. د چاسره جنګ جګړه و نه کړې ، که چیرې حسن کوم جرم نه وي کړې نو د هرات والي به یې هرو مرو را پریږدي ، اې زما زویه ! ته زما د کور چراغ یې ، ژر بیرته راستون شه ، زه به ستا انتظار کوم. زویه ! زما نصیحت له یاده و نه کاږې ، تا تل د خپلې مور د خوشحالولو هڅې کړي دي ، الله تعالي به دې په هر میدان کې بریالي لري ،او هیلې به دې تل د ښېګڼو ډکې وي «

حماد لا د هغه ځایه خوزیدلي نه و چې پلار یې خلدون او ورور یې حارث هم انګړ ته را ننوتل او تر څنګ یې و دریدل. بیا زاړه خلدون ورته په ډیره ښه لهجه او مینې سره وویل:

»اې زما زوګیه ! زه پوهیږم چې تا څه اراده کړې ده. ما خو ویل چې زه به پخپله حسن پسې ځم او راوړم به یې. خو اوس دې زه نه منعه کوم. ځکه زه پوهیږم چې زما د اقدام څخه به ته ناهیلې شې ، خو ځانته دې نه پریږدم. حارث به درسره یو ځای لیږم. بچیانو ! تاسو ددې کور چراغ او رڼنایي یاست. په کور کې زما او دزبیب سره نور هیڅ نه شته ،یوازې همتاسو زمونږ د سترګو رڼا او زمونږ د زړونو راحت یاست. اوس ته او حارث دواړه د خپل منزل په لور وخوځیږئ ، زه به په ډیره نا کرارۍ ستاسو ددرېواړو ورونو د بیرته راستنیدو انتظار کوم«.

حماد او حارث دواړه ورونه دکور د ښيي برخې په لور ورغلل ،هلته د آسونو په اخور درې آسونه ولاړ و ، دواړو ورونو په خپلو خپلو آسونو باندې زینونه و تړل ، یو ځل دواړه ورونه کوټې ته ورغلل ،وسله یې را واخسته او بیرته بیرون را ووتل. حماد د خپل ټاټ کالیو دپاسه زره اغوستې وه د زرې دپاسه د هغه د ټاټ نه جوړشوې پوستین و او بیا یې د دې ټولو د پاسه د عربو روایتي چپنه واغوسته ،چپنه هم د ټاټ څخه جوړه شوې وه. په سر یې د اوسپنې خولۍ ،په متویې د اوسپنو درانه بازو بندونه او په ملا یې توره را ځوړنده شوې وه. په یوه لاس کې یې یو ستر ناقوس او په بل لاس کې یې جنګي تبر و او په آس یې خورجین را ځړول شوې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه خپل جنګي وسایل په خپل آس باندی په ترتیب سره کیښول ، هملته په آخور یی خپل کمانونه او د غشو ځخه ډکې خلطې د آسونو د زینونو سره وتړل، بیا یی آسونه را پرانستل او د کوره بیرون راووتل.
هلته په دروازه کې یی مور زبیب د خپلې امصا سره ولاړه وه. په یوه لاس کې یی قران کریم پورته کړې و ، ترڅنګ یی زوړ خلدون هم ولاړ و ، چې په یوه لاس کې یی د نقدي پیسو کڅوړه او په بل کې یی دواړو ورونو ته د لارې توخه وه. کله چې دا دواړه ورته را نژدې شول نو هغه دغه دواړه شیان د حماد د آس په خورجین کې ور واچول ، مخته ورغې او د دواړو زامنو مخونه یی ښکل کړل او د سوبې او خیر دعا یی ورته وکړه. دواړه ورونه ور مخته شول او بیا بیا یی د خپلې مور زبیب لاسونه او په لاسو کې نیولې قران کریم ښکل کړ. بیا زبیب ورته په ډیره مینه او شفقت سره وویل:
ورشئ زامنو ! زه تاسو ته خداې پامانی وایم. دواړه ورونه په خپلو آسونو سپاره شول او د خپلې تنګې لارې ځخه په وتلو د هرات په لورې په تللې لوې شاهراه کې ور ننوتل ، هره لمحه یی د خپلو آسونو ځغاسته زیاتوله او یی په پوره تیزې سره ځغلول ، هغوې اوس د تولک د ښار په لور روان وو ، چیرې یی چې کوچنې ورور حسن منتظر ناست و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه برخه

یوه ورځ په داسې حال کې چې حسن د سهار د لمانځه د ادأ کولو وروسته دعا کوله ، چې په همدې وخت کې څو کسه سپاره په تیزۍ سره د خپلو اسونو سره یو ځای د هغه حویلۍ ته ور ننوتل. حسن په دغه حویلۍ کې د بندي په څیر شپې سبا کولې ، هغه ته شک پیدا شو چې کیدې شي د هغه ورور حماد بن خلدون راغلي وي، دعا یې ژر ژر خلاصه کړه او بیرون راووت. ویې کتل چې د حویلۍ په انګړ کې څو کسه سپاره د ناصرالدین تر څنګ ولاړ دي او د هغه سره خبرې کوي ، حسن ډیر ناهیلي شو ، ځکه هغه سپاره اجنبي خلک و او د هغه ورور حماد په کې نه تر سترګو کیده. هغه سپاره څو لحظې د ناصرالدین سره ولاړ وو او خبرې یې کولې بیا بیرته په خپلو آسونو سپاره شول او په کومه چې راغلي وو په همغې لاره بیرته ستانه شول. حسن وکتل چې د هغې سپرو د بیرته ستنیدو نه وروسته ناصر الدین لږ څه اندیښمن شوي غوندې ښکاري. کرار کرار راغې او د ناصرالدین تر څنګ ودرید. او په ډیره مینه یې ترې وپوښتل:

»ایا دې خلکو تاسو ته کوم بد خبر له ځانه سره درلود .ځکه ته ډیر اندیښمن او غمګین ښکاري ؟«

ناصرالدین ورته په نښتې اواز وویل: « ستا اندازه سهي ده ، دا سپاره د جیحون د دریاب د غاړو څخه راغلي و ، هلته په دې ورځو کې زمونږ د سلطان شهاب الدین او د خوارزم د حکمران سلطان شاه تر منځ د نه پای ته رسیدونکې جنګونو یوه لړۍ روانه ده، دې خلکو ماته د سلطان شهاب الدین له اړخه یو پیغام راوړې و . سلطان د یوه ډیر بد خبر سره یو ځای د خوراکي او عسکري توکو مرسته هم غوښتې ده«.....

حسن ترې په مینځ کې یو ځل بیا وپوښتل: « هغه بد خبر څه ډول دې ؟«

ناصرالدین ورته وویل: « چې په یوه جنګ کې د خوارزم حکمران سلطان شاه زمونږ یو جرنیل قطب الدین ایبک نیولې او هغه یې د وسپنې په یوې پنجرې کې بندي کړې دې (۱ دا هغه قطب الدین ایبک دې چې قبر یې د لاهور په یوه سړک پروت دې. په هغو ورځو کې چې د سلطان شهاب الدین او د خوارزم د حکمران سلطان شاه تر منځ سرحدي نښتې رواني وې نو قطب الدین د سلطان شهاب الدین د آسونو د اصطبل ملازم و. د جنګ په ورځو کې یوه ورځ هغه د خپلو لښکرو د یوې ډلې سره د لښکرو د آسونو د خوراک له پاره د شنو وښو د راوستلو په خاطر ځنګل ته ولاړ. نو د خوارزم شاه د لښکرو ډلې پرې حمله وکړه ، قطب الدین په ډیر جرئت سره د هغوې مقابله وکړه خو څرنګه چې د ملګرو شمیره یې ډیره لږه وه نو ماتې یې وخوړه او د هغوې په لاسو کې بندي

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو ،هغه یې د خوارزم حکمران ته یوړ ، خوارزم ورته د اوسپنې یوه پنجره جوړه کړه او قطب الدین
یې په دې پنجره کې بندي کړ(.
اوس هغه نوموتي جنرېل چې د خوارزم په بند کې دې د پوره میړانې او بهادرۍ څرګندونه یې کړې
او ویلي یې و چې: « ایا دا به زمونږ له پاره شرم نه وي چې دوه مسلمان حکمرانان یو د بل په مقابل
کې د جنګ په لیکو کې ولاړ وي.» رېښتیا هم د غزني سلطان شهاب الدین او د خوارزم حکمران
سلطان شاه په خپلو منځو کې جنګ کول همداسې دي لکه یو ورور چې د بل په خلاف توره ویستلې
وي»
ناصرالدین د خبرې د ختمولو په وخت کې وویل: « دا یوه معمولي سرحدي شخړه ده چې ډېره ژر به
د دواړو مسلمانو حکمرانانو تر منځ هواره کړل شي ، د دې وروسته به سلطان شهاب الدین خپل ټول
ځواک د هندوستان په لور متوجه کوي ، زه به نن تر ناوخته پورې ستا د ورور انتظار وکړم که چیرې
هغه را ورسید نو زما او ستا د دواړه د خوښۍ ځای به وي او که چیرې هغه را نه غی نو زه به سبا
سهار وختي د هرات په لور کوچ کوم او د هغه ځایه به د ډېرې زیاتې مرستې سره یو ځای د جیحون
د دریاب په لور ورځم ، همدغه سلطان شهاب الدین په جنګ کې ښکیل دي ، او ته به هم زما سره په
دې جنګ کې د برخې د اخستو له پاره ورځې».
حسن لږ څه فکر وکړ او بیا یې وویل: « ایا نن یو ځل بیا زه د هغې رسۍ د راښکودو او ستا د شرط
د پوره کولو موقع تر لاسه کولې شم.؟ شونې ده چې زه به نن هغه رسۍ و شلوم. او ستا شرط به پوره
کړم» .
ناصر الدین ورته په خوشحالۍ سره وویل: « ته همدلته تم شه ، زه به د دې کار له پاره تیارې و نیسم
. »
ناصرالدین حویلۍ ته ورننوت ، لږه شیبه وروسته بیرته راووت. دا ځل یې خپله ساتونکې ډله هم
له ځانه سره راوړې وه ، ټولو د اصطبل څخه خپل آسونه را وویستل او سپاره شول او د حویلۍ
شمال لورې تېرلورې غرنۍ سیمې ته چیرې چې د صنوبر هغه پخوانۍ او تنومنده ونه ولاړه وه
روان شول ، د همدې ونې سره د شرط هغه رسۍ هم تړلې وه.
د صنوبر د غې ونې ته د رارسیدو سره سم ټول د خپلو آسونو څخه راښکته شول ، ناصرالدین د
همدې رسۍ تر څنګ و درید او ویې ویل:« د خلدون زویه ! که نن دې دا رسۍ و شلوله نو داسې و
ګڼه چې د یوه ډېر ستر کار له پاره ستا ټاکنه پوره شوه».
حسن ورمخته شو او څنګه یې چې رسۍ و نیوله او د هغې د راښکلو اراده یې وکړه ،چې ټکان یې
وخوړ ، ناڅاپه یې رسۍ پرېښوده او دیوه اواز د اوریدو هڅه یې پیل کړه. د کوهستانو تر منځ

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دناقوس (ښکر چې په پوه کولو یې اواز تر لرې لرې پورې رسیږي) یو زهرناکه او تیز راغبرګیدونکې اواز یې تر غوږو شو . په داسې لهجې سره لکه یو څوک چې بل څوک په ډیره مینه او محبت رابولي. حسن ټکان وخوړ او د ناصرالدین په لور یې وکتل او ویې ویل چې:
»د ناقوس اواز په غور سره واوره ، داسې وګڼه چې زما ورور حماد بن خلدون را رسیدونکې دې په خداې سوګند چې دا دهغه د ناقوس اواز دې او ماته بلنه راکوي«.

حسن خپله ساه و نیوله او یو څل بیا یې وویل: « ناصرالدینه واوره ! په غور سره دناقوس اواز واوره. زما ورور رارسیدلې دې او هغه همدلته دکوم غر په سر ولاړ دې. د خپل ناقوس په غږولو سره ماته اواز کوي ، پوهیږې چې هغه په ناقوس کې څه وایې ؟ هغه ماته اواز کوي او وایې چې: اې زما وروره ! ته چیرې یې ؟ ناصرالدین او دهغه ساتونکې ډلې هم دغه اواز اوریده ، د ناقوس دغه اغیزکونکې اواز په دې وادي کې راغبرګیده.

حسن دخپل آس په لور منډه کړه او ویې ویل: صبر وکړئ ، زه هم دخپل ناقوس دغږولو په واسطه خپل ورور ته خبر ورکوم ترڅو هغه خبر شي چې زه دغلته یم. حسن دخپل آس څنګ ته ورغې ، د آس د زین سره را ځړول شوې ناقوس یې را خلاص کړ او هغه یې پوه کړ ، کله یې چې ناقوس دخپلې خولې څخه لرې کړ نو ټوله وادي په پوره خاموشۍ کې ډوبه شوه ځکه چې دهغه بلې لورې هم ناقوس بند کړل شوې و. لږه شیبه وروسته د آسونو د قدمونو توپانې اواز تر غوږو کیده ، اوبیا د لږ ځنډ وروسته د دغه کوچنې میدان په هغه برخه کې چې دصنوبر ونه ولاړه او د تنې څخه یې رسۍ تاوه شوې وه ، حماد او حارث دواړه را څرګند شول.

دهغوې په کتلو سره د حسن مخ د خوشحالۍ نه وغوړید ، حماد چې کله دمیدان منځته را ورسید نو دخپل آس واګې یې را ښکودې ،آس یې هم دخپل ځواک په غرور په دوو پښو و درید او و شنړید.حماد سمدلاسه دآسه را ښکته شو او د حسن په لور یې ور منډه کړه او هغه یې کلک په غیږ کې ونیوه. دهغه وروسته حارث هم دخپل ورور حسن په لور راغې او هغه یې په غیږه کې کلک کړ . کله چې د روغبړ څخه خلاص شول نو حماد د ناصر الدین په لور اشاره وکړه او ویې ویل چې: « که زه غلط شوي نه وم نو دا به د هرات والي ناصرالدین وي چې ته یې له ځانه سره بندي کړې یې« .

حسن ورته په ډیر لطافت سره وویل: « اې وروره ! هغه زه نه بندي کړې او نه محبوس کړې یم. هغه داسې یوه ځوان ته اړتیا لري چې هندوستان ته ولاړ شی او د خپل مذهب او ملت خدمت وکړي ، خو دهغه ځوان د انتخاب له پاره شرط دادې چې هغه به دصنوبر دونې د ډډ نه را تاوشوې پړې شلوي. اې زما وروره جانه ! ددې ډول ځوان څخه چې ناصرالدین کوم ډول کار اخستل غواړي په هغې کې د اسلام خپرول او ترویجول هم شامل دي. ما یو ځل مخته په دې رسۍ باندې خپل زور

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمایلي دي ، خو په شلولو یې نه یم توانیدلې. نن یو ځل بیا د خپل زور د ازمېښت په خاطر راغلې یم ، ما رسۍ په لاس کې نیولې وه چې ستا د ناقوس غږ مې واورید ، اوس یو ځل بیا په دې رسۍ باندې خپل زور ازمایم ، کیدې شي په کې بریالې شم« .

حسن د رسۍ په لور ورغی ، ناصرالدین مخته راغی او د حماد او حارث سره یې روغبړ وکړ او ویې ویل: » چې زه که غلط شوې نه وم نو تاسو دواړه به حماد او حارث یاست ،زه په دغه وادي کې تاسو دواړو ورونو ته ښه راغلاست وایم« .

ناصرالدین خاموشه شو ، ځکه چې حسن د رسۍ سره خپل زور ازمایي کوله. حسن تر ډیره پورې خپل زور و ازمایه ، خو د رسۍ په شلولو بریالې نه شو ،په دې خاطر یې رسۍ پریښوده او بیرته تیټ سر را وګرځید. شاته شو او د خپلو ورونو تر څنګ و درید او په ډیر رحم غوښتونکو سترګو یې هغوې ته وکتل.

دا ځل حارث ورمخته شو ، او په رسۍ یې خپل زور و ازمایه. هغه هم تر ډیره پورې د رسۍ د شلولو هڅې وکړې خو بریالې نه شو . بیرته راستون شو او د حماد په لور یې په کتلو پیل وکړ. په دې وخت کې د حماد حالت د کتلو وړ و. د هغه مخ په ښایسته توګه ځلیده ، مخته راغی ، رسۍ ته ور نژدې شو ، خپله د تاټ چپنه یې وویستله او په ځمکه یې کیښوده ، بیا یې د سر نه خول لرې کړ ، د تاټ پوستین یې هم له ځانه لرې کړ او په ځمکه یې کیښود. اوس نو د هغه د تاټ په کالیو باندې د هغه زره ځلیده .بیا یې د ناصرالدین په لور وکتل او ورته یې وویل:

»اې د خداې بنده ! په دغه رسۍ خو زما دواړو ورونو خپل زور ازمایلې دې ، په دې خاطر دا کمزورې شوې ده. زما په لاسو به ډیره ژر وشلیږي. ایا بله نوې رسۍ نه لرې ، چې زه پرې زور و ازمایم او ته هم زما توان او طاقت ووینې«.

ناصرالدین ورته په ډیرې مینې او محبت وویل چې: » دا رسۍ کمزورې شوې نه ده ، همدا سې ده ، که تا وشلوله نو زما شرط به دې پوره کړې وي«.

حماد ورته یو ځل بیا وویل: » نو بیا دا رسۍ دوه هومره کړه او بیا یې د صنوبر د ونې د ډډ څخه را تاوه کړه او بیا یې ووینه. چې زه یې څه ډول شلوم. « د ناصرالدین په حکم د هغه سپاهیان ورمخته شول ، او رسۍ یې دوه هومره کړه او بیا یې د صنوبر د ونې د ډډ څخه را تاوه کړه او ویې تړله.

حماد ورمخته شو ، دوه هومره شوې رسۍ یې په خپل مټ کې را ونغاړله او خپل دواړه لاسونه یې د اسمان په لور په دعاییه شکل پورته کړل ، بیا په دواړه زنګونو په ځمکه کیناست او په ډیرې عاجزۍ سره یې په دعاو پیل وکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې زما پالونکیه ! هر صفت او صمدیت همتا لره دي ، ته د سهوې او خطا نه لاریب یې. ستا په حکمت کې د شکایت کولو مجال نه شته. اې جلیل ذاته ! ته همغه ذات یې چې د تاج خاوندان په خاورو کینوې ، اې زما ربه ! زما دعا واوره ، او دخپل نوم په برکت دې ما په دغه ازمیښت کې بریالې کړه. اې الله ! ته زما محکم برج او زما مضبوط تکیه ګاه یې. په ما نظر وکړه او له ما سره مرسته. ماته همت را ، ترڅو په دې امتحان کې بریالي را ووځم» د دعا د پای ته د رسیدو سره سم حماد نیغ و درید . د هغه د مخ شغلې لمحه په لمحه په یوه توپان بدلیدې. داسې انګیرل کیده چې دغه زړه ور انسان د زمکې درزونه پرانیځي. هغه دومره قهریدلې و لکه چې د غرونو د ټوټه ټوټه کیدو او زمکه د هلاکت په کندو کې د ورغورځولو له پاره پیدا شوي وي. بیا یې د تیږو په څیر د ځواکمن هوډ سره رسۍ په دواړو لاسو و نیوله د هغه د اوسپنې په څیر متې ښه را پړسیدلې وې او د سترګو څخه یې د اور د سکورټو په څیر لمبې راختلې ، بیا یې په خپل ټول توان سره غږ کړ چې : (الله). د هغه دغه په غرونو باندې لړزه راوړونکې اواز هرې لورې ته خپور شوې و ، ددې سره سم یې یو ځل زور وکړ او د خپل لمړني ټکان سره سم یې دوه هومره شوې رسۍ یې په منځ کې دوه ټوټې کړه .

ناصرالدین ورمخته شو او هغه یې کلک په غیږ کې و نیوه او ورته یې وویل: « په خداې سوګند چې ته همغه یې چې ما یې لټه کوله. هغه بې عیبه ذات د ملت د یوه ډیر مهم کار د تر سره کولو په خاطر همته انتخاب کړې یې. لمړۍ مې اراده کړې وه چې سبا سهار به له دې ځایه کوچ کوم ، اوس چې ته راغلې نو ما خپله اراده بدله کړه ، زه به همدا نن شپه د هرات په لور روانیږم. او د هغه ځایه به له ځانه سره کومکې شیان اخلم او د جیحون د دریاب څنډو ته به ځان رسوم چیرې چې سلطان شهاب الدین خیمه وهلې. ته به هم له ما سره ولاړ شې ، او په دې جنګ کې به برخه اخلې ، دا دوه ګټې لري ، لمړۍ دا چې زه به ستا د جنګ کولو څارنه وکړم ، او دویم دا چې تا به د سلطان سره معرفي کړم. په دې جنګ کې د برخې داخستلو وروسته به ته هندوستان ته ځې.

څه موده کیږي چې همستا په څیر یو ځوان مو هندوستان ته د کار کولو او هلته د مسلمانو جاسوسانو د مشر په څیر لیږلې و .هغه هم د همدې ځایه هندوستان ته روان شوې و. هغه هلته یو اځې څو میاشتې کار وکړ خو یو ناڅاپه ترې تم شو . زه ویریږم چې هغه نیول شوې نه وي. هلته کارکوونکې مسلمان جاسوسان د هغه په لټه کې دي. هندوستان ته به د تللو سره سم ته د ایلک خان لټه کوې ، که چیرې هغه درته په لاس درشي اوژوندې وی نو ته به یې امیر یې ، او هغه به ستا تر لاس لاندې کار کوي ،خو که چیرې هغه شهید کړل شوې وې نو بیا به په هندوستان کې کار کونکې ټولو مسلمان جاسوسان ستا تر لاس لاندې وي او ته به یې امیر یې. ته به هلته د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان د راجه ګانو د فوځي ځواک اندازه معلوموي ،د هغوي د عسکرو د نقل و حرکت څارنه به کوي او مونږ ته به یې په اړه خبر راکوي ،ځکه سلطان هوډ لري چې ډیر ژر په هندوستان باندی حمله وکړي ، هلته به ستا د قومندي لاندي څو تیز تلونکي اسپ سپاره وي چې زما او ستا تر منځ به د پیغام رسولو کارونه تر سره کوي. هغه لوري ته د تللو نه مخته به دې زه د ټولو تفصیلاتو نه خبر کړم. او درته به ډاګیزه کړم چې هندوستان ته د ورسیدو وروسته به ته د چا چا سره وینې ، څوک څوک زمونږ باوري جاسوسان دي ، او دهغوي د اوسیدو ځایونه چیرې دي«.

کله چې ناصرالدین خاموشه شو نو حماد ورته وویل: »زما پلار زوړ او مور مې فلج شوې ده ، زما خور نه شته چې دهغوې خدمت وکړي ، همدا زه دهغوې څارنه او خدمت کوم. لمړی به زه کور ته ولاړ شم که چیرې زما پلار او مور ماته ددې کار کولو اجازه راکړي نو زه به هرو مرو ستا په خدمت کې حاضر شم. او که نه ، زما مجبوریت ته به ګورې«

ناصرالدین ورته وویل چې زه لږه شیبه وروسته له دې ځایه د هرات په لور خوځیږم. دهغه ځآیه مرستندویه مواد له ځانه سره اخلم او د جیحون په لور ورځم ، په دې توګه نیشاپور زمونږ تر مخه دې ، زه به ستا دمور او پلار نه ستا له پاره اجازه واخلم ، زه هڅه کوم چې ستا په څیر حارث او حسن هم په خپلو لښکرو کې شامل کړم«.

کله چې ناصرالدین خاموشه شو ،نو دهغه د وینا سره سم ټول خلک حویلۍ ته ولاړل ، لږه شیبه وروسته ناصرالدین ،حماد ، حارث او حسن دخپلې ساتونکې ډلې سره یو ځاي واخستل او د هرات په لور روان شول.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه برخه

شپه شوې وه ....د شپې ناوې ځلورو خواو ته د خپلې سپوږمکۍ وړانګې شیندلې وې ، د اسمان په ځینو برخو کې سپینې وریځې خوزیدې ، په کوهستانو کې دننه کږې وږې او نه تم کیدونکې لارې ورانې ویجاړې پرتې وې ، سپوږمۍ او دهغې تر څنګ نږدې ستورې دوا ړه د خپلو هستوي مرکزونو سره نښتې کرار کرار د غرب په لورې په سفر بوخت و ، دا سې بریښیده چې دوه محبوبان یو د بل نه خوابدي او په جدا جدا لارو روان وي.

خلدون او زبیب د ماخوستن د لمانځه څخه فارغه شوی و او ناست و ، په دې وخت خلدون متوجه شو او خپلې ښځې ته یې وویل:

»زبیب.... اورې ! دا اواز په غور سره واوره«..... !

د زبیب په مخ دخوشحالیو څپې خورې شوې وې او په خندا یې وویل:

»زه د آسونو د قدمونو اواز اورم ، دا اواز لمحه په لمحه زمونږ د حویلۍ په لور را نیژدې کیږي ، زړه مې وایې چې حماد او حارث به حسن هم له ځانه سره را وړستې وي«.

خلدون و درید او ویې ویل: « لږ صبر وکړه ، زه یې ګورم چې څوک دي. که جیرې هغوې زما زامن وي نو زه به مخته ورشم او ښه راغلاست به ورته ووایم.» خلدون دخپله ځایه راپورته شو او په ډیره بیړه دکوره ووت.

لږه شیبه وروسته ویې کتل چې درې اسپ سپاره د غره دپاسه را خیژي ، بیا هغوې د حویلۍ نه بیرون دخلدون تر مخه دخپلو اسونو څخه راښکته او پیاده شول ، هغوې حماد ، حارث او حسن درې وا ړه و.خلدون ورمخته شو او بیا بیا یې درې وا ړه ته غاړه ورکړه. او بیا یې له ځانه سره دننه کور ته بوتلل. خپل آسونه یې هملته دانګړ په منځ کې و تړل او بیا ټول د زبیب په لور ورغلل.د زبیب مخ دخوشحالیو نه غوړیدلې و. پورته شوه او دریوا ړه یې دمورنې محبت په غیږ کې ونیول او بیا یې دخپله ځانه سره کینول. خلدون دخپله ځایه را پورته شو او ویې ویل:

»تاسو دریوا ړه دخپلې مور تر څنګ کښینۍ او خبرې کوئ زه به مو آسونه په اخور و تړم.اوبیرته به راشم«.

حماد سمدلاسه راپورته شو او خپل پلار یې له لاسه ونیوه او او په خپل ځاې یې کینوو. ورته یې وویل: « ته دلته کینه زه له تاسو څخه درخصت داختسو په خاطر راغلې یم« .

زبیب ترې په حیرانتیا سره وپوښتل: « د رخصت اجازه ؟«

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلدون ترې هم وپوښتل: «تاسو خو حسن له ځانه سره راوست ، اوس تاسو چیرې تلل غواړئ ؟»
حماد لمړۍ په ډیر غور اودقت سره د حارث او حسن په لور وکتل اوبیا یې وویل: ناصرالدین غواړي ما د سلطان شهاب الدین په لښکرو کې شامل کړي اوهندوستان ته مې و استوي ،شهاب الدین ډیر ژر په هندوستان حمله کوي اوزما کار به دا وي چې زه به هغه ته دهغه ځاې د راجا ګانو دعسکرې ځواک اودهغوې د عسکرو د نقل و حرکت په اړه معلومات را لیږم. هغوې غواړي حارث اوحسن هم په خپلو لښکرو کې شامل کړي».
زوړ خلدون یې په خبرو کې ور پریوت او ترې وېې پوښتل: «ایا دکوم کار له پاره چې ته هندوستان ته استول کیږې په هغې کې د اسلام خپراوې او رواجول هم شامل دي ؟»
حماد ورته په خوشحالۍ سره وویل: «اې زما پلارجانه ! شهاب الدین خو د اسلام د خپرولو له پاره په هندوستان حمله کوي ،»
خلدون ورته دخپلې پریکړې د اعلانولو په وخت کې وویل: «که چیرې همداسې وي ،نو بیا واورئ چې: ته او حارث په لښکر کې د شمول په خاطر ور تلاې شئ خو حسن به زمونږ سره دلته اوسي. ستا په نشتوالي کې به دخپلې مور خدمت کوي اوزما سره به په زمکو او کیله او کرهڼه کې مرسته کوي».
حماد د زبیب په لور وکتل او ترې وېې پوښتل: «مورجانې ته په دې اړه څه وایې ؟»
زبیب د حماد په سر لاس راښکو د او ورته یې وویل: «زه مو د پلار پریکړه تائیدوم ».
حماد دخپل پلار خلدون په لور وکتل او بیاې وویل: «یا مهربانه پلاره ! څه نصیحت راته وکړه»
خلدون د څو لمحو له پاره خاموشه وو ،په ناستځاې کې هم هرې لورې ته چپه چپتیا وه.بیا خلدون کرار کرار خپل ټیټ سر را پورته کړ اوپه ډیره فقیرانه توګه یې دحماد په لور وکتل او ورته یې وویل:
»اې زوې جانه ! کله چې د اسلام ددښمنانو په مقابل کې د جنګ موقع او فرصت درته تر لاسه شي نو په خپل ټول توان او ځواک سره دهغوې په خلاف و جنګیږه. ددښمن په مقابل کې د یوې لمحې له پاره هم د پټ سترګۍ او یا کمزورتیا څرګندونه و نه کړې ، که چیرې د لښکرو دکومې برخې قوماندانې درته وسپارل شي نو دخپلو ملګرو له پاره د دوستۍ د سهار په څیر رڼا اودهغې ونې په څیر خوشګواره اوسه چې د ویالې په غاړه ولاړه وي او پانې یې هیڅکله هم نه مړژواندې کیږي .

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلدون څو لمحې تم شو او بيا يې وويل: « زويه !شپې د خوب په واسطه نه را لنډيږي او نه ورځ يو اځې د غلطو کارونو په کولو سر ته رسيږي. په جنګ کې د (لايموت فيها ولا يحيې) په څير ، او دخپلو ګرمو نارو په زور او ځواک سره د کفارو په خلاف جهاد وکړه.

اې زما زويه ! په ياد ساته ، چيرې چې د نمرود د اور کړۍ شتون ولري هلته زمونږ الله تعالې د خليل ګلزار هم جوړ کړې وي ، که چيرې ته د اسلام په ترويج او خپراوي کې د کفارو په خلاف د اور د سکروټو او د اسماني تندر په څير ور وغورزيږې نو زما دې په هغه کور ، چې خلک يې په چار چاپير کې طوافونه کوي ، زما رب به ستا په پښو او قدمو کې کهکشان هم په ګرد او غبار بدل کړي
.

د څو لمحو د خاموشۍ وروسته خلدون يو ځل بيا وويل: يابُنَيّ (اې زما زويه !) ، ډاډه زړه ،د جسم قوت او روح وي ، خو حسد او کينه انساني هډوکې وراسته کوي. خپل ضمير او احساس بيداره ساته ،او خپلې دندې په پوره دقت سره سرته رسوه. ته ددې کور چراغ او رڼا يې ، زه او زبيب به د ورځې په رڼا کې او د وروستۍ شپې په ستورو کې ستاسو ددواړو ورونو دبري له پاره دعاګانې کوو. ايا تاسو دواړه ورونه به ځانته د خوارزم دزمکو په لور روانيږئ ؟«

حماد خپل ټيټ سر را پورته کړ او ورته يې وويل: «د هرات والي ناصرالدين ، د سلطان د مرستې له پاره ددې ځايه د يوه لښکر سره روان دې مونږ دواړه ورونه به د همغه سره ځو ، هغه د خپل لښکر سره يو ځاې د غره په لاندې برخه کې ولاړ دې او په ډيره بې صبرۍ سره زمونږ انتظار کاږي. هغه مونږ ته ويلي و چې د خپل مور او پلار نه اجازه واخلئ او ژر بيرته را ستانه شئ ، که چيرې هغوې تاسو ته په جنګ کې د ګډون د کولو اجازه درنه کړه نو زه به پخپله هغوې ته ورځم او ستاسو له پاره به ترې اجازه اخلم.

خلدون په حيرانتيا سره ورته وويل: « نو بيا ژر ورشئ او د هغه په لښکرو کې ورګډ شئ ، ستاسو د ځنډيدو څخه هغه ته داسې څرګنده نه شي چې وو ايې يو عرب خپل زوې د اسلام د خدمت د نيکبختيو څخه بې برخې کول غواړي«.

دحماد د ځواب د ورکولو څخه مخته زبيب را پورته شوه او حماد ته يې وويل: « لږ څه تم شه زويه .زه همدا اوس بيرته راځم» هغې خپله امصا را واخسته او د يوې کوټې په لور روانه شو ه.

حماد د حارث په لور وکتل او ورته يې وويل: « ولاړ شه زما او خپل آس دې را وکاږه .زه همدا اوس درځم«

خلدون ، حارث او حسن درې واړه بيرون راووتل. حماد هغه کوټې ته راغې چې د خوب له پاره يې استعمالوله. لمړۍ يې ددېوال څخه خپل دروند ګرز را واخست او په زمکه يې کېښود . بيا يې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوسپني ښخه جوړه شوي پنجه راواخسته ، ددې او سپنيزې پنجې ګوتې ډيرې کلکې ، مضبوطې
او د شاهين دپنجو په څير جوړې کړل شوې وې.بيا يې دديوال ښخه د مضبوطو رسيو يوه کړۍ هم را
واخسته ، داټول شيان يې را واخستل او بيرون په حويلۍ کې يې دخپل آس د زين سره وتړل.
لږه شيبه وروسته زبيب هم خپله امصا په زمکه وهله او د کوټې ښخه را ووتله ، دهغه په لاسو کې
يوه ټوکرۍ وه چې دحماد او حارث له پاره په کې غذا اېښوول شوې وه ، هغې هغه ټوکرۍ د حماد د
آس د زين سره و تړله ، بيا يې خپله کړوپه ملا سمه کړه او دحماد په لور دکتلو وروسته يې وويل:
»زويه ! که په جنګ کې يو ځآې واستنو د حارث خيال به ساتې ، د خداې نه وروسته يې همته
محافظ اوڅارونکې يې. او زما زامنو غوږشئ چې !دخپل پلار نصيحت مو د زړه په ديوالو
وليکئ او عمل پرې وکړئ«
زبيب د لږڅه وخت له پاره خاموشه شوه ، بيا يې دبنديخانې دبندي په څير د سندريز اواز په
ويستلو په غمناکه توګه وويل: « اې زما زامنو ! تاسو زما دکور روښانه چراغ یاست. هسې خو به
زه په ډيره ناکراری سره ستاسو د بيرته راستنيدو انتظار کوم. خو ددې سره سره بيا هم زه له تاسو
دا هيله لرم چې د اسلام د دښمنانو سره د جنګ کولو په وخت کې به هغوې ته شا نه ورګرځوئ ، زما
بچيانو ! په جنګ کې په دښمن باندې داسې ګذار کوئ..داسې ګذار لکه د ګردونو لاندې زمکه
چې د چا ښخه پوښتنه کوي. تاسو دواړه دخپلې سوبې په نعرو باندی ددښمن په پنځو واړو حواسو
باندی دغم وريځې را ماتې کړئ ، که چيرې تاسو په خپل مقصد کې مخلص واستنو فطرت به پر
تاسو باندې ټول رازونو الم نشرح کړي ، اوس تاسو روان شئ ، زه تاسو دواړو ته د الله پاماني وايم
»
حماد او حارث دواړه په خپلو آسونو باندې کيناستل ،اود لاندې ولاړ ناصرالدين لښکرو ته يې
ځان ورساوه. خلدون ، زبيب ، او حسن درانه درانه او خراب طبيعت سره بيرته دحويلۍ په لور
ستانه شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه برخه

سلطان شهاب الدین د جیحون ددریاب په غاړه خپله خیمه وهلې وه ، او نژدې پنځه مایله وانې کې ورته د جیحون هغه غاړه او د (ارا) د بحیرې په غاړو دخوارزم شاه توپاني لښکرې پرتې وې. دوې د جنګ دپیلولو انتظار کاوه. خو داوړو حکمرانانو یو په بل د جنګ دپیلامې څخه ډ ه ډه کوله.اما اوس د شهاب الدین له پاره دا جنګ ضروري ګرځیدلی و. ځکه چې خوارزم شاه یې جرنیل قطب الدین ایبک نیولی و او هغه یې د اوسپنې په پنجره کې بندي کړې و . قطب الدین ایبک داسې یو جرنیل وچې شهاب الدین ته ډیر ګران او دهغه د زوې حیثیت یې درلود (دا باید یاده وې چې سلطان شهاب الدین کوم زوې نه درلود ، یواځې یوه لور یې وه چې هغه ته یې هم په خپل ژوند کې قبر تیار کړې و ، خو د قدرت کارونه داسې وو چې سلطان د شهادت وروسته په خپله په همغې قبر کې ښخ کړل شو . د زوې د نه درلودلو له مخې سلطان شهاب الدین ، قطب الدین خپل زوې ګرځولی و (

دشهاب الدین خیمه دلښکرو په مینځ کې پرته وه. دا د ځرمنې څخه جوړه شوې ډیره ښایسته اوپراخه خیمه وه ، ددې په منځ کې دپردې په واسطه دوه کوچنۍ کوچنۍ کوټې جدا کیدې ، دخیمې په دروازې د اطلس پردې را ځوړول شوې وې او دځرمنې داخلې رنګ یې په وریښمې ټوټې باندې پوښلی و .دکمرې فرش د غبرګ ټاټ نه جوړ شوې و او په همدې ټآت د سلطان بستره هم غوځیدلې وه..

یوه ورځ په داسې حال کې چې د یخنۍ لمر نور دغرب په لمنو کې ډوبیده دهرات حکمران ناصرالدین دحماد سره یو ځاې د شهاب الدین دخیمې تر مخه دخپلو آسونو څخه را ښکته شول. ناصر الدین حماد ته هملته د تم کیدو اشاره وکړه اوپخپله نیغ د سلطان شهاب الدین خیمې ته ورغې ، دناصرالدین دکتلو سره سم د خیمې ساتونکو خپل سرونه ټیټ کړل اویوې لورې ته شول ، ناصرالدین خیمې ته ورننوت...... سلطان د سختو یخو بادونو څخه د خوندې پاته کیدو په خاطر په خپله بستره ناست و .دناصرالدین دکتلو سره سم راپورته شو ، بړستن یې یوې لورې ته کړه او مخته راغې او دناصر الدین سره یې کلک روغبړ وکړ.

»ته په ډیر ښه وخت کې راغلې یې ، ما نن شپه اویا سبا سهار د قطب الدین د راخلاصولو له پاره جنګ پیلاوه«.

بیا شهاب الدین خپل خورین له لاسه و نیوه اوپه خپله بستره یې کیناوه. سمدلاسه یې ترې وپوښتل چې «د هراته دې څومره ځواک له ځانه سره راوړې دې ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدين په خپلو پښو باندې د برستنې د را اچولو وروسته وویل: «ما له ځانه سره پنځه زره کسيز فوځ راوستې ، چې همدا اوس يې ستا د مقدمة الجيش په اړخ کې پړاو کړې دې».
سلطان ترې يو ځل بيا وپوښتل چې: «ايا د هندوستان څخه دې د ايلک خان په اړه کوم خبر تر لاسه کړې ؟»
ناصرالدين لږ څخه انديښمن شو او په داسې حال کې چې ښت يې ټيټ کړې و وويل: «زه د ايلک خان په اړه ډير انديښمن يم. دهغه ورک کيدل ماته ډير ستونزمن ګرزيدلي دي او زه يې په عذاب کړې يم».
شهاب الدين په داسې حال کې چې خلا ته يې کتل ، په انديښمنه توګه وويل: «د ايلک خان په څير ميړني ځوان د ښه بختورو ميندو په کورو کې پيدا کيږي. که چيرې هغه ته زيان ورسيږي نو دا به زمونږ له پاره ډير دروند تمام شي ، د ايلک خان په څير ځوان بايد د يوه لښکر قوماندان او او سالار په څير کار وکړي ، هغه ډير ميړني او زړه ور انسان و»....
ناصرالدين يې خبره ور پرې کړه او ورته يې وويل: «ما دې زيان تلافي کړې ده»...
شهاب الدين ترې په حيرانوونکي توګه وپوښتل چې: «د داسې زيان تلافي به څه ډول او څنګ وکولې شې»...
دا ځل ناصر الدين خپل سر راپورته کړ او سينه يې تانده کړه او وېې ويل: «ما داسې يو ځوان پيدا کړې چې د ايلک خان څخه هم زړه ور ، ځواکمن او ميړني دې»...
سلطان ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل «هغه اوس چيرې دې او څه نوميږي ؟»
ناصرالدين د سلطان د ناکرارۍ نه خوند واخست او ورته يې وويل: «هغه د نيشاپور او سيدونکې دې،نوم يې حماد بن خلدون دې او خلک ورته د نيشاپور شاهين وايي... د غه پنځه زره لښکر مې چې له ځانه سره راوړې په هغې لښکر کې هغه او د هغه کوچنې ورور هم شامل دې»..
»تا ته لازم وچې هغه دې هم له ځانه سره دلته ماته راوړې و».
دا ځل ورته ناصرالدين په خندا کې وويل: «ته ناکراره کيږه مه ، هغه همدا اوس ستا د خيمې نه بيرون ولاړ دې ، زه غواړم هغه له تا سره د پيژند ګلوۍ وروسته هندوستان ته وليږم ، هغه زما درسۍ د پريکولو شرط هم پوره کړې دې»...
سلطان برستنه يوې لورې ته کړه او د بستري څخه راپورته شو او وېې ويل: «تا خو په هغه ظلم کړې چې د خيمې څخه بيرون دې حيران او پريشانه منتظر درولې دې. په خداې سوګند چې په ملت کې داسې ځوانان هره ورځ نه تر لاسه کيږي ، زه به د خپلې خيمې څخه بيرون ورشم او د هغه ښه راغلاست به وکړم».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدين سمدلاسه راپورته شواو دخيمي ددروازې په لور ورغې او ويې ويل:« ته کينه ، زه يې له ځانه سره راورم«

لږه شيبه وروسته ، کله چې ناصرالدين بيرته راستون شو نو حماد يې هم له لاسه نيولې و . دخيمې ددروازې تر څنګ ورته سلطان خپل د روغبړ لاس ورو اږود کړ ، په ډيره خوشحالۍ او روڼ تندي يې ورته وويل:

»زه په خپله خيمه کې دنيشاپور شاهين ته ښه راغلاست وايم«

حماد لږ څه خپل ځټ ښکته کړاو په خپلو دواړو لاسو يې د سلطان د روغبړ لاس و نيوه په ډير درنښت او احترام يې ورته وويل: « دا زما له پاره ډير ستر سعادت دې چې زه ستا په خيمه کې ولاړ يم او له تاسره روغبړ کوم« .

سلطان دوې دواړه دخيمې هغه بلې خونې ته له ځانه سره يوړل ، او درې واړه په هغې بسترې کيناستل چې په فرش باندې خپره شوې وه . بيا سلطان حماد ته وويل:

»ماته ستا په اړه ناصرالدين ډير څه ويلي دي ، ايا د هندوستان دزمکو سره اشنايي لرې ؟«

حماد ورته په ډيره عاجزۍ سره وويل:« زه زيات وخت د تجارتي قافلو سره هندوستان ته ځم راځم ، تاسو چې کوم کار ماته راسپارۍ ، زه به هغه ستاسو د خوښې او هدايت په مطابق تر سره کوم ، هيڅکله به تاسو ناهيلي نه کړم«.

سلطان ورته په اوږه لاس کيښود او ورته يې وويل: « ته همدا نن شپه دخپل منزل په لور روان شه ، ستا لمړۍ کار به هلته دايلک خان لټون وي ، که چيرې هغه دې وموند ،نو په راتلونکې کې به هغه ستا تر لاس لاندې کار کوي. په دې اړه به ناصر الدين درته ليکلې ليک هم درکړي ، ناصرالدين به درته دا هم ووايي چې هلته څوک ستا دوست او دمصيبت په وخت کې د چا سره کتلې او مرسته ترې اخستلې شې ، که چيرې ايلک خان ژوندې وي نو هغه په هر کار کې ستا مرسته کولې شي. هغه ډير مخلص او نفيس انسان دې او ستا تر لاس لاندې په کار کولو به خوشحالي احساس کړي ، خو که چيرې هغه دکومې حادثې ښکار شوې وي نو بيا هلته په رسيدو سره به ته خپله لار په خپله پيدا کوې«... .

شهاب الدين د څو لمحو دخاموشۍ وروسته بيا وويل: « هلته به د رسيدو سره سم د تجارت کارو بار پيلوې ،دهمدې دندې تر سيورې لاندې ته هر چيرې تللې شې او هر چيرې خپل کار پيلولې شې ، هندوستان ته د ورننوتلو سره سم دابوالفتح سره ووينه ، هغه د (سرسوتې) ددرياب په غاړه د (بهيم سين) په کلې کې اوسيږي ، هغه هسې هندو ښکاري ، (بدري ناتهـ) نوميږي ، خو هغه دهغه ظاهري بڼه ده. هغه څه موده مخته د يوه مسلمان مبلغ په لاسو مسلمان شوې خو هيڅا ته يې دا نه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ويلي چې مسلمان دي ، هغه د خپل لمړني مذهب په لباس کې اسلام او مسلمانانو ته جاسوسي کوي ، هغه دي په هر مصيبت کې په کار راتلي شي . ابو الفتح به پخپله هم د ايلک خان لټون کوي ، شوني ده چې ستاتر ورسيدو پورې به هغه د ايلک خان کوم درک خرک هم لږولي وي«.

کله چې شهاب الدين خاموشه شو نو حماد ورته وويل : «ايا زه په دې جنګ کې چې همدا اوس ورته تاسو پړاو کړې دی د شريکيدو اعزاز نه شم تر لاسه کولي ؟ زه له تاسو سره ژمنه کوم چې په دې جنګ کې د ګډون نه وروسته به زه خپل کور ته د تللو په ځاې نيغ د هندوستان په لور مخه کړم«

شهاب الدين ورته پرته له ځنډه وويل : « بلکل تاته اجازه ده«

ناصرالدين او حماد دواړه د سلطان د خيمې څخه بيرون ووتل او هغه ځآې ته راغلل چې د هراته راغلي لښکر په کې پړاو کړې و . ناصرالدين د آسه ښکته شو او خپلې خيمې ته ولاړ ، د هغې د خيمې خواو ته وسله وال ساتونکې ولاړ وو . حماد د ناصرالدين د خيمې په ښي اړخ کې د خيمې د تنابونو سره خپل آس و تړه . او په خپله همغې خيمې ته ورننوت . هلته يې ورور حارث منتظر ناست و . د حماد په کتلو سره سم حارث ورمخته شو او ترې وپې وپوښتل : « وروره ! د سلطان سره د ې وليدل ؟«

حماد يې تر مخه کيناست او ورته يې وويل : « هو ! د سلطان سره مې وکتل ، زه به په دې جنګ کې دبرخې اخستو وروسته د هندوستان په لور روانيږم«.

حارث ترې په حيرانتيا سره وپوښتل : « او زه ؟«

حماد ورته په خندا شو او وپې ويل : « ته به همدلته د سلطان په لښکرو کې اوسې ، که چيرې ته په خلوص او ځان ځارنې سره کار وکړې نو نوم به پيدا کړې«..

حارث خاموشه شو ، بيا يې د خيمې په يوه ځاې کې خپله غذا را وويستله او دواړه ورونه کيناستل او په مينه يې هغه وخوړه . .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه برخه

بله ورځ ما سپښین ناوخته د سلطان شهاب الدین او خوارزم شاه لښکرې یو بل ته مخ په مخ ولاړې وې ، ددوې دواړو تر منځ یوه ډیره کوچنۍ سرحدی شخړه پیدا شوې وه خو د قطب الدین ایبک د نیولو نه وروسته یې د یوه خطرناک جنګ بڼه خپله کړه. اوس نو په یوه ازاد میدان کې ددواړو پادشاهانو لښکرې یو بل ته د جنګ او وینو تویولو له پاره ولاړې وې. شهاب الدین د خپلو لښکرو په میمنه کې خپل کاکازوی ضیاء الدین دلښکرو سالار و ټاکه. او د میسره قومنده یې خپل وراره محمود ته او په مینځ کې یې پخپله سلطان د خپلو لښکرو سره و درید. هغه لښکرې چې د هرات څخه د مرستې له پاره راغلي وې هغوې ته یې د مقدمة الجیش بڼه ورکړه او قوماندان یې پخپله د سلطان خورین او د هرات والي ناصرالدین وټاکل شو. حماد وحارث هم د لمړۍ لیکو په عسکرو کې ولاړ وول.

د سلطان او ناصرالدین تر منځ دا ویل شوي و چې کله چې جنګ په قوت سره روان وي نو ناصرالدین دې په هغه ځآې حمله وکړي چیرې چې خوارزم شاه خپل پړاو کړې دې اوبیا دې د همغه ځایه قطب الدین ایبک ازاد کړي او یوه خوندي ځآې ته دې یې ورسوي ،

د جنګ د پیلامې نه مخته ناصرالدین درې زره تکړه ځوانان د حماد په قومنده کې ورکړل او هغوې ته یې دنده وسپارله چې په همغه ځآې دې حمله وکړي چیرې چې قطب الدین ایبک بندي دي ، هغه به ازادوي او له ځانه سره به یې راوړي. کله چې ددواړو حکمرانانو تر منځ جنګ پیل شو ،

ناصرالدین سمدلاسه په پړاو کې په پرتو عسکرو حمله وکړه اودهغوې توجه یې په خپلې لورې راواړوله. ددې سره سم حماد دخپلو درې زرو ملګرو سره یو ځآې په هغه ځای یرغل ور وست چیرې چې قطب الدین ایبک بندي و.

قطب الدین ایبک د خوراکې موادو د خیمو تر منځ په ډیر سخت تکلیف اوستونزو کې په پنجره کې بند ژوند تیراوه. حماد دخپلو ملګرو سره هلته وررسید اوغوښتل یې قطب الدین دهغې شکنجې نه ازاد کړې خو هره هڅه یې ناکامه شوه ځکه چې پنجره د اوسپنې دداسې مستحکومو سیخانو څخه جوړه شوې وه چې ماتول یې اسانه کار نه و. د پنجرې وره او کوچنۍ دروازه هم په داسې اوسپنیز کلف باندې بنده شوي وه چې هلته یې ماتول شوني نه و.

حماد هغه د پنجرې سره یو ځآې دهغه ځایه راپورته کړ ، په خپل آس یې له ځانه سره کیناوه شاو خوا یې ساتونکې وټاکل اوپه داسې حال کې چې ساتونکې یې په جنګ کې اخته و ، قطب الدین

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

یی دهغه ځآیه وویست. کله چې ناصرالدین ته خبر ورسید چې قطب الدین ازاد کړل شوې دې نو په پړاو یی خپله حمله بنده کړه او د حماد سره یو ځآي شو. بیا یی یوه اوږده پټی، ووهله او دخپلو عسکرو شاته را ستون شو ، هملته یی کلف مات کړ او قطب الدین یی د دې ازاره راویست. د پنجرې څخه د راوتلو او دحماد سره دپیژندګلوی، وروسته قطب الدین د حماد سره غاړه غړی، شو او دهغه ممنونیت یی ادا کړ.

»تا ماته نوې ژوند راکړ. که کله وخت راغې نو ددې احسان بدله به دې هرو مرو اداء کړم.« ددې خبرې وروسته قطب الدین دخپلو پیژندګلو خلکو لیکو ته ورغې.

کله چې سلطان شهاب الدین ته د قطب الدین د ازادیدو خبر ورسید ، سمدلاسه یی جنګ بند کړ او خپل پړاو یی دهغه ځآیه پورته کړ او دشپې په تیاره کې دخپلو لښکرو سره یو ځآي دغزنی په لور روان شو. خو حماد د سلطان او ناصرالدین د ویناو سره سم هندوستان په لور وخوځید.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه برخه

سلطان شهاب الدین د خپلو لښکرو سره یو ځاې د امو ددریاب (دجیحون ددریاب) غاړه پرینښوده لمړی دمشهد په لور ولاړ ، بیا دهغه ځآیه دهرات په لور وخوځید ، ناصرالدین یی دخپلو لښکرو سره هملته دهرات په ښار کې پرینښود او هلته د یوې شپې دتم کیدونه وروسته خپله برخه لښکر یی له ځانه سره راواخست او د جنوب شرق په لور روان شو ، لمړی دهلمند ددریاب څخه تیر شو (دهلمند دریاب دکابل دغرنیو سیمو څخه پیلیږي او دجنوب په لور بهیږي ، دا دریاب د خش ددشتې تر څنګ تیریږي او د ایران د سیستان ولایت خړوبه کوي(.
بیا د ارغنداب ددریاب څخه تیرشو (دا دریاب دغزنې د شاوخوا سیمو څخه پیلیږي او دقندهار څخه څو مایله ښیټ دهلمند ددریاب سره یو ځاې کیږي.) او په دې توګه خپل سلطنت غزنې ته را ننوت.
حماد د امو ددریاب په غاړه غاړه دشرق په لور سفر کوو ، د یخنۍ د واورو او بارانونو د پروا کولو پرته یی خپل سفر جاري ساته.دترمز څخه را تیر شو او د کندوز سیمې ته را ورسید ، دلته د امو ددریاب یو معاون خپل مخ د جنوب لورې ته بدلوي په دې خاطر هغه د دریاب په غاړه غاړه د جنوب په لور روان شو او دبغلان کوهستانی ښار ته راننوت (بغلان ، په شمالي افغانستان کې یو مشهور ښار دې ، ددې ښار چار چاپیر اوږده غرنۍ لړۍ دامو ددریاب د یوه معاون دریاب سرچینه ګڼل کیږی). دلته یی یوه شپه او یوه ورځ ارام وکړ اودخپل ځان له پاره یی د خوراک څښاک شیان وپیرل اوبیرته د شرق په لوریی خپل منزل ته دوام ورکړ.
د دیر اوسیدو د سیمو تر منځ هغه د هندوکش دکوهستاني سیمې ستره څوکه ووهله او د باجوړ سیمې ته راورسید(دا سیمه د سوات او دکابل ددریاب تر منځ منځنۍ سیمه ده). اوس نو دهغه تر مخه د کوهستاني لړیو لوړه سیمه پرته وه ، تر څنګ یی په ځینو ځایو کې په مایلو مایلو پراخه دشتې او میدانونه تر سترګو کیدل. په دې خاطر هغه په ډیره چټکتیا سره خپله مخه ووهله ، خو د نیلاب ددریاب غاړې ته د را رسیدو سره سم تم شو (دسند دریاب پخواني نوم دې.)
دیخنې دموسمي بارانونو په واسطه د نیلاب دریاب سیلابونو توپاني کړې و . هلته تر لرې لرې واټن پورې کوم پُل هم نه تر سترګو کیده،ترڅو پرې ددریاب څخه بلې لورې ته تیر شي ، ددې نه علاوه ددریاب په غاړه ، کوم ځاې چې هغه تم شوې و کږ ځنګلونه وو ، او ډیر زیات تم کیدل ورته د خطر او ګواښ نه خالي نه و . په دې خاطر یی ددې توپاني دریاب څخه د تیریدو پریکړه وکړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د آس د زین سره تړلې رسۍ راپرانسته ،او غوټې غوټې یې کړه. د رسۍ یو سر یې د دریاب د غاړې د یوې تیږې سره وتړه او بل سر یې د خپله ځانه پورې و تړه. بیرته خپل آس ته راغې او د خورجین څخه یې خپله او سپنیزه پنجه را وویستله او د آس د زین څخه یې یوه رسۍ راپرانسته او د پنجې دلاندې برخې د یوې ګوتې سره یې وتړله ،بیا د دریاب غاړې ته راغې او ودرید. او خپله او سپنیزه پنجه یې په پوره قوت سره و څرخوله او د دریاب منځته یې ور واچوله او بیا یې کرار کرار د خپل ځآن لورې ته راښکوده ، او سپنیزه پنجه د دریاب په منځ کې د تیږو تر منځ کلکه ونښته.

حماد رسۍ په پوره قوت سره راښکوده او د پنجې نښتل یې په خپل ځواک سره و ازمایل. بیا د نیلاب د دریاب څپو ته ورننوت او د او سپنیزې پنجې سره د تړلې رسۍ په مرسته هغې تیږې ته ورسید چې د او سپنې پنجه په کې نښتې وه. د هغې تیږې څخه یې د خپلې او سپنیزې پنجې د خلاصون وروسته یې دا پنجه یو ځل بیا د پخوا په څیر په پوره قوت سره و څرخوله او د دریاب په منځ کې یې ور ویشته. دوه درې ځلې یې رسۍ د مختلفو خواو څخه کش را کش کړه او په یوې بلې تیږه کې د پنجې په ورنښلولو بریالې شو. په دې توګه د خپلې او سپنیزې پنجې په مرسته هغه کرار کرار د دریاب د توپانې څپو څخه د هغې بلې غاړې ته ور نژدې شو.

هلته یې یو ځل بیا همغسې خپله او سپنیزه پنجه استعمال کړه، حماد د رسۍ په مرسته د دریاب څخه ووت او دریاب غاړې ته ور وخوت. تر ټولو لمړۍ یې خپله پنجه له رسۍ پرانیسته ، او هغه یې د ملا پورې و تړله ، بیا یې د ملا پورې تړلې رسۍ د یوې ونې سره و تړله. اوس د دې د اوږدې رسۍ یو سر د دریاب د هغې غاړې د تیږې سره تړل شوې و او د دې غاړې ته هم د یوې مضبوطې ونې د ډډ سره تړل شوې و او په دې توګه رسۍ د دریاب د دې غاړې څخه تر بلې غاړې پورې په پوره توګه غوځیدلې وه.

حماد د پنجې رسۍ راپرانسته او د خپلې ملا پورې یې و تړله ، او د تړل شوې رسۍ په مرسته هغه د دریاب هغه بلې غاړې ته بیرته را ستون شو . هلته یې آس تړلې و. د تیږې سره تړلې رسۍ یې راپرانسته او د خپل آس د زین سره یې و تړله او بیا په آس سپور شو او آس یې دریاب ته ور وغورځاوه. څرنګه چې آس د رسۍ سره تړلې و ، په دې اساس په اسانۍ سره د دریاب په تیزو څپو کې په چټکۍ سره د دریاب بلې غاړې ته ورسید. او د دریاب په غاړه را پورته شو . هلته د ور رسیدو سره سم هغه د رسۍ هغه بله خوا هم د ونې څخه راپرانسته او بیرته یې د زین سره و تړله. د پنجې په ګډون یې د هغې رسۍ او نور شیان ټول بیرته د زین سره و تړل او په خپل اوږود سفر روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټانګاپربت د غرونو (ددې غره څوکه ۲۶۶۲۰ فټه لوړه ده) سترې او اوږدې کوهستاني لړۍ یې یو په بل پسې شاته پرېښودې او په لاره کې د ډیر کم تم کیدو وروسته مخته ولاړ او د ولرد جهیل (دا جهیل د ټانګاپربت او سرینګر په منځ کې پروت دې ،) څخه د تیریدو وروسته یې خپل مخ د جنوب شرق لورې ته واړاوو . او پیرپنجال (د سرینګر په شمال غرب کې پروت دې)او جهیل دل (د سرینګر په شمال شرق کې پروت دې) څخه په تیریدو سره په توپاني شکل مخته روان و. په لاره کې یې د یهټ او چناب دریابونه دخپلې او سپنیزې پنجې په مرسته همغسې ووهل لکه څنګه یې چې دنیلاب دریاب وهلې و . اوس نو هغه د چمپا له لارې مدهیاپردیش ته ورننوتې و. بیا یې ددې ځایه د جنوب په لور حرکت وکړ او د کوهستانو څخه په تیریدو سره د سرسوتي ددریاب په لور ور وغوځید. هلته یې د سلطان شهاب الدین د لارښوونو سره سم لمرۍ د بهیم سین کلي ته ولاړ تر څو بدري ناتهـ سره ووینې ، ددې سړي نوم ابو الفتح و او د سلطان له پاره یې جاسوسی کوله.

یوه ورځ د ماسپښین نه لږ څه مخته په داسې حال کې چې د سرسوتي ددریاب په لور دکوهستاني لړۍ تر منځ د بهیم سین دکلي په لور په ګړندۍ توګه ور روان و ،یو ناڅاپه د خپل آس په درولو مجبور کړل شو . دلته کوهستاني لړیو په لوړو ژورو کې د یوه انسان چیغې واوریدل شوې. داسې چغې لکه یو انسان چې د ګاډۍ د غوایې په څیر حلالوي.

حماد هلته تم شو او په فکر کې ډوب. دغه د اندیښنو او عواقبو نه ډک ، ویروونکې او غمژنونکې اواز یې یو ځل بیا په غوږو شو . حماد خپل آس همغې لورې ته ور وګرځاوه او دهغې په ځغاسته یې پیل وکړ. خو آس هملته و درید او خپلې پښې یې هوا ته پورته کولې خو هغه لورې ته دتللو نه یې معذرت غوښت. په دې وخت کې یو ځل بیا هغه زړه داغونکې اواز واوریدل شو اوبیا کرار کرار داسې ډوب شو لکه په چا چې ستومانتیا او او خوب غلبه کړې وي. اویا دهغه مرغه په څیر چې دخپلې جالې په لټون کې سرګردانه او ستومانه شوي او چیرې پریوتې وي.

حماد دخپل آس څټ و ټپاوه او په محبت یې ورته وویل: بې زړه کیږه مه ، حوصله وساته. مضبوط اوسه او ویره مه کوه. کیدې شي په دغه اجنبي زمکه باندی دا زما او ستا لمړنۍ ازمیښت وي.

حماد د همغه اواز په لور خپل آس ور وځغلاوه ،لږه شیبه وروسته یې یو ځل بیا خپل آس و دراوه. او سمدلاسه یې د آسه را ټوپ کړ. په دې وادي کې دهغه تر مخه د یوه ځوان په وینو ککړ لاش پروت و . حماد ورمخته شو او ویې کتل ، هغه یو ډیر توانمند او د ښه شکل هندوځوان و ، حماس یې ساه وکتله ، هغه لا ژوندې و . کیدې شي چې هغه به بې هوشه شوې و ، په ډیره ستونزمنه توګه یې ساه اخسته.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل آس ته راغې د زين څخه يې د ابو پټک پرانست او لړې لړې او به يې د هغه څوان په وجود ور وشيندلې. او بيا هملته و دريد تر څو د خپل کار عکس العمل ووينې. څو ساعته وروسته هغه ځوان سترګې پرانيستې او د حماد په لور د کتلو سره سم يې وويل:
)اې منش «انسانه» ته څوک يې ؟.... د څهرې او کاليو څخه مسلمان معلوميږې«....
حماد يې خبره ور پرې کړه او ورته يې وويل: «لمړی ته ووايه چې څوک يې ، او ولې په داسې حالت کې ککړ شوې يې ؟«..
هغه په ځغو سره وويل چې: «نوم مې پشپال دې... د خپلې خور سره مې د نګر کوټ په لور تللم ، خو زمونږ د ښمنانو زمونږ لاره څارله او پرمونږ يې حمله وکړه. هغوې زما خور له مانه يوړه.... هغوې زه مړ و ګڼلم او را څخه ولاړل....ته زما له پاره ديوتا وګرځيدلې، زه تا ته ستا د خداې او ستا د رسول صلې الله عليه و سلم واسطه کوم او هيله درڅخه لرم چې زما د خور عزت را ته وساته«...
پشپال خاموشه شو. کيدې شي يو څل بيا بې هوشه شوې وې ، حماد وکتل چې په کوم ځاې کې چې پشپال پروت و هلته د آسونو د پښو نښې نښانې هم موجودې وې ، حماد ور ټيټ شو او په ډير غور سره يې د هغې قدمونو جايزه واخسته. په دې وخت کې يو ځل بيا د پشپال اواز د هغه غوږو سره ټکر وکړ.
»ته خو ماته د قوارې او وجود څخه ډير توانمند او تنومند انسان ښکارې ، په ډاډمنه توګه به ته د هغوې څخه زما خور را خلاصه کړې. کيدې شي چې زه تر ډيره ژوندې پاته نه شم. خو زه درته د خپلې خور نښې نښانې وايم. هغه د لوړ قد خاونده او ښايسته پيغله ده. د همغې ښايستوالې د هغې اوزما دواړو له پاره مصيبت ګرځيدلې دې، ګوره ديوتا ! د هغې په تندې ټيکه ، په لاسو کې يې بنګړې ، په غاړه يې غاړه کۍ ، په غوږو کې يې غوږوالۍ ، او.....
حماد يې خبره پرې کړه او ورته يې وويل: «زه به لمړی ستا ژوند خوندی کړم بيا به دې د خور د را خلاصون هڅې کوم. ته انديښنه مه کوه ، ما د هغوې د آسونو د قدمونو څارنه کړې او س که هغوې د زمکې منځ ته ورکوز هم شی بيا به يې هم زه د لټون څخه لاس و انخلم« .
پشپال په لړزيدلي اواز وويل: «زما فکر مه کوه ، زه اوس ډير د پاتې نه يم. ولاړ شه او زما خور د هغوې څخه خوندې کړه ، او که نه هغه خلک به يې......«
پشپال يو ځل بيا خاموشه شو ، څکه يو ځل بيا هغه بې هوشه شوې و. حماد سمدلاسه حرکت وکړ ......د خپلې خرجين څخه يې د ملهمو او پټيو سامان را وويست ، لمړی يې د هغه په ټولو زخمونو دوا ولګوله ، او پټې يې پرې وتړلې ،بيا يې پشپان را پورته کړ او په خپل آس يې کيناوه ، پخپله هم سپور شو او هغې لورې ته ولاړ چيرې چې د آسونو د قدمونو نښې نښانې معلوميدې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه مایله واټن به یې وهلي و چې پشپال بیا په هوش کې راغي ، او دحماد څخه یې اوبه وغوښتې .دحماد مشکیزه (پتک) خالي شوې و ، د اوبو د لټون له پاره یې دخپل آس په تلو کې نوره هم چټکتیا راوسته. نژدې یو نیم میل واټن وهلو وروسته یې د یوه مندر طلایي مناره وکتله ، په دې خاطر یې خپل آس همغې لورې ته ور وګرځاوه.

لږه شیبه وروسته هغه د یوه ستر مندر تر مخه ولاړ و . د غرونو په لمن کې جوړشوې دا مندر ډیر پراخه او دښه عمارت خاوند و. تر مخه یې د اوبو یو ستر ډنډ و ، په غاړو کې یې کوچنۍ لارې وې ، دمندر سره څنګ کې یو بل عمارت ولاړ و چې کیدې شي هغه د پنډتانو داوسیدو ځای و . دتالاب په غاړه یو پنډت ناست و ، حماد دهغه سره نژدې دخپله آسه را کیوت ، کله یې چې خپل پتک واخست او د حوض په لور ور روان شو نو پشپال ورته په زګیروي شکله اواز وویل:

»دیوتا !زه ستومانه شوې یم ، ماهم له آسه ښکته کړه ، تر څو لږ څه ارام وکړم«..

حماد هغه په دواړو لاسو ونیو اولاندې یې راښکته کړ. اودیوې تیږې دپاسه یې کیناوه. هغه دوباره خپل پتک راواخست او د حوض غاړې ته راغې او هڅه یې وکړه تر څو یې د اوبو ډک کړي، یو ناڅاپه پرې د حوض په غاړه دناست پنډت سترګې ونښتې او پرې نارې یې کړې چې:

»اې ځناوره !صبر وکړه ، ولې ټول ډنډ مرداروې ، » حماد یې په لور هیڅ توجه و نه کړه او دخپل پتک ډکولو ته یې دوام ورکړ. پنډت د غصې او قهر نه خوټیدلې راپورته شو او نژدې راغې او حماد یې دپښې په زنګون باندې په سختۍ سره وواهه او ورته یې وویل:

»ته څوک یې مرداره !ته نه پوهیږې چې دا حوض یواځې او یواځې دپنډتانو له پاره دې«

پخوا ددې چې حماد څه ووایي ، پشپال پرې دقهر اوغصې نه ډک اواز کې وویل: « مهاراجه !ولې دلارې د ډنډ له پاره جګړه کوې«...

حماد خپل پتک داوبو ډک کړاو راپورته شو او هغه پنډت ته یې په قهرجنو سترګو وکتل. پنډت هم په قهرجن او لړزیدلي اواز وویل:

)اې ذلیله انسانه !ماته مسلمان ښکارې ، تا څه فکر کړې ؟زه به درته ددې ګناه په مقابل کې سخته سزا درکړم«

پشپال په داسې حال کې چې دپنډت د کنترولو هلې ځلې یې کولې وویل: « ستاکار خو امن ته وده ورکول دي. مهاراجه !دهر انسان روح او فکر یو شان اوسي ، توپیر یواځې په عبادت او یوګ کې راپیدا کیږي. همدغه شیان دي چې یو انسان دبل څخه جدا کوي ، ددې نه اخوا هر انساني بیلتون هسې دوکه اوفریب دي«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنډت د غوايي په خير تاو راتاو شو او پشپال ته يې وويل: «نجسه ! ته خو هندو يې ، تا هم خپل هندويت له لاسه ورکړې ، ايا ته هم دمندر د اصولو په خلاف روان يې ؟»
اوس نو دحماد غصه اخر ته رسيدلې وه ، په يوه درز سره يې خپله ځليدلې توره راويستله ، او په ډير قهر سره يې وويل:
»ته څه ځنګه پنډت يې ، چې د انسانيت بوي هم نه لرې. ايا ستا مذهب تاته همدا درښيي چې د کوم اړمند اړتياوې مه پوره کوه. يو تيږې پريږده چې ومري ، خو او به مه ورکوه. زه به دې اوس دا هر څه دخاورو سره خاورې کړم. ايا نه پوهيږې چې الله تعالي دغه ټول شيان دانسانانو د ګټو له پاره پيدا کړې او ټول انسانان ترې يو شان ګټه اخستلې شي. اې ګنهګاره انسانه ! ته نه وينې چې دا وبود نم ، داور دځليدا ، د لمر دګرمۍ ، اودهوا دلمسولو څخه هر انسان دخپلې خوښې په مطابق ګټه اخلې .بيا تاسو پنډتانو دا حق چا ورکړې چې ښکته او پورته طبقات پيدا کړئ ،حماد په خپلو شونډو باندی ژبه راښکوده او ويې ويل:
»دا ګنګا ، جمنا ، دجله ، سرسوتي ، سرجو .....راوي ، نيلاب ...دريابونه دانسانانو له پاره د عظيم او ستر خداې له اړخه تحفې دي. تاسو پنډتانو هسې په هسې خپل هندو قوم په څلور ډلو ويشلې ، (پنډت منو په خپل کتاب هرم شاستر کې هندوان په څلورو طبقو ويشلې: براهمن ، کشتري ، ويش او شودر. دهغه د وينا له مخې برهمنې زوې جنتي وي ، درياضت له پاره کشترانيا جنتي دي ځکه چې هغوې د جنګ په ميدان کې تر مرګه پورې جنګيږې. ويشاني جنتيان دي ځکه چې هغوې حيوانات څروې او ساتې يې. او د شودرو بچيان به ددې پورته درې ډلو خدمت کوي. » ايا ته اچهوتان مردار او کثيف ګڼې ، هغوې انسانان نه دی ، ....ان تر دې چې تاسو يې د ګنګا درياب ته هم نژدې نه ور پريږدئ. ګنګا خو دچا ملکيت نه دې ، هغه يو درياب دې چې هر انسان ترې دخپل ضرورت په اندازه ګټه اخستلې شي«...
حماد خپله توره په هوا کې خوځوله او مخته راغې او په ډيره غصه يې پنډت ته وويل: « خپل کوم ديوتا يا بګوان را ياد کړه ځکه چې زما توره به دې اوس دوه نيمه کړي«
پنډت د سرنه تر پښو پورې په لړزان و. د يخنۍ سره سره دهغه وجود دخولو نه ډک شو . په دې وخت کې پشپال حماد ته راغږ کړ چې: « ديوتا ! ګناه د انسان څخه کيږې ، .... ددې څخه هم خطا شوې ده ، غصه د ګناه جرړه ده. لرې يې وغورځوه ،تو يې کړه او دې بيچاره ته بښنه وکړه«...
هغه پنډت ناڅاپه رامخته شو او دحماد په پښو کې ورو غورځيد . راجن (راجه) ته په ريښتيا هم ديوتا يې ....ماته بښنه وکړه ، .....اوس به کله هم داسې خطا نه کوم«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحماد په شونډو خندا راغله ، کيدې شي چې هغه به هغه پنډت هسې ويراوه . هغه يې په ورانه وواهه او ورته يې وويل : « پورته شه او زما دخبرې ځواب راکړه . ياد ساته که دروا غ دې وويل نو ښت به دې همدلته پرې کړم «.

پنډت ورته په لړزانده اواز وويل :« وواپه مهاراجه« !

حماد ورته په سختې لهجې وويل : « ايا ددې ځايه دې داسې تلونکي څلور کسه سپاره کتلي چې يوه پيغله يې هم له ځانه سره وړې وي«

پنډت ورته سمدلاسه وويل : « ستاسو د راتلو نه څو لحظې مخته هغوې ددې ځايه ولاړل . خو هغوې چې په کوم رفتار سره تلل که په همغه رفتار سره روان وي نو هغوې به ډير تر ډيره يو ميل واټن وهلي وي«.

حماد سمدلاسه پشپال ته ورغې ، اوبه يې ورکړې ، پنډت هم دهغوې څنګ ته راغې او دپشپال په لور يې اشاره کولو سره وويل : « شايد چې دا ډير زخمي شوي وي ، دا ستا څه کيږی ؟«

حماد په غور سره د پنډت په لور وکتل او ورته يې وويل : « همغسې لکه يو انسان يې چې د بل سره لري«

پنډت په اند يښمني لهجې يو ځل بيا وپوښتل : « ته مسلمان يې ، دا هندو دې ، ستاسې ددواړو عقيده اوفکر يو دبل سره نه لګي ، بيا تاسو دواړه څه ډول ملګري شوي ياست«.

حماد په خفګان سره ورته وويل : « ايا د انسان د ذات په نسبت دهر انسان د بل انسان سره څه اړيکي نه شته» بيا حماد پشپال پورته کړ او په خپل آس يې کيناوه او پنډت ته يې وويل :

»ته زمونږ وخت ضايع کوې ، ...ورځه او په مندر کې دې عبادت کوه .زه دوخت د ضايع کيدو پرته د يو چا په تعقيب پسې روان يم«...

حماد په آس سپور شو او هغه بيچاره پنډت ورته په حيرانه سترګو کتل.

حماد خپل آس مخته ځغلاوه ، په دې وخت کې د هغه مخته ناست پشپال ترې وپوښتل:

»ديوتا ! تر اوسه دې را ته خپل نوم و نه ښوده ؟«

حماد يې په اوږو لاس کيښود او ورته يې وويل : « زما نوم حماد دې ، حماد ابن خلدون«

»ايا عرب يې ؟«

»هو« !

»دکومه ځايه راغلې يې ؟«

»دنيشاپور ښخه«

»د څه له پاره ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»تجارت کوم«
دلږ وخت د چپتیا وروسته پشپال وویل: « د حوض په غاړه د هغه پنډت سره ستا خبرو زما روح ته ارام ورکړ«.
حماد ورته په خندا وویل: « زه داسي وپوهیدم چي ته خفه او ناراضه شوې یې«
پشپال ورته په ډاډ او اطمینان سره وویل چي «که څه هم زه کشتري یم ، خو ماته د مسلمانانو تر منځ د اوسیدو لو پوره وخت تر لاسه شوې ، ماته ستاسو نظریه او عقیده ډیره محبوبه ده ، دا چي خداې هرځاې موجود دې او زوال نه لري«
حماد یې تائید وکړ او ویې ویل: « هو ! الله تعالي هر ځاې موجود دې ، او هغه دازل څخه تر ابده پورې دې ، هغه ته فنا او زوال نه شته«
حماد یو ناڅاپه متوجه شو او په حیرانتیا سره یې وویل:« پشپاله ، مخته وګوره ،څلور کسه آس سپاره روان دي ، هغه پیژني ، ایا هغوې خو همغه نه دی چې ته یې زخمي کړې یې او خور یې در څخه وړې ده«
د پشپال په مخ د خوشحالۍ نښې را ښکاره شوې او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: « هو ! دوې همغه مجرمین دي ، هغه ګوره ، تر ټولو مخکې یې زما خور له ځانه سره کینولې ده« .
حماد خپل آس نور هم تیز کړ او هغوې ته په ورنژدې کیدو سره یې په خپل لوړ غږ وویل: « و دریږئ ! «
هغوې څلور واړه و دریدل او په ډیره بده یې حماد او د هغه سره سپور پشپال ته وکتل ، بیا د هغوې څخه یې یوه ، چا چې د پشپال خور له ځانه سره کینولې وه د پشپال په لور په حیرانتیا سره وکتل او ویې ویل:
»ته تر اوسه ژوندې یې ؟«...
پشپال ورته په ډیر قهر او غضب وویل: « هو ! زه د بګوان په مرسته او ددې دیوتا د په وخت د رارسیدو سره ژوندې یم. تاسو خو زه مړ و شمیرلم او را څخه ولاړئ ، خو مرګ او ژوند د بګوان په لاسو کې دې«...
حماد د اسه راکیوت ، پشپال یې هم د آسه راکیوست او په یوه تیږه یې کیناوه. بیرته په خپل آس سپور شو او خپله توره او ډال یې واخستل او د هغوې مخې کې و درید او ورته یې وویل:
»د کوهستاني لړۍ په دې ځاې کې تاسو څلور واړه د خپل مرګ له پاره تیار شئ«
په ځواب کې هغوې هم خپلې تورې را وویستلې ،د پشپال خور ته موقع تر لاسه شوه او د آسه را کیوته ، ځکه هغه چا چې هغه له ځانه سره سپره کړې وه هغه خپله توره او ډال راخیستي و او د غه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغله یې د پنجو څخه ازاده شوې وه. هغه نیغه را غله او د خپل ورور پشپال تر څنګ کیناسته .دهغه سر یې په خپله غیږ کې کیښود او پوښتنه ایګنه یې ترې وکړه.
کوم ځوان چې د پشپال خور له ځانه سره کینولې وه ، هغه خپل آس څو قدمه د حماد په لور ور نژدې کړ او په خپل لوړ غږ یې ورته وویل:
»بې عقله ! زمونږ په کار کې خنډونه را پیدا کوې ، زه به دې روح او جسم دواړه ټوټې ټوټې کړم او لاش به دې همدلته په دې وادي کې ښخ کړم. بدبخته ! تاته زمونږ د لارې دبندیدو هیڅ اختیار نه شته. زمونږ د لارې څخه لرې شه او که نه زه به په ځانته ځان ستا مقابله وکړم او ژوند به دې نشت سره مخ کړم.دلته به ستا څوک مرستندویه هم پیدا نه شي. یاد ساته. مونږ کشتریان یو او په جنګ کې د مرګ نه وروسته کشتري ته جنت ور کول کیږي«
کله چې هغه خاموشه شو نو حماد خپله درنه توره په لاس کې اړوله را اړوله، او ورته یې وویل: « رامخته شه او پر ما حمله وکړه ، زه تاسو څلورو واړو ته په یوه ځل د جنګ بلنه درکوم. خو یاد ساتئ چې ددې کوهستاني سیمې په داخل کې له تاسو سره زما مقابله به زما دټول عمر د ریاضت ازمیښت وي ،یادساتئ: لکه څنګه چې اسپ د خپل مالک او غوایی خپل خرونکې پیژني په دې توګه زه هم د جنګ په فن پوهیږم. زه به ستاسو ټوله بدې پریمینځم او ستاسې موجونه به سر نیغ کړم. زما تر مخه به ستاسو هیڅ فریاد اوریدونکې نه وی ، زه تاسو ته ډاډ درکوم چې ستاسو هیڅ وار به پر ما اغیز ونه وکړي ، او زه به دې د تورې په زور د خاورو په څیر خپل مطیع او فرمانبرداره وګرځوم او د تیارو په څیر به دې ړوند کړم. کله چې زما توره په تاسو را پریوځي نو بیا به تاسو د خرونکې د سپې په څیر احمق او ګونګیان وګرځئ ، راشئ ، اوس پر ما باندې یرغل وکړئ تر څو زه پر تاسو باندی خپلې ټولې بدی پریمینځم« .
هغه یو اځې ورمخته شوې ورته یو ځل بیا وویل: « ته ځانته مسلمان یې ، زمونږ د څلورو سره یو ځآې مقابله کول ، زمونږ د کشتریانو سپکاوې دې. ځان ټینګ کړه ، زه درباندې حمله کوم ، او بیا وینم چې ته د څومره توان او طاقت خاوند یې« .
حماد هم خپل آس ورمخته کړ تر دې وخته پورې هغه مقابل کس خپل اس رامخته کړې و او په حماد یې حمله کړې وه. خو حماد یې ګذار په خپل ډال باندی واخیست او خپل ځان یې ترې خوندي کړ. په ځواب کې یې چې کله حماد خپل ګذار وکړ نو هغه و نه توانید د حماد د ګذار په مقابل کې تم شی ، د حماد توره دهغه د څټ تر څنګ ولګیده او دهغه ټول جسم یې څیري کړ او د آس د ملا پورې ورسیده.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فضا کې یوه هولناکه چیغه پورته شوه. اوس نو دهغو لار وهونکو یو ملګرې دخپل آس سره یو ځآی ددې نړۍ څخه تللې و. پاته درې کسان هم دحماد تر مخې ټینګ نه شول، حماد پرې د توپان په شیر حمله وکړه، ځرنګه چې هغوې وار د مخه دخپل ملګري دمرګ پیښنه کتلې وه نو په دې اساس حماد یې دهمدې کمزورتیا څخه ګټه واخسته او په څو لمحو کې یې هغوې هم د تیغه تیر کړل.
خپله توره یې وچه کړه او په نیام کې یې کیښوده او د پشپال څنګ ته راغې، پشپال ور ته په خندا وویل: «دیوتا! ستا توان او طاقت په ریښتیا هم لامحدود دې» بیا یې دخپلې خور په لور اشاره وکړه او ویې ویل:
»دا رتنا زما خور ده» په همدې وخت کې یې خپلې خور ته وویل:
»دا حماد بن خلدون دې، زما له پاره دیوتا ثابت شو. که دا نه و راغلې نو تر اوسه به زما روح له ماسره خداې پاماني کړې وه. اوس ما محسوس کړې ده چې زه به ژوندې پاته شم« .
رتنا راپورته شوه او دحماد تر مخه یې احترام په ځاې کړ، بیا یوې خواته شوا و خاموشه ودریده.
حماد د لمړي ځل له پاره هغې ته په غور سره وکتل. هغه د تازه شودو په شیر زړه وړونکې، او په کوم بهار کې د یو اځنې ګل په شیر مړژواندې ولاړه وه. هغه دحماد تر مخه داسې ولاړه وه لکه په تیاره شپه کې چې سپوږمۍ را ختلې وي، حماد دهغې په دغې معجزه شکله څهره کې ور ننوتې شانته و. خو سمدلاسه یې ځان سنبال کړ او د پشپال په لور دکتلو سره سم یې څه ویل غوښتل خو رتنا پرې را دمخه شوه او ورته یې وویل:
»تا چې زما د ورور سره کومه مرسته کړې ده دهغې په بدل کې خداې تا سربلنده وساتي. ستا کشتۍ دې لازواله اوسي، او ارمانونه دې پوره شه. زه درته ډاډ درکوم چې که کله هم کوم تکلیف درته پیدا شي نو مونږ خپل مرستندویه او دوستان وګڼه، د بګوان په مرسته به ستا هر کار پوره کړل شي« .
د رتنا اواز داسې خوږ و لکه دیخې شپې په دریمه اخري برخه کې چې د مرغابیو د افسوس ساز او اواز اوریدل کیږي. هغې دحماد په لور په کتلو سره د شرم احساس کاوه، دهغې رنګ د کُندن په شیر ځلانده و. او دګلاب په شیر ښایسته او غټې غټې سترګې یې تر لرې لرې پورې د شرم څخه ډکې اوښتې را اوښتې.
حماد د څو لمحو پورې رتنا ته کتل بیا یې خپلې سترګې داسمان په لور واړولې او پشپال ته یې مخ کړ او ویې ویل:
»پشپاله، پشپاله: داسمان په لور ووینه، وریځې څومره ګڼې او خوځنده دي، مونږ باید ددې ځایه کوم خوندي ځاې ته ولاړ شو او که نه دیخنۍ دا باران به زمونږ له پاره مصیبت وګرځي«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال دهغې دخبرې سره خبره يوه کړه او ويې ويل: « ستا خبره سهي ده ، خو د تللو مخکې يوه کار کوو . ته ګورې چې هغه څلور کسان چې تا ووژل دهغوې سره شپږ آسونه و. څلور دهغوې خپل و او دوه يې زمونږ دخور او ورور و . زمونږ د آسونو په خورجينو کې د ډيرزيات شمير نقدي رقم نه علاوه قيمتي زيورات ، دخوراک څښاک شيان او د سرو زرو او سپين زروڅو لوښې پراته و «.

حماد يې خبره پرې کړه او ورته يې وويل: «ستا مقصد دادي چې لمړی هغه آسونه را ونيسو ، «

پشپال چې دخپلو زخمونو درد په مشکله توګه هضماوه ، ويې ويل: « ستا خبره سهي ده«

حماد کرار کرار مخته ورغې ، کرار کرار يې ټول آسونه راونيول ، او پشپال او رتنا خواته يې راوستل. لمړی يې د پشپال او رتنا د آسونو تر څنګ دوه نور آسونه هم دهغوې سره و تړل. اوس نو دوه آسونه پاته و ، چې په يوه يې رتنا سپره کړه او په بل يې پشپال دخپل ځان سره سپور کړ او دهغه ځايه روان شول.

لږ څه مخکې تلو سره سم هغوې د پشپال نه پوښتنه وکړه: « په دې کې څه حکمت دې چې تا څلور آسونه دخپل آس پورې و تړل او پخپله د هغو لټيرانو په اس سپور شوې«

حماد ورته په خندا کې وويل: «څرګنده ده چې زمونږ او ستا سو اسونه زمونږ سره اموخته دي ، هغوې به هرو مرو زمونږ سره را روان وي ، په دې توګه هغه دوه آسونه چې دهغوې سره تړل شوي دي هغه به د تيښتې نه ووځي ،او دغه دوه آسونه چې مونږ پرې سپاره يو ددوې د تيښتې خو پوښتنه هم نه را پيدا کيږي« .

پشپال د اطمينان ساه واخسته او ويې ويل: « ته ډير زيات زړه ور او نيک انسان يې«

حماد د څو ساعتو د ځنډ نه وروسته ترې وپوښتل: «پشپاله: تا خو ماته و نه ويل چې کومو خلکو چې تاته زيان در رسولې و دهغوې سره دې څه ډول دښمنې درلوده«

پشپال يوه سړه ساه واخسته او ويې ويل: « ما هم همدا فکر کاوه چې ته به راڅخه دا پوښتنه هرو مرو کوې ، مونږ د اجمير او سيدونکي يو . زما دخور ښايست زما له پاره د مصيبتونو سبب ګرځيدلې دې. دنن څخه څه موده مخته د اجمير راجه (راې پتهورا) دخپلې مشرې لور سوئمبر لمانځه. په بدقسمتۍ سره هلته زما مورو پلار ، زه او زما خور رتنا هم شريک وو. هلته د کرم پهوتين د راجه سترګې زما په خور ورسمې شوې او سمدستي پرې عاشق شو .د سوئمبر نه سمدلاسه وروسته هغه زما د مور وپلار سره اړيکې ونيول او درتنا سره يې د واده کولو غوښتنه وکړه. زما مورو پلار بانه جوړه کړه اودا خبره يې شاته و غورځوله او ورته يې وويل چې رتنا يې نه مني. هغوې پوهيدل چې راجه راې يو ذليل او اوباش انسان دې ،کومه ښايسته پيغله چې خوښه کړې دهغې سره واده کوي اوکله يې چې زړه سوړ شی نو وژني يې. دهغه هوس تر دې ځايه زيات

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې دې چې د اجمير په راجمندر کې چې کومې منجاورانې او عبادتکونکې ښځې دي د هغوې عزت ترې هم خوندي نه دې پاته شوې. هغه د ډېر لالچ له مخې زما په مور او پلار فشار راوست تر څو د رتنا سره دواده کولو هوکړه وکړي ،خو هغوې ترې په څرګندو ټکو انکار وکړ. په دې وخت کې هغه زه او رتنا د يوه دوست کورته واستولو ، هلته مونږ په يوې تاخانې کې اوسيدو. زما مور او پلار راجه راي ته وويل چې پشپال او رتنا چيرې تښتيدلي دي.
راجه په دې خبره ډيره قهريدلې شو اوزما مورو پلار يې دواړه ووژل او په ډيره بيړه يې زمونږ ددواړو د پيدا کيدو هڅې پيل کړې. لږه موده مخته زه اورتنا د اچهوتانو په کاليو کې دښار نه را ووتلو اودې لورې ته را وتيښتيدو. خو د راجه خلکو مونږ د سپيو په څير بوې کولو او زمونږ تر شا شا را روان وو. مونږ دخپلو ځانو دخلاصون له پاره ډيره هڅه وکړه خو بريالي نه شو ، هغوې زه زخمي کړم او رتنا يې راڅخه و تښتوله. مخته چې څه وشول هغه ټول تا پخپله وکتل» .
حماد ترې يو ځل بيا وپوښتل: « هغوې د کومه ځايه ستاسو تعاقب پيل کړې و ؟»
پشپال په ستوني کې ښتي خبره را وويسته او ويې ويل: «هغوې د جمنا او سرسوتي ددريابونو تر منځ ديوه کوهستاني کلي نه بيرون زمونږ تعقيب پيل کړې و ، او دا تعقيب دومره اوږود شو چې مونږ يې پوره ستومانه کړو. اخر هغوې پر مونږ باندې راوختل. ددې تعقيب په جريان کې مونږ خپل اصلي منزل پريښود ،ځکه مونږ غوښتل چې بهيم سين کلي ته ولاړ شو ، خو د تعقيب نه مجبور شو لاره بدله کړو» .
حماد ترې يو دم بيا وپوښتل « دبهيم سين په کلي کې د چا خوا ته تللئ ؟»
پشپال په زړيروني غږ وويل: « هلته زما دوه ماماګان اوسيږي ، د يوه نوم بدري نات اود بل نوم ليکهراج دې»
حماد په فکرونو کې ډوب شو ځکه چې هغه هم دسلطان شهاب الدين د هدايت له مخې دبدري نات سره کتل. پشپال يو ځل بيا دخپلو خبرو له مخې هغه په فکر کې ډوب کړ.
»ليکهراج زما مشر ماما دې ، دهغه دزوې ارجن اورتنا تر منځ نکاح هم شوې ده. ارجن د هستناپور د راجه کهانډا راي په لښکرو کې جرنيل دې ، په بهيم سيم کې هم مونږ دواړه ورور او خور په احتياط سره غواړو واوسو. ځکه دا ټوله سيمه د هستناپور (ددهلي دښار پخواني نوم دې) د راجه کهانډاراې په حکومت کې شامل دې. او دې د اجمير د راجه پتهوراې سکه ورور دې. په دې خاطر مونږ ته دلته هم خطره شته. خو محبور يو ، ددې نه اخوا بل کوم ځاې هم نه لرو.
پشپال خاموشه شو ، په فضا کې نري نري باران هم پيل شوې و ، دوې د سرسوتي ددرياب څخه تير شول اوس ددوې تر مخه د خامو کورونو او جونپړيو اباد يو کلې پروت و. ددې څخه بيرون په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لښتیو او ویالو کې د سرسوتي د درياب او به بهیدې. حماد ددې ویالو څنګ ته را ورسید او هلته یې د یوې نجلۍ څخه وپوښتل:
»خورې ! مونږ مسافر یو ، زما دا ملګرې ډیر سخت زخمي دي ، باران وریږي. او شپه هم را غله. ایا ستاسو په دې کلی کې به مونږ ته د سرد پټولو کوم ځای پیدا شی ؟ کله چې باران تم شي نو مونږ به دوباره روانیږو«.
دغې نجلۍ ورته په غمژنه لهجه وویل: «زه د رزیل او ټیټ قوم لور یم ، شاید تا راته هسې په هسې دخور غږ کړې وي ، زه شودره یم اود دې کلي او سیدونکې ټول شودر دي. په داسې حال کې چې ستا ملګری اودغه نجلۍ د کالیو څخه کهشتریان معلومیږي ،خو ته راته مسلمان ښکارې ، زمونږ په مسلک کې مونږ ته نجس او پلیت ویل کیږي. حال دا چې تا ماته دخور غږ وکړ« .
حماد دهغې حوصله ور زیاته کړه او ورته یې وویل: «زه خو هغه دهرم او مسلک نه منم چې د انسانیت عظمت او وقار و نه پیژني. زه چې په کوم مذهب ایمان لرم په هغې کې دعزت خاوند هغه څوک دي چې پر الله تعالي ایمان راوړي ، او نیک کارونه وکړي ، ددې نه علاوه زما مذهب دنورو ګروهو او عقیدو خاوندانو ته هم د عزت اودرنښت په سترګو د کتلو درس ورکوي«
پخوا له دې چې هغه پیغله ځواب ورکړي ،رتنا دغصې نه تاوه راتاوه شوه او په حماد یې ورغږ کړ او په ډیره کرکه او نفرت سره یې ورته وویل:
»تا ته چا دا واک درکړې چې زمونږ د عقیدې او ګروهې په خلاف خوله خلاصه کړې ،ته پخپله نجس ، ناولې ، ګنهګار او پلیت یې. هغه څه دي چې زمونږ د عقیدې او ګروهې په خلاف وویل دهغې سزا به هرو مرو وینې. دهر چا عقیده دهغې خپله ده ،یو انسان عبادت کوي ، بل انسان معبد او مندر ته ځي ، یو کلیسا ته ځي بل جومات ته. څوک د ښو خلکو په خیر نیک کارونه کوي او څوک د شیطان له ویرې د بګوان په لور پناه وړي.» رتنا تر ډیره پورې په غصې او قهر کې اوخته را اوخته.
»ته پخپله بې شرمه یې ، دکومه وخته چې برهما دغه پیدا کړې نو دهمغه وخته زمونږ دهرم د وطن په هره برخه کې خپور شوې دي ، که چیرې ستا په خپل ځان کې کوم کمې نه وي نو زمونږ د عقیدې په غاړه چاړه مه را کاږه. خو ګوره یوه خبره یاده ساته. څوک چې پاک دي همغوې زمونږ دهرم ښه پیژني ، زه تاته څه نه وایم ، خو داسې خبره چې زمونږ ددهرم په خلاف وي د بل چا سره یې که وکړې نو ګردن به دې پرې کړل شی«.
حماد په ډیره سړه سینه رتنا ته وویل: « ته نه یې پوه شوې ، ما ستاسو ددهرم په خلاف هیڅ نه دي ویلي ، ما دهغو رسمونو اورواجونو په خلاف خبره کړې چې خلک یې په زوره په خپل دهرم کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

رانباسي. او که نه زما مذهب هر بل مذهب ته په احترام او درنښت سره ګوري او د همدې درس راکوي«.

رتنا یو ځل بیا په قهرجنه لهجې سره وویل: »ستا مقصد څه دې، ایا زمونږ په دهرم کې خلکو په خپله غلطې خبرې را ننویستي؟ او اوره«....

رتنا مجبوره شوه چې خوله بنده کړي، ځکه پشپال چې تر او سه یې په پوره صبر سره هر څه اوریدل په غصې او قهر کې رتنا ته مخ کړ او ورته یې وویل:

»ذلیلې، کمینې! خوله ونیسه، پوهیږې ته د چا په خلاف چاپیره یې. حماد زما محسن دې، نوموړې ډیر نیک او نیک خویه انسان دې، زما له پاره دیوتا دې، هغه دیوتا چې خلک یې عبادت کوي، ته د مذهب په تعصب کې ړنده شوې یې. که چیرې داسې کومه خبره دې چې د حماد په خلاف وې د ژبې څخه را ووته نو زه به دې د بیتې په څیر د غهس تیزه ژبه په بیخ کې پرې کړم. بیا پشپال خپل دواړه لاسونه جوړه کړل او د حماد په لور یې وکتل او ورته یې وویل:

»مهاراجه! ستا په مقابل کې د خپلې خور دناروا سلوک په خاطر ستا نه بښنه غواړم«.

حماد د پشپال جوړه شوي لاسونه په خپلو لاسو کې ونیول او ورته یې وویل: »ته په دې مه غمژن کیږه، ستا د خور خبرې ماته د زخم او ذلت سبب نه ګرځي، که چیرې ماته په بدو سپکو ویلو د هغې زړه ته سکون پیدا کیږي نو دا زما له پاره د ثواب او نیکبختۍ سبب ګرځي.« بیا حماد هغې بلې پیغلې ته وویل:

»خورې! تا زما د خبرې ځواب را نه کړ. په داسې حال کې چې ته وینې چې باران هره شیبه زیاتیږي او زما د غه ملګري زخمي هم دي«

هغې نجلۍ ورته په ژړغوني اواز وویل: »مهاراجه! تاسو اکاش یاست، او زه دهرتي یم. ماته دوباره د خور د ویلو په خاطر ته دا خبره هیروې، چې زه شودر یم او شودریان د خدمت له پاره پیدا کیږي«.

حماد ورته د خورې نغمې په څیر وویل: »خپل ځان دومره ښکته مه ګڼه، دا اسمان زما د خداې جلال او زمکه او فضا د هغه صنعت ډاګیزوي، ټول انسانان د ادم اولاد دي او د ادم ضمیر د حق او تعجیل څخه خلط جوړ شوي دي. د خاورو څخه په د غه جوړشوي کالبد کې لغزش او سهو اخکل شوې ده. زه یو ځل بیا تا ته د خور په نامه غږ کوم« هغه پیغله په ژړا شوه، د سترګو څخه یې د اوښکو سیلاب را روان و، حماد ترې په ډیره غمژنه لهجه وپوښتل:

»خورې، ته خو ژاړې. که چیرې ته مونږ ته په خپل کور کې پناه نه شې راکولې نو خیر دې، زما د خداې زمکه ډیره پراخه ده، همغه به زمونږ له پاره هرو مرو یو نه یو پناځاې راکړي،«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خبرې سره سم حماد خپل اس ته لغته ورکړه او مخته ولاړ ، ويې ويل: « که چيرې زما په خبرو تا ته کوم تکليف در رسيدلي وي نو زه درڅخه بښنه غواړم«
هغه پيغله په بيړه ور مخته شوه ، په يوه لاس يې په سر ايښودې منګې و نيو ، او په بل لاس يې دحماد د آس واګې و نيولې او ورته يې وويل:
»صبروکړه وروره !زه به دې هرو مرو خپل کور ته يوسم ، زما دا اوښکې دخوشحالۍ دي ، په دې دنيا اوپه دې ځاې کې هيڅوک دهيچا نه دي ، هر سړې دخپل ځان په غم کې دې ، زه ورور نه لرم ، تر ننه پورې ماته چا د خور غږ نه دې کړې ، ته لمړی انسان يې چې ماته دې دا عزت را وبښه.
وروره واوره !زه وينا نوميږم. زما مور اوپلار دواړه مړه شوي دي. زه په کور کې دخپل نيکه سره اوسيږم. هغه ته زه بابو وايم. هغه به ستا په کتلو ډير خوشحاله شي. لږه شيبه صبر وکړه زه دا منګې را ډک کړم بيا له تاسو سره يو ځآي کور ته ځم. نورو شودريانو نجونو دا خبرې په ډير غور او حيرانتيا سره اوريدلې خو هيچا څه و نه ويل.
کله چې وينا درياب ته ولاړه تر څو منګې را ډک کړي ، نو رتنا د مار په څير په را تاوه تېه پشپال ته وويل: « ستا دې ديوتا خو يوې ذليلې نجلۍ ته خور وويله ، زمونږ له نظره اوس دا هم ذليله دې. ددې دلاسو هر شې پر مونږ حرام دې.زه به ددې شودرانو په کلي کې و نه اوسيږم. وروره !ته د برهمنو په څير زړه سواندې کيږه مه.کهشتريان تل بې رحمه وي ، که د برهمنو دهرم زړه سواندې دې نو دکهشتريانو دهرم قهرجن دې ، وروره !راځه چې دواړه ورور او خور دغه ذليله اوسپک مسلمان پريږدو . او که نه هرې لورې ته به زمونږ د ذلت او سپکاوي خبرې خپرې شی. او په دې توګه به زمونږ دهرم دمرګ سره مخ شي« .
پشپال رتنا ته په خوړونکې لهجې وويل: « ذليلې ، کمبختې ، ستا زړه د تيږې او کليجې دې د اوسپنې جوړې دې.زه درته وايم چې د تفريق اوبې اتفاقۍ خبرې مه کوئ ، زه به دحماد سره يو ځآي ددې شودرانو کلي ته هرو مرو ورځم. که چيرې ته بلې لورې ته تلل غواړې نو ورځه ، ورکه شه ددې ځايه. دا ټول مصيبتونه اوغمونه چې پرمونږ بار شوي همستا په خاطر دي ، خپله ژبه دې بنده کړه او که نه ستا په څير سخت زړې به زه هيڅکله هم ونه بښم. ته د کوم دهرم خبرې کوې ، دهغې دهرم چې د ټيکدارانو په کورونو کې يې هم ستا عزت خوندي نه و. او زه دې کوڅه په کوڅه او ځآي ځاې د عزت د خوندي ساتلو په خاطر ستومانه کړې يم«..... .
پشپال خاموشه کړل شو ، څکه چې وينا خپل منګې را ډک کړې و اوبيرته راستنه شوې وه. هغې دحماد په لور وکتل او ورته يې وويل: « را ځه وروره چې ځو«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل آس ته لغته ورکړه اورتنا هم ورسره شوه. خالي آسونه چې یو د بل سره تړل شوي وو دهغوي تر شاشا روان و.

لږه شیبه وروسته دوې د شودرانو هغه کلی ته ورننوتل چې درې خواو ته یې د سرسوتې ددریاب ترڅنګ ډیر زیات ځنګلونه خپاره پراته و. ددې ځنګل تر مخه د کلي نه دوه مایله لرې واټن کې د یوه ستر غر په سر یو مندر و چې دخپل عمارت او جوړښت له مخې ډیر زیات پخوانې ښکاریده. د شودرانو دا کلي چې سدانیر نومیده ډیر ستر و ، تر لرې لرې ځایو پورې د لرګیو کورونه خپاره پراته وو. په دې کورونو کې څه یې دوه منزله هم وو. په ځینو ځآیو کې یې د لرګیو ستر ستر دیوالونه تاو کړي و او دکورونو انګړونه یې پرې خپل کړي و. په دې انګړونو کې به وزې ، میږې او نور حیوانات اوسیدل.

ځآیی اوسیدونکو به د هغه ځآې دحکومت په معاش ددې ځنګلونو څخه لرګي پریکول او خپل ژوند به یې پرې تیراوه.

حماد ،پشپال اورتنا درې واړه د وینا سره یو ځاې د لرګیو یو ډیر ښکلي کور ته ورننوتل. کور ډیر ستر انګړ هم درلود. په یوې خواکې یې یوه غوا تړلې وه، حماد د رتنا اوپشپال سره یو ځآې د کوره بیرون تم شو ، وینا دننه ولاړه ، دسرد پاسه یې داوبو ډک منګې د لرګیو په ګړونجې باندی کیښود ،او د دروازې په لوریې مخ کړ او حماد ته یې وویل:

»وروره ! بیرون ولې تم شوئ ، دننه راشئ دا ستاسو خپل کور دې.« حماد دخپلو ملګرو سره یو ځآې دننه ورننوت. څرنګه چې باران نور هم تیز شوې و په دې اساس وینا دهغوې آسونه او خپله غوا او خوسکې ټول یوې خونې ته ورننویستل او هملته یې وتړل. بیا یې دوې یوې پاکې کوټې ته یوړل. حماد پشپال په خپلو لاسو را پورته کړ ، وینا د یوه کټ په لور اشاره وکړه تر څو حماد پشپال هملته څملوي.

د کوټې په منځ کې یو بل کټ هم و. پر هغې باندی رتنا کیناسته. حماد وینا ته وویل:« زه به د آسونو څخه زینونه او خورجینونه را کیباسم. ستا بابو چیرې دې«

وینا ډیره زیاته خوشحاله شوه او ورته یې وویل: « مونږ څلور وزې هم لرو ، وروره ، باپو هغه څرلو ته بوتلې دي.څرنګه چې باران اوري په دې اساس به ډیر ژر را ستون شي« .

حماد هغه کوټې ته راغې چیرې یې چې آسونه تړلي و. د ټولو آسونو څخه زینونه او قیضې لرې کړې او لاندې یې کیښودې ، په همدې وخت کې رتنا هم دغې کوټې ته راننوتله. اودخپل او پشپال دآسونو څخه یې خپلې تړلې بسترې را پرانیستې او خورجینونه یې هم له ځانه سره

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخستل ، په دې وخت کې هغې ته دا احساس شوه چې د وینا باپو هم را ورسید. ځکه په انګړ کې د کوم نارینه دروند اواز اوریدل کیده چې د وینا سره یې خبرې کولې.
بیرون په انګړ کې وینا تر لږې شیبې پورې د خپل باپو سره خبرې کولې ، هغې ورته د حماد سره د مخکیدو ټول حالات وویل. کله چې هغوی دواړه خاموشه شول نو حماد را پورته شو او بیرون را ووت ځکه هغه اوس د خپل کاره فارغ شوی و. خو د کوټې څخه د راوتلو په وخت کې هغه یو ځل بیا و پښه نیولې شو. ځکه چې د وینا د باپو اواز اوریدل کیده ، هغه د خپلې لمسۍ وینا څخه وپوښتل: « په کور کې د خوراک ښناک څه شته او که نه ؟» وینا په ډیره بې وسۍ سره په ډوب شوي اواز کې وویل:« په مټکې کې لږ څه اوړه شته ، او په ډبلې کې لږ څه غوړي هم شته«
هغه زوړ د هغې د حوصلې په خاطر وویل: ته همدلته اوسه زه به له چا څخه لږ څه قرض راوړم. که چیرې چا راکړل خو ښه به وي او که نه د وزو څخه به یوه وپلورم. ته مه ویریږه لورجانې. که هغه ستا وروردې نو زه به د هغه په خدمت کولو کې هیڅ کمې و نه کړم. کله چې هغه زوړ بیرون وتلو ته چمتو شو حماد په منډه راغې او د وینا په نیکه باپو یې غږ کړ چې :
»صبر وکړه«...
هغه زوړ ودرید او بیا د حماد په لور ورمخته شو او خپل دواړه لاسونه یې جوړه کړل او په ډیره عاجزۍ او انکسار سره یې ورته وویل: « رام رام مهاراج«
حماد مخته ورغې او د زوړ سرې پښې یې و نیولې او ورته یې وویل « ته زما د مشرانو په ځاې یې ، ولې زما تر مخه په دومره عاجزۍ سره دواړه لاسونه جوړه کوې ؟ هغه زوړ دوباره خپل لاسونه جوړه کړل او په خپل لړزانده اواز یې وویل: مونږ شودران خو ستاسو نوکران یو ، مهاراجه. زمونږ کار ستاسو خدمت کول دي ، ته ولې زما پښې لمس کوې ؟«
حماد خبره بدله کړه او ورته یې وویل: « زما نوم حماد دې ، زه د وینا وروریم ، «
زاړه په ډیره خوشحالۍ سره وویل: « زما نوم سیوارام دې ، د وینا نیکه یم ، خو دا ماته باپو وایی ، تاسو کینئ زه ستاسو د خوراک ښناک غم کوم«.
حماد د سیوارام مخه ونیوله او ورته یې وویل: « ما ستا او د وینا ټولې خبرې واوریدلې ، تا ته د خپلو وزو او یا د هغې د بچیانو د پلورلو ضرورت نه شته ، له ما سره پوره نقدي رقم شته«
وینا سمدلاسه مداخله وکړه او ورته یې وویل: « نه وروره ! ته به ولې مصرف ورکوې«
حماد ورته په سختۍ سره وویل « ته چپ شه. کوچنۍ خویندې د ورونو تر مخه خبرې نه کوي ، »
هغه یو ځل بیا سیورام ته وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»تم شه ، زه په خپله له تاسره بیرون ځم ،« حماد هغه کوټې ته ورننوت چیرې یې چې آسونه تړلي و ، هغه د خپل آس د زین څخه یوه بوری او یو لوی ټاټ را واخست. سیورام ترې په ډیره مینه وپوښتل:
»په دې بوری او ټاټ کې به څه راوړې ؟«
حماد ورنژدې شو او ورته یې وویل: « په بوری کې د آسونو له پاره دانه ، او په ټاټ کې ورته وابښه او ګیاه راوړم«.
سیورام ورته په خندا شو او ورته یې وویل: په کور کې وچ بوس شته ، هو ! دانه به راوستل غواړې.
حماد د څه فکر کولو وروسته ورته وویل: ایا په کلی کې کوم بازار شته ؟«
»هو ډیرستر بازار دې د ضرورت هرشې په کې تر لاسه کیږې«
»له ماسره څلور فالتو آسونه دي ، که چیرې زه هغه پلورل وغواړم ، نو ایا څوک اخستونکې به یې پیدا شي«
سیوارام ورمخته شو او د حماد د لاسه یې بوری او ټاټ واخست او ورته یې وویل « دا دواړه شیان ماته راکړه ، ته آسونه له ځانه سره را وړه ، که چیرې ستا آسونه ښه او په غوښه پټ وي نو هلته به د رسیدو سره سم وپلورل شي«.
د آسونو د راوستلو نه مخته حماد یو ځل بیا د سیوارام څخه وپوښتل: « وینا به تاته ویلي وي چې زما یو ملګري سخت زخمي دي ، ایا د هغه د علاج له پاره به کوم حکیم پیدا شي ؟«
»ته آسونه راوړه ، د هر څه بندوبست به وکړل شي«.
حماد چې د رتنا د عزت د خوندي ساتلو په خاطر هغه څلور کسان وژلي و ، د هغوې څلورو واړو آسونه حماد را پرانستل او د سیوارام سره بیرون ووت.
اوس نو باران نور هم تیز شوې و. اوس یې د پرښک په ځای په پوره ځواک سره اوربنت پیل کړې و . وینا کوټې ته ولاړه او د غوا او وزو څخه یې د شیدو لوشلو کار پیل کړ. رتنا چې د خپلو آسونو د خورجینو څخه سامان را ویستلې و د غه ټول حال په سترګو کوت. هغې د پشپال په لور وکتل او ورته یې وویل:
»وروره ! ته به وږې شوې یې ، ایا څه خورې ؟«
که څه هم پشپال ترې خفه شوې و خو بیا یې هم په ډیره نرمۍ سره ورته وویل: « حماد بیرون تللي تر څو هغه بیرته را ستون نه شي غذا ته زمونږ دواړو لاس وروړل هم ګناه ده. هغه چې راشی نو بیا به ټول یو ځاي ډوډی و خورو. رتنا خاموشه شوه او نژدې راغله او د پشپال په خوا کې کیناسته.
کرار کرار یې د هغه سر زور کاوه او بیا یې په مینه کې د ضد کولو په بڼه وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»وروره ! زه خو دهغوي ډوډۍ او دهغوي لوښو ته لاس هم نه ور وړم. زمونږ سره د خوراک کافي شیان او لوښي شته دي«.

پشپال ورته دا ځل په نرمۍ سره وویل: « هر هغه څه چې ته غواړې ویې کړه. زه پوهېږم چې ته دد هرم په اړه ډیره سخته یې. خو بیا هم یوه خبره یاده ساته. کله چې زه د حماد تر څنګ کینم او غذا خورم نو ته به خاموشه اوسې. د خولې نه یو بد لفظ هم را ونه کاږې ، او که نه زما او ستا ترمنځ به جنګ وشي .«

رتنا کوم ځواب ورنه کړ ، هغه خاموشه وه او کرار کرار یې د خپل ورور سر زور کاوه. لږه شیبه وروسته دواړه ورور او خور په حیرانتیا سره بیرون وکتل چې حماد کور ته را ننوتې دي ، دهغې په یوه اوږه د دانو ډکه بوجۍ ده او په بله اوږه یې په ترلي ټاټ کې د یوه ستره ګنډ ده. انګړ ته د راننوتلو سره سم د هغه پښه وخویده او په ډیره خرابه توګه په ختو کې ککړ شو . هلته په کوټه کې پشپال یو ناڅاپه چیغه کړه.

»حماده ....حماده ... کوم ځاې خو به دې زخمي شوي نه وي ؟« رتنا بې حسه او بې حرکته په خپل ځاې کې ناسته وه. دبلې کوټې څخه وینا هم په یوه منډه بیرون راووتله ، په دې وخت کې حماد بیرته راپورته شوي و خو د ټاټ کالي یې په ختو کې لیت پیت شوي و ، وینا ترې په اندېښنې سره وپوښتل.

»وروره ! څه درپیښ شول ؟« حماد ورته په خندا شو او ویې ویل:

»د پښې په خویدو باندی لاندې را پریوتم ، باران خو ختې جوړې کړې دي ،« د وینا تر سترګو یې هغه درنه بوری په یوې جټکې سره اوږې ته وا چوله او هغې کوټې ته ولاړ چیرې چې آسونه ترلي وو. وینا ور مخته شاو او په ټاټ کې یې ترلې ګنډې ته وکتل ، حیرانه شوه چې په هغې کې د خوراک څښاک ډیر زیات شیان ترل شوي دي. حماد بیا بیرون راووت او وینا ته یې وویل:

»دا ستاسو له پاره د خوراک څښاک سامان دي ،دا چیرې کیږدم ؟«

وینا د یوې کوچنۍ کمرې په لور اشاره وکړه او ورته یې وویل: « هلته یې په پخلنځي کې کیږده . «

حماد هغه ګنډه را واخسته او پخلنځي ته یې راوسته ، وینا یې هم تر شا شا را روانه وه. په زمکه باندی د ګنډې د ایښوولو وروسته کله چې حماد خپله ملا نیغه کړه نو وینا ورته په ډیره بې وسه احساس سره وویل:

»وروره ! دا دومره سامان دې د څه له پاره اخستې دي ، په دې خو به تا ډیرې زیاتې پیسې مصرف کړې وي.زمونږ کار ستاسو خدمت کول و ، خو برعکس تاسو پر مونږ احسان بار کړ«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په خندا وويل:« ته بې عقله یی ، په خوینډو به د ورونو احسان لا څه وي. ته خو زما خور یی ستا د هر ضرورت پوره کول زما په غاړه دي«

وینا ورته په ډوب شوي اواز کې وويل: « تاسو خو د اسمان ستوري یاست ،وروره ! څوک به د چا د اسې خیال وساتی« .

حماد غوښتل څه ووایی چې په دې وخت کې سیوارام کورته رانئوت. دهغه سره یو حکیم هم و چې په لاسو کې یې د پوستکي څخه جوړه شوې یوه خلطه نیولې وه. سیوارام هغه حکیم له ځانه هغه خونې ته یوړ چیرې چې پشپال اورتنا دواړه پراته و. حماد هم وینا ته د څه ویلو پرته دهغوې تر شا شا ورغې ، وینا په پخلنځي کې کیناسته په ډوډۍ پښولو یې پیل وکړ.

کله چې سیوارام ، حکیم ، او حماد ټول هغه کمرې ته ورننوتل نو رتنا دخپل ورور د کټ نه پورته شوه او لږ څه شاته ولاړه او هملته ودریده. حکیم د پشپال په لور په اشارې کولو سره د سیوارام څخه وپوښتل:

»دا څه ډول زخمي شوې دې ؟» پخوا له دې چې سیوارام څه ووایی حماد په خبرو پیل وکړ. او درتنا په لور یې اشاره وکړه او ویې ویل:

»دغه مخته ولاړه پیغله ددې زخمي ځوان خور ده. دهغه څو پیژندونکو خلکو دهغه څخه دهغه دخور لاس و غوښت ،خو دوې ونه منله ، په همدې خاطر یې هغوې دښمنان شول ، دموقع اوفرصت نه یې په ګتې اخستو سره ددوې مور اوپلار دواړه ووژل. خو دوې دخپله کوره په تیښته بریالي شول خو هغوې ددوې پسې لاره و نیوله. او دا ځوان یې زخمي کړ او خور یې ترې و تښتوله. اتفاقا چې زه هم دهمغې لارې څخه تیریدم. ما ددې زخمي پشپال سره مرسته وکړه اودهغه ددښمنانو سره و جنګیدم اودهغه خور مې ترې خوندي کړه .بس همدومره کیسه یې ده«.

حکیم په ډیرې حیرانتیا سره د حماد په لور وکتل او په ډیرې خوشحالۍ سره یې ورته وويل « که زه غلط شوي نه یم نو ته راته مسلمان ښکارې«

حماد ورته په ډیره انکسارۍ سره وويل: « ستا خبره سهی ده. زه مسلمان یم«

حکیم یو ځل بیا د روغبړ په خاطر د حماد په لور لاس ور اوږود کړ او ورته یې وويل « السلام علیکم«

حماد په ډیره حیرانتیا سره د حکیم په لور لاس ور اوږود کړ او د هغه لاس یې په خپلو لاسو کې ونیوه ، پخوا له دې چې ددې دواړو څخه کوم یو څه ووایی ، هلته ولاړ سیوارام حماد ته وويل: « حکیم صیب هم مسلمان دې ، او ابوبکر نومیږیَ«

حماد یو ځل بیا د ابوبکر سره په ډیره مینه روغبړ وکړ او د پشپال د علاج هیله یې ورڅخه وکړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوبکر ورمخته شو ، رتنا ته یې یوې لورې ته د لرګي کیدو وویل. بیا یې د پشپال دزخمونو پټۍ را پرانیستې او دحماد په لور دکتلو په وخت کې یې وویل:

»که زه غلط شوي نه یم نو دا پټۍ به همتا تړلې وي ،ځکه چې د جراحۍ او د مرهمو او پټۍ دغه ډول تړلو طریقه په منځنۍ ختیځ کې مسلمانانو رواج کړې ده«.

حماد ورته په ځواب کې سر وخوځاوو.

ابوبکر ، اوبه را وغوښتې او لمړی یې ټول زخمونه په ښه توګه پریمینځل ، بیا یې په زخمونو باندې دوه ډوله سفوف وشیندل او هغه یې وچ کړل.بیا یې ټول زخمونه د مرهمو څخه ډک کړل او پټۍ یې پرې و تړلې ،بیا یې خپل سامان په خپله خلطه کې د اېښودو نه وروسته پشپال په اوږه و ټپاوه او ورته یې وویل:

»که زما الله وغواړي نو لږه شیبه وروسته به دې دزخمونو درد راټول شي او په ډاډ سره به ویده شي. زه اوس ځم او سبا بیا راځم«

حماد دخپلو کالیو څخه څو سیکې را وویستلې او دابوبکر په لور یې لاس ور وغځاوه او ورته یې وویل چې « دا له ځآنه سره کیږده«...

ابوبکر یې خبره ونه منله او ورته یې وویل: « زما سره دالله تعالي له اړخه راکړل شوي هر څه شته ، زه دې ته اړتیا نه لرم ، په دې زمکه تاسو اجنبیان یاست ، ستاسو اړتیاوې زما څخه ډیرې اړینې دي ، زه دا نه اخلم«

حماد ورته په زوره هغه سکې په جیب کې واچولې او ورته یې وویل: « دا ستا حق دې ،ته په دې سخت باران کې دلته راغلې یې ، همدا ستا مهرباني ده«

ابوبکر پاڅید او د حماد لاس یې پوره زور کړ او ورته یې وویل « ته له ما سره بیرون راشه ، بیرون اوس تیاره شوې ده ، زه به ددې په اړه تاته احتیاطي تدابیر و ښایم« .

بیرون کوڅي ته د راوتلو سره سم ابوبکر یو ځل بیا دحماد لاس و نیوه او په راز داره توګه یې ورڅخه وپوښتل:

»دکومه ځآیه راغلې یې ؟«

حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل: « د نیشاپور څخه«

ابوبکر ترې یو ځل بیا وپوښتل: « د راتګ مقصد دې څه دې ؟«

حماد خبره ګول مول کړه او ورته یې وویل: « زه د تجارت په سلسله کې ډیر ځم راځم. خو اوس مې منزل د سرسوتي ددریاب په غاړه د بهیم سیم کلې دې ،هلته به دیوه سوداګر بدري نات سره ملازمت کوم ، هغه زما سره پیژند ګلوي لرۍ ، او زه هم پرې پوره باور او اعتماد لرم« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوبکر په تیزو سترګو د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل: « ستا د سترګو ژور والي او عقابي بڼه ، ستا د جسم د غه توانايي او د مخ نښې نښانې دا هرڅه دا ډاګیزوي چې ته د تجارت له پاره نه یې پیدا شوې ، که زه په غلطه نه اوسم نو قدرت ته د یوه خاص کار له پاره تاکلې یې . او په ډاډ سره به په هغه کار کې زما د ملت او مذهب ارامتیا او اسودګي پټه وي » حماد ځواب ورنه کړ او خاموشه شو .

ابوبکر یو ځل بیا ورته وویل : « زه نه غواړم چې ته ما ته کوم راز ووایې . خو دعا کوم چې د کوم مقصد له پاره د غو اجنبي زمکو ته راغلې یې ، زما رب د رته بري او کامیابي در کړي «

حماد او زوړ ابوبکر په خوشحالۍ سره مخته روان و . د لږ څه مخته تللو څخه وروسته ابوبکر یو ځل بیا حماد ته په غوږ کې وویل : « زما د ملت زړه ور بچیه ! د عمر او تجربې له اړخه له تا څخه د زیاتوالي په خاطر یو نصیحت درته کوم ، واوره یې ! د دې زمکو خلک په طبقاتو ویشل شوي دي او خمیر یې د تزویر او فریب څخه ډک دی دلته به ته د دوی د هر ډول فریب ، مکر او غدر سره مخ کیږې ، دوی به د خپل باطني خباثب له مخې پر تا د تیارو په خیر د راخپرید و هڅې کوي «

ابوبکر لږ څه تم شو او بیا یې وویل : « ته به دلته هرې لورې ته مختلف ډول رنګونه ویني ، خو د هر رنګ اغیز وپیژنه او په مقابل کې یې خپل عکس العمل ښکند کړه . د ضرورت په وختو کې ورته د مرغۍ ترانه او د بلبل اواز وګرځه ، او په خرابو ورځو کې ورته سوځونکې شعله او بلونکې لمبه وګرځه ، ترڅو دا خلک له تا څخه وویریږي او ستا عزت او احترام وکړي ، که چیرې ته د لته ځانته د کار له پاره راغلې اوسې او کوم رهبر او رهنما و نه لرې ، نو بیا زما د ملت بچیه ، واوره چې ! ملخان هیڅ پادشاه او لارښود نه لري خو بیا هم ټول یوه اړخ ته وزرونه ښندې او الوزي ، لکه څنګه چې کوچ د شودو د پریمینځلو څخه اووینه د پوزې د تاوید و له امله پید کیږي په همدې توګه به ته هم دلته د حکمت او تدبر سره اوسې . زما زړه وایې چې ستا سو اړیکې به د غزني د حکمرانانو سره وي ، که چیرې همداسې وي نو هغه وخت به ډیر ژر راشي چې د غه بت پاله او شرک کونکي قوم ، کوم چې نن مونږ مسلمانان د ذلیلو انسانانو څخه هم کم ګڼي د مسلمانانو په لاسو فتحه شي او هغسې به له منځه ولاړ شي لکه څنګه چې بني اسرائیلو خدای پریښود او د غو ایانو پالل یې پیل کړل او په دې توګه تباه او برباد کړل شول « .

ابوبکر په یوه ځای کې تم شو او په خپل مخکې یوې دروازې ته یې اشاره وکړه او ویې ویل : « دا زما کور دی ، نن شپه به زما سره دلته پاته شې او ماښامي به راسره تیر کړې ، زه غواړم له تا څخه ډیر څه واورم « .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته د عذر په توګه وویل: « ماته د بیرته تللو اجازه راکړه ، او که نه هغوي به زما په اړه شک وکړي ځکه د بهیم سیم دکلي په لور چې د بدرنات سره د کتلو له پاره ورځم نو دغه دواړه هم دهغه خورین او خورزه دې او دوې هم همله‌ته روان دی ،زه به ستا دنصیحت په مطابق په دې زمکو کې محتاط اوسم« .

دواړو یو دبله سره خداې پاماني وکړه او په باران او تیارو کې دواړه یو دبل سره جدا شول. ابوبکر دخپل کور په دروازه کې و درید او تر لرې لرې یې حماد کې سترګې تومبلې وې او څاره یې. کله یې چې هغه د سترګو څخه پناه شو نو ددعا په بڼه یې لاسونه پورته کړل او دخپلو اوښکو ډکو سترګو سره یې په ډیرې عاجزۍ سره دعا وکړه چې:

»اې زما ربه ! ته کردګار او کریم یې. زما دملت دغه پاسبان د سهار د تازه والي په څیر تازه و ساته ، او هره ورځ د شرق نه د راختونکې لمر په څیر یې کامیاب او کامران کړه» بیا زاړه ابوبکر دخپلې دروازې پله و تړکوله.

کله چې حماد بیرته ستون شو نو رتنا د خپل ورور سره ناسته وه او خبرې یې کولې ،اودهغه د زړه دخوشحالولو هلې ځلې یې کولې ، کله چې هغه د کوټې په لور ور روان و نو په دې وخت کې وینا د پخلنځي څخه را ووتله او ورته یې وویل: « وروره !ډوډۍ نه خورې ؟» حماد د پشپال د کوټې په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»هلته یې راوړه«

حماد چار چاپیر وکتل ، کیدې شي چې سیوارام به یې کوت ، ویې کتل چې هغه د وینا سره یوځای هلته په پخلنځاې کې ناست دې ، کیدې شي هغه ته څه را په یاد شوي وي نو په دې خاطر یې وینا ته وویل:

»وینا ، وینا خورې !باپو دلته لږ راولیږه» پخپله هغه همغې کوټې ته ورننوت چې آسونه یې په کې تړلې و.

لږه شیبه وروسته سیوارام هم همغې خونې ته ورننوت او ویې ویل: « ما سره څه کار لرې ؟»

حماد دخپل آس په شا باندې لاس راښکود او ویې ویل: « تا ویلې و چې په کور کې پروړه شته«

سیوارام ورته وویل: « پروړه خو دلته ډیره ده. بیا یې د کمرې کونج ته اشاره وکړه او ویې ویل: هلته د پروړې ډیرې پروت دې. اوس یې څه کوئ یو ځل ډوډۍ وخوره«..

حماد د تلل شوو چنو بوجۍ پرانیسته او ویې ویل: « لمړۍ به ددې بې ژبو د خوراک بندوبست وکړم بیا به یې په خپله وخورم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوا رام هم ورسره دهغه په کار کې مرسته وکړه. دوا ړو یو ځاي آسونو ، غوا ، خوسکي ، او وزو ته خوراکي شیان په اخورو کې ور واچول.
سیوا رام بیرته پخلنځي ته ستون شو ، حماد هم لاس و مخ پریمینځل او د پشپال خوني ته ورغې.
حماد د پشپال په بستره کیناست ، څولمحې په فکر کې ډوب ناست و بیا یې په ټیټ اواز سره پشپال ته وویل:
»پشپاله ! که بده یې و نه ګڼې نو یوه خبره درته وکړم«
پشپال ورته په خندا شو او و یې وویل: «څه چې وایې ، زما څخه د پوښتنې پرته یې ووایه ،که ښکنځلې راته وکړې هم بده به یې و نه ګڼم«
حماد خپل سر ورنیژدې کړ او په غوږ کې یې ورته وویل: « راځه چې نن شپه یو ځاي د دهرم دغه ګنډې ټوټې کړو. راځه چې د لرې شیبې پورې ددغو رسیو د جال څخه ځان ازاد کړو چې انسان یې په طبقاتي جنګ کې راښکیل کړې. زما دوسته ! راځه چې د لږ وخت له پاره دا له یاده وکاږو چې زمونږ د ډلې څخه ځوک کشتهري دی ، ځوک ملیچ او شودر دې او... نن شپه د دهرم ټول هغه اوازونو تر مخه خپل غوږونه بند کړه چې دا حکم درته کوي چې ملیچ، هندو په ټولنه کې د ګلي (رمې) دتیریدو دګرد غبار دې او دا چې د پنډتانو دمقدسو سندرو اوریدل اړین دي. اونن شپه یو ځاي خپلو میزبانانو ته دا احساس ورکړو چې مونږ ټول یو اځي انسانان یو ددې نه اخوا زمونږ تر منځ هیڅ ډول طبقاتي ښکته پورته وجود نه لرې. ددې ځایه د وتلو وروسته زما تګلاره به دمسلمانانو په خیر وي او تاسو د خپل دهرم په طبقاتي تیارو کې هر څه له یاده و کاږئ. زما په مذهب کې کوم انسان زړه خفه کول ستره ګناه ګڼل کیږي ، راځئ چې نن شپه دا ټول هر څه هیر کړو او خپل شودر میزبانان د ذهني او قلبي شقاوت نه خوندي وساتو«.
حماد لږ څه نور هم په پشپال باندې زور راوست او ورته یې وویلې: ایا په دې معامله کې له ما سره لاس راکولو ته تیار یې ؟«
پشپال په خوشحاله زړه او خندا وویل: « ته خو ددهرم دروح او د سهار د رڼا په څیر پاک انسان یې . ستا خبرې او مرکې لکه دشهدو په څیر خوږې او ژوند بخښونکې دي.» بیا پشپال د حماد څنګ ته سر ور نژدې کړ او په خوشحالوونکې اواز یې وویل:
»حماد ، حماد ! زه دخپل ماما بدري نات کور ته ډیر تګ راتګ کوم ، هغه دمسلمانانو سره ډیر لین دین لرې. ماته هلته دمسلمانانو سره دخبرو کولو ډیر فرصت تر لاسه کیږي. ماته ستا په مذهب دپوهیدو په اړه دهمغه ځآیه ډیر معلومات تر لاسه شوی دي. زه له تاسره ژمنه کوم چې د نن نه وروسته به د ذات پات په خلاف اواز پورته کوم.ماته ستا د مذهب دا فرمان ډیر محبوب دي

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وايي: ټول انسانان يو ډول دي ، دالله تعالي په وړاندې دعزت خاوند هغه څوک دي چې ډير پرهيزګاره اوسي. حماده ، واوره ! ما ستاسو د صحرايي رسول صلي الله عليه وسلم هغه طلايي الفاظ هم لوستي چې د حجة الوداع په موقع يې فرمايلي و. زما زړه وايي چې ډير ژر به هغه وخت راشي چې زه او ته لاس په لاس يو ځاي په يوې لاره روان اوسو «....

معلوم نه شوه چې پشپال کله خاموشه شو .بيا يې دخبرو مخه بدله کړه او ويې ويل: « زما ايمان دې چې دکوم انسان روح چې د خداې سره وريوځاې شې همغه مصؤن دې او همغه ته د پيدا ايښت او مړيني نه اخوا هغې لورې ته دتللو موقع او فرصت ورکول کيږي».

حماد او پشپال په خپلو کې خبرې اترې کولې او بل اړخ ته يې دکټ په سر ناسته رتنا د لنډې مار په ثير دقهر او غضبه اوښته را اوښته. په همدې وخت کې وينا هم دننه راغله. دهغې په لاسو کې يو ستر پتنوس و چې مختلف ډول سابه ، ډوډۍ او دخوراکي نور شيان يې په کې دونو په پاڼو ايښودي و. وينا هغه پتنوس دحماد تر مخه د پشپال دکټ د پاسته کيښود او ويې ويل:

»حماده وروره ! داستاسو ددريواړو له پاره ده.» بيا يې په ډيره همدردۍ سره وويل:

»وروره ! کالي دې لامده شوي دي ، په ختو ککړ دي ، هغه وکاږه او نور واغونده ، که چيرې له تاسره نور کالي نه وي نوزه به د بابو اضافه کالي درته را واخلم«.

حماد راپورته شو او ويې ويل « ته اوبه راوړه ، زه به کالي بدل کړم«

حماد راپورته شو او هغه کوټي ته ولاړ چې اسونه په کې تړل شوي و .لږه شيبه کې يې کالي بدل کړل او بيرته راستون شو ، هغه دټاټ نوي کالي اغوستي و . وينا لا تر اوسه همدلته ولاړه وه. دحماد په کتلو سره يې وويل:

»حماه وروره ! ته ولې د ټاټ کالي اغوندې ،...ايا د سوندړو اويا تار نورې کپړې نه لرې....؟«

حماد ورته په خندا وويل: « بس همداسې يې وګڼه. زما په وجود هغه کالي ښه نه لګي. نو ته لا تر اوسه همدلته ولاړه يې ، اوبه نه راوړې ؟«

وينا په غمژن غږ سره وويل: وروره ! که له تاسره کوم لوښې وي نو رايې کړه په همغې کې به درته اوبه راوړم« .

حماد ترې په حيرانتيا سره وپوښتل: « ايا له تاسو سره کوم لوښې نه شته ؟«

»لوښي خو زيات دي وروره ! ما داسې انګيرله چې کيدي شي تاسو زمونږ په لوښو کې خوراک څښاک ښه و نه ګڼئ ، په دې خاطر مې په پاڼو باندې سابه او نور خوراکي شيان کيښودل او را مې وستل.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د خوراک څخه ډک پتنوس بیرته وینا ته ورکړ او ورته یې وویل: دا ټول بیرته یوسه او هرشي په خپل خپل لوښي کي کیږده. ته زما خوریې ، او ددې نه اخوا بلهستره رشته به له کومه شي«!
وینا ولاړه او څو لمحې بیرته راستنه شوه ، دا ځل یې په پتنوس کې د خوراک شیان ټول په خپلو خپلو لوښو کي ایښودي و ، تر څنګ یې داوبو لوښې هم راوست. هغې دا ټول شیان د حماد تر مخه کیښول او پخپله بیرون ووتله. حماد رتنا ته د څه ویلو پرته پخپله هم په خوراک پیل وکړ او پشپال ته یې هم دخوړلو وویل. رتنا دخپل آس د زین څخه دخپل خوراک شیان را وویستل ، هغه یې د سرو او سپینو زرو په لوښو کې کیښول او د اوبو پتک یې خپلې مخې ته کیښود او په خپل خوراک یې پیل وکړ.
وینا یو ځل بیا کمرې ته راننوتله ، او د خوراک د خالي لوښو د پورته کولو په وخت کې یې حماد ته وویل: « تاته به هم په همدې کمره کي کټ واچوم« .
حماد راپورته شو او ویې ویل: « نه ، زه به په هغه کمره کي ویده کیږم چیرې چې آسونه ولاړ دي. او واوره ! ماته کټ او بستره مه راوړه ، ما له ځانه سره د ویدو کیدو پوره شیان راوړي دي« .
وینا ترې په خفګان سره وپوښتل: « هلته خو هیڅ نه شته نه بستره شته ، نه کټ ، تا له ځآنه سره څه راوړي دي او هلته چیرې ویده کیږې ؟«
حماد په چینګه خوله ورته وویل: « هلته هر څه شته ، له ما سره بستره شته ، او هلته په کمره کې د وښو ډیر لوې ډیرې پروت دي ما دهغې ډیرې څخه وابنه خواره کړي دي او دهغې د پاسه خپله بستره اواروم ، اوس ماته نه د بسترې ضرورت شته او نه د کټ«.
وینا ورته په تروه توګه وویل: « نه ورو ره ! زه به درته په وښو د ویده کیدو اجازه درنکړم. زه به په همدې کمرې کې ستاکټ او بستره هم جوړه کړم. ځکه دشپې له اړخه به ته دخپل زخمې ملګري خیال هم ساتې«
حماد دوینا په سر لاس راښکود او ورته یې وویل: « زما دملګرې غم مه کوه ، دهغه سره یې خور شته ، همغه به یې دشپې خیال ساتي ، تر څنګ یې دحکیم ملهمو دهغه د زخمونو درد راکم کړې دي ، دشپې به هغه ته یو آځې د اوبو اړتیا پیدا کیږي ، خو دهغې له پاره رتنا شته ، او درتنا سره مشکیزه هم شته. ددې سره سره بیا هم که چیرې اړتیا ورته پیدا شوه نو ماته په دې څنګ کوټه کې غږ کولي شي« .
پشپال هم څه ویل غوښتل خو د حماد په اشارې سره خاموشه شو . وینا حماد ته ګوابښ وکړ چې که چیرې د وښو دپاسه ویده شو نو باپو ته به یې شکایت وکړي«
حماد ورته په ډیره نرمه توګه وویل « ښې خویندې دخپلو ورونو نه شکایت نه کوي«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد پشپال ته شپه په خير وويلې او بيرون راووت. وينا هم ورسره وه. دواړه هغې خونې ته راغلل چيرې چې آسونه تړل شوي و، وينا وکتل چې حماد په ريښتيا هم دکوټې په کونج کې واښه پراخه کړي دي او دهغې دپاسه يې خپله بستره اواره کړې ده. د وښو د پاسه غوړول شوې څادر هم د ټاټ و ، او برستن يې هم دټاټ څخه جوړه وه.

ښخوا له دې چې وينا څه ووايي ، حماد خپلې يوې لورې ايښودل شوو جامو ته چې لمدي او په ختو ککړې وې اشاره وکړه او ورته يې وويل:

وينا خورې ! که چيرې ته دخپل ورور له پاره څه کول غواړې نو هغه دادې چې زما دا کالي واخله او پرې يې مينځه.

وينا کالي له ځانه سره را واخستل او چپ چاپ دکوټې څه راووتله. حماد اسونو ، غوا ، خوسکي ، او وزو ته نوره ګياه هم ور واچوله او پخپله په بستره کې ورننوت. خو بيرون سخت او ويروونکي باران وريده.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه برخه

د شپې غمجنې لمحې نورې له منځه تلونکې وې ، د لمر راختلو او د سهار غوټېو په خپلو کې سرونه نژدې کړي و . د تولې شپې د اوريدلي باران او ديخې هوا نه ستومانه شوو مرغانو په خپلو ججورو کې د سهار د بيدارۍ اعلان کاوه ، سهار د بندصدف په څير را څرګند شوې و او د کائيناتو د خالق دارادې او مقصود په څير يې د انسان د جوهر دازميښت کار پيل کړې و.

حماد هملته په وښو باندې په څپور کړې د تاټ په څادر د سهار لمونځ ادا کړ. بيا را پورته شو او خپلو اسونو او نورو ولاړو حيواناتو ته يې نوره دانه او ګياه واچوله. په همدې وخت کې رتنا هم دغې کوټې ته راننوتله. د سهار په وخت کې هغه د خپل ګلګون مخ او اوږد قد او اوږدو زا ځوړندو زلفو او د مخ په ښايست کې څه بل منګه معلوميده . هغه حماد ته نژدې راغله او خپلې شونډې يې پرانيستې او ويې ويل:

»له تا سره څه ويل غواړم«

حماد دهغې لورې ته د کتلو پرته د خپل آس تر مخه دانه او ګياه سره کډوډوله او ورته يې وويل « ووايه«

رتنا لږ څه فکر وکړ او بيا يې د يوې جاذبې پيغلې په څير د شرر او شوخۍ نه په ډکې لهجې باندې وويل:

»تا خو د خپل احسان تر چتر لاندې زما د ورور دهرم اخستې دې ، تا دومره ستر کار کړې دې چې له پاره يې کومه بدله نه شته. تا زما د ورور دهرم دومره لاندې را پريباسلې دې چې هغه د يوه کهشترې سره بيا هم ستا په خاطر مليچ ګرځيدلې دې. ته چل بازه يې او زما ورور ته د لارښود او رهنما په څير را څرګند شوې يې او هغه دې د خپل دهرم څخه بې لارې کړې دې. حال دا چې ته ښه پوهيږې چې ته مسلمان يې او مونږ هندوان يو . او په دې هم خبر يې چې ستاسو او زمونږ تر منځ هيڅ ډول رشته هم نه پيدا کيږي. بيا دې ولې زما په ورور د شودرانو غذا دهغوې په لوښو کې وخوړله«.

حماد د رتنا په لور ور وګرځيد او دهغه خبره يې پرې کړه او ورته يې وويل: « ته يو اځې د ديوتاګانو او بتانو د سترګو نه وينې.» بيا يې د رتنا په اوږې لاس کيښود او ورته يې وويلوې:

»ديوې ! واوره چې زه ستاسو دښمن نه يم«.....

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

رتنا د حماد خبره پوره کیدو ته پرې نښوده. او د ډیر نفرت او کرکې څرګندونه یې وکړه او سمدلاسه یې دهغه لاس د خپلې اوږې څخه هیسته ټیل واهه او ورته یې وویل: « ورځه ، ورځه ، زما په اوږې لاس مه ږده ، ستا(دمسلمان) له خوا زما د وجود لمس کول زما د دهرم او عقیدې مرګ دې«
حماد ډیره خفه شو او په غوصې او قهر سره یې وویل: « تا زه د محبت او شفقت په لباس کې کتلې یم ، خو کله چې زما غصه او قهر ووینې نو خپل ژوند به له یاده و کاږې ، خپل ځان کنترول کړه او بیا له ماسره خبرې وکړه زه خو ستا غلام یو نوکر نه یم. ما ستا د ورور ژوند او ستا عزت خوندي ساتلې او پر تاسو مې احسان کړې خپل ځان مې په تاسو نه دې پلورلې«....
رتنا د خپلو کالیو څخه یوه لویه کڅوړه را وویسته ، او په ډیر قهر او غضب یې وویل: « وو ایه ! زمونږ د دواړو ورور او خور سره د کومک څومره بدله غواړې«...
حماد هم په غصې کې تاو راتاو شو او ویې ویل: دا انساني جذبې او احساسات دی چې هیڅوک یې نه شی اخستلاې ،څوک پلورونکې یې نه شته ، ورځه او ددې ځا به لرې شه او مادې نه اخوا نور مه په قهروه«.
رتنا یو ځل بیا په قهریزه توګه وویل: « ته خو ماته یو معمولې او بد اخلاقه انسان معلومیږې ، دلته که زما تر مخه ستا د مذهب او په خپل خداې او رسول صلي الله علیه و سلم باندې د پاخه یقین لرونکې هم وی نو دهغه ایمان به هم و اخلم ، ته خو هیڅ حیثیت نه لرې«....
دحماد رنګ د غصې نه تک سور شو ، بیا یې ښې لاس پورته کړ او رتنا یې په خولې باندې په پوره قوت سره ووهله.هغه په هوا کې پورته شوه اولرې پریوته. د تکلیف اودرد له مخې یې د خولې څخه چیغه ووتله. او په نازکه اوسرو و سپینو غومبرو باندی یې د حماد داو سپنیزو لاسونو د ګوتو ښې را ډاګیزه شوې داسې بریښیده لکه دهغې مخ چې د اوسپنې په ګرمو سیخانو داغل شوې وې.
ددې سره سم حماد په هغه کوټه کې په زوره ورغږ کړچې:
»اې د حوا د لوڼو ذلیلترینه روحه واوره ! تا زما خداې او زما رسول صلي الله علیه و سلم ته سپکاوې کړې. زما خداې زما سپر او زما رسول صلي الله علیه و سلم زما فخر او سرفرازې ده. تا چې څه لغوه او چټیات د خولې نه وویستل په همغه اندازه زما دیني روح او زما انقلابي شعور را بیدار ه شوې ، ته چې هر څومره زما څخه د کرکې څرګندونه وکړې په همغه اندازه زما د کرچار او وینا نیکې او ریښتونوالې او زما د ایمان ضد زیاتیږې. اې ذلیلې نجلۍ واوره ! زه د هغه قوم سره تړلې یم چې په هغوې کې نه د حوصلې کمښت او نه د همت قحت شتون لرى ، که چیرې بیا دې د خپلې ناولې ژبې څخه زما د خداې ، رسول صلي الله علیه و سلم او زما د مذهب او ملت په خلاف یوه خبره هم را وویسته نو خبره اوسه چې ژبه به دې پرې کړم. که چیرې ستا دهرم تاته د انسانانو

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

څخه د نفرت او کرکې درس درکوي نو زه د داسې د هرم څخه نفرت لرم چې انسانان په طبقاتو باندي ويشي او دهغوې تر منځ د نفرت او بې اتفاقۍ تخم شيندي ، ورځه ، د دې ځايه ورکه شه ، او بيا هيڅکله هم زما تر مخه په داسې موضوع د خبرو کولو هڅه او جرئت و نه کړې ، ته د خپل ورور ضد يې. هغه چې ځومره شريف انسان دي ته همغومره شريره او ذليله يې»

رتنا لړزيده او راپورته شوه اود سرو ګلونو د شاخ په څير لړزندانه دهغې کوټې څخه را ووتله. حماد بيرته خپل کار ته دوام ورکړ. رتنا په خپل مخ باندي خپل لاس اېښودي و او خپلې کوټې ته ولاړه.

هغې وکتل چې پشپال هم را ويښ شوي دي ، د هغه د اوښکو ډکې سترګې په چت نښتې وې ، کله يې چې رتنا د ځنګه تيريدله نو پشپال ورته په سخت اواز وويل:

«داسې برېښي چې حماد يو اځي يوه ځپېړه په مخ وهلې يې .چې ته يې اوس د ښو د پټولو هڅه کوې ، رتنا ته ښځه نه يې بلکه شيطانه يې . ما دلته په ملاسته ملاسته ستا او د حماد خبرې دهغې بلې کوټې څخه اوريدلې ، حماد او تار او فريښته ده ، تا دهغه زړه مات کړې ، تا دهغه خداې ، دهغه رسول صلي الله عليه وسلم ، دهغه مذهب او دهغه د ملت سپکاوي کړې. تا غوښتل هغه په قيمت واخلې. تا دهغې د احساناتو د بدلې ورکولو هڅه کوله. تا دهغه تر مخه د خپل دهرم رازونه راپرانستل. ايا ته پوهيږې چې زمونږ دهرم انسانانو ته د نفرت درس ورکوي. رتنا کاشکې چې زه دې وروړ نه وې. اونه مې ته خوروې ، تا د خپل عمل له مخې زه هم د حماد تر مخه سپک او ذليله کړم. زه به اوس څه ډول دهغه مخ ته ورځم.» د پشپال اواز ډوب شو او خاموشه شو . رتنا په خپل کټ باندې کيناسته. او خپل سر يې په دواړو پښو کې ننويستې و او په سلګو سلګو يې ژړل. بيرون لاتر اوسه هم سخت باران وريده . او د کمرې فضا ډيره درنده او غمژنه وه.

حيواناتو ته د ګياه او دانې د اچولو نه وروسته ، حماد دهغه کوټې څخه بيرون راووت. ويې کتل چې باران همغسې په زور سره اوري. په انګړ کې هم اوبه را جمع شوې دي ، د نغرې څخه دود پورته کيږي. هلته سيوارام او وينا دواړه ناست و . کيدې شي دواړو يو ځاي د دې ميلمنو له پاره د سهار غذا تياروله. حماد د پشپال کوټې ته ورننوت او دهغه په تندې يې لاس کيښود او ترې وپوښتل: « پشپاله څه حال دې دې ؟»

رتنا کوټې ته د حماد په راننوتلو سمدلاسه ارامه شوه ، پشپال په ډيره مينه د حماد لاس په خپل لاس کې ونيوه او ورته يې وويل « تر هغې چې ستا په څير همدرده او مهربان ملګرې ولرم د ټولې نړۍ ستونزې به هم ماته زيان و نه شي رسولې»

بيا پشپال د حماد لاس لږ زور کړ او ورته يې وويل: « حماده ! که بده يې نه ګڼې نو يوه خبره درته وکړم»

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد چې دغه تر خنگ دغه په کټ ناست وو ، ورته یې وویل: «وو ایه ، څه ویل غواړې»
پشپال اوږده ساه واخسته او ورته یې وویل: «دا خبره مې پرون په زړه کې وه چې تا ته یې وکړم. خو ستا د ستومانتیا فکر را سره شو او پرې مې نښوده. حماده واوره ! د راجه راې پتهورا د خلکو ډلې یوه نه بلکه څو ډلګۍ زمونږ په لټه بوخت دي ، مونږ د دغوې د ډلې څخه یو اځې یوه ډله له منځه یوړه. خو دغوې په خیر په سلګونو خلک زمونږ لټون کوي ، دغه باران چې د پرون ورځې را هیسی پیل شوې دې د جړیو بښه یې نیولې ده او تر څو ورځو پورې به دوام پیدا کوی. دا زما د بګوان او رب نعمت وګڼه چې دغې له مخې مونږ ته په ارام او امن سره دلته د را رسیدو او د بهیم سیم په لور د تللو موقع تر لاسه شوې ده. زه اراده لرم چې همدا نن شپه د دې ځایه هغه لورې ته کوچ وکړم. د دې ځایه د سرسوتې په غاړه غاړه به د بهیم سیم کلي درې څلور فرسانګه لرې وي. او مونږ به په شپه شپه کې هلته ور ورسیږو او د دې ګواښونو او خطراتو څخه به خوندي پاته شو. که چیرې مونږ د باران د تم کیدو له پاره څو نورې ورځې هم انتظار وکاږو او بیا د موسم د ښه کیدو وروسته د خپل منزل په لور روان شو نو مونږ به په هر صورت ونیول شو. زه پوهیږم چې په دې باران او بادونو کې به سفر لږ څه ستونزمن وی خو زه هیله من یم ، تا چې زمونږ سره څومره احسان کړې دې نو د یوه بل احسان په کولو به زمونږ څخه مخ وا نهړوې».
حماد په ډیره مینه د پشپال په تندي لاس راښکود او ورته یې وویل: «ستا خبره بلکل سهي ده خو په دې باران کې به سفر کول ستا زخمونو ته ډیر زیات زیان ورسوي. خو بیا به هم زه د سیوارام سره خبره وکړم. که چیرې د کوم غوایی ګاډي د پیدا کیدو امکانات وي نو همدا نن شپه به مونږ ټول د دې ځایه هغه لورې ته کوچ وکړو».
بیا حماد د راپورته کیدو په وخت کې وویل: «زه به همدا اوس د سیوارام سره خبره وکړم»
حماد پخلنځي ته ور ننوت. دغه په کتلو سره وینا په خوشحالۍ سره راپورته شوه او ویې ویل: «راځه ورو ره !» بیا یې یو کټګې را واخست او دغه تر مخه یې کیښود او ویې ویل:
»راځه کینه ورو ره !» حماد په هغه کټګي کیناست او د سیوارام په لور د کتلو سره یې وویل:
»زه یو تکلیف درکول غواړم»
سیوارام ورته وویل: «څومره به ښه وي چې زه له تا سره مرسته وکولې شم»
حماد ځان سنبال کړ او ورته یې وویل: «ایا د دې ځایه د کوم غوایی ګاډي بندوبست کیدې شي. زما ملګري غواړي نن د ماښام سره سم د دې ځایه حرکت وکړي خو دغه له پاره یو چت لرونکي د څلورو پایو غوایی ګاډي ته ضرورت دې. ځکه چې د باران په اساس په ښکاره ګاډي کې دغه کیناستل د هغه زخم ته زیان ور رسوي».

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوارام دلږ څه فکر کولو نه وروسته وویل: «غوایي ګاډي خو یو نه چې بې شمیره دي ، ځکه چې ددې کلي خلک د همدې غوایي ګاډو په واسطه د ځنګله څخه لرګي او نور شیان را وړي ، خو معلومه نه ده چې په دغه توپاني باران کې به کوم څوک تګ ته زړه ښه کړي او که نه. او بیا تاسو ځئ کومې لورې ته ؟»

»مونږ د بهیم سیم د قصبې په لور ورځو. که چیرې زمونږ د تللو وروسته زمونږ کوم دښمن دلته راشي او ستاسو څخه زمونږ په اړه پوښتنه وکړي نو ورته ووایاست چې د ننګرکوټ په لور تللي دي «

»ته دهغې په اړه فکر مه کوه ، دا به زه سنبال کړم خو تاسو به په داسې موسم کې«....

وینا د سیوارام خبره غوڅه کړه او په ویره او اندښنه کې یې وویل: « حماده وروره ! په دې سخت باراني موسم کې دبهیم سیم په لور سفر مه کوئ«

حماد ترې وپوښتل چې: « ایا په لاره کې کوم خطر شته ؟«

وینا ورته په ویرې کې وویل: « هو وروره ! ډیره خطره ده. د بهیم سیم په لور د تللو له پاره دوه لارې دي ، یو خو ددریاب نه دتیریدو نه هغه لورې ته کومې څخه چې تاسو راغلي یاست. په دې لارې به تاسو یو اوږد چکر وهئ او دغرونو دننه به دمنزل کولو وروسته دبهیم سیم کلي ته رسیږئ ، خو دا لاره به تاسو ته شپږ فرلانګه اوږده شي. تر څنګ یې دا لاره هم ډیره خرابه ده. د بارانونو په وخت کې په لاره کې ځای ځای د اوبو ګړنګونه دریږي چې د غوای ګاډي تیریدل ترې شوني نه دي. بله لاره ددریاب د شرقي برخې څخه سره یو ځای ځي. لږ څه ډیر مخته دتللو وروسته په دریاب باندې د لرګیو پل مخته راځي اودډې پل څخه د تیریدو وروسته تاسو بهیم سیم ته ور رسیږئ. ددې لارې ټول واټن نژدې درې فرلانګه جوړیږي ، دڅه مودې راهیسې دا لاره بنده ده او هیڅوک پرې د تللو جرئت نه کوي«.

حماد په ډیر غور سره د وینا په لور وکتل او ورته یې وویل: « څنګه خطرناکه ده ؟«

وینا په نیولې نیولې لهجې وویل: « په دې اړه به درته بابو څه ووایي«

حماد د سیوارام په لور وکتل او ورته یې وویل: «ووایه چې دا لاره ولې خطرناکه ده«

سیوارام لکه ډوب شوي په خیر دلرې څخه وویل: « دا یو پخواني او هولناکه داستان دې ، «

»ته یې ووایه، زه غواړم چې وای ورم«.

سیوارام په خپلو شونډو ژبه را ښکوده او ویې ویل: «واوره !څو کاله مخته خبره ده چې زمونږ دکلي په جنوبي برخې او دډهلان ددریاب په لور د غره دپاسه یو ډیر ستر مندر دې چې تر اوسه هم همغسې ولاړ دې. ددې مندر تر څنګ یو ډیر ستر کلې و چې متهلا نومیده. هلته یو ځوان برهمن

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسیده ،نوم یې منوهر لال و . منوهر لال ددې متهلا د کلي یوه پیغله خوښه شوه او غوښتل یې چې واده ورسره وکړي ،دا پیغله هم ډیره ښایسته او خپل سري وه . هغې ددې برهمن د عشق او محبت ځواب په کرکې او نفرت سره ورکړ او د هغه سره یې د واده کولو څخه انکار وکړ.
د همغې ورځې څخه وروسته هغه برهمن ددې مندر تر شا ځنګل ته ولاړ. د بګوان کار داسې پیښ شو چې هغه برهمن هملته په ځنګل کې و مړ. خو پخپل دویم پیدا ایښت کې یې د زمري بڼه خپله کړه ، بیا یې د متهلا د کلي داوسیدونکو څخه د انتقام او بدلې اخستلو کار پیل کړ. او په دې کلي یې حملې پیل کړې هیڅ انسان او هیڅ ځناور یې د حملو څخه مصؤن پاته نه شو ، اوریدلي مې دي چې هغې د متهلا یوه ښایسته او ځوانه پیغله نجلۍ له ځانه سره وړې ده. خو هلته یې په ځنګل کې هغه وژلې ، هغه نجلۍ د همدې برهمن په قوت په خپل دویم پیدا ایښت زمرۍ ګرځیدلې ده. او د همغه زمري سره یو ځاې او سیږي. د همدې زمري د حملو له ویرې د متهلا د کلي اوسیدونکې داسې خپاره واره شول چې کورونه یې لکه د ډیرانو په خیر په ملبو وا وختل. ددې کلي ګڼ شمیر خلک د سرسوتي د دریاب هغه غاړې ته کډه شول. او هلته یې یو نوې کلي اباد کړ. هلته د مندر تر څنګ اوس ددې کلي کنډرې پرتې دي. او هیڅ انسان هغه لورې ته د تللو جرئت نه شی کولې. هغه زمري او زمرۍ دواړه اوس هملته په دغه وران ویجاړ مندر کې اوسي او د دریاب په غاړه غاړه چې کومه لاره د دریاب سره یو ځاې لاندې ځي د هغه ځایه څوک تیریدو ته نه پریږدي».
حماد په طنز سره ورته په خندا کې وویل: « ته پرې هم یقین لرې ؟او وایې چې هغه برهمن په دویم پیدا ایښت کې زمري وګرځید ،او همغې د متهلا کلې وران او ویجاړ کړ ؟»
سیوا رام ورته وویل: « د نه منلو څه خبره ده مهاراجه ! دا خو د هندو دهرم اعتقاد دې ، چې هر انسان د مرګ وروسته بیا را ژوندې کیږي«....
حماد یې خبره غوڅه کړه او ورته یې وویل: « زما مذهب ددې نفي کوي چې انسان دې د مرګ وروسته بیرته په دې نړۍ کې په بل شکل را ژوندې شي...هغه زمري منوهر لال پنډت نه دې ، او نه هغه زمرۍ کومه انسانه ښځه ده چې په بیا راژوندې کیدو کې په زمرۍ بدله شوې. دا دواړه د ځنګله عام خیرونکې ځناور دي او په کوم علت به یې دا کلي وران کړي وي. کیدې شي چې ددې کلي کوم کس یې بچیانو ته زیان رسولې وي ، اویا یې کوم یو وژلې وي او د هغې نر یا ښځې ددې کلي د اوسیدونکو څخه د خپلو بچیانو انتقام اخستې وي. په هر صورت هغه زمري منوهر لال پنډت نه دې. دا زما د مذهب په ضد خبره ده. او زه یې هیڅکله هم نه منم. که پخوا په دې لاره نه تلم نو اوس به پرې هرو مرو ورځم. که چیرې مونږ سلامت تیر شو نو د خلکو دا عقیده به له منځه ولاړه شي او که چیرې هغه زمري یا زمرۍ پر مونږ حمله وکړه نوزه به هغه ووژنم او دا به ثابته کړم چې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د ځنګله عام ځناور دي. دا به دوه ګټې ولري ، لمړی دا چې هغو خلکو چې په خپلو زړونو کې يې دا غلطه عقيده ځای کړې ده ، هغه به ترې لاړه شي ، دويم دا چې دلته به په خلکو کې د مذهب ريښتونوالي راپيدا شي. بس ته زمونږ سره يوه مرسته وکړه ، د خپل کلي د کوم کس سره خبره وکړه تر څو زمونږ له پاره د غوايي ګاډي انتظام وکړي»

سيوارام څه ويل غوښتل چې په دې وخت کې د کور دروازه و ټکيده. سيوارام په پورته کيدو کې وويل: زه به يې ووينم چې په دې سهار وختي څوک راغلي دي.» حماد هم ورسره ولاړ.

کله چې سيوارام دروازه پرانستله ، وي يې کتل چې هلته ابوبکر ولاړ دي. سيوارام ورته په ډيره خوشحالۍ سره وويل: « راځه راځه ، حکيم صيب«.

ابوبکر د حماد په لور لاس ور واړود کړ او روغبړ يې ورسره وکړ او ورته يې وويل: چې پرون مې له تاسره د خبرو په دوران کې دومره اغيز اخستې و چې بيګاه ټوله شپه خوب رانه غې. فکر مې کاوه چې کله به سهار کيږي تر څو ستا په خير د يوه ستر بچې سره ووينم. ما د دوايانو کڅوړه هم له ځانه سره راوړې ده. فکر مې وکړ چې له تاسره د کتلو تر څنګ به ستا د ملګري پټۍ هم بدلې کړم. ايا هغه را ويښ شوی دی ؟«

حماد د پشپال د کمرې په لور ور روان شو او ورته يې وويل: « راځه ، له ما سره راځه ، پوره وخت وشو چې رابيداره شوی دی«

ابوبکر د حماد سره يو ځای هغه کمرې ته ورننوت ، هلته رتنا په خپل کټ ناسته وه ، دابوبکر د کتلو سره سم پشپال خپل سر را پورته کړ د هغه ښه راغلاست يې وکړ او بيا يې په ډيره همدردۍ سره د هغه په لور وکتل. ابوبکر د هغه پخوانۍ پټۍ را پرانيستې ، د هغه زخمونه يې په مختلفو پوډرو پريمينځل او بيا يې د هغه زخمونه په ملهمو ډک کړل او پټۍ يې پرې و تړلې ، تر دې وخته پورې وينا هم د پخلنځي څخه را غلې وه او ولاړه وه. ابوبکر خپله کڅوړه را واخسته او د حماد په لور يې وکتل او ورته يې وويل:

»ته له ما سره ولاړ شه ، زه دې له ځانه سره د بوتلو ته راغلې يم. د شپې مې په کور کې ستا د راتلو وينا وکړه ، زما د کور لوې او واړه ټول غواړي تا ووينې او ماته يې وويل چې هرو مرو دې له ځانه سره راوړم«.

وينا ورته د خبرو په منځ کې ورټوپ کړ او ورته يې وويل: « حکيم صيب ! سهارنۍ تياره ده ، هغه وخورئ ،بيا يې بې شکه له ځانه سره يو سه« .

ابوبکر ورته په اصرار کولو سره وويل: « هلته هغوې هم دده سره يو ځاي د ډوډۍ خوړلو انتظار کوي»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینا یې خبره ونه منله .« نه حکیم صیب ! اوس خو به سهارنۍ همدلته وي ،ته یې هم ددوې سره یو ځاي وخوره بیا ورځئ ، زه یې همدا اوس بې له ځنډه راوړم«.

وینا بیرون را وتلله او بې له ځنډه ډیره ژر راستنه شوه . خوراک څښاک شیان یې هم له ځانه سره راوړل اوددوې مخې ته یې کېښوول. حماد ، ابوبکر ، سیوارام ، اوپشپال ټولو یو ځاې ډوډۍ وخوره. ابوبکر درتنا په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»دې لور ته به مو هم د خوراک ویلي وې ، تاسو دهغې سره داسې سلوک کوئ ، چې ګویا دهغې سره هیڅ ډول اړیکې نه لرئ«...

پخوا له دې چې بل څوک څه ووایی ، پخپله پشپال دخپلې خور په لور وکتل او په طنز سره یې وویل: هغې دخبرو دنه کولو قسم خوړلې دی ، دا به خپل ځاې ته درسیدو سره سم خپله خوله خلاصوي» ټولو په پوره خاموشۍ سره ډوډۍ وخوړله.

کله چې وینا خالي لوښې پورته کړل او روانه شوه نو حماد ابوبکر ته وویل: « زه درته یو تکلیف درکول غواړم«

ابوبکر ورته په خندانه لهجه وویل: « ستا له اړخه تکلیف به ماته راحت اوډیر ستر سعادت وي. ووایه څه امر دې چې په ځاي یې کړم«

»له چا سره خبره وکړه چې زمونږ له پاره د یوه غوایی ګاډي انتظام وکړي. زما ملګري اراده کړې چې نن ماښام ددې ځایه کوچ وکړي خو دهغه حالات داسې دي چې په ریښتیا هم په دې توپانې باران کې باید له دې ځایه ولاړ شي«

ابوبکر حماد ته ډاډ ورکړ او ورته یې وویل: « غوایی ګاډي والا خو به د یوه په ځاي څو کسان تیار شي ، ته غم مه کوه«.

حماد ورته وویل: « داسې کوم غوایی ګاډي وي چې ته پرې باور ولرې. چې د کوم چا دپوښتنې په وخت کې ورته ووایی چې مونږ دبهیم سیم په ځآي نګرکوټ ته روان یو«.

ابوبکر دخپأه ځایه راپورته شو او ویې ویل: « راپورته شه او له ماسره راځه ،دلته زما یودوست او ډیر معتبر اوباوري ګاډی چلوونکې شته، ته راشه اودهغه سره په خپله خبره وکړه ، زه هیلمن یم چې د هغه سره په خبرو کولو به خوشحاله شې«

حماد هم راپورته شو اودواړه په هغه سخت وریدونکې باران کې بیرون ولاړل ، ابوبکر چې د باران څخه دخوندي پاته کیدو له پاره د څرمنې کوم څادر له ځانه سره راوړې او په ځان یې اچولې و ، اوس یې دهغې څادر نیمایی حماد ته په سر ور واچوله ، دواړه په خبرو خبرو کې هغې کوڅې ته را ورسیدل چې دبازار په لور ور ګرځیدله.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوې محلې ته د ورننوتلو سره سم ابوبکر حماد ته وویل « دا محله ټوله د مسلمانانو ده ، او په کومه کوڅه کې چې همدا اوس مونږ روان یو ددې په ښیي لورې کې زما کور هم پروت دی».
حماد ترې په پلټونکې توګه وپوښتل : « په دې کلي کې به د مسلمانانو څومره کورونه شتون ولري ؟»
ابوبکر ورته په فخر سره وویل :« پوره کورونه شته»
»ایا د مسلمانیدو نه مخته ......» ابوبکر یې خبره په خوله کې واخسته او ویې ویل:
»مونږ ټول شودروو . د محمود غزنوي د توپاني حملو په وخت کې د مسلمانو کورنیو نیکونه او پلرونه مسلمانان شوي وو . اوس په دې کلي کې زمونږ د هم مذهبو شمیره پوره زیاته شوې ده«.
حماد په ځواب کې څه ویل غوښتل چې په دې وخت کې دوی د یوه کور مخې ته تم شول. ابوبکر دروازه وټکوله او په لوړ اواز یې وویل « اسماعیله ....اسماعیله«!
لږه شیبه کې یو ښایسته لوړ ځوان دروازه پرانیسته ، هغه ډیر ښه کالي اغوستي و او په سریې لونګۍ هم ښایسته او ښکلې وه. د ابوبکر په کتلو سره یې د ډیر عزت او درنښت نه کار واخست او ویې ویل:
»حکیم صیب ! ته بیرون ولې ولاړ یې ، دننه راځه .»بیا یې د حماد په لور اشاره وکړه او ویې پوښتل چې « دا څوک دي ؟»
ابوبکر د حماد په لور په اشارې کولو سره وویل :« هو ! له ده سره اشنا شه ، دا مسلمان او زمونږ مذهبي ورور دی. حماد نومیږي او د کوم مهم کار له پاره د نیشاپور څخه دلته راغلی دی. یاد ساته چې دا مهم کار هسې دی چې په هغې کې ستا او زما د ملت او مذهب دواړو خیر او ښیګڼه پټه ده.ته به نن شپه دوې په خپل غوایی ګاډي کې د بهیم سیمي کلي ته رسوې. که چیرې دې ځانته وې نو تر اوسه به وختي په خپل آس سپور هغه لورې ته خوځیدلی و . خو له ده سره دوه کسه نور ملګرې هم شته ، چې یو یې نارینه او بل یې ښځینه ده. نارینه ډیر سخت زخمي شوی دی. زه د هغې د زخمونو علاج معلاجه کوم. د هغه زخمي په خاطر دوې په غوایی ګاډي کې تلل غواړي ، ځکه په باران کې به د سفر کولو له امله د هغه زخمونو ته نور هم زیان ورسیږي.
اسماعیل سینه تانده کړه او ویې ویل: « حکیم صیب ! دا خو زما مسلمان ورور دی ، بهیم سیم خو پریږده چې د هستناپور (دهلي) په لور تلل هم وغواړي بیا به یې هم هلته ور ورسوم«... .
حماد ورته په منځ کې راټوپ کړ او ورته یې وویلې: « که چیرې زه درڅخه وغواړم چې غوایی ګاډې د سرسوتي ددریاب په غاړه غاړه په ښکته لورې بوځه نو ته خو به انکار نه کوې ....؟«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعيل لږ څه تم شو او بيا يې په ترټره ژبه وويل: «دهغې پخوانۍ مصيبت وهلي مندر په لاره... چيرې چې هيڅوک سلامت نه شي وتلاې«......

حماد يې ايماني جذبه را وپاروله او ورته يې وويلې:«ايا ته هم د هندوانو په څير په دې باور يې چې په هغه مندر کې چې کوم زمرې او سيږې هغه پنډت منوهرلال دې چې دويم ځلې په دې بڼه را ژوندې شوې دې ، ايا تاسو په داسې حال کې چې مسلمانان ياست هم په داسې ګمراه کونکو عقيدو ککړ شوې ياست ؟«

اسماعيل خپل څټ د نفې په توګه وخوځاوو ، او ويې ويل: «نه ، نه ، هيڅکله هم نه ، زمونږ په مذهب دغه ډول ګمراه کونکې عقيدو ته ځاې نه شته« .

حماد ورمخته شو او د اسماعيل په اوږو يې د محبت او مينې لاس کيښود او ورته يې وويل: «نو واوره ! چې زه په همدې لاره ځم او غواړم چې د هندوانو دا عقيده غلطه ثابته کړم. که چيرې مونږ په سلامتۍ سره دهغه ځايه تير شو نو بيا به هم دهغوې دغه عقيده زيانمنه شي ، او اسماعيله دا هم واوره چې که چيرې هغې نر يا ښځې زمرې پرمونږ حمله وکړه نو زه درته ډاډ درکوم چې زه به هغوې پخوا له دې چې تاته اويا ستا غوايانو ته زيان د ورسوي له منځه يوسم« .

اسماعيل يو ځل بيا خپله سينه تانده کړه او ويې ويل: «ته په دې اړه انديښنه مه کوه. زه به له تاسره يو ځاې دهندوانو په دې عقيدې دروند ګذار وکړم. زه له تاسره دهمدې مندر په لارې سفرکولو ته تيار يم« .

اوس نو حماد ډاډمن معلوميده. يو ځل بيا يې د اسماعيل څخه وپوښتل: «ايا ستا د ګاډۍ وروستۍ برخه چت لرې ؟«

اسماعيل ورته په خندا شو او ورته يې وويل: «انديښنه مه کوه زه به داسې انتظام وکړم چې د باران اوبه دننه را نه شي« .

داخل ابوبکر اسماعيل ته وويل: «نو بيا نن دماښام دلمانځه وروسته خپل غوايې ګاډې د سيوارام کورته را وړه«

اسماعيل ترې په حيرانتيا سره وپوښتل چې: «کوم سيوارام.... ايا هغه زوړ خو نه دې چې لور يې وينا زمونږ د مسلمانانو په کورونو کې کار کوي ؟«

ابوبکر دهغه د خبرې سره خپله خبره يو ځاې کړه او ورته يې وويل: «هو ! همغه - اوس نومونږ ته اجازه راکړه. مونږ له دې ځايه ځو. زه حماد له ځانه سره کورته بوځم. او که نه ستاسو په کور کې به هرو مرو لږ څه ناست وو«

ابوبکر او حماد د اسماعيل سره مصافحه وکړه او دهغه ځايه روان شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ابوبکر د کوځي ښيي لورې ته وګرځید نو حماد ترې وپوښتل: « ایا وینا دخلکو په کورونو کې کار کوي ؟»
ابوبکر ورته په ډېره همدردۍ سره وویل: « هو ! دهغې بې چاره خو ځوک د ګټلو نه شته ، په دې خاطر هغه دمسلمانانو په کورونو کې د پاکۍ او نظافت کارونه کوي. او دخپل ځان او خپل باپو د ژوند دتأمین له پاره هلې ځلې کوي».
حماد ددې خبرې په اوریدو دروند شانته شو. بیا یې دخبرې مخ بدل کړ او ویې ویل: « ما دلته یو څه نور هم محسوس کړل چې دهندوانو او مسلمانانو په ژبو او خبرو کې توپیر شته».
ابوبکر ورته په خوشحالۍ سره وویل: «ستا خبره سهي ده ، په حقیقت کې زمونږ پلرونو اونیکونو د ترکانو په لاسو اسلام منلي دې ، هغوې څه موده زمونږ په کورنوکې اوسیدل. په دې خاطر زمونږ خبرې اترې دهغوې دژبې څخه اغیزمنې شوي دي».
حماد نور څه و نه ویل: ځکه چې ابوبکر اوس دخپل کور دروازه و رټکوله. لږه شیبه وروسته یو ځوان دروازه پرانیسته او ابوبکر او حماد دواړو ته یې ددننه د راتلو بلنه ورکړه. هغوې یې کوټې ته یوړل چې دروازه یې پرانیستې وه او د خپل شکل اوبڼې نه یو میلمستون معلومیده. د لږ ځنډ وروسته دوه ځوانان راننوتل او دحماد سره یې خپله پیژندګلوي وکړه. ابوبکر حماد ته مخ کړ او ورته یې وویل:
»داټول زما زامن دي. بیا دوي ټول په میلمستون کې کیناستل او یوځاي یې دخپل مذهب اوخپلې عقیدې په اړه خبرې اترې پیل کړې».

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱مه برخه

دماښام دلمانځه وروسته اسماعیل دخپل کورڅخه د غوایانو ګاډي را روان کړ.....پخپله یې ځان داسې په وسلې سنبال کړلکه دغوایانود ګاډي د چلولو په ځاې چې د جنګ ډګر ته روان وي. خپل وجود یې په زره کې را ونغاړه ، خپله توره او ډال یې په ښیي لورې کې را وځړول او په سر یې د اوسپنې خولۍ کیښوده. په ګاډي کې سپور شو او د سیوارام دکور په لور یې خپل ګاډي روان کړ. باران اوس هم وریده. په دې خاطر دماښام په همغه لمړیو شیبو کې شپه تیاره شوې وه. خلک د ورځي دباران دپرلپسې اورخت او دیخنۍ له لاسه په خپلو کورنو کې خوندي ناست و . اسماعیل به چې کله خپلو غوایانو ته لښته خوځوله نو هغه دلویو لویو ښکرونو غوایانو به خپل ښکرونه او څټونه په زوره زوره یوې لورې ته غورځول او په تلو کې به یې بیړه کوله.

اسماعیل خپل ګاډي دسیوارام دکور تر مخه د ودراوه. په بیړه یې دخپل سره دپاسه د څرمنې څادر راغبرګ کړ ، راښکته شو او مخته ورغې او د سیوارام دکور دړه یې ور وټکوله. لږه شیبه کې سیوارام دروازه پرانیسته ،اسماعیل ورته وویل:

»څنګه باپو ! هغه ددې ځایه تلونکې میلمانه تللو ته تیار دي ؟ هغوې ته زما د راتلو خبر ورکړه«

سیوارام ددروازې دواړه دړې پرانیستې او ورته یې وویل:« میلمانه خو تیار دي خو ته دننه راشه او کینه«

اسماعیل دننه ورننوت. اود سیوارام سره یو ځاې دهغې کمرې په لور ولاړ ،چیرې چې پشپال پروت و. ویې کتل چې هلته هغه زوړ مسلمان حکیم ابوبکر هم ناست دې ، اسماعیل ورمخته شو او د ابوبکر او حماد سره یې روغبړ وکړ او دهمغوې تر څنګ کیناست ، دحماد څخه یې وپوښتل چې « تاسو به کله کوچ کوئ ؟«

حماد دپشپال په لور وکتل او ورته یې وویل « مونږ خو تیار یو «

اسماعیل راپورته شو « نو بیا راځئ ولې وخت ضایع کوئ«

حماد راپورته شو ، اسماعیل وکتل چې حماد هم ډیر ښه جنګې کالې په ځان کړی دي.دخپل تاټ د چینې لاندې یې یوه درنه او سپنیزه زره اغوستې ، په متانو یې او سپنیز بازو بندونه راتاو کړی په اوږو او سر یې هم د اوسپنې درانه خولونه پراته دي او دملا څخه یې درنه او تیزه توره را ځنګیږي. تر ټولو دمخه رتنا او وینا یوځاي د ګاډی په منځ کې د پشپال له پاره بستره هواره کړه ، هغه یې په بستره څملاوه او دپاسه یې پرې بړستن را واچوله ، تردې وخته پورې سیوارام هم دهغوې درې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړو آسونه د اخور څخه راپرانستې و او بیرون یې راوستل. آسونه یې دغوایانو دګاډی سره وتړل ، رتنا هم ګاډی ته ور وختله او دخپل ورور تر څنګ کیناسته.
ابوبکر دګاډی څنګ ته راغې او و درید ، درې لوې لوې څراغونه یې په لاسو کې نیولې و ، حماد دخپل آس د زین سره تړلې لوی او دروند تبر ، ډال او ګرز درې واړه راپرانستل او اسماعیل ته یې ورکړل.
»دا شیان دخپل ګاډي په لمړۍ برخه کې کیږده .« اسماعیل درې واړه شیان راواخستل او سنبال یې کړل. او په ګاډی کې کیناست.
د ګاډی خیمه ډوله چت د څرمني څخه جوړ کړل شوې و ، څلورو خواو کې یې هم همغسې څرمني را تاوې شوې وې په دې خاطر دباران اوبه او څاڅکې دننه نه شو ور تلاې ، د ګاډی په لمړۍ برخه کې یوه بنګته پرته چجه جوړه شوې وه چې تر لاندې یې د ګاډی چلوونکې د بارانه خوندې پاته کیده.
ابوبکر د اسماعیل خواته راغې او درې واړه چراغونه یې ورکړل او ورته یې وویل: « دکلې نه دوتلو سره سم یو چراغ روښانه کړه او خپلو دندو ته دې سخت متوجه او سه«
اسماعیل ورته خپله سینه تانده کړه او ورته یې وویل: « حکیم صیب ! ته اندیښنه مه کوه ، د رب په مهربانۍ سره به دوې ته هیڅ ډول تکلیف ونه رسیږې«
ابوبکر د حماد خواته راغې او غوښتل یې څه ووایې چې په دې وخت کې وینا په ژړا شوه . د حماد خواته راغله او په سلګیو سلګیو ژړا کې یې ورته وویل:
»وروره ! زه د یوه پست کورنجلۍ یم. تا ماته دخور په ویلو عزت راکړ ، زه هیڅ ورور نه لرم ، ته لمړۍ کس یې چې ماته دې د خور په نوم غږ وکړ. ایا داسې هیله ولرم چې بیا به هم کله دغه ورور ددې خور په سر د محبت لاس راکاږی« .
حماد ورمخته شو او دوینا په سر یې د شفقت او محبت لاس راښکود او په ژړغوني اواز یې ورته وویل: « وینا...وینا ! لکه څنګه چې ته ورور نه لرې دغسې زه هم خور نه لرم ، زه له تاسره ژمنه کوم چې زه به له تاسره هرو مرو تګ راتګ کوم.« بیا حماد ناڅاپه راتاو شو او د ګاډی د وروستۍ برخې څخه یې پرده پورته کړه او پشپال ته یې وویل:
»پشپاله ! ستاکوم څلور دښمنان چې ما وژلې وو ، ما دهغوې څلورو واړو آسونه پلورلې دي ، ځکه چې په هغو آسونو ما حق درلود .دهغوې مالکان زما په لاسو وژل شوي و. خو ددې سره سره بیا هم زه له تاڅخه اجازه اخلم چې کومې پیسې چې د هغې آسونو د پلورلو څخه ماته تر لاسه شوي دي ایا هغه په کوم نیک کار کې خرڅ کولې شم ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال خپل سر راپورته کړ او ویې ویل: «حماده ! له ماځخه په اجازې اخستلو ما شرمنده کوې. د هغې آسونو سره یو ځاي زما او رتنا آسونه هم وپلوره او په کوم نیک کار کي یې پیسې مصرف کړه. په خداي سوګند ، په دې به زما روح په سکون کې شي«

حماد را وګرزید او بیرته د وینا لورې ته راغي ، د خپلو کالیو څخه یې دنقدو پیسو یوه غټه خلطه را وویسته او د وینا په لور یې لاس ور اړود کړ او ورته یې وویل: « خورې دا له ځانه سره کیږده. په بد وخت کې به دې دا په کار راشي«

وینا شاته شوه او ویې ویل « نه وروره ! زه یې نه اخلم«

حماد نور هم ور مخته شو او ورته یې وویل: « خویندې دورونو په خبره کې ډیل نه کوي... زما سره نورې پیسې ډیرې دي ، دا مې د خپلو مصارفو څخه اضافه کړې او تاته یې درکوم. که چیرې تا وانه خستې نو زه به داسې وانګیرم چې تا لا تر اوسه پورې زه ددې ور نه یم بللې چې ورور دې واوسم«.

وینا سمدلاسه ور مخته شوه ، هغه دنقدې پیسو کڅوړه یې را واخسته او په داسې حال کې چې خپلې اوښکې یې وچولې وویل: « هیڅ داسې خبره نه شته ، وروره«

حماد ورته یو ځل بیا تسلې ورکړه او ورته یې وویل: « زما په نشتوالي که ستا د خپل ځان او بابو د مصارفو له پاره څه اړتیا پیدا شوه نو د ابوبکر یا اسماعیل څخه به یې قرض واخلې ، چې زه راشم نو قرض به یې ادا کړم« .

پخوا له دې چې وینا څه ووایې ، زوړ او ډنګر سیوارام په خپل ژړغوني اواز وویل: « مهاراجه ! ته انسان نه یې ، پیغمبر یې ، کاش«....

سیوارام په خپل ژړغوني اواز باندې کنترول پیدا نه کړ او الفاظ یې په حلق کې وچ پاته شول. حماد د ابوبکر سره خداي پاماني وکړه ،او د اسماعیل سره یو ځاي په بګۍ کې کیناست.

اسماعیل غوایانو ته لښته ورکړه. سیوارام په ډکو سترګو ورته کتل ، « دا به څومره خوشبخته مور او پلار وي چې دومره نیک او ښکلې ځوان زوې یې په برخه شوې دې. » غوایې ګاډې په باران او تیارو کې ژر د سترګو څخه پناه شو، وینا سلګۍ وهلې او بیرته خپل کورته ور ننوتله. زوړ سیوارام هم د خپل لنګ په پیڅکه خپلې سترګې وچې کړې ، سر یې ښکته کړ ، کور ته ننوت او دروازه یې و تړله. په درنو درنو قدمونو د پخلنځي په لور روان شو ، هلته وینا ناسته وه او سلګۍ وهلې. دداسې یو انسان سره چې نه یې ورسره کومه رشته درلوده ، نه یې ورسره عقیده او دهرم شریک و د لږ وخت د تیریدو او دهغه انسان دښو اخلاقو پایلې وې چې دوې یې ټول تر خپل اغیز لاندې راوستي و او په بیلتون یې ټولو ژړا کوله.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲ مه برخه

دکلي شخه دوتلو سمدلاسه وروسته اسماعیل خپله بګۍ د سرسوتي ددریاب غاړو ته راوسته ، بیا یې دهغې مخ ښیي لورې ته کړه او ددریاب په غاړه غاړه د جنوب په لور روان شو. د اسماعیل تر څنګ حماد هم ناست و. ددریاب غاړې ته په را رسیدو سره اسماعیل چراغ روښانه کړ ، د سخت باران په اساس ځاې ځاې د اوبو ډنډونه ولاړ و. خو په لاره کې د تیږو د شتون له مخې غوایانو ته دګاډۍ په راښکودو کې دومره ستونزه نه وه.

د یوه میل د واټن د وهلو وروسته د جنوب په لور تلونکې دغه تیږلوړه لاره ، په کومه چې ګاډۍ روانه وه ،د سرسوتي ددریاب څخه جدا او په ګڼو ځنګلونو کې ورننوته. سفر همغسې په ارام سره روان و. اسماعیل په یوه لاس کې مشال او په بل کې یې د ګاډۍ دغوایانو پړې نیولې و. او دوخت دتیرولو په خاطر یې دحماد څخه اخوا دیخوا پوښتنې ګرویزنې کولې. د ګاډۍ دننه ناستو پشپال او رتنا هم یو له بله سره په خبرو اترو کې مصروف و. دیخنۍ څخه د خوندي پاته کیدو په خاطر رتنا هم ځآن په بړستن کې را نغاړلې و. او په ډیره ارامه توګه د پشپال تر څنګ ناسته وه.

اسماعیل د غوایانو تګ څه نور هم ګړندي کړ ، اوس نو هغوې دهغه ګڼو ځنګلو څه تیریدل چې په ښیي لورې یې دغره دپاسه زوړ او کارلویدلې مندر پروت و ، تر څنګ یې ددې غره په لمن کې دهغې وران ویجاړ شوې کلي کنډرې پرتې وې چې متهلا نومیده او تباه کړل شوې و. دمندر لاندې ددې کنډرو څخه دتیریدو په وخت کې حماد د اسماعیل څخه ،په تیارو کې دډوب شوې دغه مصیبت وهلي مندر په لور په اشارې کولو څخه وپوښتل:« ایا هغه همدا مندر دې چې یو مصیبت ګرځیدلې او د هندوانو او نورو کمزور عقیدو دخاوندانو په ذهنونو باندې سپور دې»

دمندر تر څنګ د تیریدو نه وروسته یو ځل بیا دواړه خواو ته ګڼ ځنګل پیل شو. ګاډې هم په ډیره چټکتیا سره مخته روان و. په دې وخت کې حماد په خندا شو او د اسماعیل په لور د کتلو سره سم یې وویل:

»ما خو دا سفر د مرګ او ژوند سفر ګاڼه ، چیرته دې هغه ناولې روح ، چې له مخې یې دغه لاره د طاعون وهلې په خیر ورانه ویجاړه پرته ده.» اسماعیل هیڅ ځواب ورنه کړ بلکه دحماد په لور یې په محبت سره کتل او خاموشه و.

په دغه ګڼ ځنګله کې به هغوې یو میل نور واټن هم وهلې و چې د غوایانو ګاډې پخپله ودرید.

حماد په پریشانۍ سره وپوښتل:

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

»اسماعیله !ولي دي ګاډي و دراوه.» اسماعیل ورته په وارخطایی سره وویل: «ما ګاډی نه دي درولي ، بلکه ګاډي پخپله ودرید.» بیا اسماعیل په خپل غمژن اواز سره وویل:
»حماده وروره !زما زړه وایی چي څه کیدونکي دي«
حماد خپله توره را ویستلي وه. او په بل لاس کي یی خپل اوږود او قوي ډال نیولي و. په همدي وخت کي د ګاډی دننه پشپال هم غړ راوکړ.
»حماد ....حماد !څه چل وشو. ګاډي ولي و درید. خو نه حماد او نه اسماعیل د پشپال د خبري ځوار ورکړ. په دي وخت کي رتنا هم د پردي نه سر را ښکاره کړ او د حماد څخه یی وپوښتل:
»څه چل شوي چي ګاډي و درید«
حماد ورته د تسلي ورکولو په خاطر وویل: «ترا وسه څه معلوم نه دي ،ګاډي پخپله درېدلي دي«
اسماعیل مشال راواخست او مخته ورغي د خپلو غوایانو په ملایی لاس راښکود او بیا یی د هغوي غوږونه و مخل او بیا بیرته راغي په خپل ځاي کیناست، او ویی ویل.
»حماده وروره !دلته نژدي کوم ځناور دي ،«
حماد په خپل توره او ډال باندی خپله ولکه ټینګه کړه او ویی پوښتل: «ته څنګه پوه شوي« !
اسماعیل په لړزانده اواز وویل: که چیري په وریځو اوبارانو کي د غوایانو ملاګاني لمدي شوي نه واي نو ما به درته ویلي و چي خبره څه ده. په دي خاطر ما دغوایانو د غوږونو دننه برخه و مخله. دواړه غوایان د ویري څخه خولي خولي شوي دي. اودوي د کوم ځیرونکي حیوان بوي درک کړي او پخپله دریدلي دي«.
د اسماعیل دخبرو په اوریدو سره د رتنا ښایسته او حسینه څهره دغریبانو دماښام په څیر توره ګرځیدلي وه. دهغي شونډي لړزیدي ، لږه شیبه مخته یی هغه معطره څهره اوس دکلونو کلونو د ناروغانو بڼه خپله کړي وه. د شپي چغي اوسوري او بیا دځنګل دیوه ځیرونکي ځناور دخبر په اوریدو سره رتنا د لمر د غروب په څیر تیاره کیده. داسي بریښیده چي د ویري او ترهي له مخي لکه شمعه په یوه ځاي ناسته او ویلي کیده. په دي وخت کي یی همت وکړ او یو ځل بیا یی دحماد څخه وپوښتل:
»اوس تاسو دواړه څه کول غواړئ ؟» د رتنا په خبرو کي ناهیلي او وحشت و. په دي وخت کي یی دحماد څخه خپله کرکه له یاده ویستلي وه. حماد دهغي د یوي خبري ځواب هم ورنه کړ. رتنا هم په خپل ځاي پټه خوله کیناسته.
داسمان بریښنا او د وریځو توپاني باران په پوره قوت سره راوریده. دځنګل څخه تیریدونکي دغه ناهمواره لاره دکوم تللي کاروان د کیسي په څیر خاموشه او ورانه پرته وه. په بیابانو کي

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباران د ورښت له کبله ویالي چاودیدلې ، د شپې په فرش باندې د نم نه د ډکو هواګانو لمن خپره شوې وه. ځنګل په پوره توګه خاموشه او د سکوت نه ډک و . په همدې وخت کې د ځنګل ځخه یوه وحشتناکه او ویروونکې چیغه راوخته ، او د ځنګل چاپیریال یې نور هم د اسرارو نه ډک کړ.
رتنا د یوې بندې مرغۍ په څیر په پوره خاموشۍ سره پرده پورته کړه او د حماد په لور یې کتل.
دواړه غوایان د اسې بې حرکته ولاړ وو لکه میږه چې د خپلو ویښتو ماشینونکې تر مخه ولاړه وي.
اسماعیل سخت ویرې اخستې و ، حماد په خپلو شونډو باندې ملکوتي خندا کوله او د اسماعیل لورې ته یې کتل او بیا یې په خندا کې وویل:

»اسماعیله ... اسماعیله ! ونه ویریږې. زه کیوزم او د غوایانو مخته ځم ، ته مشال پورته کړه او زما تر شا غوایان را روان کړه. خو اسماعیله یاد ساته چې: دا زما او ستا عزم نه بلکه زما او ستا د عقیدې ،مذهب او ایمان امتحان هم دې. ځان سنبال کړه. ویریږه مه ، زه د رسره یو ځای یم ، زما په موجودیت کې به هیڅ شې د رته زیان ونه شی رسولای.
دا ځل پشپال هم خپل سر د پردې نه را وویست او وویې ویل: « حماده وروره ! تولې خبرې مې ستا اوریدلې دي ، په احتیاط سره لاندې کوز شه ، کاشکې چې زه زخمي نه واې او په دې وخت کې له تا سره څنګ کې واې ترڅو ستا په کار راغلې وم«.
کله چې حماد لاندې را کیوت نو اسماعیل ورسره ضد وکړ او ورته یې وویل چې ځانته دې نه پریږدم ، حماد ورته په ګواښنه توګه وویل چې:« لکه څنګه چې زه درته وایم همغسې عمل وکړه اسماعیله. په دې کې زموږ د ټولو خیر دې. کیدې شې چې د ځناورو شمیره دوه وي ، زما مقصد دې چې کیدې شي ښځه او نر دواړه وي. په ګاډي کې ستا ناسته په دې خاطر اړینه ده چې زما په نه موجودیت کې به ته د پشپال او رتنا ساتنه هم وکړای شې«.
حماد د ګاډي ځخه لاندې راښکته شو. ډال یې خپلې مخې ته کړ او په ښي لاس کې یې خپله توره په ټینګه توګه ونیوله.
دغوایانو مخې ته د راتلو سره سم لمړۍ هغه دغوایانو په سرو په مینه لاس راښکود ، بیا دهغوي مخکې روان شو ، اسماعیل په خپلو لاسو کې مشال پورته کړ. او غوایانو ته یې د تللو حکم وکړ.
غوایان د حماد تر شاشا روان شول. دغوایانو ګاډي به ایله شل قدمه مخکې تللې و چې حماد په خپل ټول قوت سره غږ کړ چې:
»اسماعیله ... اسماعیله ! غوایان تم کړه« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل د حماد په اواز سره وارخطا شو .د غوایانو رسۍ یې راښکودې او مشال یې پورته کړ او ترې ویې پوښتل:« حماده ! څه شې دې وکوت»
حماد لاتر اوسه خبره نه وه کړې چې پشپال هم په ویریدلې اواز وویل: « حماده ! څه دې وکتل»...
حماد څو قدمه مخته ورغې ، او ورته یې وویل: « زمرې دې.خو څانته دې ، تاسو غمژن کیږئ مه».
درتنا د خولې څخه لړزیدلې اواز راووت. « هاې رام ، مره شومه».
پشپال بې چاره خپلې خور رتنا ته تسلې ورکول پیل کړل ، حماد وویل:
»اسماعیله...اسماعیله ! مشال نور هم لږ څه پورته کړه. اوخلورو خواو ته نظر کوه ، زمرې زما ترمخه دې ، کیدې شې چې ښځه یې هم همدلته چیرې پټه وې. او د خپل پټنځاې څخه را ووځې او پرتاسو حمله وکړې«.
کله چې مشال پورته کړل شو نو اسماعیل ، پشپال او رتنا درې واړو وکتل چې د غوایې ګاډې څخه څو ګزه واټن کې ستر زمرې دیوې ونې د ډډ سره ولاړ دې. اود باران په تیارو کې یې سترګې لکه د برقونو په څیر ځلیږې. په تیز باران او تیزه هوا کې د مشال رڼا هم نه شو کولاې چې د زمرې شاوخوا پوره روښانه کړې. په دې وخت کې د حماد اواز هم د ځنګل په خاموشه فضا کې را غبرګ شو.
»اسماعیل....پشپال...رتنا ! تاسو درې واړه مه ویریږئ ، دا خو ځانته زمرې دې ،په رب مې سوګند چې که ښځه یې هم ورسره واې نو زه به ددواړو ترمخه ولاړ وم. هغه د حملې کولو پریکړه کوې خو تاسو ګورئ چې زه یې څنګه له منځه وړم« .
حماد ورمخته شو دهغه په چال کې ژوندې عزم او حوصله وه. اسماعیل داسې انګیرله چې څه ډول به دغه ټاټ اغوستونکې دغه عرب ددې درې واړو ترمخه (لاینام قلبي عیناني تنام)« زما سترګې ویدې دې خو زړه مې بیداره دې» په څیر دخپلو اعمالو جادو ، ذوق او ... دخپلو نیکونو د کیسو او حکایاتو د ژوندې کولو پیلامه کوې.
حماد کرار کرار د زمرې لورې ته ورنژدې شو . اسماعیل، پشپال او رتنا ساه نیولې ولاړ وو ، ځکه زمرې په خپل ځاې ولاړ او غریده ، آسونه ډیر بد ویریدلې و ،اوهڅه یې کوله دتیښتې له پاره د ګاډې سره تړلې پړې په زورو وشکوې. خو دواړه غوایان داسې ولاړ و تا به ویل چې سترګې یې پټې کړې دې«.
زمرې په همغه ځاې کې ولاړ او دحماد په لور وینې او غوریږې ، بیا یې خپل وجود و ثنډه او رامنډه یې کړه اوپه حماد یې ورټوپ کړ ، رتنا یوه چیغه ووهله اوپه دواړو لاسو یې خپل مخ پټ کړ ، زمرې اوحماد دواړه په زمکه را پریوتل. اسماعیل مشال پورته کړ تر څو هغوې ووینې ، خو څه یې تر سترګو نه شول ، زمرې داسې غراهټ کاوه لکه کوم شې چې په پوره قوت سره زبیښې ،

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل داسې وپوهیده چې کیدې شي زمری حماد تر ځآن لاندې کړې وي او همغه زبیښي ، په دې اساس یې په زور چیغه کړه.

»حماد....حماد ! ته چیرې یې ؟«

رتنا هم د خپلو سترګو څخه لاسونه لرې کړل او هغې لورې ته یې په کتلو پیل وکړ چیرې چې زمری کوم شي زبیښه. په دې توګه د زمری او حماد تر منځ سخته مقابله روانه وه.

اسماعیل یو ځل بیا په ځنګله کې چیغه کړه: « حماده ...حماده ! وو ایه ، چیرې یې. .... زه دې پریشانه کړې یم ،...که ته خبره و نه کړې نو زه هم لاندې راکیوزم« .

په دې وخت کې د حماد قهرجن اواز واوریدل شو . «هملته د ګاډې د پاسه اوسه ، زه دومره کوچنی او کمزورې نه یم چې دا ما په دومره اسانۍ سره تر ځان لاندې کړي.

اسماعیل، پشپال او رتنا وکتل ، حماد د غوایانو سره نژدې یوې لورې ته ولاړ و ، د هغه د سره خود لویدلې و او یوې خواته پروت و . او زمري هغه په خولې کې نیولې و او ښنډه یې. حماد یو ځل بیا غږ وکړ.

اسماعیله... ! زمري خپله حمله کړې ده اوس به پرې زه حمله کوم.

زمري په حماد باندې ټوپ وهلې و په همغه وخت کې حماد په زمری باندې د خپلې تورې د ګذار کولو اراده کړې وه خو په دې ګذار کولو نه و بریالې شوې. اود سر نه یې خولۍ را لویدلې او په زمکه پرته وه.

کله چې زمري خپل ځان ښنډه حماد خپله توره خوځوله او په هغې یې د حملې له پاره ځآن تیار اوه .

زمري چې کله حماد د خپل ځان په لور راتلونکې وکوت نو د خپلې ناکامۍ غصه یې د هغه د اوسپنې په خولۍ د سړولو په ځاې یو ځل بیا پرهغې د حملې کولو هڅه وکړه ، هغه په پوره قوت سره په خپله پنجه حماد وواهه، خو حماد د زمري پنجه په خپل ډال باندې و نیوله او کله چې زمري خپله خوله د هغه د سر په لور ور نژدې کړه، د حماد ښیې لاس په حرکت کې راغې او خپله درنه توره یې د زمري په ښټ را خلاصه کړه ، تورې د زمري ملا ووهله او دوه ټوټې یې کړه ، یو ځل بیا په ځنګل کې د زمري چیغې او واویلا پورته شوه اوبیا دا چیغې په مکملې خاموشۍ بدلې شوې. ددې چیغو په واسطه نژدې ونو کې ناست مرغان ټول والوتل او نامعلومه لورې ته ولاړل.

حماد د هغه ځایه لرې شو او د خپل آس په لور راغی ، آسونو د حماد په کتلو سره خپله ویره او ترهه بنده کړه. حماد د زین څخه ناقوس راپرانست ، دا همغه ناقوس و چې د تولک د ښار نه بیرون یې دغره په څوکه وواهه او ددې په واسطه یې خپل کوچني ورور حسن ته خبر ورکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل ناقوس له ځانه سره راواخست او د مړ زمري د جسد په لور راغي ، خپله چپه پښه یې د زمري په سر کیښوده ، ناقوس یې په خوله کې ونیوه او مخ یې ورته اسمان ته کړ. او په ډیره غمګینه توګه یې دا ناقوس و غږاوه . کیدې شي چې دا به دهغه د سوبې اوبري اعلان و. بیا حماد خپل ناقوس په بغل کې ونیوه او دواړه لاسونه یې د اسمان په لور پورته کړل او په ډیر عجز سره یې د الله تعالی په دربار کې دعا پیل کړه.

»اې پروردګاره ! ستا نوم څومره ستر او عظیم دې ، ستا شکر ادا کوم ، تا زه په خپل مقصد کې بریالې کړم. ای زما خدایه ! ته د خپل الهامي تائید له مخې ماته د زمري او وزې د یو کولو توفیق را په برخه کړه«

حماد خپل خود را واخست او د غوایې ګاډې په لور را روان شو ، په دې وخت کې په فکرونو کې د ډوب اسماعیل د خیال بوتان ټوټې ټوټې شول او د حماد په لور یې په کتلو سره په ډیرې مهربانۍ او شفقت سره وویل:

»اې زما د ملت زویه ! ستا په هیبت او زړه ورتیا افرین وایم. ستا جرئت او ستا شجاعت پریکونکې دلیل دې ، تا د خپل ژوند د خوشحالۍ ډیره ستره څرګندونه وکړه« .

کله چې حماد را نژدې شو نو اسماعیل د ګاډۍ څخه را ټوپ کړ او د حماد نه یې غیږه چاپیر کړه او ورته یې وویل:

»حماده ...حماده ! ته رېښتیا هم د خپلو دوستانو له پاره د سهار ستورې او د خپلو دښمنانو له پاره د ظلم ماتولو امسا یې. ته لمړۍ ځوان یې چې ما په خپل ژوند کې په د غسې زړه ورې او بریمندي څرګندونه کې کتلې«.

کله چې حماد په ګاډي کې کیناست نو پشپال ور غږ کړ: « حماده ! دا لاس خو دې لږ زما لورې ته را وغځوه«

حماد خپل ښیې لاس دهغه لورې ته ور وغځاوه نو پشپال یې لاس ښکل کړ او ورته یې وویل: « حماده ! ته انسان نه یې بلکه اوتار یې. دیوتا او مهابلې یې. تا پرمونږ د احسانونو بار بار کړې دې . که چیرې ته له مونږ سره نن نه واې نو مونږ دواړه ورور او خور به هلاک شوي وو.

حماد ترې خپل لاس را ټول کړ او ورته یې وویل: « دومره حساس کیږه مه پشپاله. دا زما فرض و چې ادا مې کړل«

اسماعیل د غوایانو رسۍ را کش کړې او هغوې یې په لاره ګړندي روان کړل ، هغه یو ځل بیا په دغه ویروونکې ځنګل او وراني ویجاړې لارې د غه خطرناکه سفر پیل کړ. د لږ څه مختنه تللو وروسته اسماعیل ورته وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»حماد ولې خاموشه یې. لږ څه خو ووایه«
حماد ورته په خندا شو او ورته یې وویل « څه ووایم«
»کومه خبره خو وکړه«
»څه خبره وکړم ؟«
»څه راته واوروه» اسماعیل ورڅخه په ډیرې درمندۍ سره وغوښتل:
»شپه او د ځنګل اوباران په دې هولناکه تیارو کې دخپل مقدس کتاب څخه راته یوه برخه واوروه
،
ما په خپل ژوند کې د لمړي ځل له پاره د یوه عرب سره لیدنه کړې ، په دې اساس به له تانه د قران کریم اوریدل د لطف او خوند نه ډک وي. تر څنګ یې ددې چاپیریال د ورانو ویجاړو نه به هم لږ څه خلاصون را په برخه شي«.
حماد خپله غاړه خلاصه کړه اوبیا یې اسماعیل ته د النزاعت د سورې دیوې برخې تلاوت پیل کړ.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳مه برخه

نیمه شپه حماد دخپلو ملګرو سره یو ځاې د سرسوتي ددریاب دپاسه دابینوول شوو لرګیو دپُل ښخه تیریده . دهمدې ځایه او د ځنګله دتیاره او تیرلوړې کږې وږې لارې د وهلو وروسته دبهیم سیم کلي ته لاره ور سمه شوې وه .هغه وخت چې غوایي ګاډی د پُل څخه تیر شو نو حماد د ګاډې پرده پورته کړه او دننه یی وکتل . پشپال په خوارږه خوب ویده شوې و ،خو رتنا خپله درنه بړستن له ځانه را چاپیره کړې وه او د لرګیو دتختو په مرسته په ناسته وده وه . ددوارو وروراو خور په څهرو کې داسې ډاډ معلومیده ،چې تا به ویل چې دحماد په مرسته دسفر کولو په دوران کې هغوې ته هیڅ ډول غم او اندیښنه نه شته.

حماد بیرته پرده پریښوده او د اسماعیل په لور یی وکتل او ورته یی وویل:«اسماعیله ! په بهیم سیم کې درته دبدري نات کور معلوم دې ؟»

اسماعیل دهغه په خبرو کې دلچسپي واخسته او ورته یی وویل:

»ایا همغه بدري نات چې دبهیم سیم سپین ږیري او ملک دې«

حماد ورته په ډیر معصومیت سره وویل چې: « زه نه پوهیږم چې هغه څه او څه کار کوي ، ایا هلته بل کوم بدري نات هم شته. ؟«

»هو ! یو بل بدري نات هم شته«.

»هغه څه کاره دې ؟«

»اهنګر دې«

حماد لږ څه فکر وکړ اوبیا یی ترې وپوښتل: « نوبیا دا هغه کس نه دې ، ایا هغه بل بدري نات د تجارت کاروبار کوي ؟«

اسماعیل په ډیر غور سره حماد ته وکتل او ورته یی وویل: « ستا خبره سهی ده ، بل بدري نات چې ددې سمیی مشري په غاړه لری هغه ډیر لوې سوداګر دې ، هیڅ داسې ښار او کلې نه شته چې دهغه نمانیدګان په کې کاروبار او راکړه ورکړه ونه لري . هغه دانساني اړتیاوو هر شي کارو بار کوي«

حماد ورته په پریکنده توګه وویل چې:« بس دهمدغه بدري نات دکور لورې ته ولاړ شه«

حماد خاموشه شو . غوایان مخته تلل ... لږه شیبه وروسته یی مخې ته دبهیم سیم کلې راغې ، ددې کلي ستر ستر برجونه په تیاره کې هم دلرې لرې څخه تر ستړګو کیدل، کلي ته د ورننوتلو په

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای اسماعیل خپل غوایی ګاډې بیرون دیوې لوې حویلۍ ترمخ و دراوه. او دحماد په لور د کتلو په وخت کې یې وویل:
»ته د بدرې نات دحویلۍ ترمخه ولاړ یې«
حماد ورښکته شو او ددروازې په لور ورغې او ویې ویل: « ته ګاډې همدلته و دروه زه د حویلۍ دروازه پرانیزم«.
حماد مخته ورغې او دحویلۍ دروازه یې ورو وټکوله. هلته دسپې غپار او ددروازې په لور یې د رامنډو وهلو اواز اوریدل کیده. څو لمحې وروسته سپې ددروازې ترشا په خطرناکه توګه غړمبیږې.
بیا لږه شیبه وروسته په حویلۍ کې رڼآ را څرګنده شوه ، په تیز او توپانې باران کې یو چا په تحکمانه بڼه وویل « ګیانه ، ګیانه ! راپورته شه. وګوره چې په دروازه کې څوک ولاړ دې«....
دیوه لرې ځایه د یوې کوټې نه دیوه چا غږ را پورته شو: « همدا اوس یې ګورم مالکه«
دهغه لمړې کس اواز یو ځل بیا واوریدل شو :« لمړۍ سپې وتړه بیا دروازه خلاصه کړه«.
دا ځل یو څوک دخپلې کوټې څخه راووت او په ځواب کې یې وویل: « ښه ! اوس به سپې و تړم« دلږ ځنډ وروسته یو څوک دروازې ته راغې او په خپل لړزانده اواز یې وویل: « څوک یاست« !
حماد د دروازې سره خوله یو ځاې کړه او ورته یې وویل: دروازه پرانیزه ، زما سره غوایی ګاډې دې اوزه ستا دمالک بدرې نارت سره کتل غواړم« .
داسې معلومیدل چې دروازې ته راتلونکې کس لمړۍ خپل سپې تړلې وې ، لږه شیبه وروسته یو تکړه ځوان دروازه پرانیسته ، حماد یې په لور وکتل او ورته یې وویل:
»ته ما دخپل مالک ترخنګ یوسه ، ګوره هغه زما غوایی ګاډې بیرون ولاړ دې اوزما ملګرې دیخنۍ نه را منجیله شوې دې«.
دغه ځوان دروازه په مکمله توګه پرانیسته او ویې ویل: « خپل غوایی ګاډې دننه راوړئ ،«
حماد ورمخته شو او ورته یې وویل: « نه ! اوس به غواې ګاډې همدلته ولاړ وې ، زه اول ستا دمالک سره خبره کوم ، ما هغې ته یوسه« .
هغه ځوان چې ګیان نوم یې ورته اخیست حماد له ځانه سره دننه یوړ ، حویلۍ د زمکې څخه نژدې درې فټه پورته جوړه کړل شوې وه. دحویلۍ دننه پراخه لاره او نیمه دایروې جوړه شوې برنډه درلوده. چې د ورننوتلو له پاره یې پنځه پاتخې اینبودل شوې وې ، هلته د پوخ عمر یو زړه راښکونکې شخصیت ولاړ و. په ښیې لاس کې یې مشال نیولې و او په چپ لورې کې یې یوه زړه ښځه ، چې کیدې شي دهغه ښځه وه ، او یوه ډیره ښایسته پیغله ولاړه وه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد دګیان سره یو ځاې د همدې دري واړو په لور ورغي ، د پاتخو نه ور پورته شو او کله چې هغوې ته ورنژدې شو نو د ګیان د خبرو نه مخته حماد هغوې ته مخاطب شو.
که چیرې زه غلط شوې نه یم او لکه څنګه چې ما ته ستا د بڼې او شکل په اړه ویل شوې و د هغې په مطابق که په اندازه لګولو کې له ما څخه څه کمې زیاتې نه وي شوې نو ستا نوم بدري نات دې«
د غه اوږود قدې زړه راښکونکې شخصیت خپل مشال د حماد مخ ته ورنژدې کړ او په ډیره اغیزمنه لهجه یې ورته وویل: « هما غه د تاتړ اغوستونکې عرب چې زه یې منتظر وم«
حماد ورته وویل: « ایا......یا ؟«
بدري نات حماد لږ څه نور هم تر اغیز لاندې راوست: « د خلدون زویه ! زه د تیرو دوو ورځو څخه ستا انتظار کې ناست یم. ایا زما دا خبره سهي ده چې ستا نوم حماد ابن خلدون دې«
حماد په ترټرې ژبه ورته وویل « تا ته زما په اړه دا اطلاعات له کومه راغلې دي ،او تا زه څنګه وپیژندلم«
بدري نات نور هم حماد تر فشار لاندې راوست: « هغه حماد بن خلدون به زه څنګه ونه پیژنم چې د تولک د ښار نه بیرون یې د ناصرالدین تر مخه د صنوبر د ونې د ډډ نه را چاپیر د سونډو غبرګه رسی شلولې ده«
حماد په اندېښمنه لهجه ورته وویل: « ته د دا سې انکشافاتو په کولو سره زما ذهن تر اغیز لاندې راوړې ، ایا زه په دې وپوهیږم چې«....
بدري نات یې خبره ورپرې کړه او ورته یې وویل: « اې زما د ملت زویه ! د اسلام ځان ځاروونکیه ! ته خپل راز ما ته مه وایه. زما او د ناصرالدین تر منځ د تیزتلونکو نمایندګانو په واسطه پیغام رسانې کیږې ،زما پیغام راوړونکو دوره ورځې د مخه ستا په اړه ما ته ټول معلومات را رسولي دي،ایا له تا سره زما په نامه د ناصرالدین کوم لیک شته ؟«
حماد دګیان ، زړې ښځې او د هغې ځوانې پیغلې په لور په کتلو سره د اضطراب په حالت کې د څه ویلو هڅه وکړه .....لیکن... حماد د دې نه زیات نور څه و نه شو ویلاې.» بدري نات ورته پخپله په ویلو پیل وکړ:
»د دې درې واړو په اړه هیڅ اندېښنه مه کوه. بیا یې د هغوې پیژندګلوي وکړه او ویې ویل: « دا ګیان چند نومیږي ، خو مونږ ورته ګیان وایو. بیا یې د هغې زړې ښځې په لور اشاره وکړه ، دا زما ښځه ساوتري ده. په اخر کې یې د هغې ځوانې پیغلې په لور اشاره وکړه او ویې ویل چې دا زما لور بملا ده. د دې درې واړو په اړه فکر مه کوه ، مونږ ټول مسلمانان یو. بلکه دا سې یې وګڼه چې په دې کور کې ګڼ شمیر ملازمین ټول مسلمانان دي. تا ته د چا د اصل نوم د یادولو ضرورت نه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR لراوبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شته. ما د کور هر وګړي ته ستا دراتلو په اړه ویلي دي. ته په دې زمکه د ټولو کارکوونکو امیر یې. زه هم ستا د لاس لاندې یم. او ستا د هر ضرورت پوره کول پر ما فرض دي.
حماد د خبرې مخ بلې لورې ته کړ او ورته یې وویل: «له ما سره یو غوایی ګاډې دې چې ستا خورین او خورزه په کې دي،»
بدري نات ترې په حیرانتیا سره وپوښتل: «زما خورین او خورزه....» په ځواب کې یې ورته حماد د پشپال او رتنا ټوله کیسه واوروله.
کله چې حماد خاموشه شو نو بدري نات ورته یو نوې انکشاف وکړ. «زه به درته یوه خبره وکړم چې په کوچنیتوب کې د پشپال او زما د لور بملا تر منځ رشته کړل شوې وه. خو اوس به زه هغه رشته ماتوم، ځکه چې یوه مسلمانه پیغله د هندو هلک سره واده نه شي کولې. او واوره ! زه ستا مننه کوم چې د پشپال ژوند دې خوندي کړې او د رتنا عزت دې ساتلې دې. دلته د میشت کیدو په وخت کې که څوک در څخه وپوښتي چې څوک یې او چیرې اوسې نو ورته وو ایه چې زه د بدري نات د کارکوونکو څخه یو کس یم او کار مې ښار ښار او کلي کلي ته د تجارتي اموالو ور رسول او د قیمتونو معلومول دي.
حماد د اصلي موضوع په لور راغي او ترې وې پوښتل: «ایا د ایلک خان په اړه»....
بدري نات مشال په لاسو کې را واخست او د پاتخو څخه د کیوتو په وخت کې یې ورته وویل: «په دې اړه به زه له تا سره په مناسب وخت کې خبره وکړم. راځه چې لمړی خو پشپال او رتنا را دننه کړو ،هغوې به پریشانه شوي وي»
حماد د هغه سره روان شو او ویې ویل: «د هغوې اندیښنه مه کوه ، هغوې په خوا اړه خوب ویده دي» ګیان ، ساوتری او بملا درې واړه هم د هغوې تر شا روان شول.
لمړي بدري نات ګاډۍ ته ورننوت او رتنا یې د خوبه رابیدا ره کړه ، رتنا د رابیداریدو سره سم کله چې بدري نات وکوت نو سم د لاسه یې ترې غیږه چاپیره کړه او په زوره زوره یې وژړل. د دې وروسته بدري نات پشپال هم را پورته کړ، د بدري نات په کتلو سره پشپال خپل لاسونه جوړه کړل او د بدري نات درنښت یې وکړ. هغه د راپورته کیدو هڅه وکړه خو د زخمونو په خاطر و نه توانید راپورته شي. حماد اسماعیل ته ورغږ کړ او ورته یې وویل:
»اسماعیله...اسماعیله ! ګاډۍ دننه را ننباسه» اسماعیل د غوایانو رسۍ راښکودې او د خولې نه یې هغه مخصوص اواز را وویست چې د غوایانو د ځغلیدو له پاره به یې کاوه. په دې وخت کې رتنا د ساوتری او بملا سره هم روغبړ کړې و. ګیان د حویلۍ څو نور ملازمین هم رابللي و. تر څو د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ، پشپال او رتنا سامانونه دننه یوسي. دوو ملازمینو دکور دننه یو ستر پالنګ راخیستې و ،پشپال یې په هغې کې واچوو او دننه یې یوړ.
بملا او موریې ساوتري دواړو یو ځاي یو دبل په مرسته د پشپال کټ یوې خوني ته ورننویست ، بیا بملا ګیان ته وویل چې په دې کمره کې یو بل کټ هم واچوي. رتنا دبملا په لور په کتلو سره وویل:
»زما کټ دلته مه اچوئ ، د ورور سره مې دې یا ماما اویا کوم بل داسې ملازم پاته شی چې په پاته شپه کې دهغه خدمت وکولې شی ، زه سفر ستومانه کړې یم اودلته پاته کیدل راته ګران دي ،زه غواړم خوب وکړم او ویده شم«.
بملا وخندل او ورته یې وویل: « ته به زما او زما دمور سره یو ځاي ویده شی ، دلته به په دې کمره کې پلارجان او ورور مې ویده شی«.
رتنا ورنه په حیرانتیا سره وپوښتل چې ورور دې څوک دې ؟
بملا د شونډو لاندې مسکۍ شوه او ورته یې وویل زما ورور حماد بن خلدون ، چې تاسو دواړه یې په غوایی ګاډي کې تر دې ځایه را ورسولئ ،«
رتنا ترې په اندیښمنه توګه وپوښتل چې «ته حماد څه پیژنې ؟«
پشپال ددوې دواړو خبرې په غور سره اوریدلې ، دکمرې په یوه کنج کې ولاړ حماد ، بدري نات ، اوګیان هم ددوې خبرې په پوره دلچسپۍ سره اوریدلې. بملا د رتنا ښایسته او نرم لاس په لاس کې ونیوه او زور یې ورکړ:
»حماد ورور ! د پلارجان په کارو بار کې شریک دې ، هغه ښار ښار اوکلي کلي کې ګرځي او دشیانو قیمتونه او ارزښتونه یې معلوموي« .
رتنا په حیرانتیا سره وویل: «بیا خو هغه زمونږ تر مخه ددې کاروبار یادونه نه وه کړې«
بملا خپلې خبرې ته اخري غوټه ورکړه او ورته یې وویل: « تا به ترې پوښتلې نه وي او هغه به درته ویلې نه وي«
رتنا دا ځل په پریکنده توګه وویل: « هغه دلته په دې کمره کې نه شی پاته کیدې«
بملا پرې اعتراض وکړ« ولې هغه دلته نه شی پاته کیدې ؟«
رتنا دخپلې غصې دضبطولو هڅه وکړه اوویې ویل: « هغه دحویلۍ دننه نه شي اوسیدلې ، هغه ملیچ او نیچ (ناولې او ذلیل) دې. تیره شپه هغه دشودرانو په کور کې اوسیدلې اودهمغوې خوراک څښناک یې خوړلې اوڅښلې دې. ددې نه علاوه هغه زمونږ ددهرم په خلاف خبرې کوي ، پرمونږ باندې داحسانونو سره سره زه دهغه څخه کرکه کوم. که چیرې هغه دلته اوسیږي نو دنورو ملازمانو سره دې واوسیږي خو هغه به ددې کور په لوښو کې خوراک څښناک نه کوي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ساوترې په ذهن کې څه کشمکش راپیدا شو ، پشپال هم دغصې څخه شونډې خوړلې خو څه یې ونه شو ویلای. بدري نات رامخته شو او غوښتل یې چې رتنا ته څه ووایي ،خو حماد یې لاس و نیوه او د کمرې نه یې رابیرون کړ او ورته یې وویل:
»ته زما خبره واوره« ګیاه هم ددې دواړو سره یو ځآی شو ، درې واړه د پاتخو څخه را کیوتل بیا حماد په ډیره پته توګه بدري نات ته وویل:
»ته په دې اړه څه مه وایه. او که نه شکوک و شبهات به راپیدا شي. او بیا به زه په سهي توګه کوم کار و نه شم کړای. ما ته په دې حویلۍ کې د یوه شودر په څیر ځآې راکړئ ، زما بستره د ګیان سره یوځآې واچوئ« ...
بدري نات ورته په سخته لهجه وویل: « دا څه ډول ممکن دي ، هغه پیغام وړونکې چې ستا په اړه د سلطان شهاب الدین او ناصرالدین پیغامونه ماته را رسولي دي په هغې پیغام کې یې ته ددې سیمې دمسلمانو کارکوونکو دامیر په څیر او دنشاپور د شاهین په څیر راپیژندلې یې. او واوره ! زما دملت شاهین به په دې حویلۍ کې ولې د یوه شودر په څیر ژوند کوي ....نه ، نه ، نه هیڅکله هم نه«.....
حماد یې خبره ورپرې کړه او ورته یې وویل:« ته د رتنا خبره ومنه. هغه یوه ضدي او دمذهب په اړه متعصبه پیغله ده.که چیرې تاسې یې د ضد او تعصب دماتولو هڅې وکړې نو هغه به نوره هم زیاته و چوي ،او اندیښنه ده چې هغه به ستا په خلاف راپورته شي. په هغه صورت کې به مونږ ته څومره ستونزې راپیدا کړل شي. بس زه به دګیان سره دهغه په خونه کې اوسم.» بدري نات ورته په ستونزمنه توګه وویل: « ایا دا ستاسې حکم دي ؟«
حماد دبدري نات دواړه لاسونه و نیول او ورته یې وویل:« نه ! دا زما هیله ده«
بدري نات دوباره دننه ولاړ او ویې ویل: « تاسو همدلته تم شئ ، زه په کور کې څه هدایات ورکوم اوبیرته راځم». بدري نات همغه کمرې ته راغې او خپلې لور ته یې ورغږ کړ او ویې ویل:
»بملا...بملا ! دپشال سره په کمره کې زما بستره وغوړوه. زه به ورسره د شپې پاته شم. رتنا تاسو مور اولور له ځانه سره یوسئ ، اوګورئ چې د رتنا لور کوم داسې ضد پاته نه شي چې پوره یې نه کړئ. دحماد په اړه تاسو مور اولور بې فکره اوسئ ، هغه به دګیان سره یوځآی دملازمانو په احاطه کې ویده شي.
ساوترې او بملا په دې خبره باندی اعتراض کول غوښتل خو بدري نات ورته اشاره وکړه او خاموشه یې کړل. او پخپله په ګړندۍ توګه بیرون راووت.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحویلۍ ملازمینو دهغوي آسونه اخورو ته یوړل ، ویې تړل او هملته یې ورته دانه او ګیاه ور واچوله. دغوا یانو ګاډۍ یې هم د اصطبل تر مخه و دروله. بدري نات بیرته راستون شو او دحماد لاس یې و نیوه او ورته یې وویل:

»راځئ زما سره !» درې واړه دحویلۍ نه بیرون او د اصطبل سره یو ځآي دملازمینو کوټو ته ور ننوتل. حماد اوبدري نات په یوې بسترې باندې کیناستل ، خو ګیان په منډه ولاړ او یو لوې پالنګ یې راوست ،بیا بیرون ولاړ او یوه پاکه بستره یې راوسته ، ورسره یې وریښمینه بړستن هم وه. بستره یې په ډیره مینه خپره کړه او بیا یې حماد ته وویل:

»یا امیره !په دې بستره باندې کینه.» حماد اوبدری نات پورته شول او په هغه نوې بستره باندې کیناستل او ګیان یې تر مخه په هغه بله بستره باندې ناست پاته شو.

حماد دخپلې موضوع په لور را وګرځید او ویې پوښتل: «ایا د ایلک خان په اړه دې کوم خبر تر لاسه کړېدې ؟«

بدري نات په اثبات سره سر وخوځاوه: هو !زما کارکوونکې دهغه په پیدا کولو کې بریالي شوي دي.ایلک خان د یوه سوالګر په کالیو کې متهرا ته د خپل یوه کارکن کتلو ته ورغلې و .هغه مسلمان کارکن په ښکاره توګه د هندو په کالیو کې د متهرا د راجه په ځآي کې نوکر او دهغه د اصطبل څارونکې و. د ایلک خان سره یوه نوې مسلمانه پیغله هم ملګرې وه ، دا نجلۍ هلته د نګرکوټ په مندر کې نڅوونکې او بت پالونکې وه. هغه خو په ښکاره توګه دمتهرا زیارت ته راغلې وه خو دهغه اصل کار د راجه په اصطبل باندې ولاړ ایلک خان ته د شمال دهندو راجاګانو په اړه مهم معلومات ورکول وو .ځکه د کوهستان د شوامک په سیمه کې چې څومره هندو راجه ګان دی هغوې خپل ټول کارونه د نګر کوټ د ستر پروهت په مشورې او سلا سره تر سره کوي. هغه نجلۍ چې په مندر کې کار کوي ،اوما نومیږي ، او دلوې پنډت په سترګو کې ستر مقام لري ، دا دوه علتونه لري. لمړی دا چې دا پیغله ډیره ښایسته ده. دویم دا چې هغه د مندر په ټولو نجونو کې ښه نڅا کونکې ده. ایلک خان هم دمتهرا دکارکونکو څخه دهغه ځآي د راجه په اړه معلومات تر لاسه کول غوښتل ، ځکه په دې ورځو کې په هند کې دا افواه خپره شوې ده چې دغزني حکمران شهاب الدين ډیر ژر په هند حمله کونکې دی. په دې خاطر ددې ځآي ټول راجه ګان ، مهاراجه ګان ، د اجمیر راجه راې ، د پتهورا راجه او دهستناپور راجه کهانډې راې تر نظر لاندې خپل ځآنونه را یوځای کوي. هغوې دغه دواړه ورونه خپل مشران مڼلي. ایلک خان دخپلو کارکوونکو په واسطه په ډیره بیړه دا معلومات را ټولوو. اودا یې معلومول چې کوم راجه څومره لښکر لري او څومره دهندوانو دمتحده لښکر سره را یوځآي کوي.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه متهرا ته په همدې نیت راغلې و. هلته هغه دهمغې کارکن سره پاته شوه چې د راجه د اصطبل مشري په غاړه لری. ښایسته اوما هم هملته ور رسیدلې وه. درې واړو په داسې حال کې چې په نیمه شپه کې یې په پوره راز سره خبرې کولې و نیول شول.ځکه چې د اصطبل یو هندو ساتونکې دهغوی ټولې خبرې اوریدلې وې.

د متهرا مسلمان کارکوونکې اوما او ایلک خان دواړو ته د تیښتې فرصت برابر کړې و اوپخپله یې دراجه د نوکرانو لاره نیولې وه اوتر مخه یې ولاړ و اودهغوی سره جنګیده. بالاخره هغه هملته شهید شو. ایلک خان ته دتیښتې لاره پیدا شوه اوهغه د اوما سره یو ځای د نګرکوټ لورې ته وتښتید. خو دمتهرا راجه د خپلو نوکرانو په واسطه دواړه تعقیب کړل، ایلک خان او اوما چې څنګه د نګرکوټ مندر ته ور ننوتل نو دراجه عسکر هم هلته ور ورسیدل او دواړه یې دجاسوسۍ او غدارۍ په نامه ونیول. ایلک خان یې ونیو او بیرته یې متهرا ته یوړ، خو دمندر د لوې پروهت په سپارښتنه یې اوما هملته له خپله ځانه سره وساتله. د لوې پروهت پریکړه ده چې په دې زمکه بدې او ګناه زیاته شوې ده په دې خاطر انساني قرباني غواړی. اوس راته څرګنده شوې ده چې اوما ددې قربانۍ له پاره ټاکل شوې او هغه به د کرشن مرارې په پښو کې حلالوی. او د پروهت د وینا له مخې به ددې قربانۍ وروسته دهند په پنډتانو هر ډول مصیبت تم کړل شي.

بدري نات لږ څه تم شو اوبیا یې وویل: «که څه هم دهغه کلا شکلې مندر څخه به د اوما خلاصون شوني نه وي، ځکه چې هغه په یوه لوې اوستر غر پروت دې او درې واړو اړخو ته یې د دیوالو په څیر عمودې شکله ستر ستر غرونه پراته دې او لاندې ترې دریاب بهیږي. مندر ته د ننوتلو له پاره یوازینۍ لاره دهغې په شرقي برخه کې ده. خو هلته هم داسې کلکه پهره ولاړه وي چې الوتونکي ترې هم دننه نه شي تللې. خو بیا هم ما متهرا ته خپل یو کس ور لیږلې دې چې د ایلک خان د ازادیدو په اړه هڅې وکړي، دغه سړې پرمانند نومیږي، هغه د یوه پنډت په بڼه هلته ورغلې دې. او هملته دمتهرا دښار دننه د شرق په لورې د جمنا د دریاب په غاړه (د پنډتانو په یوه شپېځاې) اشرم کې اوسیږي. ددې ځاې نوم نرائن اشرام دې، دهغه سره دوه درې نور کسان هم شته. دوې ټول یو ځاې د ایلک خان د ازادیدو هڅې کوي«...

حماد ژوره ساه واخیسته او ویې ویل: ددې مقصددا شو چې زه به لمړۍ متهرا ته او بیا کوټ نګر ته ځم«

بیا حماد خپلې پښې راپورته کړې او وویې ویل: اوس به زه ارام وکړم او سبا سهار به خپله تګلاره ډاګیزه کړم«

بدري نات ورته په اندیښنې سره وویل: «ایا ډوډۍ نه خورې ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»نه ، ډوډۍ نه شم خوړلاي ، ما هملته ډوډۍ خوړلې وه او راغلې يم«.
بدري نات ترې يو ځل بيا وپوښتل: ستا ګاډي چلوونکي ملګري چيرې ولاړ. هغه کس چې تا ورته د اسماعيل په نامه خطاب کاوه«.
حماد په خپل وجود باندی برستن راخپره کړه او ویې ویل: « هغه وخت چې تا زه او ګیان د پاتخو تر مخه ودرولو او پخپله حويلۍ ته ور ننوتلې په همغه وخت کې ستا نورو ملازمینو هغه له ځانه سره یوړ. زما په آند چې هغه به هملته په خواږه خوب ويده شوي وي«.
ګیان هم د حماد تائید وکړ او ویې ویل: « ستا خبره سهي ده ، کله چې ما تاته پالنګ راوړ، هغه مې هملته کتلې و ، ما غوښتل چې هغه ته د ډوډۍ بندوبست وکړم خو هغه همتله د اصطبل تر څنګ کوټې کې په خواږه خوب ويده شوې و او خراټې يې وهلې. مايې دخوبه رابيدارېدل مناسب و نه ګڼل ، فکر کوم چې ډير ستومانه شوې به وي ، خو ويريږم چې هغه به وږې وده شوي وي ، زمونږ کسانو وويلې چې هغه ته يې د خوراک وړانديز کړې و خو هغه ورته ويلې و چې وږې نه دي ، ولاړ او په بستره کې پريوت او ويده شو«.
بدري نات داسې احساسوله چې حماد هم په ژور خوب کې ورننوتونکې دي، په دې خاطر راپورته شاو دهغه ځايه ووت.حماد په خپله بستره باندې پريوت ،لږه شيبه وروسته هغه هم په خواږه خوب ويده شوې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴مه برخه

شپه توره تیاره او ستوري یې ځلیدونکي او په ډېر جبر او بې ذوقۍ سره د سهار په لور په منډه وه.
حماد په ژور خوب ویده وچې ګیان یې په اوږه لاس کیښود او غوښتل یې راویښ یې کړي ،حماد اړخ بدل کړ او په ډېر معصومیت سره یې په وخوب کې وویل: « حسنه ، حارثه !...ما پریږدئ...
مورې ! حسن او حارث منعه کړه ، ما ټوله ورځ کار کړې او ستومانه شوې یم دوې ما بې وخته تنګوي او دخوبه مې باسي».
ګیان نیغ و درید او په ډېر رقت سره یې وویل: « زما د قوم زویه ! تا دملت په خاطر څومره اوږود او سخت سفر کړې او دلته را رسیدلې یې. کومې مور ته چې ته اواز کوې ، هغې ته دې خیر وي ، که چیرې حسن او حارث ستا ورونه وي نو زما مولې دې هغوې پخپله پناه کې وساتي اوژوندي او خوشحاله دې یې کړي» .
ګیان ځان سنبال کړ او دوباره یې د حماد اوږه زور کړه ، ویې خوځاو او ورته یې وویل: « مالکه پورته شه» حماد سترګې پرانیستې او دګیان په لور یې وکتل. ګیان د« السلام علیکم» په ویلو سره بیا وویل: « مالکه سهار شوې دې ، ایا دسهار لمونځ نه اداکوې ؟»
حماد راپورته شو او ویې ویل: « ډیره مننه چې زه دې راپورته کړم ، او که نه زه په ژور خوب کې تللې وم»
ګیان دلاسه ونیوه او ورته یې وویل « راځه چې زه دې طهارت ځاې ته یوسم ، هلته مې درته ګرمې اوبه ایښودې دې»
حماد دهغه سره بیرون راووت ،لمړی یې په ګرمو اوبو غسل وکړ ، بیا دګیان سره یو ځاې کمرې ته راغې او ورته یې وویل « ماته د اودا سه له پاره اوبه راوړه»
ګیان له لاسه و نیوه او ورته یې وویل: « ته کمرې ته راشه ،هلته د اودا سه له پاره ګرمې اوبه ایښې دې».
حماد بیرته په خپله بستره باندې کیناست ، ګیان یې د پښو لاندې یوه لویه پتیله کیښوده او ورته یې وویل: «ته اودس کوه زه به اوبه در اچوم»
حماد دخپله ځایه راپورته شو او د اوبو کوزه یې دګیان څخه واخسته او د پښو څخه یې پتیله لرې کړه او ویې ویل: « ګیانه ! خداې په اسمان کې دې او لاندې په زمکه مونږ ټول مسلمانان یو شان برابر یو. کله چې زه خپل کار پخپله کولې شم نو ته به مې ولې خدمت کوې»...

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد کوزه راواخسته اوبیرون راووت او هملته کیناست اودس یی وکړ ، تر دې وخته پورې بدري نات هم راغلې و او کوتې ته ننوتې و . حماد داوداسه وروسته راپورته شو او د اسمان په لور یې وکتل ، باران ولاړ و. اسمان صاف و ،او ستورو هرې لورې ته ځلا شیندله. حماد کمرې ته راننوت. ګیان لا د مخه یو لوې ځادر خپور کړې و او بیا دوې د ټولو یو ځاي د سهار دلمانځه د ادا کولو له پاره په جمع و دریدل.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵مه برخه

دلمانځه وروسته بدري نات او ګیان بیرون راووتل. یخني زیاته وه ،حماد بیرته په خپله بستره کې ننوت او کیناست. دهغه تر مخه دبرنډې په دیوال د لمبدل په واسطه انځورونه جوړ کړل شوي ، داسې احساسیده چې کوم حساس مسافر ته دخپل محبوب وطن کوڅې را په یادوي. دشپې دردونه خپل اخري پړاو ته رسیدلي و. په دې خاطر چې سهار په خپلو خندیدونکو شونډو دویاړ د وینو دڅاڅکو په واسطه د شپې یخ تابوت مات کړې و او تیاری یې په تل پاتې بڼه په خپل ځان کې جذب کړې وې.

لږه شیبه وروسته لمر دا دسرارو مرکز ، دهیلو او نا هیلو ، دامن او خوړلني ، دموجود او غائب او شته او نشته ، دلوبې دپیلولو له پاره په خندیدونکې توګه لکه داور دتورې په څیر را ځرګند شوي و. او کرار کرار دخپل ټاکلی منزل په لور روان و. رڼا ...تیزه رڼا داسمان تر انتهاؤ پورې رسیدلې وه .او دشپې ټول رازونه له منځه تللي و.

حماد څه فکر وکړ او راپورته شو. ډیوه یې په پوکي کولو سره مړه کړه. بیرون راووت. دهوا زور مات شوې و ، او څلورو خواو ته تیزه رڼا او ګرمي خپره شوي وه. حماد اخوا دیخوا وکتل او دحویلۍ جایزه یې واخیسته. هغه ستره ماڼۍ وه چې د پراخې زمکې په منځ کې پرته وه. ښیې لاس ته یې اصطبل و. په شمال شرقي برخه کې یې دملازمینو کوټې جوړې کړل شوې وې او په پاته چاپیریال کې میوه لرونکې او نه میوه لرونکې بوټې ایښوول شوي و.

حماد ښیې لاس ته راو ګرځید او د صطبل په لور راغې ، اسماعیل هم هملته موجود و ، هغه دخپلو غوایانو په ملاګانو وچه ټوټه وهله. دواړو یو له بله سره تود روغبړ وکړ، بیا حماد دخپل آس د زین سره تړلې خورجین را پرانست او دهغې څخه یې د منبولو برس را واخیست ، بیرته دخپل آس په لور راغې. لمړی یې پرې په مینه لاس راښکود ، په جواب کې یې مطیع او فرمانبرداره آس و شنرید ، بیا حماد خپل آس په هغه برس باندی و منبود. اسماعیل هم په غوایانو باندی خپله ټوټه ګرځوله ، بیا وروسته یې دحماد په ملګرتیا د رتنا او پشپال په دواړو اسونو هم وچې ټوټې ووهلې او دهغوي ملاګانې یې و منبودې.

ګرمي پوره زیاته شوي وه ، حماد د آسونو دشاګانو دمنبولو وروسته داسماعیل خواته راغې ، بیا دواړه دکمرې په لور روان شول. ګیان یې مختته راغې. هغه لږ څه قهرجن معلومیده. دحماد په لور یې وکتل او بیا یې په خپل خپورغږ سره وویل « راځئ او سباناري وخورئ»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورسره یو ځآي کمرې ته راغې ، په کمره کې یو دسترخوان غوړېدلې و ددسترخوان دپاسه دوه پلیټه ایښودې و . په یوه کې دوه یا درې چپاتي ډوډۍ او په بل کې لږ څه جوش کړل شوې سبزې پرته وه.

حماد په پوره غور سره ګیان ته وکتل. او ورځخه یې وپوښتل « ایا تا سهارنۍ خوړلې ده ؟»

ګیان په تندې او دنفرت څخه په ډکې لهجې سره وویل: « دمالک خورزه رتنا چې پرون ستاسو سره یوځآي دې حویلۍ ته راننوتې ده ډېره بدخلقه او مردوده نجلۍ ده . که څه هم هغه به دمخ نه ښایسته وې خو فطرت او باطن یې د خباثت نه ډک دی.

حماد نرۍ شانته خندا وکړه او ورڅخه یې وپوښتل: «تاته یې څه ویلې دي ؟»

ګیان دشکایت په بڼه وویل: « دې نجلۍ د راتګ سره سم د ښځو په ځآې باندی ولکه کړې ده ،زه چې نن د ډوډۍ د راخیستلو له پاره ورغلم نو ومې کتل چې د پخلنځاي ټول انتظام دهغې په لاسو کې دې .بملا خور هم ورسره ناسته وه ، کله مې چې ډوډۍ وغوښتله نوبملا راته پخپله ډوډۍ تیارو له خو رتنا منعه کړه او ورته یې وویل: « بملا ته یې پرېږده، دې ملازمینو ته به زه په خپله څه تیار کړم.

» کله چې مې ترې ستا او د اسماعیل له پاره ډوډۍ وغوښته نو رتنا په پوره قهر سره وویل : « ته یو اځې خپله ډوډۍ وړلې شې ، هغوې دواړو مسلمانو ته ووایه ،چې راشی او خپله ډوډۍ پخپله یوسي. هغې دا هم وویلې چې هغوې ته ووایه چې د سابو له پاره خپل لوښې له ځانه سره راوړي.

ځکه هغوې دواړه ملیچ دي. په دې خاطر هغوې زمونږ لوښي نه شی استعمالولې. مالک تللې تر څو د پشپال له پاره حکیم راوړي ،کله چې بیرته را ستون شي نو زه به ورته د رتنا څخه په دې اړه شکایت وکړم. دداسې هندو ذهن خاونده او په مذهب کې متعصبه نجلۍ په دې حویلۍ کې نه شی اوسیدلې« .

حماد ورمخته شو او دګیان ملایې وټپوله او ورته یې وویل: ته مه په غصه کیږه او بدرې نات ته یې هم په اړه شکایت مه کوه. ما ستا دمالک سره ددې رتنا په اړه تفصیلې خبرې کړې دې ، هغه یوه خپل سره نجلۍ ده ، دهغې د ضد په خلاف قدم اخستل پخپله زمونږ له پاره زیانمن ثابتیدا ې شي. اوبیا په ځانګړې توګه هغه وخت چې مونږ ټول یې په خلاف یو موتۍ و اوسو.

کیدا ې شي هغه ددې یو والې د علت دپوهیدو له پاره زمونږ د ټولو څارنه وکړي او دهغې دا ډول څارنه زمونږ له پاره زیانمنه و ګرځي. ته په دې اړه اندیښنه مه کوه ، زه پخپله ورځم او دخپل ځان او اسماعیل له پاره ترې ډوډۍ را اخلم. ته راته همدومره ووایه چې ډوډۍ دکومه ځایه تر لاسه کیدې شي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیان د شرم احساس وکړ او ویې ویل: «د حویلۍ په شاتنۍ برخه کې یوه کړکۍ ده ، ټولو نوکرانو اوملازمینو ته د هغې کړکۍ څخه ډوډۍ ورکول کیږي».
حماد بیرون را ووت د حویلۍ باغ ته راغي هغې دوه سترې سترې پانې را پرې کړې او د خپل ټاټ په پڅکه یې پاکې کړې اوبیا د حویلۍ شاتنۍ برخې ته ورغي.
د کړکۍ څنګ ته دارسیدو سره سم حماد د هغې په پله باندې لاس کیښود او ویې ټکوله. لږه شیبه وروسته رتنا راغله او د حماد په لور د کتلو سره سم یې وویل: «د سهارنۍ د اخیستو له پاره راغلې یې ؟»
حماد یې په لور د کتلو پرته وویل: «هو»!
رتنا خپل لاس ور اوږود کړ او ورته یې وویل: «خپل لوښې راوړه. سهې ده چې ته به زمونږ محسن یې ، خو دا د هندوانو حویلۍ ده او ته یو ملیچ انسان یې»
حماد ورته دواړه پانې ورکړې او ورته یې وویلې «په دې پانو کې زما او د ګاډې بان اسماعیل ډوډۍ واچوه».
رتنا ورته په ترخه ژبه وویل: «د یوه محسن په خیر به زه هرو مرو ستا خدمت وکړم ،خو تیره ورځ چې د هغو ملیچانو په کور کې تا زمونږ د دهرم سپکاوې کړې د هغې سزا به هرو مرو تا ته درکول کیږي.
او ستا له پاره سزا همدا ده چې ته به دلته زما په شتون کې د یوه ملیچ په خیر ژوند کوې تر څو د خپلې غلطۍ احساس وکولې شې. لکه څنګه چې اور په اوبو له منځه ځي په همدې توګه به زمونږ د دهرم څخه هم ګناه لرې کیږي.
واوره ! زه د خپل دهرم سپکاوې نه شم زغملې ، ته یو ځواکمن انسان یې ، په هر ځای کې بریالې کیږې خو زمونږ د هرم ته په سپکاوې کولو به ته هیڅ بریا و نه مومې.
حماد د غصې او قهر نه شین سور کیده ویې ویل: «دا ستا بې عقلې ده چې زه دلته ستا د یوه نوکر په خیر او د یوه ملیچ غوندې ژوند وکړم ، زه یو ازاد انسان یم او د دې ځای په همدا نن حرکت کوم.
واوره ! لکه څنګه چې اور په اور نه مړ کیږي په همدې توګه ستا خبرې په ما هیڅ اغیز نه کوي ، لکه څومره چې اسمان د زمکې څخه پورته دې په همغه اندازه زما لاره له تا نه جدا ده او زما خیال او فکر ستا د دې عبث او چټې فکر نه لوړ دي.
که څه هم زه یو انسان یم او د بشریت د خداې ورکړو غوښتنو څخه پورته نه یم خو د هغې سره بیا هم زه ستا د بدنیتۍ او بې دینۍ د سیلاب څخه خوندي یم».
حماد لږ څه تم شو خو یو ځل بیا یې د توپان په څیر په خبرو پیل وکړ «ته د بدشګونۍ یوه څپه یې ، او زه ستا د بې دینه کړچار پابند نه یم. په دې خاطر چې زه اوس پوهیدلې یم چې ستا ذهن تل

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبدی په لور الوت کوی ،ما ستا دورور سره مرسته وکړه ، ستاعزت مې خوندي کړاو بیا د باران او توپان دپرواکولو پرته مې تاسو دواړه دلته را ورسولئ ، په کار خو داو چې تاسو زما ممنویت کړې و ،خو برعکس ته ماته ملیچ وایې ، ایا زه همداسې وانګیرم چې تا د روایتي هندو ذهنیت ثبوت ورکړې دې ، که چیرې همداسې وي نو زه به وانګیرم چې دهندو په دې زمکو چې تر ټولو زیات ملیچ دی ته دهغوی نه هم زیاته لویدلې یې. ته سپکه ، ذلیله او پسته نجلۍ یې .کاشکې چې دکوم ملیچ په کور کې پیدا شوې وې نو تاته به دا احساس شوې و چې ټول انسانان یو خیر دي ،نیک او ستر هغه څوک دې چې د نیکو اوښو اعمالو خاوند اوسی.

رتنا په سخته غصه او ترخې لهجې سره وویل:« زه له تانه نفرت کوم ، یاد ساته چې بدن ته ورننوتلې نیزې ویستل کیږی خو نفرت ترې نه ویستل کیږی«

حماد ورته د لوتې ځواب په تیره ورکړاو ویې ویل:« څومره چې ته له ماځخه نفرت کوې دهغې لس هومره زیات زه له تا ځخه کرکه او نفرت لرم ،ته کمینه ، ذلیله او نیچ یې ، کاشکې چې له تا سره نه وې مخ شوې«...

رتنا دغصې نه شونډې خوړلې او ولاړه وه .خو بیا یې هم دضبط نه کار واخست. په لاس کې د نیولو پاڼو ځخه یې په یوې کې جوش کړل شوې سابه او په بل کې خو چپاتې ډوډۍ کیښودې او حماد ته یې ورکړې.

حماد دواړه پاڼې را واخستې او د رتنا په لور یې په نفرت سره وکتل او یو ځل بیا یې ورته وویل « که په راتلونکې کې دې زما په خلاف ژبه پرانیسته نو یاد ساته چې زه به یې درنه پرې کړم«.

رتنا په پوره کرکې او نفرت سره ورته وویل « ورځه ورځه ، تا لا راغلې ژبه پرېکوونکې. ستا په څیر مې ډیر کتلې دي ، د یو چا ژبه پرې کول داسې اسانه کار نه دې. کومه ورځ چې ته زما ژبه پرې کړې هغه ورځ به ستا د ژوندانه اخری ورځ وي ،اوس ددې ځایه ورځه ،له تا سره خبرې کول هم نه غواړم«.

حماد بیرته خپلې کمرې ته راغې ، ګیان او اسماعیل دواړه ناست و ، ددواړو تر منځ هغه ډوډۍ ، چې ګیان راوړې وه ، لکه څنګه چې وه همغسې پرته وه ، یوې لورې ته د اوبو منګې او دخاورې دوه درې پیالې پرتې وې ، حماد چې کومه ډوډۍ راوړه هغه یې هم په منځ کې کیښوده ، بیا درې واړو په ډیره مینه او ښه خوشحاله چاپیریال کې خپله سهارنۍ وخوړه.

حماد ، ګیان او اسماعیل درې واړو په خپلو منځو کې خبرې کولې چې بدرې نات یې هم کمرې ته راننوت او دحماد په لور یې دکتلو سره سم وویل: « ایا تاسو سهارنۍ خوړلې ده ؟«

ګیان ورته راپورته شو او ویې ویل: « هو ! مالکه مونږه خپلې ګیډې ډکې کړې دي«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل حماد بدری نات ته مخ کړ او ورته یې وویل: « ته چیرې تللې وې ؟»
بدري نات د هغه سره د هغه تر څنګ په ټاټ کیناست او ویې ویل: « ما د پشپال له پاره حکیم راوستې و ، هغه مرهم او پټۍ وکړل او بیرته ولاړ. نو د هغې وروسته زه ستاسو خوا ته راغلم»
پخوا له دې چې حماد یې په ځواب کې څه وواېي ، بدری نات د ګیان په لور مخ کړ او ورته یې وویل : «ګیانه ! اسماعیل له ځانه سره واخله او ددې غوایانو او نورو آسونو ته ګیاه او دانه برابره کړه»
تر څنګ یې بدري نات ګیان ته خاصه اشاره وکړه ، مطلب یې دا و چې اسماعیل له ځانه سره واخله او ددې ځایه یې و کاږه. ګیان وخت ضایع نه کړ او سمدلاسه یې اسماعیل له ځانه سره کړ او ووت.
بدري نات چې سخت دریځي مسلمان و. او اصل نوم یې ابو الفتح و د حماد په لور د کتلو وروسته وویل.« اوس را ته ووایه چې تګلاره مو څه ده ؟»
حماد یې تر مخ په څرګنده توګه وویل: « اراده لرم چې نن ماښام ددې ځایه د متهرا په لور روان شم ، زه به د شپې شپې خپل سفر ته دوام ورکوم. زه هیله لرم چې په متهرا کې به ایلک خان ته د بې وسۍ د مرګ نه خلاصون ورکړې شم ، زه به د هغه د خوندي کولو پوره پوره هڅې وکړم»
بدري نات ورته په ډیره پټه توګه وویل: « متهرا ته د ورسیدو سره سم په نرائن اشرام کې د پنډت پرمانند سره ووینه. کیدې شي چې ستا تر وررسیدو پورې هغه د ایلک خان پورې د ورسیدو کوشش کړي وي او د هغه د ازادۍ په اړه کومې پریکړې ته رسیدلې وي. زما یوه خبره یاده ساته چې په دې زمکو کې زما د ملت او مذهب د کار کولو په وخت کې به څه خلک تاسې په خپلې ولکې کې د اخستلو هڅې وکړې ، هغوې به کله دیوې لارې او کله د بلې لارې ستا د کنټرولولو هڅې وکړې ، یو شمیر خلک به ستا د وجود د ښایست او ښه جوړښت تر اغیز لاندې راشي او تا ته به د شک په سترګو ګوري. کیدې شي هغوي ددې ځای ډیرې ښکلې نجونې نورې هم ښایسته او ستا تر مخ راوړاندې کړي او ستا پوهه ، علم او ذکاوت تر خپل اغیز لاندې راوړي او په دې توګه له تا څخه ددا سې رازونو د راسپړلو هڅې وکړي ، چې په کې به نه یوا ځې زمونږ د دواړو بلکه د ملت ګټې هم خوندي وی».
بدري نات خاموشه شو او په فکر کې ډوب شو او یو ځل بیا یې وویل: « دا فکر وکړه او بیا دلته کار پیل کړه. په دې فکر کې شه چې د نیشاپور نه تر متهرا پورې دې دا دومره اوږود واټن د څه له پاره وهلې دې؟ ګوره چې ! ددې ځای په جادوګر حسن او ښایست کې ډوب نه شې ، دژوندانه په دې طلسم کې جمال بې ثباته او حسن یوه دوکه او فریب دې. او د ځوانۍ په تیریدو سره دا بیا د ویجاړو شوو غارونو په څیر وران ویجاړ پاته کیږي»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په ډېر عجز او انکسارۍ سره وویل: «زما محترمه ، زما مشره ! زه به ځان ځار کړم خو هیڅکله به هم دا ډاګیزه نه کړم چې زه څوک یم. اودا چې ته بدري نات نه بلکه ابو الفتح یې. زه له تاسره ژمنه کوم ، زه به خپلی ارادی فعاله وساتم او خپلې ارزوګانې او هیلې به خاورې نه کړم. زه به ددې زمکو څخه د وفا نوې مضمون ولیکم. او د خپل زړه راز به هیچاته هم څرګند نه کړم. په دې کې زما ددنیا او اخرت دواړو لازواله نقوش پټ دي. لکه څنګه چې ماهي د ویده کیدو په وخت کې سترګې نه پټوي، او لکه څنګه چې هګۍ د پیدا کیدو وروسته حرکت نه کوي په همدې توګه به زه هم د خپل مقصد د ترلاسه کولو له پاره بیداره اوسم او خپل فرض به اداء کوم«....

حماد لږ څه نور هم ویل غوښتل چې په دې وخت کې ګیان رانٔنوت او د حماد په لور یې په کتلو سره وویل: «تاسې پشپال ور غوښتي یاست«

بدري نات هم و درید او حماد ته یې وویل: « ورشه ، او دهغه سره ووینه ، هغه د ډیره وخته ستا پوښتنه کوي ، خو ستا د تللو نه مخته زه لږ نور څه هم درته ویل غواړم.» حماد را پورته شو او دکمرې نه راووت.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶مه برخه

پشپال په خپله بستره باندې پروت و چې حماد دګیان په لارښوونه هغه کوټې ته ورغې. پشپال د لاس په اشارې سره ګیان ته دوتلو وویل ،ګیان هم بیرته راستون شو. پشپال حماد ته وویل: « حماده ، دروازه وتړه او زما خبره واوره».

حماد دروازه وتړله او د پشپال په بستره کیناست او وویې ویل:« وو ایه. څه راته ویل غواړې ؟»

پشپال لږ څه فکر وکړ او حماد دتیرو څخه جوړ کړل شوي هغه بتان کتل چې دبسترې ښیي لورې ته ددیواله په منځ کې خوندی شوي و. حمادیو ناڅاپه ټکان وخوړ ځکه چې پشپال پرې نا څاپې غږ وکړ.

»حماده !ایا ته به د تل لپار په دې حویلۍ کې پاته کیږې ؟«

حماد په مشکوکو سترګو پشپال ته وکتل او ورته یې وویل: « زه به درته ډیر کم ترسترګو شم. کیدې شي ستا له پاره دا خبره نوې وي چې نن ماښام زه له دې ځایه کوچ کوم».

پشپال ترې په اندیښنې سره وپوښتل « چیرې ځې ؟«

»متهرا و ته ځم«

»د څه په خاطر ؟«

»زما کار کلي کلي ، محلي محلي اوښار ښار ته سفر کول دي او ستا دماما دتجارتي شیانو له پاره د قیمتونو او ارزښتونو معلومول دي«

»بیرته به څه وخت راستنیږې ؟«

»هیڅ نه شم ویلي ، کیدې شي چې په اونیو کې او یا په میاشتو کې بیرته راستون شم او یا کیدې شی چې دمتهرا څخه نیغ نګرکوټ ته ولاړ شم«

پشپال دحماد لاس په خپل لاس کې ونیوه او ورته یې وویل:« حماده !کاشکې ددې حویلۍ په ځآې ته له ماسره په کوم داسې ځآې کې وای چیرې چې ما تا ته پرته له ویرې ویلې شوای چې: اې زما وروره !زما دوسته !زما محسنه !ماته دخپل مقدس کتاب هغه برخه واوروه کومه چې تا په هغه سخت باران او توپاني هوا و کې دځنګل تر منځ د اسماعیل په فرمایش اوروله. کاشکې زه هم د اسماعیل په څیر ددې دهرم څخه ازاد شم او ستا ترڅنګ و دریږم. اه زه څومره بې وسه او مجبور انسان یم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فکرونو کې ډوب حماد په ډیر غور سره پشپال ته کتل: « په دې وخت کې پشپال وویل: «حماد ! حماد ! ایا د هغه مقدس کتاب کومه برخه چې تا لوستلې وه ، هغه ستا په رسول صلي الله علیه وسلم باندې د الله تعالي له اړخه نازله شوې وه .؟«
دا ځل حماد د یوه واعظ او لارښود په څیر وویل «هو پشپاله ! هغه مقدس کتاب زما په عربي رسول صلي الله علیه وسلم باندې د الله تعالي له اړخه نازل شوی دی. هغه دچا د دماغ او فکر نه راوتلی نه دی ، هغه د انساني درک او اوهامو د اغیز څخه پورته دی ، دا دژوندانه یوه مکمل قانون دی ، په دې کې د پخوانیو دعبرت د پیښو دبیانولو نه علاوه حرمتونه ، قوانین ، امن ، جنګ ، دمرګ اوژوند لوایح ، دفنا اوبقا ، دژوند او مرګ......یعنې د هرې موضوع په اړه مکملې لارښوونې موجودې دي. منطق یې ګونګ نه دی ، هر امر او هر حکم په واضحه او ښکنده توګه بیانوي«.....
کله چې حماد خاموشه شو نو پشپال ورته وویل: زمونږ د دهرم خلک وایي چې د مسلمانانو خدای وجود نه لري«
حماد ورته بیا په خبرو پیل وکړ: « خدای شته او هر ځای موجود دی .هغه ښوک دی چې د سپوږمۍ ، ستورو ، او دلمر نظام پرمخ بوځي . او د دې نه علاوه د بحرنو جوش او طغیان او دتوپانو قهر په خپلو ضابطو کې دننه ساتی. ښوک دی چې بې اوبو چینې د اوبو نه ډکوي ، ښوک دی چې مور ته دبچې د په غیږ کې د اخیستو او د پلار ته د هغه په سر د شفقت نه ډک لاس کشول ور زده کوي.......
پشپال څه ډاډمن معلومیده ، بیا یې خپل ښیي اړخ ته ایښوول شوو بتانو ته په کتلو سره وویل: « ددوی په اړه څه فکر کوې«
حماد ورته په عاجزۍ سره وویل: « زه دچا د دهرم او مذهب تردید نه کوم. خو دا بتان د سترګو نه ړانده او د غوږونو نه کاڼه دی ، دهغوی سماعت ، دهغوی حرکات او دهغوی ژبې بندې دي ، بیا په نو دا څه ډول خدای وي چې ستاسو په وجودونو ان تر بیخه پورې اغیز شیندي. ایا تاسو ددې ټولو د وخت ، ځای او جوړونکي په اړه معلومات لرئ ، کله یې چې یو انسان جوړونکې وي نو بیا به دوی چا ته څه ورکړې شي؟«
پشپال په ډیره نا ارامۍ سره ښکندونه وکړه او ویې ویل: « حماد ، حماد ! زه دخپل دهرم څخه وځم او ستا په درم کې د ورننوتلو ژمنه کوم. ووایه چې څه وکړم چې زه هم ستا او د اسماعیل په څیر مسلمان وګرځم«.
حماد مسکې شو اوبیا دهغه سره یوځای پشپال د تشهد کلیمه « اشهد ان لا اله الله» ولوسته

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال یو ځل بیا د حماد لاس په خپلو لاسو کې په ډېر احترام سره ونیوه او ورته یې وویل: «حماده ، حماده ! د نن نه وروسته ته زما ورور یې . زما دوست یې ، زما مهربانه او لارښود یې ، ما ته څه داسې کلیمات را زده کړه چې زه یې وویلې شم. په خواب کې ورته حماد طیبه کلیمه په یاد کړله.

کله چې پشپاد کلیمه په ښه توګه یاده کړه نو حماد ته یې وویل: « ته خو نن متهرا ته ځې خو اسماعیل ته ووایه چې زه مسلمان شوې یم خو زما مسلماني به اوس په راز کې پاته وي ، هغه ته دا هم ووایه چې زما تر مکملې روغتیا پورې همدلته پاته شي ،بیا به زه ورسره پخپله تر کلي پورې ولاړ شم او څو ورځې به هلته د هغه او ابوبکر سره پاته شم او مذهبي رسوم به ترې یاد کړم«.

حماد په خوشحالۍ ورته وویل: « ته غم مه کوه .زه به اسماعیل و پوهوم«.

پشپال څه نور ویل هم غوښتل چې دروازه و ټکیده ، خاموشه شو .کله چې حماد راپورته شو او دروازه یې پرانیسته نو رتنا رانوتله. حماد رتنا ته د کرکې په سترګو وکتل او د هغه کمرې څخه بیرون ووت. رتنا مخته ورغله او د پشپال تر څنګ کیناسته او خبرې یې ورسره پیل کړې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷مه برخه

لمر د ماښام په تياره کوهي کې ورډوب شوې و ،مرغان خپلو ځالو او حيوانات خپلو کليو اوکورونو ته ورګرځيدلي و ،دکوهستانو لمنې وراني ويجاړې او غمژنې پرتې وې. داسې غمژنې لکه په سختې ناتوانۍ کې چې دلمر د پريوتو په وخت کې دکومې کونډې ښځې اوښکې رابهيږې. دبدرې نات څخه د رخصت اخستو په وخت کې حماد د بهيم سيم نه ووت او د سرسوتي ددرياب د لرګيو دهغه پل په لور روان و دکوم په واسطه چې هغه غوښتل د سرسوتي شرق لورې ته ولاړ شي.
په داسې وخت کې چې دماښام ځليدونکې جلوې د شپې تيارو کې ډوبې شوې او سور شفق د شپې تيارو له منځه وړې و، حماد دسرسوتي ددرياب د پل څخه اخوا تير شوې و. ددرياب څخه اخوا د تيريدو وروسته هغه شاته وکتل چې د بهيم سيم دکليو لوړ لوړ برجونه دسپوږمۍ په رڼا کې د ورايه ځليدل.حماد لږ څه ورښکته شو او دخپل آس څټ يې و ټپاوو . بيا يې هغه په چپه پښه کلک وواهه ، اس و شنهيده اوبيا يې د جنوب غرب په لور په ګړندۍ توګه ځغاسته پيل کړه . شپې هم د ورځې د ټولو داستانونو باب ترلې و اودخپلو غمونو مراحل يې په ډيره چټکۍ سره طې کول..
حماد ټوله شپه سفر کاوه ، سپوږمۍ دغرب په لور تيټه او د غروب له پاره يې تيارې نيوه ، شپه د خپلو ورکو شوو خزانو په لټون کې ستومانه شوې وه ، دحيرانتيا په ډنډ کې پراته ټول کائينات را بيداره شوي و...په همدې وخت کې حماد په يوه ګڼ ځنګل کې په سفر روان و.
دځنګل دننه يې يو تالاب وکوت اوهملته تم شو . کيدې شي چې هلته به يې دسهار لمونځ ادا کاوه.
د آس دخولي څخه يې قيضه راويسته اودزين سره يې را وځړوله اوآس يې د وښو خوړلو له پاره ازاد پريښود ، پخپله د تالاب په لورور روان شو ، په سپوږميزه شپه کې د تالاب اوبه داسې ښکاريدې لکه د ځنګل په سترګو کې اوښکه.
د اوداسه کولو وروسته حماد راپورته شو اويوې لورې ته و درېد تر څو لمونځ اداء کړي چې يو ناڅاپه يې ټکان وخوړ. دځنګل دننه نه څه عجيب اوازونه راتلل.داسې لکه کوم روح يا کوم انسان چې پرې د حملې له پاره ځان تياروي ،حماد خپله توره را وويسته اوڅلورو خواو ته يې وکتل. بې اختياره د حماد دخولې څخه د ځنګل په دغه ارامه فضا کې يوه خندا راپورته شوه، ويې کتل چې دهغې تر څنګ په يوه ونه کې يو ګونګې مرغه دخپلې خولې څخه څه عجيب و غريب اوازونه راباسي. هغه همدا اواز اوريدلې و او ټکان يې خوړلې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل اس ته د رانژدې کیدو سره سم حماد د قبلي لورې ته ودرید او د لمانځه نیت یې کاوه چې یو ځل بیا متوجه شو . بیا یې خپله توره د نیام څخه را وویستله او د آس دزین سره را ځوړند ډال یې هم را واخست. ځکه دا ځل د ځنګل د ننه د آسونو د پښو ټپار راته. اودا اوازونه هره شیبه را نژدې کیدل ، آن تر دې چې د حماد څنګ ته نژدې را ورسیدل او هملته په ګڼو ونو کې یو ناڅاپه تم شول. داسې لکه چا چې حماد او دهغه اس لیدلې وي او ناڅاپه یې خپل اسونه درولي وی.د حماد له پاره دا حالات رینښتیا هم د اندیښنې وړ وو.

حماد په ځنګل کې په خپل درونډ اواز غږ وکړ: «څوک یاست او ولې ما پسې راځئ ؟ که چیرې له ماسره کار لرئ نو زما مخې ته راشئ ؟»

په ځواب کې ورته یو اشنا اواز راغې ، « یا امیره !زه ګیان یم د خپل مالک په هدایت د خپلو څلورو ملګرو سره ستا په تعقیب را روان یو ، مونږ ټول ستا څخه لرې روان یو او ستا ساتنه کوو . له تا سره یو ځاې زمونږ د ټولو سفر کول خطرناک و ، ته بې غمه خپل لمونځ وکړه ، تر دې وخته به مونږ هم خپل لمونځونه اداء کړو.

د حماد شونډې د خندا نه پرانیستې پاته شوې، په شنو ګیاهو یې لمونځ اداء کړ او بیرته په آس کیناست او د خپل منزل په لور روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸مه برخه

يوه ورځ دلمرپريواته وروسته ماښامي کې حماد خپل آس د جمنا ددرياب په غاړه غاړه دجنوب په لور ځغلاوه ، ديخنۍ دموسم په واسطه ددرياب اوبه ښکته شوې وې او د اوبو په ځينو ځايو کې شګې را ټولې اوډيرې شوې وې ، ددرياب په منځ کې په کشتيو کې ولاړ ماهي نيونکې دماښام سندرې ويلې اوخپل جالونه يې راټولول. حماد په کوم ځاى کې د تم کيدو په ځاى مخته ولاړ.
لږه شيبه وروسته هغه د نرائن اشرم تر مخه ولاړ و. دآس نه دکيوتو وروسته يې لمړۍ ددې اشرم دپخواني جوړشوي تعمير نظاره وکړه ، وبى کتل چې دخپل زيات عمر له کبله نور رژول کيدو ته نژدې شوې دې. بيا يې خپل آس ديوې ونې سره و تړه. او اشرم ته ورننوت. دا ډير پخواني عمارت او داسرارو نه ډک و. تر منځ يې دهليزونه تر لرې لرې پورې غځيدلي او يو دبل سره نښتې و. په چت او ديوالونو يې دمختلفو ديوتاګانو او ديوې ګانو انځورونه جوړ کړل شوي و. حماد د عمارت دننه ورغې ، داسې ډاډه روان و لکه چې ټول عمر يې دې اشرم ته تله راتله کړې وي. هغه د خپل ټاټ دکاليو د پاسه دهندو کشتريانو په څير لباس اغوستې و ، دا لباس ورته بدري نات ورکړې و. حماد دخپلي قوارې نه هم لکه يو کشتري هندو جنګجو ښکاريده.
دلږ څه مخته تللو وروسته هغه ته يو زوړ پنډت تر سترګو شو ، حماد ورغږ کړ او ورته يې وويل: « مهاراج«.....
پنډت و دريد اوحماد ته يې وويل « وايه هلکه ،څه خبره ده«
حماد په ډيره عاجزۍ سره خپل سر ښکته کړ او ورته يې وويل « مهاراجه ! غواړم د پنډت پرمانند سره ووينم«
پنډت ترې په سخته لهجه وپوښتل:« ته دپرمانند سره څه پيژنې ؟«
حماد ورته په ډيرې نرمۍ سره وويل: « هغه زما د وطن دې«
پنډت ترې يو ځل بيا وپوښتل: « ايا ته هم دبهيم سيم اوسيدونکې يې ؟«
»هو ! زه دبهيم سيم څخه راغلي يم. زه دهغه ځاى د بدري نات مامور يم. دلته متهرا ته د شيانود اړتياو د معلومولو په خاطر راغلې يم ، بس فکر مې وکړ چې د خپل پنډت سره هم ووينم«
پنډت د يوه دهليز په لور اشاره وکړه او ويې ويل: « په دې دهليز کې درې کوټې پريږده او په ځلورمې کې به تاته پنډت پرمانند تر سترګو شي«.
حماد همغه کوټې ته راغې ، په نيمچه خلاصه دروازه کې يې وکتل چې دننه د پوخ عمر يو پنډت په مراقبې کې په پوره سکون او انجماد سره دتورۍ اوسۍ په پوستکي ناست دې او د بګوان په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کې ډوب شوېدې. حماد اخوا دیخوا وکتل ، شاوخوا هیڅوک نه تر سترګو کیدل ، دننه ورغې او هغه پنډت ته یې وویل:

»که چیرې زه غلط شوي نه وم نو ستا نوم پرمانند دې«

پنډت د خپل ارتکاز د حالت څخه رابیداره شو ،سریې و ګرځاوه او د خپلو سرو سترګو په واسطه یې حماد ته په غور وکتل او ورته یې وویل: « ایې هلکه ! څوک یې او ولې دې زما په ځانتوالې کې لغته ووهله«

حماد سمدلاسه د خپل مطلب په لور راغې او ورته یې وویل: « زه د بهیم سیم د بدري نات له لورې راغلې یم او دیوه ډیر مهم کار په لړ کې له تاسره وینم« .

پنډت د خپله ځایه راپورته شو او ویې ویل « ایا هغه زما په نامه کوم مهم پیغام رالیږلې دې. » په ځواب کې یې حماد د خپلې تورې د نیام څخه دبدري نات لیکلې لیک را وویست او پرمانند ته یې ورکړ او ورته یې وویل: « دا ولوله ، تاته به هره خبره پخپله ډاګیزه شي«.

پرمانند لیک ولوست اوبیا یې دکرتۍ په جیب کې کیښود او په ډیره خوشحالۍ یې د اوسۍ د تورپوستکي په لور اشاره وکړه او وویې ویل:

»راځه مهاراجه دلته کینه ! کینه«!

حماد په خپل ځاې دریدلې پاته شو اوپه پټه یې هغه ته وویل: « زه دکیناستو له پاره نه یم راغلې ، ماته دایلک خان په اړه څه معلومات راکړه«

پرمانند ورته په ډیر درنښت وویل: « دا څنګه شوني ده چې د دیوتاو په دې کور کې دې زما امیر دریدلې پاته وي او پنډت پروهت ته دې ارام او سکون په برخه شی .ته د اوسۍ په دې پوستکي کینه ، دا زما له پاره ډیره ستره نیک بختي ده « کرار کرار پرمانند دخپلو خبرو لهجه بدلوله«

حماد د تورې اوسۍ په پوستکي کیناست پرمانند یې ترمخه په درنښت سره وویل:« ایلک خان دلته د راجه په بندیخانه کې پروت دې ، هغه ورته ډول ډول اذیتونه ورکوي تر څو خبرې او اسرار ترې واخلی او دا ترې ډاګیزه کړي چې په دې زمکو کې یې نور څوک څوک ملګري دي او په کومو کومو ځایو کې کارونه تر سره کوي. خو ایلک خان ډیر ثابت قدمه دې ، یوائې همدا یو ځواب ورکوي او ورته وایی چې زه نه پوهیږم« .

حماد ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل: « ایا دایلک خان د ازادیدو کومه لاره تر سترګو کیدې شي. ما چې دنیشاپورنه تر متهرا پورې دا دومره اوږود سفر کړې مقصد یې دایلک خان ازادي ده« .

پرمانند ورته په ناهیلۍ سره وویل: « ما دخپله اړخه بیا بیا هڅې کړیدې خو زما هره هڅه ناکامه شوې ده ، هو ! که چیرې ته د همت او جرئت څرګندونه وکړې نو دایلک خان ازادیدل شوني دي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل: «هغه څنګه«....
پرمانند لږ څه فکر وکړ او ویې ویل: «د راجه عسکر هره ورځ ایلک خان د یوه غوایي ګاډي مخته
ته ترې او په ښار کې یې ګرځوي ، هغه ته همدا ډول اذیتونه ورکوي ، په لښتو یې وهي او هغه
بیچاره هم لکه د نر غوایي په څیر ګاډې راښکاږي ، هغوي یې ترې ساتي ، تر څو رازونه ترې واخلي
خو هغه تر اوسه پورې پوره مقاومت کړې او سوګند یې کړې چې په دې اړه به څه نه وایي .
هغه وخت چې ایلک خان په بازار کې ګاډې راښکاږي نو په همغه وخت کې که ته د هغه د ازادولو
هڅه وکړې نو د ازادیدو امکانات به یې روښانه وي او که نه د هغه ددې ځایه ازادیدل را ته شوني نه
ښکاري« .
حماد د خپله ځایه راپورته شو او ویې ویل «زه په ټولو حالاتو وپوهیدم ، ته اندیښنه مه کوه ، که
چیرې زما رب ته منظور وي نو په متهرا کې به سبا ورځ د ایلک خان اخري ورځ ثابته شي. اوس زه له
دې ځایه ځم او په کوم سراي کې شپه کوم«.
دواړو یو بل ته خداي پاماني وویله او یو له بله جلا شول. حماد د نرائن اشرام څخه ووت او د جمنا
ددریاب غاړې ته ولاړ کله چې د یوه میل واټن د وهلو وروسته د متهرا د ښار په لور را وګرځید نو
څو اسپ سورو خپل آسونه را وځغلول او د هغه مخه یې ونیوله. حماد په خندا شو څکه هغوې ګیان
او د هغه څلور کسه ملګري و. ګیان لږ څه د حماد لورې ته را نژدې شو او په ډیر ادب یې ترې وپوښتل
:
»یا امیره ! مونږ ته څه حکم شته ؟ ایا په نرائن اشرام کې دې د پنډت پرمانند سره د خبرو په وخت
کې څه تر لاسه کړل«
حماد خپل آس څو قدمه نور هم ور مخته کړ او ګیان ته یې په ډیره پټه توګه وویل: «واوره !نن
شپه به مونږ ټول همدلته په متهرا کې په مختلفو سرایونو کې شپه تیروو .د راجه عسکر هره ورځ
ماښام ایلک خان د غوایي ګاډي مخته ترې او د ښار په منځ کې یې ګرځوي ، ددغه کار څخه
د هغوې مقصد عبرت اخستل او ایلک خان ته اذیت ورکول دي ترڅو د هغه څخه رازونه را وسپړي
، هغوې غواړي وپوهیږي چې په دې سیمو کې نور څوک دي چې د غزني د مسلمان پادشاه له پاره
کار کوي. خو ایلک خان په پوره ثابت قدمۍ سره ولاړ دې. سبا چې هغوې هغه بازار ته راوړي نو
زه به په کومه بهانه د هغه ګاډې ودروم. ته به هم د خپلو ملګرو سره همدلته موجود اوسې. خو یوې
لورې ته او د خلکو نه به جدا دریږې.ترڅو د هغه ځایه په اسانۍ سره د تیښتې لارې درته پیدا وي.
ته به زما لورې ته وینې ، کله چې زه تاسو ته د ښیې لاس اشاره وکړم نو ته به د خپلو ملګرو سره یو
ځاي د راجه په عسکرو غشي وورویٔ ، څه غشي هلته په ولاړو ننداره چیانو هم وورویٔ ، ترڅو هلته

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوي تر منځ ګډوډي راپیدا شي ،په همدې وخت کې به زه ایلک خان له ځآنه سره واخلم او وبه یې تښتوم. تاسو به هم دهغه ځآیه د تیښتې هڅه وکړئ ، خو دښار نه د وتلو وروسته به دبهیم سیم په لور نه ورځئ ، ځکه چې داکار به زما او د بدرې نات له پاره ډیر خطرناکه وي ، زما تر شاشا د راتلو هڅه کوئ.

زه دښاره وځم او د جمنا ددریاب په غاړه غاړه به د جنوب په لور پنځه مایله واټن وهم. بیا دهغه ځایه به کیڼ لورې ته دبهیم سیم او سرسوتي ددریاب په لور دتلو په ځاې دجمنا څخه تیریږم او دشرق په لورې به ځم. په دې توګه که د راجه عسکر زمونږ په تعقیب پسې هم راشي نو دوکه به شي او مونږ به د جمنا ددریاب په شرقي برخو کې لټوي ، زه به بیا دهغه ځایه د جنوب په لور سفر پیلوم اوبیا به دهغه ځایه په عامو لارو دتللو په ځآې په ځنګلونو او ګیاه ګانو کې دبهیم سیم په لور د تللو هڅه کوم«.

حماد دخپل ډاډ په خاطر د ګیان څخه وپوښتل: »ایا زما په مطلب باندی وپوهیدې ؟«

ګیان ورته په مثبته توګه سر وخوځآوه او ویې ویل: » په دې اړه هیڅ ډول اندیښنه ونه کړې ، زمونږ هر کار او هر حرکت به ستاسې دحکم په مطابق وي«

ددې خبرو وروسته حماد ترې جدا شو او د متهرا دښار په لور روان شو ، ګیان هم دخپلو ملګرو سره یو ځآي دحماد څخه وروسته په پوره واټن ساتلو کې دښار په لور ور روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹مه برخه

دمندرونو په ښار متهرا کې يې ايلک خان د دويمي ورځې له پاره هم د زندان څخه را وويست او د يوه غوايي ګاډي مخې ته يې و تړه. هغه يو ډير ښکلي او د ښه قد وقامت خاوند ځوان و ، دتورو وېښتانو او ښايسته سترګو خاوند و ، يو عسکر د ګاډۍ دپاسه سپور و او ايلک خان يې په کوتک واهه او د ځناورو په څير يې ځغلاوو ، د ګاډۍ دواړو خواو ته دوه دوه ساتونکې په خپلو خپلو آسونو سپاره وو او ددې ګاډۍ د ساتنې دنده يې تر سره کوله.

د ايلک خان حال شيبه په شيبه خرابيده. کالي يې شکيدلي او رژيدلي وو. دمخ نور يې هره شيبه په تور والي اوښت ، هغه بيچاره په پوره خاموشۍ سره هغه ګاډۍ مخته راښکوده. دنندارچيانو يو هجوم يې هم شا شاته روان و. يو شمير خلکو ايلک خان ته بدې سپکې سپورې کولې او څه نورو پرې تيږې ورولې او خپله زړونه يې پرې په دې توګه يښول.

دبازار څخه د وتلو وروسته ، هغه وخت چې دا ګاډۍ يو پراخه ميدان ته ورسيده نو د نندارچيانو څخه دوه کسه هندوان چې پخپلو کې يې سره خبرې کولې د ډلې د منځته راووتل او ګاډۍ يې د شا څخه ونيوله او غوښتيل يې ايلک خان تم کړي. ايلک خان هم مخته زور واهه. دې دواړو هندوانو خپل زور وواهه خو ونه توانيدل چې د ايلک خان مقابله وکړي ځکه چې ايلک خان د يوه مست او بې سره نرغوايي په توګه ګاډۍ مخته را ښکودله. دوې دواړو خپل يو بل ملګرې هم را وباله او غوښتل يې په زور سره ايلک خان تم کړي خو دوې درې واړو يو ځآي هم ايلک خان تم نه شو کړاې. او دغه دغره په خير ځواکمن ترک ځوان هغوې درې واړه هم له ځآنه سره راښکودل.

په دې وخت کې په ناڅاپي توګه حماد خپل اس دې لورې ته را وځغلاوه ، دګاډۍ ځنګ ته را ورسيد او دآسه راښکته شو ، او دغو درې واړو هندوانو ته يې ، چې د ايلک خان دتم کولو هڅې يې کولې اشاره وکړه تر څو وروسته شي. هغه درې واړه ځوانان شاته شول او بيرته په نندارچيانو کې ورننوتل. حماد مخته ورغې او ګاډۍ د شا له اړخه ونيوله او تم يې کړه. ايلک خان يو ځل ودريد او په ډيره انديښنه يې شاته وکتل، کله چې پوه شو چې يوآځي يوه ځوان يې ګاډۍ تم کړې ده نو دغصې څخه سور شو او په خپل پوره ځواک سره يې دګاډۍ د مخته تللو هڅې پيل کړې خو په خپلو هڅو کې بريالي نه شو ، حماد يې ګاډۍ داسې تم کړې وه لکه چا چې د کوم مضبوط او مستکم څيز سره تړلې وي.

په زرګونو نندارچيان چې شاوخوا د ننداري له پاره ولاړ و ، دا مقابله په ډيره دلچسپۍ سره کتله. دهغوې په سترګو کې د حماد قدر وعزت ډيرښت موندلې و. ځکه همغه ګاډۍ د شا څخه نيولې وه

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخته حرکت ته یې نه پرېښوده، په داسې حال کې چې د هغه نه مخته ددې ګاډۍ د تم کولوله پاره ددرې هندو ځوانانو ټولې هلې ځلې ناکامه شوې وې. ایلک خان هم نور په ډېر زور وهلو سره ستومانه شوې و، ټول وجود یې خولې خولې و، حماد لږ څه زور نور هم وواهه او ګاډۍ یې د ایلک خان سره یو ځآي شاته بوتله، ایلک خان هم زور واهه اوغوښتل یې چې ګاډۍ د شاته تلو نه بنده کړي خو هغه بیچاره ناکامه و.

په ګاډۍ کې ناست عسکر په پرلپسې توګه ایلک خان په کوتکونو واهه او چیغې یې پرې وهلې تر څو ګاډۍ مخته بوزی. ترځنګ یې هغه ته سپکې سپورې کولې او دغدار، حرامي او ....په ښکنځلو یې نازوو.

حماد ګاډۍ پرېښوده او دګاډۍ چلوونکي ته راغې اوپه ډېر درنښت او احترام یې ورته وویل: « مهاراجه...که ستا اجازه وي زه به ددې ښځه رازونه را وسپړم».

ګاډي بان ورته په خندا وویل: « هرو مرو هڅه وکړه»

حماد ورته یو ځل بیا وویل: « لمړي به زه دهغه سره ددوست په څیر خبره کوم ترڅو څه ترې تر لاسه کړم خو که چیرې په هغې کې ناکامه شوم نو هغه د ګاډۍ نه جدا کوم اوداسې سختي به پرې وکړم ترڅو پخپله چغې ووهي او ټول رازونه را وسپړي».

ګاډي بان په شکرکونکو سترګو حماد ته وکتل او ورته یې وویل « که چیرې ته داسې وکولې شې نو دا به دې پرمونږ احسان وي، په دې توګه به دراجه په وړاندې زمونږ عزت نور هم زیات شي»

حماد شاوخوا وکتل او ګاډي بان ته یې وویل: « ته دغه نندارچیان او ساتونکي لږ څه ددې ځایه لرې کړه، کیدې شی دهغوې په شتون کې هغه څه ونه وایی.» ګاډی بان د ګاډۍ ښځه لاندې راکیوت او د ساتونکو په مرسته یې ننداړچیان لږ څه شاته وتمبول اوپخپله هم لرې و دریدل.

حماد دخپل آس قیضه ونیوله او د ایلک خان خواته راغې، او په ډېره مینه یې ورته وویلې.

»ایلک خانه.... ایلک خانه ! زه ستا دښمن نه یم بلکه وررور دې یم. ماته ووینه، زما ځاې متهرا نه دې بلکه نیشاپور دې، ایا ته هغه دبدرې نات پیژنې چې ابو الفتح نو میږي« .

ایلک خان دهغه خبرې هسې یو چال و ګڼلې او دهغه نه یې مخ واړاوه. « زه نه کوم نیشاپوري او نه ابو الفتح پیژنم. له ماسره تاته د ویلو هیڅ نه شته«

حماد ورته دا ځل په زړه سوځونکي اواز وویل: « ایلک خانه د تصوراتو د ګرداب نه ځآن را وکاږه .اودخپلو سترګو حجاب لرې کړه او ماته ووینه.« بیا حماد ایلک خان داوږې څخه ونیوه او ورته یې وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»زما غیور او زړه ور ترک وروره ! دغه اندیښني او اضطراب پرېږده او خپل جنون او لیونتوب متحرک کړه ، را څه چې دواړه یو ځاي د دښمنانو مقابله وکړو او له دوئ سره د هابیل قابیل لوبه و لوبوو . او ددوئ د مړینې د ایرو څخه ځانونه لړي وکاږو «.
دحماد په خبرو د ایلک خان حال دبرق وهلي زړې وني په څیر ګرځیدلی و ، هغه د پخوانۍ زړې وني په څیر غمژن او د کوم پخواني بُت په څیر خاموشه و . هغه و برېید او څه بې ربطه کلیمات یې وویل : بیا یې په سخت اواز کې وویل :« لکه څنګه چې خوند او رنګ پټ نه شي پاته کیدي په همدې توګه ستاسو د هندوانو ذهنیت هم له ما څخه نه شي پټیدې «.
حماد ورته داخل په سخته لهجه وویل : « ایلک خان له ځانه سره یې ولیکه ، زه له تاسره کومه ړنده عقیده نه لرم . ووایه چې زه ستا د ضمیر کوم عکس تاته را مخته کړم .که چیرې زما خبره دې ونه منله نو دا خلک به دې په تیارو او تعذیبونو کې د سترګو د نور څخه هم بېغمه کړي ، جسم به دې ټوټې ټوټې کړي ، داسې ټوټې ټوټې لکه په سلګونو کجیران چې د خره او نورو مردارو جسمونه ټوټې ټوټې کوي .ته زما د ملت د قهرمانانو څخه یو یې . را څه .....زما وروره ! دواړه یو ځآي ددوئ له پاره د تبره په څیر داسې ګذار ورکړو چې زخم زخم یې کړو او ددې ځایه پښې و کاږو . زما آس ستا تر مخه ولاړ دې ، دا مونږ دواړه په اسانۍ سره له دې ځایه ویستلې شي«
ایلک خان اوس هم خاموشه و ....حماد ورته یو ځل بیا په شفقت سره وویل « زما مټ وګرځه او د یوه مجاهد په څیر دې خپل ضمیر را بیداره کړه . ایلک خانه ته په کومو فکرونو کې ډوب یې ،خپل روح وپیژنه ، سوګند دې چې که چیرې ته له ما سره لاس یو کړې نو زه به ددې دښمنانو کورونه وران کړم او ددوئ شخصیتونه به د سهار دلمر په څیر په سرو وینو رنګین کړم«
حماد لږ څه تم شو او بیا یې وویل : « ایلک خانه ! قسم یادوم چې که چیرې زما خبره دې ونه منله نو زه به دې دویني حرمت له نظره و غورځوم او پوره سختي به در باندې وکړم او له دې ځایه به دې وتښتوم. یاد ساته زه په زور کې له تا کمزوری نه یم ، د تولک دښاره بیرون د صنوبر د ونې څخه را تاوه شوې رسۍ تا هم شکولې وه او همغه رسۍ ما دوه هومره هم د ناصرالدین تر مخه شکولې ده او همغه زه ستا د مرستې له پاره دې دیار ته را استولې یم«.
د ایلک خان مخ یو ځل روښانه شو ، په مخ یې جذبې او احساسات را بیداره شول . حماد ورته بیا خبره وکړه او هغه ته یې ټکان ورکړ : « ایلک خانه ! زه نه شم کولې تا دلته متهرا کې د مرګ په خونه کې ددوې رحم و کرم ته پرېږدم . ددې او هغې د جذبو څخه پورته زما خبره واوره . زه به ستا دښمنان د یو موټي خاورو په څیر وشیندم او داسې ګذار به ورکړم چې بیا یې د علاج له پاره هم څوک پیدا نه شي . واوره ! وخت را غلې چې ته له ما سره یو ځآي ددې دیار او دښتې نه وتښتې«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دایلک خان په شونډو نرۍ شانته خندا را پیدا شوه، خو هغه دومره صابر ځوان و چې بیا یې هم په خوله څه ونه ویل: حماد ورته بیا په غوږ کې وویل: « ایلک خانه ! ګوره زه خپل لاس په هوا کې پورته کوم او خپل عملیات پیلوم. بیا به ته وګورې چې زه څنګه د سترګو په رپ کې خاورې په کیمیا بدلوم. او دغه څوکسه په شمار فرعونیان به چې زمونږ شاوخوا ته ولاړ دي مونږ ته هیڅ ډول زیان را ونشي رسولي« .

حماد خپل ښي لاس په هوا کې پورته کړ. سمدلاسه لرې ولاړ ګیان او دهغه څلورو ملګرو په دې ساتونکو او ګاډي بان باندې غشي وویشتل اوبیا یې په تندار چیانو غشي وویشتل ، ګڼ شمیر کسان په کې ووژل شول او په نورو کې ګډوډي را منځته شوه او هر څوک چې په کومه تښتیدلې شو په همغه لاره وتښتید.

حماد سمدلاسه توره را وویستله ، هغه رسۍ یې ټولې پریکړې چې ایلک خان پرې تړل شوې و ، بیا حما په یوه ټوپ سره په خپل آس سپور شو او شاته یې غوښتل چې ایلک خان ته څه ووایې چې ایلک خان هم لکه د خونړي زمري په څیر د حماد په آس ور سپور شوې و دهغه شاته ناست و او ویې ویل:

»زه نه پوهیږم چې ته به څوک یې ، خو ددې سره بیا هم اوس مې که دوزخ ته هم بوځې درسره تللو ته تیاریم«.

حماد خپله توره او ډال ایلک خان ته ورکړل او ورته یې وویل « زما توره او ډال سنبال کړه ، زه آس ځغلوم ، هر څوک چې زمونږ دلارې د نیولو هڅه وکړي سمدلاسه یې له منځه یوسه« .

ایلک خان توره او ډال سنبال کړل ، حماد په ښي لاس د آس واګې ونیولې او په چپ لاس یې د آس د زین څخه را ځړیدلې دورند ګرز را پرانست او سنبال یې کړ او آس یې نور هم تیز کړ. اس ددواړو سره یو ځاې په پوره چټکتیا سره ځغلیده او هر چا چې هڅه کوله ددوې تر مخه راشي هغه د حماد دګرز او د ایلک خان د تورې ښکار ګرځیده. په دې توګه هغوې د ښاره ووتل او دخپلو ملګرو سره یو ځاې د یوې بلې لارې په واسطه د جمنا په لور ولاړل.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلمه برخه

دماښام بې نوره تورو تیارو هرې لورې ته خپل وزرونه غوړولي و...فضا د ویده شوي چمن په څیر خاموشه او اسمان د خپلې مینې نه ډکې سپوږمۍ څخه بې برخې و ، ترڅنګ یې د اسمان فضا د وریځو د ګردو غبار څخه ډکه وه. دجمنا دتورې تیارې غاړې تر څنګ څنګ حماد په پوره کوشش او اخلاص سره خپل آس ځغلاوه. اودهغې سرکشه آس هم دوې دواړو ته د ګټې او زیان دپه نظر کې نیولو پرته بې پرو د ازاد خیاله په څیر پرواز کاوه. بې خوبه اوبې سپوږمۍ شپه دمرګ په سکوت کې ډوبه شوې وه.

تر پنځه میله واټن پورې دجمنا په غاړه غاړه دجنوب په لور سفر نه وروسته حماد خپل آس په دریاب کې ور وغورځاوه ،آس هم په خپل ځواک سره د دریاب هغه لورې ته ووت. ګیان هم دخپلو ملګرو سره یو ځای دهغوې شاته روان و. بلې غاړې ته د ور اوختلو سره سم حماد همل‌ته تم شو او دخپلو ملګرو په انتظار کې کیناست. لږه شیبه وروسته ګیان هم دخپلو ملګرو سره هلته ور ورسید. اوهغه ټولو خلکو دایلک خان سره داسې روغبړ او درنښت وکړ لکه څنګه چې دیوه لښکر عسکر دخپل جنریل تر مخه په ډېر احترام اودرنښت سره را ځي.

دخپل آس نه دکیوتلو په وخت کې ګیان ایلک خان ته وویل:« یا امیره !ته زما آس درواخله ، دهغه دزین سره فالتو توره او ډال دواړه را ځوړند دي. زه به دکوم ملګري سره په آس باندې سپور شم«.

ایلک خان د حماد ډال دهغه دآس د زین سره را وځړاوه او توره یې دهغه د ملا په پټۍ کې را وځړوله اوبیا یې ترې وپوښتل:

»راته دې تر اوسه ونه ویل چې څوک یې. اودکومه ځایه راغلي یې...د نیشاپور سره څه اړیکي لرې....ناصرالدین دې څه ډول پیژني ، او داخبره دې ولې راته وکړه چې د بدرې نات اصلي نوم ابوالفتح دې» ایلک خان د آسه را ښکته شو اودخپلو پوښتنو دځواب اخستو منتظر شو.

حماد ورته په خند شو او ویې ویل: لا تر اوسه ددې پوښتنو دځواب وخت نه دې راغلي.مونږ باید سمدلاسه ددې ځایه کوچ وکړو. ددې ټولو پوښتنو ځواب به ته د بدرې نات او یاهم د ګیان دخولې واورې. دوې دواړه زما دټولو رازونو او اصلیت نه ښه خبر دي«.

حماد په خپل آس سپور شو او یوځل بیا د جمنا ددریاب دغاړې په کږو وږو لارو یې خپل اسونه وځغلول.

پنځه مایله نور هم مخته ولاړل اویو ځل بیا یې دجمنا څخه آسونه را تیر کړل او د بهیم سیم په لور یې مخه کړه. په شرق کې لرې لرې دسپومۍ د راختلو نښې هم را څرګندې شوې.دځنګل ونې بوټې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپوږمۍ په دې رڼا کې ډېر غمژن او مړژواندي ښکاريدل ، داسې لکه د لمر د پريوتو په وخت کې چې د بنديخانې کوم بندي د خپلې بې وسۍ خخه پرده لرې کوي ....يا....يا د کلونو کلونو پخوانيو ورانو ويجاړو خانقاه ګانو کې غمژنه سپوږمۍ په سلګيو سلګيو ژړا کوي ، بلکل همغسې لکه دځنګل هر بوټې چې د سپوږمۍ په شپه زړه نيونکې او غمزده وي او داسې ولاړ وي لکه څوک چې دمشيت دهغه کارکوونکو مامورينو انتظار کوي چې دخپلو لارو خخه بې لارې او بې درکه شوي وي.

حماد ناڅاپه خپل آس تم کړ او دخپلو ملګرو په لوريې په غور سره وکتل او ورته يې وويل: « تم شئ »

دهغه په اواز کې داسې فکري ژورتيا وه لکه څوک چې يو ډېر زيات مکروه څيز وويني او د شر څخه يې دخپلو ملګرو دژغورلو او ساتنې اراده لرې. په ځنګل کې يې په ډېره ناکرارۍ او غور سره مخته داسې په زير سره وکتل لکه يوه روږه نيونکې چې په بې کرارۍ سره دماښام په لور ويني.

په همدې وخت کې ايلک خان دحماد په لور مخ کړ او ورته يې وويل:

»ولې تم شوې ؟ ايا کومه خطره درته تر سترګو کيږي ؟» حماد خپل غوږ په لاس کې ونيوه او بيا يې وويل:

»ايلک خان ! واوره ، غور سره ورته غوږ شه ، تاته په ځنګله کې د آسونو د پښو دقدمونو اواز تر غوږو کيږي ؟

ايلک خان تر ډېره پورې غوږ نيولې و تر څو دغه اوازونه واوري ، بيا يې په انديښنې سره حماد ته وويل: « ستا خبره سهي ده ، په ځنګل کې په يوه وار د ډېرو آسونو د پښو اواز تر غوږو کيږي. اودا اواز هره شيبه را نږدې کيږي. ددې مقصد دادې چې دا خلک هم زمونږ په لور را روان دی« .

اوس نو داسونو د پښو اوازونه په ازاده توګه اوريدل کيدل. حماد يو ځل بيا ددې اوازونو په اوريدو سره وويل: « ايلک خانه واوره ! ددې راتلونکو سپرو شميره د لسو کسانو څخه کمه نه ده . زه به ددوې په راتلو کې په دې غلطۍ کې نه لويږم چې وو ايم چې دمتهرا عسکر په لړو لړو ډلو کې په څلورو خواو کې خپاره شوي دي او زمونږ لټون به کوي. خو ايلک خانه واوره چې : ...(الحب لله و البغض لله) ترهغې چې زما په جسم کې د ويني اخري څاڅکې هم وي زه به د اوسۍ په څير دښکاري او دمرغې په څير د مرغۍ خورو نه ستاسو د ټولو ساتنه کوم. ايلک خانه ، حوصله او همت له لاسه مه ورکوه.... .

ايلک خان سينه تانده کړه او ويې ويل: « اې زما نوم ورکې او اجنبي دوسته او لاربنوده ! کله چې دښمن پر مونږ حمله وکړي نو ته به ووينې چې ايلک به د پنځو اوو کسانود وژلو پرته مرګ ته زړه

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نه کړي. زما دې د مجاهدینو د پښو د آسونو په ګردونو سوګند وي چې ایلک خان به په جنګ کې خپل دوست هیڅکله هم ناهیلي نه کړي«......
ایلک خان خاموشه شو. څکه مخې ته څو کسه سپاره راغلل. او هغوی ټولو ددوی د کلابند کولو هڅې پیل کړې. ایلک خان وشمیرل او ویې کتل چې د حماد د خبرې سره سم هغه لس کسان و. ایلک خان وکتل چې د حماد یو لاس کې ډال او په بل کې یې دروند ګرز نیولی دی. ایلک خان او نورو ملګرو یې هم خپلې خپلې وسلې په لاسو کې نیولې وې، بیا حماد هغو سپرو ته ورغږ کړ او ورته یې وویل: » تاسو څوک یاست او ولې مو زمونږ د کلابندۍ کولو هڅې وکړې«
د هغوی څخه یوه یې د ایلک خان په لور اشاره وکړه او ویې ویل » د متهرا د غه بندي به په داسې اسانۍ سره زمونږ له لاسو په تیښته بریالي نه شي. تا ددې په ازادولو کې د خپلې خاورې او وطن سره خیانت کړې، زموږ په لاسو د مړینې نه مخته مونږ ته ووایاست چې تاسو د کومو سیمو پورې اړوند یاست او د کوم ځای اوسیدونکي یاست«
د حماد څخه داسې خیرونکې او افعي مار جوړ شوي و چې هره ثانیه یې زړه غوښتل دوی و چیچي، خپل او سپنیز ګرز یې د ماهي نیونکو د جالونو په څیر په هوا کې خوځاوه او د هغه مار په څیر یې غږ ویست چې د خپل قهر په وخت کې د خپل قهرجن روح د ژورتیا نه چیغه وهي.
»ستاسې خبرې دومره بې کاره او بې حقیقته دي لکه د یوه احمق د خولې نه چې د حماقت اواز راوځي. زه به مو په خیرو باندې د غم، قهر او تیارو ناهیلۍ راخپرې کړم. ستاسو په هډوکو کې به بې کرارۍ او د یوه نوي قهر سره به پر تاسو د خپل ګرز باران و اوروم. په دې تیاره شپه کې به زه تاسو ته د فنا نندار و ښایم او تاسو ته به د ځنګلي خنزیرانو په څیر په پوزه کې د مرګ نتکۍ دروا چوم او زه به در څخه د خپل منزل په لور روان شم. زما رب زما سره دې او همغه به ماته برې او سرفرازي راپه برخه کوي.
مخته راغلي سپرو لا تر او سه خپله کلابندي نه وه پوره کړې چې حماد د غصې او قهر څخه د سکرو سکروټه وګرځید، خپل ګرز یې وګرځاوه....آس ته یې پونده ورکړه او په ټولو دښمنانو یې سرګرځونکې د تکبیر غږ (الله اکبر) پورته کړ او د هغه جوپان په څیر یې پرې حمله وکړه چې تر مخه یې رمې ته څوک د زیان د ورسولو هڅه کوي. هغه په ټولو یوه وحشتناکه حمله وکړه او په همغه لمړۍ حمله کې یې د خپلو درې کسو دښمنانو سرونه پرې کړل.
د هغه شاته ایلک خان، ګیان او د هغه ملګري هم په دې جنګ کې را ګډ شوي و، د ایلک خان د جنګ کرچار داسې ولکه په یوه وران ځنګل کې چې لوږې اخیستې خیرونکې په قهر شوي وي،

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم په خپله لمړنۍ حمله کې د دښمن دوه کسان له منځه وړي و ، کله چې حماد بیا ځل د الله اکبر غږ وکړ نو ایلک خان په عجیبه جوش او ولولې سره د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل:

»زما دوسته ، زما حبیبه ! وایه وایه...بیا یې ووایه...د غه مقدس غږ یو ځل بیا پورته کړه«...

حماد یو ځل بیا د تکبیر غږ پورته کړ ، دا ځل ایلک خان د ګیان او ملګرو په لور یې په کتلو سره وویل... :

»دوستانو ! تاسو هم دا غږ پورته کړئ ، هو ! د همدې څخه د اسم اعظم غږ پورته کړئ«...

ګیان او ملګري یې د ایلک خان سره یو ځاي شو او د تکبیر دا سې غږونه یې پورته کړل چې ځنګل یې په لړزه واخست او کله چې دوې خپل اړخونه بدل کړل او بیا یې حمله کوله نو ویې کتل چې حماد د څو نورو دشمنانو سرونه هم ور پرېکړي دي. اوس نو درې کسان پاته و. د هغوې د ډلې نه یو د ایلک خان ښکار و ګرځید او هغه نور دواړه یې د ګیان او ملګرو په لاسو دژوند نه بیغمه شول.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱مه برخه

د سپوږمۍ په دې نیمايي رڼا شپه کې ايلک خان د حماد لورې ته رانژدې شو د حماد د ټاټ کالي او د هغه ګرز په وینو ککړ و. ايلک خان په ډېر درنښت او احترام سره د حماد په لور وکتل او ورته يې وويل: «زما محسنه ! زما حبيبه ! د خداې له پاره را ته ووايه چې څوک يې او د کوم ځايه راغلې يې. ما په خپل ژوند کې د لمړي ځل له پاره ستا په څير افسانوي جنګجو کتلې دې. زه همدا اوس له تا نه د هغه څه په اړه ډېر څه اوريدل غواړم چې په متهرا کې دې هغه غوايي ګاډی تم کړ چې د متهرا خلکو پر ماباندې لکه د غوايي په څير راښکود.

حماد خپل آس د ايلک خان څنګ ته راواړ او هغه يې په اوږه و ټپاوه او ورته يې وويل: «ايلک خانه ! ته په دې اړه فکر مه کوه. د بهيم سيم په کلي کې به د بدرې نات کور ته ورځو او هملته به در ته په ارام سره هر څه ووايم. له ماسره ستا په نامه يو ليک هم شته ، چې ما ته د هرات والي ناصر الدين راکړې. راځه چې لمړی د غه ټول لاشونه ښخ کړو او د ويني دغه څاڅکي پاک کړو ترڅو د دې وينو په کتلو سره څوک زمونږ د آسونو تعقيب و نه کولې شي. ټولو يو ځای هغه لاشونه ښخ کړل او د ښو په منښودو سره يې د وينو هغه نښې نښانې هم له منځه يوړې بيا يې د شمال غرب په لور د بهيم سيم کلي ته مخه کړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲مه برخه

سهار ته لا تر اوسه ډیر وخت پاته و چې ګیان د بدري نات دکور دروازه ورو وټکوله. حماد ، ایلک خان او نور ملګري یی تر شا ولاړ وو . لږه شیبه وروسته دحویلی دننه دسپې اواز پیدا شو ، خو سمدلاسه څوک راپورته شو او سپي یی بند کړ اوبیا یی د حویلۍ دروازه پرانیسته. ددروازې پرانیستونکې دحویلۍ یوه ملازم و. ټول حویلۍ ته ورننوتل. دګیان ملګرو ټول آسونه داصطبل په لور یوړل. خو ګیان ،حماد او ایلک خان دخپله ځانه سره خپلې کمرې ته یوړل. لږه شیبه وروسته بدري نات هم د کوره راووت. په لاسو کې یی روڼ مشال نیولی و ، د اصطبل په لور دتللو په وخت کې یی هغه ملازم ته ورغږ کړ چې دروازه یی پرانیستې وه . کله چې هغه ملازم په یوه منډه د بدري نات خواته راغي نو بدري نات ترې په پلټونکې توګه وپوښتل: « دحویلۍ دروازه چا و ټکوله«..

ملازم ورته په خوشحالۍ سره وویل: « مالکه ! ګیان دخپلو ملګرو سره را ستون شوې دي«

بدري نات ترې په ډیر شوق سره وپوښتل: « ایا حماد هم ورسره شته ؟«

ملازم ورته په خندا کې وویل: « مالکه ! یوازې حماد نه چې ایلک خان هم ورسره دي«

بدري نات دګیان دکوټې په لور ورغي او ویی ویل « زما زړه د پخوانه ویل چې دنیشاپور دا شاهین چې هر کار ته لاس واچوي ، ناکامیږي نه« .

حماد ، ایلک خان اوګیان درې واړه ناست و او خبرې یی کولې ، چې بدری نات هم ورننوت.دهغه دکتلو سره سم ایلک خان راپورته شو اودبدری نات سره یی غیږه ورکړه. او ویی ویل « زه هم ستا منتظر وم» بیا یی دحماد په لور اشاره وکړه او ویی ویل « زه ددغه ورور په برخه کې معلومات تر لاسه کول غواړم خو هغه دخپل ځان په اړه تر اوسه ماته څه نه دي ویلي«....

پخوا له دې چې بدری نات څه ووایي ، حماد دخپل سر څخه خود لرې کړ او دهغې د لاندې اینبودل شوې څرمني دمنځ څخه یی یو لیک را وویست او ایلک خان ته یی ورکړ او ورته یی وویل: « دا ولوله ، دا ستا په نامه دناصرالدین لیک دي«...

بدري نات او ایلک دواړو د مشال په رڼا لیک ولوست ، د لوست نه وروسته ایلک خان لاندې ښکته شو اودحماد دواړه زنګونونه یی ونیول او ورته یی وویل: « دنن نه وروسته ته زما امیر یی اوزه ستا یو ډیر ادني سپاهي«

حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل: « نه ددې ځای امارت به له همتا سره وي زه به ستا تر لاسه لاندې په کار کولو خوشحالې محسوسوم«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایلک خان ورته په ډېر درنښت وویل: «دا به ښکلې شوني وي ، ستا په شتون کې ایلک خان بلکل دامارت وړتیا نه لري. ته زما څخه ډېر ځواکمن او د جنګي امورو ماهر يې. ما ته د خوښې ځاي دې چې ستا په څير ديوه امير تر لاس لاندي کار وکړم. په خداې قسم چې ايلک خان د حکم کولو له پاره نه بلکه د اتباع له پاره پيدا شوې دي»

حماد راپورته شو او ايلک خان ته يې وويل: «د سهار د لمانځه وخت داخل شوې دي ، راځئ چې لمړی لمونځ اداء کړو بيا به دواړه د خپلو نورو امورو په لور توجه کوو»

بدري نات ترې په انديښني سره وپوښتل «کوم نوي امور»...

حماد ورته وويل: «نګرکوټ....چيرې چې زما د ملت يوه لور د پنډتانو په بند کې پرته ده ... که چيرې هغه ژوندۍ وي نوزه به دهغې د خلاصون او بيرته راوړو په برخه کې هرو مرو بريالی کيږم. خو که چيرې هغو قصابانو هغه په خپلو بتانو قرباني کړي وي نو خداې تعالي دې دهغې روح ته سکون اوراحت ورکړي»...

حماد لږ څه تم شو او ويې ويل: «دهغې مسلماني نجلۍ نوم څه دي؟ تا ماته ويلي و خو زما دذهن نه يې نوم وتلې دې».

بدري نات ورته وويل: «دهغې نوم اوما دې او دنګرکوټ په مندر کې خدمتګاره وه ، ډيره صابره او ذهينه پيغله ده ، که چيرې د وزې په څير يې هم پوست وويستل شی بيا به هم دخپلو ملګرو او پټ تحريک په اړه يوه خبره هم ونه کړی. هغه داسې پيغله ده چې هر ډول باور ، ويار او اعتماد پرې کيدې شی».

حماد په دعايه توګه وويل: «خداې دې وکړي چې زما تر ورسيدو پورې زما دقوم دغه لور ژوندې اوسلامته اوسي ،نو زه به هغه د دې دوزخ څخه د هغې په راويستلو بريالي شم او»....

بدري نات يې په منځ کې راټوپ کړ او ويې ويل: «دهغې پيغلې سره يو بل راز هم تړلې دي»..

حماد ورته وکتل او ويې پوښتل «څه ډول راز..؟»

بدری نات دايلک خان په لور وکتل او په نرۍ شانته خندا يې وويل: «هغه پيغله چې اوما نوميږي ، دايلک خان سره ډيره زياته مينه کوي ،ايلک خان يې هم هغه خوښوي ، نژدې و چې ددواړو تر منځ نکاح وکړل شي ،چې دا پيښه وشوه».

حماد وخندل او ايلک خان ته يې وکتل او ويې ويل: «غم مه کوه ، هغه به هرو مرو ددې جهنم څخه راباسم او دهغې نه وروسته به په همدې حويلۍ کې ستا دښځې په څير له تا سره اوسيږي».

بدری نات يو ځل بيا وپوښتل: «نګر کوټ ته به څه وخت روانيږئ ، تر څو ستاسو د خوراک څښاک بندوبست وکړم.ايا داسې به شوني نه وی چې»....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په منځ کې راټوپ کړ او ویې ویل «د سهار د لمانځه وروسته د دې ځای په روانیږم، له ماسره به یو اخې ایلک خان سفرکوي ، اوس راځئ چې ناوخته کیږي. لمونځ وکړئ»
ټولو اودسونه وکړل ، بیا هغوی ټولو د ګیان په کوټه کې د بدري نات په امامت سره د سهار لمونځ اداء کړ».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳مه برخه

د ځو ورځو پرلپسي سفر کولو وروسته حماد او ایلک خان یوه ورځ د نګرکوټ کلا ډوله مندر ته د نژدې پنځه مایله واټن په لرېوالي سره ور رسيدلي و. په دې وخت کې لمر د سر پاسه ولاړ و ، دوې هم د خپلو اسونو رفتار کم کړې و ، ځکه چې هغوې غوښتل چې د شپې په تیاره کې مندر ته ورسیږي او هلته شپیني حمله وکړي. په همدې خاطر هغوې کرار کرار د کوهستان په نالو او ښکته پورته ځایو کې پټ پټ د شمال په لور مخته روان وو.

کله چې لمر پریوت نو هغوې د کلا شکله مندر د شرقي برخې ځخه تیرشوي و او ډیر مخته تللي و. هغوې د مندر ځخه یو دوه مایله نور هم لرې ولاړل او بیا بیرته د غرب په لور ور وګرځیدل او د کوهستاني دریاب هغې غاړې ته راغلل چې د دیوال شکله غرونو د دریې برخو ځخه تیریده او په سر یې مندر پروت و . هغوې وکتل چې د یخنۍ په واسطه د دریاب اوبه ډیرې کمې او غاړې یې پوره وچې شوي دي، حماد او ایلک خان دواړو د دریاب په همدې وچو غاړو باندې خپل آسونه ځغلول او بیرته د مندر په لور را روان وو.

د مندر شاته د غره نه لاندې یې په یوه تیاره ځاې کې خپل آسونه وتړل ، دواړو لمرۍ د ماسختن لمونځ اداء کړ، بیا حماد خپله او سپنیزه پنجه را وویستله ، د غره په سر د مندر په کتلو سره یې د هغه ځاې د پورتوالي اندازه واخسته او بیا یې د زین ځخه رسۍ را پرانسته او ددې او سپنیزې پنجې سره یې وتړله. د هغه ټول کار ته ایلک خان په ډیر غور او دلچسپۍ سره کتل.

بیا د ایلک خان د سترګو تر مخه حماد خپله رسۍ د او سپنیزې پنجې سره یو ځاې تاو راتاوه کړه او پورته یې ور ګذار کړه. په همغه لمړي ځل د غه او سپنیزه پنجه ددې دیوال شکله غره په کوم ځاې کې کلکه و نښتله. حماد د پنجې سره تړلې رسۍ ښه کش را کش کړه او د هغې د ټینګښت اندازه یې واخسته، بیا د خپل آس ځنګ ته راغي ، د غشو ډک ملابند یې د ملا و تړه ، ډال او کمان یې په اوږه واچاوه او بیرته د رسۍ خوا ته راغي او ودرید. ایلک خان هم د حماد په څیر خپل ځان په وسله سنبال کړ.

زما تر شا د راتلو هڅه کوه ، یاد ساته چې کوم اواز را پیدا نه شي. او که نه زمونږ دا خطرناک عملیات به د ناکامۍ سره مخ شي. دواړه د خپلو لاسو ، پښو او زنګونو په مرسته په ډیره چټکتیا سره پورته و ختل ، حماد خپله رسۍ په دواړو لاسو و نیوله یو ټوپ یې وواهه ، او بیا یې رسۍ د خپلو دواړو پښو تر منځ کلکه و نیوله او پورته پرې خوت، ایلک خان ته یې هم وویل: « ایلک

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانه !لکه څنګه چې زه پورته ځم په همدې توګه ته هم زما تر شا د راتلو هڅه کوه.خو یاد ساته چې کوم اواز راپیدا نه شي او کنه زمونږ دا خطرناک پروګرام به دناکامۍ سره مخ شي.

کله چې هغه ځآې ته را ورسید چیرې چې او سپنیزه پنجه د یوې تیږې ترمنځ ننښتي وه ، حماد تر څو لمحو پورې اخوا دیخوا وکتل اوبیا یې په تیاره کې سترګو رڼا وکړه ، په کوم ځاې کې چې پنجه ننښتې وه ، دهغې څخه لږ څه پورته د غره ډیره برخه مخته را وتلې وه ، حماد ایلک خان ته په اشارې کولو سره د پورته راتلو وویل ، اوبیا دواړه د غره په دغه را وتلې برخې باندې و دریدل، بیا حماد پنجه د غره د سترو تیږو څخه را خلاصه کړه او هغه یې د تړل شوې رسۍ سره را ټوله او یو ځل بیا پورته ور وغورځوله. پنجه یو ځل بیا د غره په کومه ستره تیږه کې ننښتې وه اودوې دواړه بیا د پنجې اورسۍ په مرسته پورته وختل. په همدې توګه یې دوه ځله نور هم پنجه پورته ګذار کړه او دوې ددغې دیوال شکله غر ، چې په سر یې بهیم نومې مندر و ،په ورختلو بریالي شول.(د نګرکوټ دا کلا شکله مندر د بهیم په نامه مشهور شوې و. هغه په یوه ډیر لوړ او ددرې خواو نه دناقابل تسخیر غرونو د پاسه د مشهور راجه بهیم په لاسو تعمیر شوې و. په هندوستان کې دا د بتانو تر ټولو ستر مرکز و. او ددې ځاې پروهتې په ټولو هندو راجاګانو باندې خپل اغیز درلود. ددې مندر بتانو په سترګو کې لعل او جوهر اېښوول شوي و)

د غره دپاسه د راختلو وروسته حماد پنجه په یوه ستره تیږه کې ونښلوله او رسۍ یې ترې لاندې را وځړوله ، بیا یې په پټه ایلک خان ته وویل: (ایلکه ایلکه !کومې لورې ته چې مونږ را غلي یو دا خو دمندر شاتنۍ برخه ده ، خو ددې سره سره به بیا هم دلته وسله وال ساتونکي اوسي. مونږ باید دلته پریوځو اود مار په څیر په سینه هغه لورې ته ور وښویږو.

سمدلاسه دواړه په دغه تیږلوړه زمکه باندې پریوتل ، بیا ایلک خان حماد ته وویل « یا امیره !زه ددې مندر دهرې برخې په اړه معلومات لرم. ستا اندازه سهی ده ددې مندر په شاتنۍ برخه کې هم ساتونکې شته. زه به مخته مخته ښویږم ته زما شاته راځه« .

حماد یې وړاندیز و مانه او ورته یې وویل: « یو بل کار هم وکړه ایلکه. خپل ډال شاته وتړه ، تر څو د ښویدو په وخت کې اواز ونه کړي«.

حماد او ایلک مخته ښوویدل ، کله چې د مندر شاتنۍ برخې کې دتورو تیږو څخه جوړ کړل شوي دیوال ته ور نژدې شول نو حماد ایلک خان د اوږې څخه ونیوه او تم یې کړ ، ورته یې وویل « تم شه ، ایلک خانه !خپل ښي او کیڼ لورې ته ووینه. ددواړو خواو څخه ساتونکې را روان دي ، سر ټیټ کړه او ساه دې بنده کړه«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد او ایلک خان دواړو خپل سرونه په زمکه ایښودي و.او خپلې ساه ګانې يې و درولې ، خو سترګې يې په دغو وسلوالو ساتونکو نښتې وې چې دښي او کيڼ لورې څخه راتلل.
دواړه ساتونکې راغلل ، يو دبل سره يو ځای شول اوبيا بېرته په مختلفو سمتونو روان شول. کله چې هغوی لرې ولاړل نوحماد ورته وويل: « ايلکه ! ددې مندر د شاتنۍ برخې دغه دواړه ساتونکې بېرته را ځي او يو دبل سره بيا وينې اوبېرته ستنيږي ، ددوی د ساتنې اوپهرې همدا طريقه ده.
ايلکه...ايلکه ! راځه لږ څه نور هم مخته ورځو او په زمکه پريوځو. خو واوره ! داخل چې هغوی دواړه يو ځای شي او بيا بېرته دمختلفو سمتو په لور روان شي نو په ښي لور تلونکې باندې په زه او په کيڼ لور تلونکې باندې ته حمله وکړه . پټ پټ دهغه شاته ولاړه شه. لمړی يې خوله وربنده کړه او بيا يې کار ور خلاص کړه«.
ايلک خان هم ورته په ځواب کې وويل: « ای اميره ! په دې اړه فکر مه کوه. زه به ستا دهدايت سره سم عمل کوم » لږه شيبه وروسته بيا هغه دواړه ساتونکې را وګرځيدل په همغه ځآی کې يو دبل سره يو ځآی شول اوبېرته په مخالفو سمتونو روان شول.حماد او ايلک خان ورته په سنګر کې ناست و او د زمريو په څير پسې را ووتل او په کرار کرار يې تر شا روان شول او بيا يې پرې ور ټوپ کړ ، لمړی يې ددوی خولې ور بندې کړې بيا يې دهغوی په سينو کې د زهرو خنجر ور ننويست ، بيا يې ددواړو ساتونکو لاشونه واخستل اوشاته يې کړل ، بيا يې شاو خوا وکتل ، ترڅنګ يې ورته د ونو بوټو يو ځنګل شانته تر سترګو شو ، دهغوی دواړو لاشونه يې په همغه ځنګل کې ور واچول اوبېرته دمندر لورې ته راستانه شول.
اوس نو هغوی دمندر د جنوبي ديوال تر څنګ څنګ دشرقي برخې په لور ور روان و . او همدا مندر ته د ورننوتلو لاره وه. دديوال اخري سر ته په رارسيدو سره حماد د مندر شرقي برخې په لور وکتل ، دمندر په دغې برخې کې دبې شميره ستنو څخه جوړ شوې دهليز و چې دشمال په لور تر لرې لرې پورې غځيدلې و. ددې دهليز دننه بې شميره ډيوې بلې شوې وې او دهمدې ډيوو په رڼاکې هلته ساتونکو خپله دنده تر سره کوله. حماد او ايلک خان دواړه د يوې ستنې سره څنګ ته شول او دساتونکو دراتلو انتظار يې پيل کړ.
څنګه چې پهره دار د ستنې تر څنګ په تيريدو شو نو حماد او ايلک خان پرې د زمريو په څير ور ولويدل ، دهغه خوله يې ور بنده کړه او په ډيره چټکۍ سره يې هغه راښکود اودمندر د جنوبي ديوال په تيارو کې يې ور وغورځاوه.
هغوی بېرته همدې ستر دهليز ته راستانه شول او شاوخوا يې و ځارله ، دمندر تر مخه شرقي لورې چيرې چې يو نشيبي لاره دمندر په لور راتلله هلته دمندر خو کسه وسلوال پهره داران ولاړ و . د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستنې شاته ولاړ حماد په پټه وويل: « ایلکه ، ایلکه ! ایا دا ویلې شې چې اوما به په کومه کمره کې بنده وي»

ایلک دڅو لمحو دخاموشۍ وروسته وويل:« که چیرې ژوندۍ وي او په دیوي او دیوتاو باندې یې قرباني کړي نه وي نو هغه به ددې مندر په تاخانه کې وي».

حماد ترې بیا وپوښتل: « تاخانه کومې لورې ته دي»

»دلته خو یوه نه بلکه بې شمیره تاخانې دي او هیڅ نابلده انسان ددې تاخانو څخه نه شي وتلې. خوبیا هم زه فکر کوم چې هغه به دمندر د ستر پروهت په ذاتي تاخانې کې وي«.

»ایا ته دهغې تاخانې په اړه معلومات لرې ؟«

هو ! امیره ما هغه تاخانه کتلې ده« .

»نو بیا واوره ایلکه ! دددهلیز د دیوال سره نښتي نښتې مخته د هغې تاخانې په لور ولاړ شه. زه هم درسره ملګرې یم ، « دواړه دهغه دهلیز ددیوال سره نښتي کرارکرار مخته ولاړل ،یوې دروازې ته په رسیدو سره ایلک خان تم شو ، بیا یې هغه دروازې ته لږ څه زور ورکړ او ویې کتل چې دروازه پرانیستې ده، دهغې یوه پله یې لږ څه خلاصه کړه. ایلک خان ورته په پټه وويل:« یا امیره ! قدرت په مکمله توګه زمونږ سره ملګرې دې. تاخانې ته تلونکې دا لاره پرانیستې ده. اوس زما شا شاته راځه«

دواړو دروازه پرانیسته او دننه ورغلل ، دروازه یې تر شا بیرته بنده کړه ،کوم ځاې چې دوې ولاړ و هغه پاتخې وې چې لاندې کوزیدې ، د پاتخو په دواړو خواو کې ددیوالونو سره مشالونه لږیدلې و چې د همدې له کبله پاتخې په پوره اسانۍ سره څرګندیدې.

دواړو بې له دې چې شور وزوګ را پیدا کړي لاندې کیوتل ، د نژدې شلو پاټکو نه د کیوتلو وروسته هغوې د تورو تیږو نه په جوړ شوي فرش باندې ولاړ و. دا یوه پرانیستې لاره وه چې مخامخ دغرب په لورې تلله. دواړه څو قدمه مخته ولاړل چې ویې کتل چې دا لاره دیوې بلې لارې سره یو ځاې کیږي چې شمال جنوب لورې ته غځیدلې وه. دا ددې ټولو تاخانو دهلیزونه و، ځکه چې ددې دهلیزونو دواړو خواو ته ګڼ شمیرې کوټې وې او ټولې په تیارو کې ډوبې وې خوبیا هم د شمال په لورې پرتو کوټو کې لږ څه روښنایې تر سترګو کیدله.

دواړو په ډیر غور سره یو بل ته وکتل. بیا مخته ولاړل ، دواړو د یوې روښانه کمرې دننه وکتل ،هلته په کمره کې د کرشن مراراي دتیږو څخه جوړ کړل شوې یو ستر بُت ایښوول شوې و ،اودهغې بُت د سر سره نژدې دیوال باندې یو ستر مشال هم نښلول شوې و. ددې نه وروسته هغه دځلورو کمرو پلټنه وکړه خو هغه ټولې خالي وې خو د دیوي ګانو او دیوتاګانو د بوتانو نه ډکې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي او د هر بُت سره نژدې مشالونه ایښوول شوي و. دا کمرې په ښه عطرو خوشبویه شوې وې ، تر ځنګ یې د شمال او جنوب پورې غځیدلې دهلیزونه هم د همداسې خوشبو ځخه ډک و.
حماد او ایلک خان مخته ولاړل.... اوس د هغوې تر مخه داسې یوه کمره راغله چې د پخوانیو کمرو په نسبت ډیره روښانه وه ، حماد لکه د یوه ځناور په څیر په زوره زوره ساه واخسته او ایلک خان ته یې وویل «ایلک خانه ! هوښیاره اوسه..... ماته ددې کمرې څخه تیز انساني بوې راځي».
ایلک خان ورته هم په اشارې سره وویل: « یا امیره ! همدا د مندر دستر پروهت کمره ده«
حماد او ایلک خان همدې کمرې ته ور وکتل ،هلته د مندر ستر پروهت د یوه بُت تر مخه ناست وو ، یوه ښایسته او ډیره حسینه خدمتګاره ښځه یې تر څنګ وه چې د بُت په سر یې ګلان شیندل او شمعې یې پرې روښانه کولې.د پروهت سر ټیټ و او داسې څرګندیده چې په سکون او انجماد کې په مراقبې کې ډوب شوي وي ، د پروهت تر مخه او د بُت ښیې لورې ته ،چیرې چې انساني ځان په بُت باندې د قربانۍ له پاره ځآریده ، یو قربان ځآې هم موجود و. په زمکه کې یو ډیر ستر موګې ښخ کړل شوې و او اوما یې په هغې پورې کلکه تړلې وه. ایلک خان همغې لورې ته اشاره وکړه او ویې ویل: « یا امیره ! دغه مخته چې کومه نجلۍ وینې چې په رسیو تړل شوې ، همدا اوما ده».
حماد وکتل چې هغه یوه ډیره حسینه او ښایسته ، د ښه قد خاونده او سترګې وړونکې پیغله وه. په تاخانه کې بنده او په تورو تیارو کې غمژنه ولاړه وه ، هغه اندیښمنه وه ، د کوټې په تیارو کې لکه د ماتې شوې ډیوې په څیر ګرځیدلې وه. سترګې یې بندې وې ، داسې معلومیده لکه د ډیرې مودې راهیسې چې خوب ته نه وي پریښوول شوې او اوس قربان ځآې ته په ورختلو باندې هم د کلک خوب کولو اراده لري.
حماد او ایلک خان یو بل ته وکتل ، په سترګو سترګو کې یې پریکړه وکړه ،بیا دواړه د یوه توپان په څیر د ننه ورننوتل ،حماد د تاخانې دروازه د دننه څخه وتړله ، د مندر دیوداسې چې کله دوې دواړه وکتل نو وجود یې په لړزان راغې ، حماد یې په لور توره وخوځوله او ورته یې وویل:
»که چیرې د خولې څخه دې لږ څه اواز هم وویست نو په دې توره به دې ستونې پریکړم.« هغه دیوداسې ګونګه شوه او د بُت تر څنګ په لړزیدلې وجود ولاړه پاته شوه.
اوما سترګې پرانیستې ، کله یې چې په تاخانې کې ایلک خان وکوت ، نو حیرانه شوه ، لږه شیبه مخته یې په مخ د غم او مرګ څپې تلې راتلې خو اوس یې مخ د خوشحالۍ نه وغوړید ، داسې بریښیده لکه د ایلک خان په کتلو سره یې هلته د وجود په هډوکو کې سمدلاسه شفا پیدا شوې وې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ارتکاز او ذکر کې ډوب پروهت خپل سر و ښوراوه او د ایلک خان په لور یې د کتلو په وخت کې په سختې لهجې وویل: «تاسو دواړه څوک یاست او ولې دلته دې مقدسې خونې ته را ننوتي یاست ؟»

حماد د پروهت خبره هسې واخسته او ایلک خان ته یې وویل: «ایلک خانه ! د اوما رسۍ پرانیزه او په ځای یې د مندر دیوداسي وتړه او په خوله کې یې ورته د خپلو کالیو ټوټه ورومنډه تر څو اواز ونه شي کړای» .

ایلک خان ور مخته شو او لړزانده دیوداسي یې د بُت د اړخ څخه را ونیوله او هلته په قربان ځای کې یې د اوما په ځای وتړله او د اوما رسۍ یې را پرانیستې«....

پروهت یو ځل بیا په خپلو غضبناکو سترګو حماد ته وکتل او په خپل قهرجن اواز یې وپوښتل ....«ما له تاسې وپوښتل چې تاسو څوک یاست چې په خپل سر مندر ته را ننوتي یاست. زه وینم چې ستاسو د ظاهر او باطن ترمنځ یو شرارت شتون لري او هغه انسان ،چې د هغه په روح کې شیطان وی ، هغه دې مندر ته نه شی داخلیدې«.

حماد په داسې بڼه هغه پروهت ته ورنژدې شو ، لکه څنګه چې یو وحشي د خپل یوه ښکار په لور ور نژدې کیږي. تر دې وخته پورې پروهت د خپله ځایه راپورته شوې و ،حماد یې هم مخته ولاړ و.

»ته نه شې کولې مونږ دې مندر ته د راننوتلو څخه منع کړې«

پروهت په ډیره حیرانتیا سره د ایلک خان په لور وکتل او ویې ویل: «اوه .....ته خو همغه یې چې د اوما سره دې د دې وطن د خاورې سره د خیانت اراده کړې وه او بیا و نیول شوې. تو خو هلته متهرا کې بندي وې ، د هغه ځایه څه ډول را خلاص شوې یې. حماد د پروهت په خوله یوه درنده سپیړه ورکړه او ورته یې وویل:« په دې خاطر د متهرا د بندیخانې څخه را وتښتید چې ستا په څیر یې روح ناولې نه و«

پروهت ډیر په غضب سره و غړمبید او ویې ویل « هلکه ! د خپلې ژبې او د خپلې خولې مزې دې وتړه او که نه په همدې تاخانې کې به دې داسې ټوټې ټوټې کړم چې...» بیا یې د ایلک خان په لور وکتل او لږ څه په سره لهجه یې ورته وویل: « دا ستا ملګرې او زما د وطن دښمن دلته څه کوي .دمندر کومه دیوداسي یې چې نیولې ده هغه د ددیوتاګانو لویه عبات کونکې ده. که چیرې هغې ته لږ څه زیان هم ور ورسیږې نو دیوتاګان به تاسو یو هم ونه بښي. هغه بله نجلۍ چې اوما نومیږي او د کومې رسۍ یې چې پرانیستې دي د هغې په اړه پریکړه شوې چې هغه به په دیوتاګانو ځارول کیږي...واورئ ! دا ستاسو د لوبو کار نه دي ، دا به ستاسو په کار رانشي ، خو مونږ به یې په خپلو دیوتاګانو باندې ځار کړو او او د هغوې د غضب او قهر نه به خپلې خاورې ته نجات ورکړو«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد نور هم قهرورږي شو او پروهت یې د اوږې څخه و نیوه ، سخت ټکان یې ورکړ او ورته یې وویل : « ړونده انسانه ! ماته وګوره ! زه ستا د مرګ دهغه دیوتا په څیر راغلي یم چې ستا د دهرم له مخې خپلې متې یې په پوره توګه غځولې وي ، که چیرې ستا کوم بُت ، کوم دیوتا ، اویا کوم بل څه تا له ماڅخه خوندی کولې شی نو همغه ته ور غږ کړه« .

پروهت دا ځل لږ څه په عبثیاتو سره وویل :« اې هلکه واوره ! حوصله وکړه او په صبر سره زما خبره واوره ! همدا اوس دې خپله ملا سمه کړه او سترګې دې پرانیزه او د دې ځایه ووځه ، اوکه نه زه به دې داسې زخمي کړم چې خپل پیدا ایښت به دې هم له یاده ووځي«.

په دغه د اسرارو نه ډکې تاخانې کې حماد یو ځل بیا په قهر وویل:

»کاشکې چې ته دهندو دهرم د پروهت په ځاې کوم کشتری واې نو تر اوسه به مې ستا څټ وهلې و. مونږ د مذهب دمشرانو درنښت کوو . زما د څو پوښتنو ځواب راکړه ، خو که چیرې انکار دې وکړ اویا دې دروا غ وویل نو زه به دخپلې تورې په کارولو مجبور کړل شم« .

پروهت دسختې کرکې په بڼه وویل : « ته تر اوسه هلک یې ، ورکیږه . په خپله لاره ځه ، زه ستا دهیڅ سوال ځواب نه شم ورکولې ، ته داسې پهلوان نه یې چې زه دې تر مخه مات شم او خپله ماتې ومنم «.

حماد دخپلې درنې تورې څوکه د پروهت په ستوني کې ور ښخه کړه او ورته یې وویل « ګورم چې ته څنګه زما د پوښتنو ځواب نه شې ویلې«

پروهت د ویرې او وحشت نه په لړزه شو ، تر ډیره پورې یې خبرې نه شوې کولې ، حالت یې داسې ګرځیدلې و لکه ژبه یې چې په ستوني کې نښتې وي ، بیا یې په ډیره ستونزمنه توګه خپله ژبه پرانیسته او په ترږې ژبه یې وویل:

»ځوانه ! زه ستا خدمتګار او غلام یم ، ستا دهرې خبرې خیال به ساتم او د هرې پوښتنې ځواب به دې وایم ، خو ما مه وژنه«

حماد ترې په قهر سره وپوښتل : « ستا هغه نا ماتیدونکې غرور چیرې ولاړ«...

پروهت ورته په ډیره بې وسۍ سره وویل : « مهاراجه ! ښښنه وکړه ، .....زه هم انسان یم ، له ماڅخه غفلت شوې دې«

حماد یې په ستوني باندی دتورې د څوکې فشار را کم کړ او ورته یې وویل :« دهغه څه پوښتنه چې کوم سهي ځواب به یې راکوې او که نه په همدې تاخانې کې به دې څټ در پرې کړم اوزه به په پوره خوندې توګه د دې ځایه ووځم«.

پروهت په لړزانده اواز سره وویل : « وپوښته ، وپوښته مهاراجه ! زه به درته دروا غ و نه وایم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د پروهتې په سترګو کې سترګې ور ننویستلې او ورڅخه يې وپوښتل: « که چیرې د غزني کوم حکمران دلته په هند باندې حمله وکړي نو د کوهستان د شوالک ټول راجه ګان به یو ځای د هغه په مقابل کې څومره لښکر را ټول کړای شي ؟»

پروهتې په غمژن اواز سره وویل: « شاوخوا څلویښت زره کسان»

»دمتهرا او تانیسر څخه دڅومره کسانو د راټولو توقع کیدې شي ؟»

»شاوخوا پنځلس زره کسان«..

»دکشمیر او شمالي سیمو څخه....؟«

»شاوخوا پنځه ویشت زره کسان«...

حماد خاموشه شو ،بیا یو ځل بیا د پروهتې په څټ توره کېښوده او په غوریدونکې اواز یې وویل: « ته هم دهغې قربان ځای په لور ورځه ،چیرې دې چې زما د قوم یوه لور په خپلو بتانو د قربانۍ له پاره په رسیو کې تړلې وه. پروهته واوره چې ! ما به هرو مرو ته اوستا دا دیوداسی ببنلې وای ، خو اوس تاسو دواړو ایلک خان و پیژانده په دې خاطر ستاسو د دواړو وژل را ته اړین دي«

پروهتې د قربانځای په لور د تللو په وخت کې په زوره زوره چغې کړې « تباهي ده ، تباهي ده«...

حماد پرې توره را تاوه کړه او په یوه ګذار یې دهغه څټ ور پرې کړ ، دبله اړخه ایلک خان هم په رسیو کې تړلې دیوداسۍ د ژوند نه لاس په سر کړې وه او سریې ترې پرې کړې و. په همدې وخت کې د مندر بیروني برخه کې شور و غوغا واوریدل شوه. حماد ایلک خان ته وویل:

»ایلکه ایلکه ! اوما له ځانه سره را واخله اوزما تر شاشا راځه ،کیدې شی ددې پروهتې اواز بیرون پهره دارانو اوریدلې وی، هغوې به هرو مرو تاخانې ته راځي ، زه به د پاتخو سره نژدې هغوې تم کړم ، ته اوما له ځآنه سره راواخله او را ځه« .

حماد په یوه منډه تر پاتخو پورې راغي او په پاتخو کې شته مشالونه یې مړه کړل او په دریم پاتکي باندې منتظر پاته شو. ایلک او اوما هم خپل ځآنونه همتله ور ورسول ، تر دې وخته پورې څلور ساتونکې په منډه را ورسیدل او د تاخانو دروازه یې پرانیسته او د پاتخو څخه لاندې را کیوتل ، حماد ، ایلک او اوما د دیوال پورې نښتې و ، په دې خاطر ساتونکو ونه شو کتلای ، کله چې هغوې څلور واړه د پاتخو څخه ښکته شول نو ایلک خان غوښتل حمله پرې وکړي خو حماد یې لاس و نیو.

کله چې هغه څلور واړه د پاتخو څخه ښکته شول او د تاخانې په لور ولاړل نو حماد دروازه پرانیسته او بیرون یې وکتل ، بیرون هرې لورې ته خاموشی خپره وه. حماد ایلک ته په پټه وویل ....« تاسو دواړه زما شاته راځئ«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې وارې دروازه پرانیسته ، ددروازې څخه ووتل ، بیا حماد دروازه د شانه و تړله او د دهلیز ددیوال سره څنګ کې په تیارو کې دجنوبي دهلیز په لور مخته ولاړل. حماد هغوې دوارو ته د تيښتې حکم وکړ او پخپله هم په پوره قوت سره په ځغاسته شو . هغه ځاي ته یې ځانونه ورسول چیرې یې چې او سپنيزه پنجه په غره کې ځړولې پرې ایښې وه. ایلکخان هم اوما له لاسه نیولې وه او په پوره منډه راون و.

ناڅاپه د مندر دشرقي برخې یوه ساتونکې شور وغوغا جوړه کړه: « هغوې وتښتیدل ....و تښتیدل..... یوائې دوه کسان دي ،.....اوما هم ورسره ده او تښتوي یې«...

دمندر دشرقي برخې ساتونکوټولو شور او غوغا پیل کړه.

خپلې رسۍ ته د ورسیدو سره سم حماد سمدلاسه سنګر و نیوه ، کمان یې دغشو نه ډک کړ او ایلک خان ته یې وویل ، « اوما له ځآنه سره کړه او لاندې یې کیباسه. زه به د تعقیبوونکو د مخنیوې هڅې وکړم«

ایلک خان د ډیر محبت څرګندونه وکړه او وویې ویل:

»یا امیره ! زه دې ددښمن تر مخه ځانته نه شم پریښوولې ، زه به ستا سره اوږه په اوږه دهغوې مقابله کوم«.

حماد په سخت اواز سره ورته وویل: « ایلک خانه ! دا زما حکم دې ، اوما له ځآنه سره واخله او لاندې یې ښکته کړه. او واوره ! چې د کیوتلو وخت کې چې کله ددوو رسیو جوړ راشي نو هلته کوم مناسب ځآې وګوره او اوما همغلته په کوم ځآې کې ودروه ، هلته رسۍ په خپل ځاې پریږده ،ځکه چې زه د درکیوتلو په وخت کې خپله او سپنیزه پنجه هم له ځآنه سره درکیباسم. او په همغه وخت کې به تاسو ته ووایم چې څه وخت د رسۍ په مرسته نور هم ښکته ولاړ شئ او کوم وخت په غونډۍ باندې و دریږئ اورسۍ پریږدئ، اوس اوما له ځآنه سره واخله او لاندې یې ښکته کړه .....ګوره هغه ساتونکې په منډه منډه را روان دي ، زه به هغوې همغلته لرې تم کړم«....

ایلک خان لمړۍ اوما سره مرسته وکړه او هغه یې درسۍ له لارې لاندې کیوستله ، پخپله یې هم رسۍ و نیوله او لاندې کیوت ، درې څلور ګزه لاندې کیوتو سره ایلک خان اوما ته وویل: « اوما ته کرار کرار لاندې کیوزه ،زه به همدلته پاته شم او د امیر ساتنه به وکړم. که چیرې د حمله راوړونکو شمیره زیاته شوه نو زه به بیرته ور ستون شم او د هغه سره به مرسته وکړم« .

اوما ترې په پلټونکو سترګو وپوښتل « دا امیر څوک دې او د کومه ځایه راغلې دې ؟«

ایلک خان ورته په پټه توګه وویل: « دا په هندوستان کې د ټولو کارکوونکو له پاره نوې امیر ټاکل شوې دې ، دغزني د حکومت له اړخه دلته را استول شوې دې، دنیشاپور او سیدونکې دې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

او حماد بن خلدون نوميږي. اوس ته وخت مه ضایع کوه او ښکته ولاړه شه. زه همدلته پاته کیږم او دامیر څارنه به کوم. ته چې په څومره چټکتیا سره کیوتلې شې هغومره ژر کیوزه، واوره ! که چیرې مونږ دواړو ته دلته کومه پیښه رامخته شوه یا زمونږ په درکیوتو کې ځنډ راپیدا شو، نو هلته لاندې زمونږ د دواړو آسونه تړلي دي د همغوې څنګ ته ورشه» .

او ما لاندې ښکته شوه او ایلک خان لږ څه نور هم پورته ولاړ او د حماد څارنه یې پیل کړه. هغې رسۍ پرې ایښې وه او د یوې راوتلې تیږې په سر ناست و او د حماد په لور یې کتل.

کله چې د مندر ساتونکې په منډو منډو د حماد لورې ته راغلل نو حماد د یوه تیږې شاته کیناست او په هغوې یې د غشو باران و اوراوو. تر ټولو مخکې راتلونکې پنځه کسه ساتونکې د هغه د غشو ښکار و ګرځیدل او له منځه ولاړل. دوو نورو ساتونکو هم هغه وخت سر وخوړ چې د حماد په لور یې د راتلو هڅې کولې. د هغوې شاته څو نور ساتونکې وچې د حماد په لور د راتلو هڅې یې کولې هغوې بیرته شاته و تښتیدل او مندر ته ورننوتل.

په تیږه ناست ایلک خان وکتل چې د مندر پنځه ساتونکې د خپلو تورو سره یو ځای د حماد په لور د هغه تر شا حمله کونکې دي هغوې حماد ته ډیر را نژدې شوي وو، کیدې شي چې دا د هغو ساتونکو چال وو چې حماد یې په خپله مخکینۍ برخه کې مصروف وساته او د فریب نه یې په کار اخستو سره د هغه تر شا پرې د حملې کولو هڅه وکړه.

ایلک خان په یوه ټوپ ځانته پورته وخیژاوه او چغه یې کړه « یا امیره ! شاته دې وګوره چې دښمن درباندې حمله کونکې دې»

حماد د برق په څیر را وګرځیدل او خپله توره او ډال یې سنبال کړل، تر دې وخته پورې ایلکخان هم هلته ور رسیدلې و. دواړو یوځآي د دغو ساتونکو حمله ناکامه کړه.

د دې پنځو کسانو سترګې د حماد د اوسپنې په پنجې ور ښتې وې، ځکه د دې پنجې سره رسۍ هم ښتې وه، د هغوې څخه یو ځان په ښویدو ښویدو هغې ته ورساوه او هغه یې په پښو ووهله او لاندې یې پرېیسته. پنجه لاندې و ښویده. د دې سره سم په فضا کې یوه هولناکه چیغه واوریدل شوه، حماد او ایلک پوه شول چې دا د او ما چیغه ده.... په پښو باندې د پنجې د وهونکې ساتونکي په خلاف حماد د اسې غصیلي شوي و چې په یوه ګذار یې توره د هغه د پښتیو څخه تیره کړې وه. او همدلته یې ځآي په ځاې وژلې و. حماد را وګرزید او دریم محافظ یې هم د خپلې تورې خوراک و ګرځاوه.

په دې وخت کې حماد وکتل چې دده د غشو څخه ویریدلي تښتیدلي ساتونکې چې مندر ته ننوتلي و یو ځل بیا په منډو منډو د هغه په لور را روان دی، حماد لږ څه شاته شو او سمدلاسه یې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل سنګر و نیواو ایلک ته یې وویل: «دا دواړه سنبال کړه ایلکه ! زه به د مندر له لورې د راتلونکو سره معامله خلاصه کړم« .

حماد په زمکه ګونډه ووهله او بیا یې د مندر څخه په راتلونکو ساتونکو باندی د غشو باران پیل کړ ، هغوې یو ځل بیا وتښتیدل او مندر ته ننوتل.حماد را پورته شو ، خپله توره یې سنبال کړه او د ایلک خان سره په جنګ کې د ښتو ساتونکو په لور ورغې ، په هغوې یې حمله وکړه او دواړه یې د تیغه تیر کړل.

حماد هغه ځاې ته راغې چیرې چې او سپنیزه پنجه نښتې وه . خو هغه په ډیرې ناهیلۍ سره وویل: ایلکه ! رسۍ لاندې پریوتې ده.زه د اوما د ژوندانه څخه هم ناهیلي شوې یم. راځه چې په تیږو پښې ږدو اولاندې ښکته شو . هسې نه چې د مندر ساتونکې یو اوږد چکر ووهې او د شمال له اړخه د غره د غې لاندې برخې ته راشې او زمونږ مخه و نیسې او زمونږ د دواړو د ژوندانه هیلې هم له منځه ولاړې شې. زه ستا ممنون یم چې زه دې د شال له اړخه د دښمن د حملې څخه وژغورلم.

ایلک خان ورته په ډیره انکسارۍ سره وویل: « یا امیره ! دا زما فرض و ،تا ته زما د شکرېې د اداء کولو ضرورت نه شته« .

دواړه کینې خوا ته راغلل او په تیږو یې پښې اینښودې او په ډیر احتیاط سره لاندې کیوتل. نژدې شل دیرش لویشتې لاندې ایلک خان غږ کړ « یا امیره ! ستا او سپنیزه پنجه دلته په دې غره کې نښتې ده. او رسۍ ترې لاندې ځانګې.

حماد وکتل چې ریښتیا هم پنجه په یوې ستړې تیږه کې نښتې وه ، بیا دواړو رسۍ و نیوله او په ډیره بیړه لاندې کیوتل.

کله چې دواړه ددوو رسیو جوړ ته را رسیدل نو حماد ایلک خان ته وویل « ایلک خانه ! په کوم نژدې تیږه باندی و دریږه تر څو دا پنجه د پاسه را خلاصه کړم.

ایلک خان په کینږ اړخ کې تیږو باندی خپله پښه کلکه کړه او و درید ، حماد د ښیي لورې تیږو باندی پښې کیښودې او ودرید . بیا یې د پنجې سره تړلې رسۍ په زوره و څرخوله او یوه جټکه یې ورکړه.

پاس په غره کې نښتې پنجه لاندې را پریوته ، د هغې رسۍ د حماد په لاسو کې وه ، هغه دوباره پنجه په تیږه کې و نښلوله او په دې توګه لاندې را ښکته شول.

لاندې د راکیوتلو سره سم هغوې وکتل چې اوما د دریاب په غاړه په تیږ لوړه زمکه باندی چپه پرته ده ، حماد ورمنډه کړه تر څو ووینې چې ژوندۍ ده او که مړه شوې ده. خو یې کتل چې نبض یې چلیږې ، خو بې هوشه وه. حماد ایلک خان ته وکتل او ورته یې وویل:

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»ایلک ،ایلکه !اوما را واخله او د آسونو په لور راځه ،زه دا رسۍ تاووم او درځم. مونږ باید سمدلاسه ددې ځایه حرکت وکړو ، ددریاب نه اخوا بلې غاړې ته ولاړ شو. هر څومره زیات چې دلته تم کیږو همغومره خطرات زیاتیږي.

حماد په بیړه رسۍ را تاوه کړه ، ایلک خان اوما په خپلو لاسو کې را پورته کړه او د آسونو ځاي ته یې راوسته. هلته یې ددریاب په غاړه په اوما اوبه و شیندلې تر څو په هوش کې راشي خو هغه همغسې بې هوشه پرته وه خو ساه یې اخستله. ایلک آس راپرانست ، اوما یې دزمکې څخه را پورته کړه او په آس یې له ځانه سره وا چوله او سپور شو او دحماد انتظار یې پیل کړ.

لږه شیبه وروسته حماد هم راغې ، خپله او سپنیزه پنجه یې د آس د زین سره را وځړوله ،رسۍ یې د زین سره وتړلې او په آس باندی سپور شو او ایلک ته یې وویل:

»زما شاشا ته راځه ، دا کوهستانې دریاب دومره ژور نه دې ، زیات نه زیات درې لاسه اوبه لرې ، او مونږ کولې شو دخپلو اسونو سره یو ځای ترې په آسانۍ سره هغه بلې غاړې ته تیر شو.

ددې خبرې سره سم حماد خپل آس دریاب ته ور وغورځاوه او ایلک یې هم تر شا شا په دریاب کې روان و.

ددریاب هغه بلې غاړې ته د ورسیدو سره سم دجنوب په لور روان شول او آسونه یې ترخپله وسه ځغلول ، دایلک په یوه لاس کې د آس واګې او په بل کې یې د اوما نبض نیولې و. هغه احساسوله چې د اوما نبض لا تر اوسه پورې کارکوي.

پنځه میله لرې یو ناڅاپه ایلک خان چغه کړه « حماده ، حماده !تم شه ، ....د اوما نبض ډوب شوې دې.» حماد آس تم کړ او لاندې ترې را ښکته شو ، ایلک خان هم اوما د آسه راښکته کړه او په زمکه یې واچوله. خو کله چې ایلک خان د اوما په نبض لاس کیښود نو ناهیلې شو .ځکه دا اوما نبض ولاړ و او دخپلې ساه اخرې اه یې وړاندې کړې و.

ایلک نیغ و درید. او دحماد په لور یې په کتلو سره وویل « یا امیره !اوما ساه ورکړې ده» حماد هم راغې اودهغې نبض یې وکوت ، ویې کتل چې ریښتیا هم اوما مړه شوې وه. حماد هم ډیر غمګین شوې و. دایلکخان سترګې دغم او ویر نه ډکې وې ، دواړو یو ځاي دخپلو تبرونو په واسطه زمکه ژوره کړه ، قبر یې وویست او اوما یې هملته ښخه کړه ، اودوباره یې خپل سفر پیل کړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴مه برخه

یوه ورځ په داسې حال کې چې لمر د غرب په تاخانو کې پټیدونکې و ، حماد او ایلک خان د سرسوتي د دریاب په غاړه غاړه د جنوب لورې ته روا وو. هغوې د بهیم سیم نه څو مایله لرې د خپلو آسونو څخه را ښکته شول ، آسونه یې ازاد پریښوول او پخپله او د سونه وکړله تر څو د ماښام لمونځ اداکړي، دلمانځه د اداء کولو وروسته یې دوباره خپل سفر پیل کړ. خو دواړه ډیر غمژن او اندیښمن و.

د بدري نات حویلۍ ته د ور رسیدو په وخت کې شپه پوره تیاره شوې وه، پخپله بدري نات او ګیان یې ښه راغلاست ته راغلل. د کور دننه د بدري نات ښځه ساوترې او لوریې بملا هم په منډه دروازې ته راغلل. خو د پشپال او رتنا درک نه لګیده.

کله چې حماد ایلک خان له ځانه سره یو ځآي کړ او د ګیان د کمرې په لور روان شول نو بدرې نات منعه کړل او ورته یې وویل «هلته نه ، بلکه د ننه حویلۍ ته به ځئ»

حماد ورته په پوره انکسار سره وویل «زما له پاره همغه کمره مناسبه ده. او بیا رتنا».....

بدري نات یې د خبرو په منځ کې راټوپ کړ او ویې ویل «هغه دواړه خوړ او ورور دلته نه شته ».

حماد ترې په اندیښنې سره وپوښتل «هغوې چیرې تللي...؟»

بدري نات ورته په غمژنه توګه وویل «هر څه به درته ووایم ، خو لمړی تاسو راته ووایاست چې اوما مو څه کړه ؟» په ځواب کې یې ورته حماد د نګرکوټ د مندر ټوله پیښه بیان کړه او د اوما د مړینې داستان یې ورته واوروو. بدري نات ، ساوتری او بملا درې واړه ډیر پریشانه او غمژن شول

.

ګیان د ټول داستان د اوریدو نه وروسته د حماد او ایلک خان آسونو ته د خورا اچولو په خاطر اصطبل ته ورغې ، بدري نات ، ساوترې او بملا ، حماد او ایلک خان له ځآنه سره واخستل او هغه کمرې ته ورغلل چیرې چې زخمي پشپال په کې پروت و. خو اوس په دې کمرې کې درې پاکې بسترې غوړیدلې وې، داسې معلومیده چې د حماد او ایلک خان د اوسیدو له پاره همدا ځآې ټاکل شوې و.

په مخامخ بستره باندی د کیناستو وروسته حماد بدري نات ته وویل «تا غوښتل د پشپال او رتنا په اړه را ته څه ووایی»

بدري نات د حماد تر مخه د ایلک خان سره څنګ کې کیناست په دې وخت کې بدري نات په خپل غمژن اواز سره وویل: «رتنا خو د اجمیر د راجه پتهوراې خلکو له دې ځایه تښولې ده»

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د حیرانتیا نه په خپل ځای کې پورته شو او بیرته کیناست او ترې ویې پوښتل «څنګه او کله ....؟»

بدرې نات ورته په خپل لړزان اواز سره وویل: «د دې ځایه ستا د تللو څو ورځې وروسته د پشپال زخمونه لږ څه را ښه شوي و. او هغه د اسماعیل سره د هغه د کلي په لور ولاړ. د هغه په نشت کې رتنا د خپل بل ماما او زما دورور لیکهراج کورته ورغله. زما د همدې وررور زوې راجن د رتنا سره نکاح هم شوې ده. کیدې شي چې تاسو په دې خبر یاستئ چې راې پتهورا د یوې مودې راهیسي د رتنا پسې دې تر څو ځانته یې واده کړي، په همدې خاطر یې د هغې مور او پلار دواړه وژلي دي. هلته د لیکهراج په کور کې لا د رتنا دوه ورځې نه وې تیرې شوې چې د راې پتهورا کسان بهیم سیم ته داخل شول، بد قسمتۍ سره چې رتنا هغه وخت په کوڅه کې وه. د راې پتهورا کسانو هغه وکتله او ویې پیژندله. رتنا هم هغوې و پیژندل او په منډه یې ځان د خپل ماما کورته ورساوه. خو د راجه کسان هغه کورته ور ننوتل او رتنا یې د هغه ځایه په زور وویستله. زما ورور او د هغه د کورنیو نورو خلکو د راجه د خلکو سره مقابله وکړه خو هغوې یې ټول ووژل او رتنا یې ترې پورته کړه او اجمیر ته یې له ځانه سره یوړه.

ما د پشپال د راغوښتو له پاره خپل یو کس د اسماعیل کلي ته ولیږه، بله ورځ پشپال هم را ورسید او بیا دلته د تم کیدو پرته د اجمیر په لور روان شو. ویل یې: یا د رتنا عزت خوندي کوم او یا به د هغې په عزت باندې ځان ځار کړم. خو کله چې پشپال د هغه ځایه راستون شو نو د هغه د خبرو څخه داسې ډاګیزیده چې د مسلمانانو څخه یې ډیر اغیز اخستې دې».

حماد ورته ډاګیزه کړه چې «پشپال مسلمان دې، او هغه زما په لاسو مسلمان شوې دې، هغه اسلام منلې دې»

بدرې نات په عجیبه توګه ساوترې او بملاته وکتل او بیا یې خپله خبره د حماد په لور راوګرځوله «ما څو کسان اجمیر ته استولي و، هغوې بیرته راستانه شوي او ویې ویل چې یوه میاشت وروسته راجه پتهورا د خپلې لور سوئمبر لمانځي او بیا د دې راج کنیا د سوئمبر په دویمه ورځ راې پتهورا د رتنا سره واده کول غواړي. د بیرته راغلیو هغو خلکو وینا ده چې رتنا هلته په اجمیر کې د یوې بندۍ په خیر اوسیږي خو د پشپال درک تر اوسه نه دې معلوم چې هغه هلته په اجمیر کې په کوم ځای کې دې. دوې به یو ځل بیا اجمیر ته لیږم تر څو د رتنا د خلاصون له پاره څه وکړای شي.

حماد په ژورو فکرونو کې ډوب ناست و او ویې ویل: «رتنا او پشپال باید ځآنته پرې نه ښوول شي، زه به سبا د ایلک خان سره یو ځای هغه لورې ته ورځم. زه به هڅه وکړم چې هغه د سوئمبر د لمانځلو نه مخته را خلاصه کړم. خو که بریالي نه شوم نو بیا به د کشترې په کالیو کې په دغه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوئمبر کې برخه اخلم که چیرې سوئمبر مې و ګټه او د راجه لور کرشنا یې ماته واده کړه نو بیا به را ته د رتنا ازادول اسانه وي.

ساوترې او بملا بیرون ووتلې ، بدرې نات حماد ته وویل: «که چیرې تاسو دواړه هغې لورې ته ورځئ نو د احتیاط نه به کار اخلئ ، او که چیرې د چا سره مو جنګ پیدا شو نو د هغه د ملا لاندې ګذار مه کوئ ، ځکه په کشترې دهرم کې د ملا لاندې ځای باندې ګذار کول ګناه ده»

ایلک خان خاموشه شو ، ځکه ساوترې او بملا له خپله ځانه سره د خوراک څښاک شیان راوړې و او بیا ټول په همدې کوټه کې کیناستل او یو ځای یې ډوډۍ و خوړه.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵مه (وروستی) برخه

بله ورځ حماد او ایلک خان دواړه د اجمیر په لور روان شول. بدرې نات ورته مناسب کالي او لباس تهیه کړ. او اوس هغوې په دې کالیو کې د کشترې په څیر ښکاریدل. د بهیم سیم څخه د وتلو وروسته هغوې د هستناپور په لور مخه کړه، یوه شپه هملته تم شول او ارام یې وکړ. بیا یې د هغه ځایه حرکت وکړ او په ډیره چټکتیا سره د ساتګړ، بهرت پور، جې پور، کشن ګړ، څخه تیر او د اجمیر ښار ته ورسیدل، په دې وخت کې لمر د غروب په حال کې و. دوې د ښاره بیرون په یوه ځانته ځآې کې جوړ شوي سراې کې ځانته یوه کوټه و نیوله او د رتنا د ازادیدو له پاره یې په مختلفو تدبیرونو کار پیل کړ.

حماد او ایلک خان په اجمیر کې نژدې یوه میاشت و اوسیدل، خو په دې ټوله موده کې هغوې نه رتنا پیدا کړاې شوه او نه یې د پشپال کوم درک خرکو موند. ان تر دې چې اجمیر ته په را رسیدو سره یې د رتنا مخ هم ونه شو کتلاې. ان تر دې چې هغه ورځ هم را ورسیده په کومه چې راجه د خپلې کرشنا سوئمبر لمانځه.

د راې پتهورا د محل سره نژدې چې د پهلوانانو د مقابلو او د ننبه ویشتونکو د جنګ له پاره چې کوم ډګر جوړ کړل شوې و، د هغې نه بیرون په یوه خلاص میدان کې، تر هغو چې سترګو کتلاې شو خیمې ښخې کړل شوې وې، تر څنګ یې لوې لوې خیمې او شامیانې هم نصب کړل شوې وې. د راج فیل چې زرې ستر ستر ځادرونه پرې غوړول شوې وو د خپلو پالونکو په اشارو په ازاده توګه هلته ګرځیده. د کلې کلې او ښار ښار څخه کشترې پهلوانان او ننبه ویشتونکې په دې سوئمبر کې د برخې اخستو له پاره دلته راغلې و. په دې ډله کې حماد هم شامل و. په داسې حال کې چې ایلک خان په خپلو لاسو کې نیزه نیولې وه او د حماد تر څنګ ولاړ و او د ا ټول منظر یې کوت.

لږ شیبه وروسته راجه پتهورا د خپله محله راووت. په طلایې ګاډۍ کې سپور و. شا وخوا یې لعل رنګه پردې راځړول شوې وې، ګاډۍ د میدان په هغه ځآې کې تم شوه چیرې چې د سور کاڼې څخه او یا اتیا فته لوړ مینار جوړ کړل شوې و. د دې مینار د پاسه لس فته پورته د لرګې څخه جوړه کړل شوې پیشو نصب کړل شوې وه. د لرګیو د دې جوړې کړل شوې پیشو د پاسه د سور رنګ یوه لرګیزه تخته اینبودل شوې وه. د دې تختې تر منځ یوه کوچنې شانته دایره وه او په سوئمبر کې برخه اخستونکو ننبه ویشتونکو به همدا سپین ګول دایروې شکله ځآې د خپلو غشو ننبه ګرځوله.

کله چې د طلایې رنګ د غه ګاډۍ په خپل ځاې کې و دریده نو تر ټولو لمړۍ راجه پتهورا ترې راښکته شو، بیا راج کماري کرشنا ترې را ووتله. هغې د سور رنګه وریښمو کالي اغوستې و او په

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې نازکه پوړر هم وهلي و. اخر د همدې ګاډۍ څخه رتنا هم په داسې حال کې را کيوته لکه چا چې په زور راکيوستې وي اويا يې ورته په ډيره سختۍ سره د ګاډۍ څخه د راوتلو حکم کړې وي. هغه غمژنه وه. د مړژواندي او رژيدلي ګلاب په څير ګرځيدلې وه. د هغې په ښايسته مخ باندې د دردونکو احساساتو نښې نښانې د ورايه څرګنديدې.

راجه پتهورا ، راج کماري کرشنا او رتنا له ځانه سره کړې او شانشين په لور ورغې. هلته يې د سوئمبر د پيلولو اعلان کاوه. د راج کماري کرشنا په لاسو کې درنګا رنګ ګلانو يوه غنچه وه او د راجه په ښي لورې کې ناسته وه ، او دخپل مخ څخه يې هغه نرۍ شال هم لرې کړې و.

دنندارچيانو يو هجوم راټول شوې وټولو غوښتل د راجکماري ښايست له نژدې ووينې ، راجه رتنا ته په خپل کيڼ لورې کې دکيناستو حکم وکړ هغه هم مجبوره وه چې د حکم سره سم عمل وکړي او هملته په ور ښوول شوي ځاې کې کيناسته. که څه هم هغه غمګينه وه خو د هغې حسن د را جکماري ښايست ترا غيز لاندې راوستې وا و د نندارچيانو په زړونو کې يې خاص اغيز شيندلې و.

حماد هملته درتنا تر څنګ ولاړ و ، هغه په دې خاطر په خپل مخ او سر باندې او سپنيز نقاب ايښودې و چې رتنا يې و نه پيژني او د خپل فطرت له مخې د هغه راز را ونه سپړي ، راجه پتهورا د لاس په اشارې سره د سوئمبر د پيليدو حکم وکړ. په سوئمبر کې برخه اخيستونکې ټول نښه ويشتونکې کشتريان په کتارولاړ و. د راجه پتهورا کارکوونکې هم هملته د شانشين تر څنګ ولاړ و او د دې نښه ويشتونکو تر منځ يې غشي ويشل.

هر نښه ويشتونکې به چې د شاه نشين څخه تيريده نو د راجه مامورينو به ورته پنځه غشي ورکول ، هغوي به يو اوږود چکر واهه اوبيا به د هغه برج څخه په لږ واټن د شرق په لورې دريده دکوم د پاسه چې هغه تخته اينبوول شوې وه. هغه ځاې کې به چې په سوئمبر کې برخه اخستونکې دريدل هلته د لرګيو په يوه کوچنې شاه نشين باندې يو دروند او وزنې کمان اينبوول شوې و اوبيا به په همدې شاه نشين ددريدو وروسته دبرج د سرې تختې په ګول دايره باندې هدف ويشتل کيده.

حماد په داسې حال کې چې په خپلې څهرې يې خود را اچولې و د شاه نشين تر مخه تير شو ، رتنا هغه و نه شو پيژاندې ځکه چې هغه خپل د ټاټ لباس هم بدل کړې و. کله چې د راجه مامورينو ورته پنځه غشي ونيول نو هغه دغه ټول غشي راواخيستل ، وبې کتل اوبيا يې ترې يو خوښ کړ او نور يې بيرته هغو مامورينو ته ورکړل. راجه ددې وضعيت په کتلو سره ډير حيران پاته و ، په دې خاطر يې د هغه څخه وپوښتل:

»اې نښه ويشتونکيه !تا ولې يواځې يو غشي راواخيست. په داسې حال کې چې دغه پنځه واړه غشي ستا حق دې. ټول واخله او ګټه ترې پورته کړه«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل سر ښکته کړ او په ټيټ اواز یې ووېل: «مهاراجه! که چیرې زما فن، زما جنګي مهارت او ریاضت پوخ وي نو زما له پاره همدا یو غشي بس دي، په نورو څلورو به څه وکړم؟»

راجه ورته یو ځل بیا ووېل: «ته یو زړه ور او میړني ځوان ښکارې، د خپل مخ نه دې د غه نقاب لرې کړه چې زه دې ووینم».

حماد ورته په منت کونکي توګه ووېل: «مهاراجه! ما د کرشن د بُت تر مخه سوګند کړې چې زه به د خپل مخ نه تر هغې نقاب نه لرې کوم ترڅو مې چې دا سوئمبر نه وي ګټلې، که چیرې ناکام شوم نو چاته د خپل مخ د ښوولو پرته به بیرته نګرکوټ ته ستنیږم. چیرې چې زما ګورور د غره په سر ولاړ او هره ورځ زما لارې څارې. خو که چیرې بریالي شوم نو د خپل مخ څخه به پخپله نقاب لرې کوم» راجه خاموشه شو....حماد یې د دې خاموشۍ څخه ګټه پورته کړه او مخته ولاړ.

د هغه کمان په واسطه چې غشي ویشتل کیده هغه دومره سخت و چې عام انسان د هغې څخه غشي نه شو ویشتلای. خو بیا هم په سوئمبر کې برخه اخیستونکو ځوانانو بیا بیا هغه راواخست او خپل پنځه غشي یې د همغې په واسطه په نښې وویشتل. د حماد نوبت تر را رسیدو پورې یوائې دوه کسه ځوانان د غسې وول چې د خپلو پنځو پنځو غشو نه یې یوائې یو یو په نښې لګیدلې و کله چې د حماد نوبت راورسید نو هغه په شاه نشین باندې ایښودې کمان راواخیست، یو ځل یې کش کړ، د هغې جایزه یې واخیسته، بیا یې غشي په کې کیښود، نښه یې و نیوله. او په پټه ژبه یې ووېل: «اې زما خدایه! په دې ازمیښت کې راته هم بریا په برخه کړه.» بیا حماد کمان را کش کړ، د سترګو یوه کږه زاویه یې ونیوله، خپله ساه یې تم کړه او تیز تلونکي غشي یې د نښې په لور ور خوشې کړ، غشي د نښې په منځ کې ولګید.

د حماد د غه لمړني غشي په نښې په لګیدو سره په خلکو کې یو هیجان را پیدا شو هر ځای خلکو لاسونه پړکول او د خوشحالۍ نه یې ښکته پورته ټوپونه وهل. د شاه نشین په یوې لور کې ولاړ ایلک خان هم د حماد په د غه نښه ویشتلو باندې ډیر خوشحاله و، د حماد نه وروسته دوه نورو ځوانانو هم د نښې منځ وویشت. او په دې توګه د حماد تر څنګ څلور نور کسان هم د نښې ویشتلو دویم پړاو ته ورسیدل.

کله چې اخري ځوان پخپل هدف د سهي ګذار کولو وروسته فارغه شو نو ننداړچیان د خپلو ځایو څخه پورته شول او د راجه د محل سره د ننتې میدان په هغو تیرلوړه پاتخو کیناستل چیرې چې د نښو ویشتونکو تر منځ د توري مقابله کیدونکې وه. په دې خاطر چې د حماد تر څنګ چې څلور نور ځوانان په نښه ویشتلو کې بریالی شوي و د هغوې څخه یوائې د یوه د انتخاب له پاره د توري وهلو مقابله کیدونکې وه. او د همدې مقابلې ګټونکي ته ښایسته کرشنان واده کول وو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

راجه پتهورا د کرشنا او رتنا لاسونه و نیول او دهغې میدان د پاسه د جوړ شوي شاه نشین په لور راغلل او کیناستل ، چیرې چې دغه مقابلې کیدونکې وې. دا میدان د کوهي په څیر ګول شکله و. دمیدان څلورو خواو ته دخلکو دکیناستو له پاره د تیږو پاتخې جوړې کړل شوې وې. د تر ټولو ښکته پاتخې تر مخه یې چې دمیدان د ننه برخه راتله د اوسپنې د سیخونو جنګلې او تر څنګ یې اوسپنیزې پنجرې هم را تاوې شوې وې. ددغو مضبوطو سیخونو دجنګلو لوړوالې د دولسو یا پنځلسو لاسو څخه په هیڅصورت کم نه و. ددې پنجرو څخه یې په یوې کې یو زمرې بند پروت و خو نورې پنجرې خالي ولاړې وې.

حماد او هغه نور څلور کسه ځوانان یې دمرګ دغه کوهي ته راوستل ، لمړی یې حماد یوې لورې ته ودراوه او دهغو څلورو ځوانانو تر منځ یې مقابله پیل کړه. دهغوې څخه دوو دوو پخپلو کې د تورې وهلو مقابله وکړه ، خو دا مقابله دومره اوږده نه شوه ځکه دهغوې څخه دوه ځوانانو خپل مقابل لورې په اسانۍ سره لاندې کړې و. بیلونکې او نامراده ځوانان ټیټ سره یوې خواته ولاړل او و دریدل. اوس نو د بریالې شوو دوو ځوانانو ترمنځ مقابله پیل شوه. دې مقابلې کرار کرار په زړه پورې والې پیدا کړ او تر څنګ یې وخت هم واخیست. بالاخره د نیم ساعت کشمکش وروسته ددې دواړو ځوانانو څخه یې یو بریالي شو.

بریالي ځوان په ډیرې خوښۍ سره اوږده اوږده ساه اخیسته ، داسې بریښیده چې هغه به پوره ستومانه شوې و. د راجه مامورینو هغه یوې لورې ته کیناوه. اوس نو ناکامو شوو درې واړو ځوانانو په نوبت سره دحماد سره مقابله پیل کړه. حماد ډیر کم وخت کې درې واړه تر پښو لاندې کړل. تر دې وخته پورې هغه ګټونکې ځوان هم تازه شوې و.

تر یوه وخته پورې دا مقابله و ځنډیده ځکه چې حماد ته هم د ساه اخیستلو او ارام ورکولو اړتیا وه . د څه وخت وروسته دحماد او دهغه بریالي شوي ځوان تر منځ مقابله پیل شوه. په لمړیو کې هغه ځوان په حماد باندې را غوړیدلې واو دخپلې دفاع نه په وتلو سره یې په حماد باندې جارحانه حملې پیل کړې وې.او حماد یې په خپل مخ کې په میدان کې ګرد ګرځاوه. په میدان کې ولاړ ایلک خان ډیر پریشانه او غمژن ولاړ و. ځکه چې حماد یواځې دخپلې دفاع پورې ځان را نغاړلې و.

خو یو ناڅاپه نندارچیان حیران پاته شول ، ځکه حماد اوس د یوه وحشي په څیر توپاني بڼه خپله کړې وه. ددفاع نه ووت او په جارحانه توګه یې په خپل حریف برید پیل کړ. دهغه په حملو کې دومره تیزوالي او سختوالي راغلي و چې حریف یې دخپل ځان له پاره ډیرې خطرناکه او تباه کونکې وګڼلې. اوس نو حماد هغه تر خپلې مخې نخاوه او په ټول میدان کې یې ګرځاوه ، داسې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه کوم وینه زبیښونکې حیوان چې خپل ښکار د میدان د یوې برخې نه بلې برخې ته په ځغاسته وړي.
په یوه ځای کې حماد په خپل رقیب باندی ډیر خطرناکه ګذار وکړ چې هغه په ډیره ستونزمنه توګه په خپل ډال واخیست. حماد سمدلاسه خپل ډال را پورته کړ او غوښتل یې په هغه مرګون ګذار وکړي خو هغه د حماد ډال هم په خپل ډال باندی واخیست ، دا د حماد یو چال و ځکه کله چې دواړه ډالونه یو د بل سره ټکر شول نو حماد د خپل ډال په زور حریف دومره زیات شاته ټیل واهه چې هغه په هوا کې پورته شو او لاندې په زمکه را پریوت. کله چې حماد ورمخته شو او غوښتل یې ګذار پرې وکړي نو هغه ځوان سمدلاسه خپله توره وغورځوله او په ملاسته ملاسته یې خپل مخ په خپل ډال کې پټ کړ ، ددې معنا دا وه چې هغه خپله ماتې منلې ده.
د حماد په بریالیتوب باندې میدان د شور او ځوګ نه ډک شو ، هرې لورې ته د خوشالۍ نعرې وی ، په دې هر څه کې ایلک خان تر ټولو مخته و. هغه خپل او سپنیزه نیزه په تخرګ کې نیولې وه او په دواړو لاسو یې چکچکې کولې او د خوشحالۍ او ډاډ څرګندونه یې کوله. کله چې د راجه مامورینو په هوا کې د لاسونو په خوځولو تندارچیان خاموشه کړل نو راجه پتهورا د خپله ځایه پورته شو او په لوړ اواز یې حماد ته په وینا کې وویل:
»اې ننبه ویشتونکیه ! ته یو زړه ور او بهادر انسان یې ، تا دا سوئمبر ګټلې دې او س ته زما د لور کرشنا خاوند یې ،د خپل مخ نه دې نقاب لرې کړه تر څو ووینم چې زما د لور راتلونکې میړه څه ډول شکل و صورت لري.
حماد خپل سر را پورته ړ او د مخ څخه یې نقاب لرې کړ ، راجه پتهورا وکوت او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: بلکل همغسې څهره او انځور دې کوم چې ما د خپلې لور د راتلونکې میړه له پاره په ذهن کې ویستلې و.
اې بې جوړه پهلوانه ! خپل او د خپل پلار نوم دې را ته ډاګیزه کړه تر څو په دغه ډک میدان کې زه ستا او ستا د پلار په نوم ستا د غه فتحه اعلان کړم. ستا سو د عزت ډیرښت وکړم او ودې اعلان سره سم«.....
راجه پتهورا خپلې خبرې تم کړې ځکه د هغې د خبرو په منځ کې رتنا په ډیره غصه را پورته شوې وه او په خپل پوره قوت سره چغې کړې او وې یې ویل « دا دوکه او فریب دې .... فریب دې .... د راج کنیا په سوئمبر کې د قاعدې مطابق یوازې کشتریان برخه اخستلې شي ... دغه ځوان چې سوئمبر یې ګټلې دې دا نه کشترې دې او نه د هندو دهرم سره کومه اړیکه لري .....زه یې ډیر ښه پیژنم

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

....دا مسلمان دي او حماد بن خلدون نومیږي .....د نیشاپور او سیدونکې دې او دلته د سوداګرۍ کار وکسب کوي«...

درتنا په دې انکشاف سره ټوله میله په خاموشۍ او غم بدله شوه. د کرشنا په مخ باندی هم تر څو لمحو پورې د غم لیکې را خپرې شوې وې خو ډیر ژر یې خپل ځان سبنال کړ او د هغې په سترګو کې یو ځل بیا د پخوا په څیر خندا او خوشالۍ نڅا کوله. راجه پتهورا تر څو لمحو پورې په حیرانتیا کې ولاړ او حماد ته یې کتل ، خو بیا معلومه نه شوه چې هغه به څه فکر کړې و چې د هغې کوهې شکله میدان د پاتخو څخه راکیوت او کرار کرار مخته راغي.

کله چې راجه پتهورا نژدې د ولس پاټکې راکیوتې و نو یوناڅاپه د هجوم تر منځ پشپال هم را پیدا شو او د هغه شاه نشین خوا ته راغي چیرې چې راجه پتهورا ناست و . د هغې د کتلو سره سم رتنا را پورته شوه او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: « را څه وروره ! پشپال را نژدې شو نو په لاسو کې لوڅې توري نیونکو ساتونکو د هغه مخه ونه نیوله ځکه هغه ته رتنا د ورور غږ کړې و «.

پشپال د رتنا خوا ته را غي ، د راتلو سره سم یې رتنا د لاسو څخه و نیوله او هملته یې په زمکه را وویشته او ورته یې وویل « ته زما خور نه یې ....ته زما د مور د ګیډې نه نه یې پیدا شوې ..... که چیرې داسې واې نو نن به دې په دې ډک میدان کې زما او خپل محسن داسې نه رسوا کاوه ...کمینې ،ذلیلې ! هغې ستا د خلاصون په خاطر په دې سوئمبر کې برخه اخستې ده....هغه غوښتل سوئمبر وګټي او راجه ته ځان را نژدې کړي او د موقع او فرصت نه په ګټې سره تا له دې ځایه وتښتوي ......

د ماما څو کسه کارکوونکې هم دلته راغلي دي...هغوې له ما سره کتلي او ټول داستان یې راته ویلې دي ، او دا یې هم را ته ډاګیزه کړې چې حماد ولې او د څه له پاره په دې سوئمبرکې برخه اخلي . هغه دا ټوله ډرامه ستا د خلاصون په خاطر پیل کړې ده«....

پشپال رتنا په سوکانو او لغتو باندی ښه پسته کړې وه ، رتنا د درد د شدت له لاسه چیغې سورې وهلې ، دلاندې کیوتونکې راجه قدمونه هملته تم شول ، بیرته را ستون شو او په دریم پاټکي و درید او خپلو ساتونکو ته یې په سخته لهجه وویل « تاسو څه ته ګورئ ، ختم یې کړئ ،هغې په داسې بربنډه توګه د راج محل په ناوې باندی تیرې کړې دي ، داسې ناوې چې په دې ورځو کې به د دې ولس له پاره ملکه و ګرځي«.

ساتونکې ورمخته شول او په یوه ځل یې څو توري په پشپال باندې راپریښودې. رتنا د دردونو له لاسه شور وفریاد هم کاوه او ساتونکې یې هم په پشپال د حملې کولو څخه منعه کول. خو اوس به څه شوي و. د پشپال ټول وجود په وینو رنګ شوې و او په زمکه پروت و.

رتنا د پشپال سره په خپله غیږ کې کیښود او ورته یې وویل: «وروره ، وروره ! دا څه وشول«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکي او راجه ټول حیران ولاړ وو. پشپال سترګې پرانیستې او په مړژواندې اواز یې وویل: »کاشکې... چې ته مې خور نه واې ، حماد زمونږ ددواړو محسن دې ، تا هغه سپک کړ...هغه یو سهي سلامت مندر دې... کاشکې ته دهغې مندر دیوداسی واې ،....هغه دنیکۍ او زړه ورتیا دیوتا دې. کاشکې ته دهغې دیوتا لمانځونکې واې.. ما خو فکر کړې و چې د ارج په ځاې دې دحماد سره واده وکړم خو تا زما په ټولو هیلو اوبه وشیندلې ،...که چیرې د هغې سره دې مینه نه شوه کولې نو بیا خو دې دهغې څخه د نفرت کولو هم حق نه درلود . ځکه چې هغه زمونږ ددواړو محسن دې«.

د پشپال ساه خرابه شوې وه. رتنا خپل دواړه نازک لاسونه جوړه کړل او ویې ویل: وروره ! له ما خطا شوېده ، اخر زه هم انسانه یم ، زه له تانه بښنه غواړم«...

پشپال تم تم کیدو کې وویل: « اه ....نه یم خبر چې حماد ته به څه پیښیږي ، ..... که چیرې هغه ژوندې پاته شو نو نو بیا دهمغه څه دخپلو ګناهونو بښنه وغواړه ....که چیرې هغه دې وبښي نو زما روح به ارام شي«...

رتنا ورښکته شوه او خپله خوله یې د پشپال په غوږ کیښوده او په ډیر خوږ اواز یې ورته وویل: « وروره ! زه درسره ژمنه کوم چې د حماد څخه به بښنه غواړم. زه به ستا روح ارام وساتم. زه به دا ژمنه هم درسره وکړم چې زه به دهغه سره داسې مینه او محبت وکړم چې هغه به دخپل ژوند ټول ترخه یادونه له یاده و کاږي. وروره ! زه به یې ددې ځایه د ازادیدو هڅې وکړم. وروره ! تا غوښتل زه دهغې سره واده وکړم.زه به نن ستا تر مخه هغه ته د میره غږ وکړم ،بس وروره ! اوس ته خوشحاله اوسه. د نن نه وروسته دارجن سره زما هیڅ ډول اړیکې اویا واسطه نه شته. زه دهغه سره خپله نکاح ماتوم.

د پشپال له اړخه کوم ځوا ب رانغې ، هغې واړو را واړوو ، خو پشپال مړ شوې و . رتنا په چغو چغو ژړل ، راجه پتهورا خپلو ساتونکو ته حکم وکړ ، هغوې راغلل او د پشپال لاش یې واخیست او دهغه ځایه یې یوړ، رتنا هم غوښتل ددې لاش سره یو ځاې ولاړه شي خو دراجه کسانو هغه ونیوله او په زور یې کینوله ، درتنا حالت ډیر خراب شوې و او په لوړ اواز یې سلګۍ وهلې ، خلک هم پریشانه شوي وو ، هغوې په هیڅ نه پوهیدل چې څنګه زر داسې یو انقلاب مخته راغئ.

پای

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لراوبر برېښنايي کتابتون

قدرمنو لوستونکو !

تاسو کولای سئ د لراوبر ویبپاڼې په برېښنايي کتابتون کې زیات شمېر ارزښتناک او په زړه پوري آثار په خپل تفریحي وخت کې مطالعه کړئ .

د لراوبر انلاین کتابتون ستاسو لپاره د لاندینیو موضوعګانو اړوند آثار پر لیکه کوي :

- **اسلام او مذهب**
- **ساینس او تخنیک**
- **سپورټ او روغتیا**
- **تاریخ او سیاست**
- **هنر او ادبیات**
- **دماشومانو لپاره**
- **بېلابېل آثار**

www.Larawbar.net/library

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library